Kamila Kwiatkowska, Magdalena Rumińska, Maria Maćkowicz

Język polski bez granic

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego dla szkół ukraińskich

klasa VIII
(część 2)

ilustrowała Katarzyna Wójcik

Kamila Kwiatkowska, Magdalena Rumińska, Maria Maćkowicz

Język polski bez granic

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego
dla szkół ukraińskich
klasa VIII

poziom A2 (część 2)

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
UMCS CENTRUM JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ DLA POLONII I CUDZOZIEMCÓW
STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Lublin 2020

© Copyright by Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Warszawa 2020
ISBN: 978-83-64206-46-7

Redakcja:
Kamila Kwiatkowska

Korekta:
Katarzyna Prorok

Recenzje:
dr hab. Anna Dunin-Dudkowska, prof. UMCS
dr Danuta Gałyga

Opracowanie graficzne, ilustracje i skład:
Katarzyna Wójcik, VIOLET STUDJO studio graficzne

Ścieżka dźwiękowa:
Anita Godlewska

Przy nagrywaniu ścieżki dźwiękowej swoich głosów użyczyli:
Róża Ciesielska-Musameh, Kamila Kwiatkowska, Bartłomiej Maliszewski, Agnieszka Roczniak, Szymon Roczniak, Wojciech Roczniak, Magdalena Rumińska

Fotografie i grafiki wektorowe:
wikipedia.org, stock.adobe.com, istockphoto.com, pixabay.com

Konsultacje merytoryczne:
Ogólnoukraińskie Koordynacyjno-Metodyczne Centrum Nauczania Języka i Kultury Polskiej w Drohobyczu

Publikacja współfinansowana ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach konkursu pod tytułem: „Organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą w 2020 roku”, nr DE-WZP.263.1.1.2020.

Spis treści

Wykaz zagadnień 4
Wstęp 7

Lekcja 1: Wracamy do szkoły 9
Lekcja 2: Każdy ma wady i zalety 25
Lekcja 3: Szkolne życie 41
Lekcja 4: To już umiesz! 55
Lekcja 5: Chcę wyjechać na wieś 61
Lekcja 6: Zimno... zimniej... zima! 77
Lekcja 7: Czy jesteś eko? 93
Lekcja 8: To już umiesz! 109
Lekcja 9: Podróże małe i duże 115
Lekcja 10: Jestem głodny jak wilk 133
Lekcja 11: Gdybym był bogaty... 153
Lekcja 12: To już umiesz! 171

Polskie legendy

Lekcja 13: Legenda o smoku wawelskim 179
Lekcja 14: Legenda o warszawskiej syrence 185

Klucz 190

Wykaz zagadnień

nr	Tytuł lekcji	Gramatyka	Leksyka, wiedza i komunikacja	Wiersze, piosenki i projekty
1	**Wracamy do szkoły**	**Gramatyka** – czas przeszły – narzędnik.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – słownictwo związane ze szkołą (nieobecności, sprawdziany) – blog Dominika: *Nareszcie wróciliśmy do szkoły!* – nauczanie zdalne a stacjonarne – wady i zalety – system edukacji w Polsce – prezentacja systemu edukacji z kraju zamieszkania – pisanie ściągawek (Czy może mieć pozytywne aspekty?) – wykształcenie a zawód (Kim możesz być po tej szkole?) – slang młodzieżowy. **Pisanie** – ogłoszenie.	**Piosenka** – Dziemian *Piosenka o początku roku szkolnego*. **Znalezione w prasie** – *Młodzieżowe Słowo Roku*. **Projekt** – konkurs na najfajniejsze polskie słowo.
2	**Każdy ma wady i zalety**	**Gramatyka** – stopniowanie przymiotników – użycie mianownika i narzędnika (konstrukcje typu: *On jest wesoły. On jest wesołym chłopcem.*) – celownik.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – opowiadanie o hobby i zainteresowaniach – opis wyglądu – cechy charakteru (wady i zalety), charakterystyka – blog Dominika: *Nikt nie jest idealny* – opis samopoczucia – relacje rodzinne i przyjaźnie – ciekawostki o człowieku (np. dlaczego uśmiech jest ważny, jak nastraja nas pogoda). **Pisanie** – charakterystyka.	**Piosenka** – Skaldowie *Wierniejsza od marzenia*. **Wiersz** – J.A. Binkermajer *Paw*. **Znalezione w prasie** – *Uwaga! Akcja „Pozytywna uwaga”*. **Projekt** – prezentacja na temat ulubionej osobowości telewizyjnej.
3	**Szkolne życie**	**Gramatyka** – koniugacje – wołacz.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – słownictwo związane ze szkołą (samorząd szkolny, wybory do samorządu, wywiadówka) – blog Dominika: *Wybory do samorządu klasowego* – tabliczki informacyjne w szkole – polski system oceniania – prezentacja systemu oceniania z kraju zamieszkania – oferty zajęć pozalekcyjnych – uczniowie uczniom, czyli działalność samorządu szkolnego. **Pisanie** – SMS – przemówienie.	**Piosenka** – B. Wierzbicka, K. Sucharski *Nasza szkoła*. **Znalezione w prasie** – *Międzynarodowy Dzień Plecaka*. **Projekt** – pomysł na międzynarodowe szkolne święto (plakat).
4	To już umiesz!	Powtórzenie lekcji 1-3		

nr	Tytuł lekcji	Gramatyka	Leksyka, wiedza i komunikacja	Wiersze, piosenki i projekty
5	**Chcę wyjechać na wieś**	**Gramatyka** – miejscownik.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – nazwy zwierząt domowych – dźwięki wydawane przez zwierzęta – elementy przestrzeni wiejskiej – nazwy warzyw i owoców – blog Dominika: *Chcę mieszkać w mieście!* – życie na wsi a życie w mieście – wady i zalety – przyjaźń między ludźmi i zwierzętami. **Pisanie** – list.	**Piosenka** – U. Sipińska *Chcę wyjechać na wieś.* **Wiersz** – J.A. Binkermajer *Czworonożni przyjaciele.* **Znalezione w prasie** – *Agroturystyka, czyli uroki wiejskiego życia.* **Projekt** – prezentacja oferty gospodarstwa agroturystycznego.
6	**Zimno... zimniej... zima!**	**Gramatyka** – czas przyszły (złożony i prosty) – przymiotnik a przysłówek – stopniowanie przysłówków.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – słownictwo związane z opisem pór roku i pogody (elementy krajobrazu i zjawiska atmosferyczne) – prognoza pogody (symbole pogodowe) – przysłowia o pogodzie – blog Dominika: *Warto oglądać prognozę pogody* – globalne ocieplenie – plany na bliską i daleką przyszłość. **Pisanie** – prognoza pogody – wpis na blogu.	**Piosenka** – Czerwone Gitary *Ciągle pada.* **Wiersz** – A. Dziechciarczyk *Kapryśna pogoda.* **Znalezione w prasie** – *Niezwykły sekret jesiennych liści.* **Projekt** – tygodniowy kalendarz pogody.
7	**Czy jesteś eko?**	**Gramatyka** – mianownik i biernik liczby mnogiej – rodzaj niemęskoosobowy.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – słownictwo związane ze śmieciami (nazwy odpadów, nazwy opakowań) – segregacja śmieci – rodzaje pojemników i ich zawartość – czas rozkładu śmieci – blog Dominika: *Nie rozumiem ludzi!* – zachowania proekologiczne – międzynarodowa akcja „Sprzątanie świata". **Pisanie** – mail nieoficjalny.	**Piosenka** – M. Jeżowska *Moja planeta.* **Wiersz** – *Ekologiczna „tragedia".* **Znalezione w prasie** – *Dlaczego w Tatrach nie ma koszy?* **Projekt** – „śmieciowy" użyteczny przedmiot.
8	**To już umiesz!**	**Powtórzenie lekcji 5-7**		
9	**Podróże małe i duże**	**Gramatyka** – czasowniki ruchu (*iść – chodzić, jechać – jeździć, płynąć – pływać, lecieć – latać*) – rekcja czasowników ruchu – mianownik liczby mnogiej – rodzaj męskoosobowy.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – quiz o Polsce – zwiedzanie Polski i świata – środki transportu i sposoby podróżowania – blog Dominika: *Zawód podróżnik* – nazwy kontynentów – nazwy krajów – nazwy mieszkańców krajów – stereotypy narodowościowe. **Pisanie** – list nieoficjalny.	**Piosenka** – K. Stanek *Autostop.* **Wiersz** – K.E. Dębska *Lubimy podróże.* **Znalezione w prasie** – *Unia Europejska* **Projekt** – plan podróży.

nr	Tytuł lekcji	Gramatyka	Leksyka, wiedza i komunikacja	Wiersze, piosenki i projekty
10	**Jestem głodny jak wilk**	**Gramatyka** – tryb rozkazujący – biernik – przymiotniki odrzeczownikowe (*truskawkowy*, *pomidorowa*, *czekoladowe*).	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – elementy nakrycia stołowego – eleganckie nakrycie stołu – zwroty i wyrażenia przydatne przy stole – savoir-vivre przy stole – naczynia kuchenne – przepisy kulinarne – smaki – tradycyjne polskie dania – blog Dominika: *Co kraj, to obyczaj* – polskie posiłki na tle innych krajów – wyrażanie zdziwienia – robienie zakupów (dialogi w sklepie) – zdrowe i niezdrowe odżywianie. **Pisanie** – przepis.	**Piosenka** – OT.TO *Pizza i pyzy*. **Znalezione w prasie** – *Kulinarna podróż po Polsce.* **Projekt** – prezentacja własnej restauracji.
11	**Gdybym był bogaty…**	**Gramatyka** – dopełniacz – tryb przypuszczający – zdania warunkowe.	**Leksyka, wiedza i komunikacja** – sprzęt AGD i RTV – promocja, wyprzedaż – reklama sprzętów AGD/RTV – inteligentne urządzenia – wybrane polskie święta (np. Dzień Babci, Dzień Kobiet) – blog Dominika: *Gdybym został dyrektorem…* – mówienie o sytuacjach hipotetycznych – wyrażanie próśb, poleceń i niezadowolenia przy użyciu trybu przypuszczającego. **Pisanie** – tekst reklamowy – esej szkolny.	**Piosenka** – Kayah *Supermenka*. **Wiersz** – J. Tuwim *Wszyscy dla wszystkich* – J. Minkiewicz *Gdyby…* **Znalezione w prasie** – *Inteligentny dom.* **Projekt** – projekt inteligentnego domu.
12	**To już umiesz!**	**Powtórzenie lekcji 9-11**		

Polskie legendy

13	**Legenda o smoku wawelskim**		**Leksyka i komunikacja** – słownictwo związane z bajkami i legendami (np. *król*, *księżniczka*) – ciekawostki o smoku wawelskim.	**Piosenka** – D. Stankiewicz *Smok wawelski*.
14	**Legenda o warszawskiej syrence**		**Leksyka i komunikacja** – syrenka jako symbol Warszawy.	

Wstęp

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego dla VIII klasy szkół ukraińskich to czwarta pozycja z serii pomocy dydaktycznych pod wspólnym tytułem *Język polski bez granic*. Książka adresowana jest do młodzieży znającej już język polski na poziomie A2 i ma na celu powtórzenie, uporządkowanie, rozszerzenie i utrwalenie materiału, aby po jej ukończeniu uczeń był przygotowany do podjęcia nauki na poziomie B1.

Książka dostosowana jest do potrzeb komunikacyjnych uczniów w wieku 13-14 lat, dlatego częściowo obejmuje tematy niepojawiające się zazwyczaj w podręcznikach do nauczania dorosłych (np. życie szkolne, problemy współczesnej młodzieży), a tematy bardziej uniwersalne (np. pogoda, cechy charakteru, kulinaria) w miarę możliwości prezentowane są z perspektywy nastolatka, a nie dorosłego.

Podręcznik, tradycyjnie już, składa się z 14 lekcji: 9 lekcji podstawowych, 3 lekcji powtórzeniowych oraz 2 lekcji dodatkowych. Nagrania do ćwiczeń na słuchanie 🎧 zamieszczono na stronie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", a wykorzystane w lekcjach piosenki 🎵 dostępne są w serwisie YouTube.

Lekcje podstawowe mają podobną budowę, zawierają ćwiczenia rozwijające wszystkie sprawności językowe, uwzględniają różnorodne funkcje i role komunikacyjne, przekazują bogatą wiedzę kulturową, socjokulturową i realioznawczą. Każda lekcja skupia się wokół innego tematu i obejmuje najczęściej dwa lub trzy zagadnienia gramatyczne.

Koncepcja podręcznika zakłada powtórzenie i rozszerzenie materiału gramatycznego z poziomów A1 i A2, który wprowadzony został już w poprzednich klasach, oraz uzupełnienie go o kilka nowych zagadnień. Przy prezentacji materiału gramatycznego pojawiają się odnośniki do poprzednich podręczników, w których zagadnienia te były omawiane (np. *Patrz: klasa V, lekcja 6*). Dzięki temu zarówno uczeń, jak i nauczyciel z łatwością mogą powrócić do lekcji zrealizowanych w poprzednich klasach i wykorzystać je jako materiał powtórzeniowy.

W każdej lekcji znajdują się atrakcyjne dla młodego odbiorcy wiersze, piosenki, krzyżówki czy rebusy. Na końcu każdej jednostki podstawowej zamieszczony jest projekt, pozwalający na integrację sprawności językowych z innymi sprawnościami (np. wyszukiwaniem informacji w Internecie, tworzeniem prezentacji multimedialnych), a także część zatytułowana *Znalezione w prasie*, w której wykorzystane zostały autentyczne teksty prasowe, dostosowane do poziomu uczących się. Stałym elementem każdej lekcji podstawowej, towarzyszącym serii od pierwszego podręcznika, jest blog Dominika. To uwspółcześniona forma czytanki, która ma zainteresować młodych odbiorców tematyką prezentowaną w lekcji, pozwala wprowadzać młodzieżowy punkt widzenia oraz elementy języka potocznego i młodzieżowego.

Tak jak w poprzednich częściach, po trzech kolejnych lekcjach podstawowych zamieszczona została lekcja powtórzeniowa, zawierająca nie tylko ćwiczenia leksykalne i gramatyczne, ale także utrwalające wiedzę socjokulturową i realioznawczą. Na końcu podręcznika znajdują się dwie dodatkowe lekcje poświęcone *Legendzie o smoku wawelskim* oraz *Legendzie o warszawskiej syrence*. Lekcje te mogą być wykorzystywane w dowolnym momencie roku szkolnego.

Choć podręczniki z serii *Język polski bez granic* pisane są z myślą o uczniach szkół ukraińskich, to z powodzeniem wykorzystywane są niemal na całym świecie w nauczaniu zarówno dzieci, młodzieży, jak i dorosłych. Mamy nadzieję, że książka do klasy VIII okaże się kolejną ważną pomocą dydaktyczną i będzie się cieszyła równie dużym zainteresowaniem jak poprzednie części.

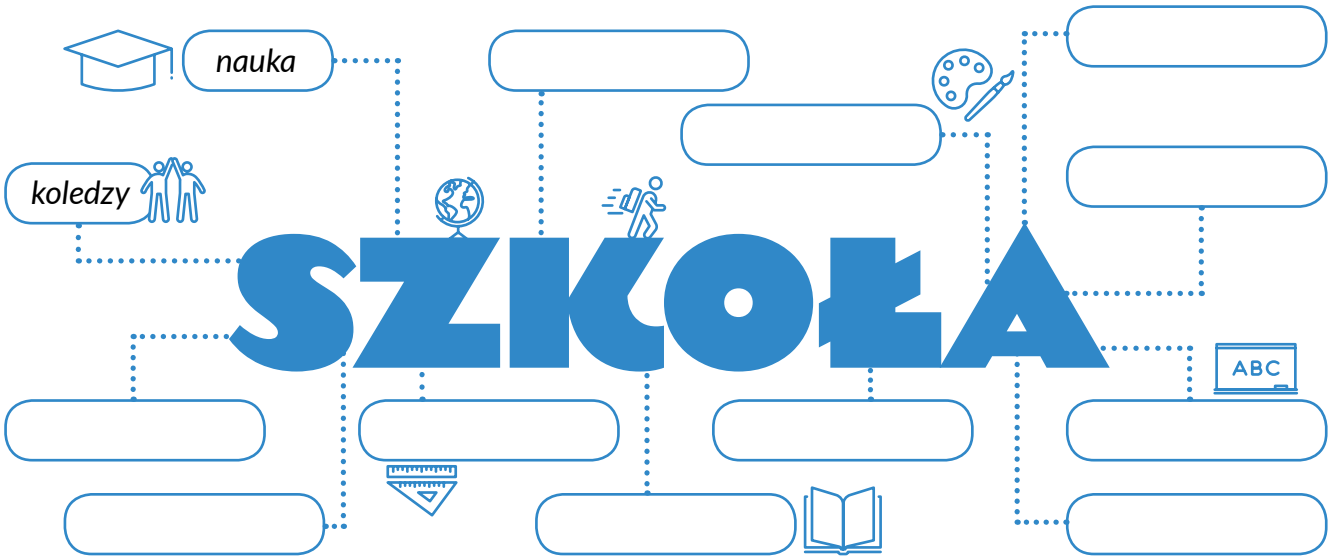
Autorki

Lekcja 1

Wracamy do szkoły

1a. Proszę w grupach wpisać do diagramu słowa, które kojarzą się ze szkołą, a następnie porównać swoje odpowiedzi z innymi grupami.

1b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jakich skojarzeń na waszych mapach myśli było więcej – pozytywnych czy negatywnych?

2. W jaki sposób można wyeliminować z życia szkolnego negatywne zjawiska, które wymieniliście? A może można znaleźć ich pozytywne strony?

Przykład: *W szkole muszę się dużo uczyć i to jest trudne, ale dzięki temu w przyszłości będę mądry i znajdę dobrą pracę.*

1c. Proszę odczytać przysłowie z węża literowego i wyjaśnić, co ono oznacza.

Hasło: .....

2a. Co to znaczy? Proszę połączyć słowa z definicjami.

0. *nieobecność*

1. ściągawka (ściąga)

2. dziennik (elektroniczny)

3. wywiadówka

4. uwaga

5. usprawiedliwienie

6. zwolnienie lekarskie

7. kartkówka

8. korepetycje

9. masakra

10. iść na wagary, wagarować

a) nauczyciele zapisują w nim oceny, tematy i obecności uczniów; może być papierowy lub internetowy (wtedy mają do niego dostęp rodzice)

b) krótki, zwykle niezapowiedziany sprawdzian

c) dodatkowe, prywatne lekcje

d) lekarz pisze w nim, że uczeń jest chory i nie może przyjść do szkoły albo ćwiczyć na WF-ie

e) mała kartka, na której uczeń pisze informacje, z których chce korzystać na sprawdzianie, kiedy nauczyciel nie widzi

f) słowo młodzieżowe oznaczające coś bardzo trudnego, złego

g) opuszczać lekcje bez wiedzy rodziców

h) *uczeń dostaje ją, kiedy nie ma go w szkole*

i) informacja o złym zachowaniu ucznia, którą nauczyciel wpisuje do dziennika lub zeszytu ucznia

j) spotkanie rodziców z nauczycielami

k) rodzice wyjaśniają w nim, dlaczego uczeń nie był w szkole

2b. Proszę uzupełnić zdania słowami z ćwiczenia 2a.

0. Dzisiaj na pierwszej lekcji była ..... *kartkówka* ..... z matematyki.
1. Zaspałam i dlatego mam ..... na pierwszej godzinie. Na szczęście mama napisała mi ..... .
2. Mam problemy z matematyką, dlatego biorę ..... .
3. W naszej szkole jest ..... elektroniczny, do którego rodzice mają dostęp przez Internet.
4. Dzisiaj wieczorem będzie ..... i rodzice będą rozmawiać z naszą wychowawczynią o naszych ocenach i zachowaniu.
5. Ostatnie zajęcia z matematyki to była prawdziwa ....., nikt w klasie nie wiedział, jak rozwiązać zadanie.
6. Maciek ma dużo nieobecności, bo często chodzi na ..... .
7. Marek bawił się telefonem na lekcji i dostał ..... do zeszytu.
8. Złamałam rękę, dlatego mam ..... z WF-u.
9. Napisałam sobie małą ..... na sprawdzian z biologii.

3a. Proszę posłuchać dialogu i uzupełnić brakujące słowa.

PIOTREK: Cześć, Madziu!

MAGDA: Cześć! Co słychać? Dlaczego nie było cię .....*dzisiaj*.....[0] w szkole?

PIOTREK: Jestem chory. To nic poważnego, małe przeziębienie, ale dostałem ....[1] lekarskie na cały tydzień.

MAGDA: Ty szczęściarzu! Mieliśmy dzisiaj .....[2] z chemii.

PIOTREK: I jak?

MAGDA: No jak? Jak zawsze .....[3]. Kompletnie nie rozumiem chemii i pewnie znowu dostanę dwóję. Chyba zacznę chodzić na .....[4].

PIOTREK: Dobry pomysł. A wydarzyło się coś ciekawego w szkole? Andrzej napisał mi, że dostał .....[5] na geografii, ale nie wiem dlaczego, bo powiedział, że nie chce mu się o tym gadać.

MAGDA: A tak! Jak zwykle nie miał .....[6] domowej i tłumaczył się, że nie było go ostatnio w szkole. Nawet pokazywał .....[7] od rodziców. Ale pani powiedziała, że miał cały tydzień na uzupełnienie lekcji. Postawiła mu jedynkę i napisała .....[8] w zeszycie.

PIOTREK: I teraz muszą się pod nią podpisać jego rodzice... To już rozumiem, dlaczego był taki zły. A jak nastrój przed .....[9]? Chyba ma być w środę.

MAGDA: W porządku, rodzice wiedzą o jedynce z .....[10], więc nie będzie niespodzianek.

PIOTREK: U mnie trochę gorzej. Nie przyznałem się w domu, że miesiąc temu poszedłem z chłopakami na .....[11].

MAGDA: I rodzice nie zauważyli tego jeszcze w .....[12]?

PIOTREK: Póki co, nie. Mam nadzieję, że po wywiadówce też się nie zorientują.

MAGDA: Trzymam kciuki! I zadzwonię do ciebie jutro, żeby poopowiadać nowe plotki.

PIOTREK: Dzięki! Trzymaj się! Do usłyszenia!

3b. Proszę w parach ułożyć i zaprezentować dialog, w którym znajdzie się jak najwięcej słów z ćwiczenia 2a.

REBUS

yciel = anie

b = zd

+ e

ø

Hasło: .....

Dominik pisze

4a. Proszę przeczytać wpis na blogu i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Uwaga! Jeden fragment jest zbędny.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

3 IX /czwartek/

Nareszcie wróciliśmy do szkoły!

Jeszcze rok temu nawet nie pomyślałbym, że będę się tak cieszyć na powrót do szkoły. Zawsze myślałem, że oczywiście fajnie jest spotykać się [**0** – C] wstawać, jechać zatłoczonym autobusem, a potem stać w kolejce do szatni. Nudziło mnie siedzenie w ławce, pisanie na tablicy, robienie zadań w zeszycie i praca w grupach na lekcji. Kiedyś oglądałem film o szkole [**1** – .....] na komputerach, i nawet nie mieli długopisów. O takiej szkole marzyłem!

Kiedy w marcu 2020 r. z powodu koronawirusa szkoły zostały zamknięte, bardzo się ucieszyłem. Pomyślałem, że nareszcie będę mógł dłużej pospać, a nauczyciele nie będą [**2** – .....]. Miałem też nadzieję, że tak jak w tym filmie lekcje będą w końcu ciekawe, bo wszystko będziemy robić na komputerze.

Jednak moje marzenie [**3** – .....]! Już po miesiącu zacząłem tęsknić za kolegami, za wyjściami z domu, a nawet za nauczycielami i za ręcznym pisaniem sprawdzianów. Miałem dość patrzenia [**4** – .....] domowych mailem. Dlatego od teraz nigdy nie będę narzekać, że nie chce mi się iść do szkoły.

A co Wy myślicie o zdalnym nauczaniu? Napiszcie do mnie!

Dominik

A. mnie ciągle kontrolować

B. w monitor i ciągłego wysyłania prac

C. *z kolegami, ale nienawidziłem wcześnie*

D. zamiast słuchać nauczyciela mogłem grać

E. szybko okazało się koszmarem

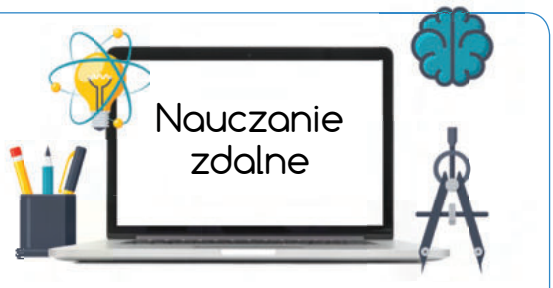
F. przyszłości i tam uczniowie wszystko robili

4b. Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu Dominika i odpowiedzieć na pytania.

1. Dlaczego Dominik nie lubił chodzić do szkoły?
2. O jakiej szkole marzył Dominik?
3. Jak życie Dominika zmieniło się w czasie epidemii koronawirusa?
4. Dlaczego Dominik zatęsknił za szkołą?
5. Jak twoje życie zmieniło się w czasie epidemii?

5. Zdalnie czy stacjonarnie? Jaka forma nauki jest lepsza? Proszę pracować w grupach i wypisać jak najwięcej zalet i wad obu form nauczania.

Zalety (+)	Wady (-)	Zalety (+)	Wady (-)

To już było...

6a. Czy pamiętasz? Proszę uzupełnić tabele odpowiednimi formami.

Czas przeszły

być, pisać, czytać

Patrz: klasa VI, lekcja 2

Rodzaj		
męski	żeński	nijaki
ja byłem, pisałem, ...	**ja** byłam, ...	_____
ty byłeś, ..., czytałeś	**ty** ....., czytałaś	_____
on ....., pisał, czytał	**ona** była, ..., czytała	**ono** było, ...

Rodzaj	
męskoosobowy	niemęskoosobowy
my ....., pisaliśmy, ...	**my** byłyśmy, ...
wy byliście, ...	**wy** ....., czytałyście
oni ....., pisali, ...	**one** ....., pisały, ...

6b. Proszę zamienić podkreślone czasowniki na inny rodzaj. Uwaga! Czasami trzeba zamienić również inne słowa.

0. Wczoraj dostałam piątkę z matematyki. – *Wczoraj dostałem piątkę z matematyki.*

Dziewczyny bardzo chętnie śpiewały. – *Chłopcy bardzo chętnie śpiewali.*

1. Dlaczego nie pojechałyście na wycieczkę szkolną? – .....

2. Karol próbował ściągać na sprawdzianie. – .....

3. Dostałem zwolnienie lekarskie. – .....

4. Pisałyśmy dzisiaj sprawdzian z chemii. – .....

5. Nauczyliście się wiersza na pamięć? – .....

6. Napisałaś już wypracowanie z polskiego? – .....

6c. Proszę uzupełnić zdania czasownikami w czasie przeszłym.

0. Gdzie *byłyście* (*wy, r.nm.* / być) na zakupach?

1. Wczoraj ..... (*my, r.nm.* / oglądać) świetny film.

2. W nocy psy ..... (szczekać) tak głośno, że ..... (*one* / obudzić) sąsiadów.

3. Panie ..... (tańczyć), a panowie ..... (siedzieć), bo nie lubią tańczyć.

4. W tamtym roku ..... (*my, r.m.* / skończyć) podręcznik „Język polski bez granic" do kl. VII, a w tym ..... (*my, r.m.* / zacząć) kolejną część.

5. Dziecko ..... (zgubić) piłkę i głośno ..... (płakać).

6. Dlaczego nie ..... (*ty, r.m.* / słuchać) na lekcji?

7. Przez tydzień nie ..... (*ja, r.ż.* / chodzić) do szkoły, bo ..... (chorować).

8. Tomek ..... (szukać) zeszytu przez godzinę, a potem ..... (przypomnieć) sobie, że Kaśka go od niego ..... (pożyczyć).

9. ..... (*ja, r.m.* / Napisać) sobie ściągawkę na matematykę, ale nawet jej nie ..... (wyjąć), bo nauczycielka cały czas koło mnie ..... (chodzić).

6d. Czy pamiętasz, jak odmieniają się te czasowniki w czasie przeszłym?

- **iść** – szedłem, szłam / szliśmy, szłyśmy
- **pójść** – poszedłem, poszłam / poszliśmy, poszłyśmy
- **jeść** – jadłem, jadłam / jedliśmy, jadłyśmy
- **mieć** – miałem, miałam / mieliśmy, miałyśmy
- **musieć** – musiałem, musiałam / musieliśmy, musiałyśmy

Patrz: klasa VI, lekcja 2

6e. Proszę uzupełnić zdania czasownikami w czasie przeszłym.

0. Z powodu kwarantanny *musieliśmy* (*my, r.m.* / musieć) zmienić plany na wakacje.

1. Nie ..... (*ja, r.ż.* / mieć) ochoty na kino, więc ..... (zostać) w domu.

2. Piotrek ..... (iść) do szkoły bardzo szybko, bo ..... (być) już spóźniony.

3. Dziewczęta, czy ..... (mieć) dzisiaj WF? Bo chłopcy ..... (mieć).

4. ..... (*my, r.m.* / Być) tak głodni, że ..... (zjeść) po dwa talerze zupy.

5. Panie dyrektorze, czy ..... (poznać) pan już naszego nowego ucznia?

6. A wy ..... (*r.nm.* / jeść) już obiad?

7. Tylko mój ojciec ..... (pójść) na wywiadówkę do szkoły, bo mama ..... (pójść) z moim bratem do dentysty.

8. Czy ..... (*oni* / mieć) państwo jakieś problemy w czasie podróży?

9. Dlaczego ..... (*ty, r.m.* / wyjść) z domu bez pytania?

10. Wczoraj ..... (*my, r.nm.* / pokłócić się) z siostrą i za karę ..... (*my, r.nm.* / musieć) posprzątać całe mieszkanie.

6f. Uzupełnij tekst czasownikami w czasie przeszłym.

Skończyły się (Skończyć się)[0] wakacje, ... (przyjść)[1] wrzesień i znów ..... (*my, r.m.* / pójść)[2] do szkoły. Wszyscy ..... (*oni, r.m.* / cieszyć się)[3], że znowu są razem. Rok szkolny ..... (rozpocząć się)[4] uroczystym apelem, na którym dyrektor ..... (powitać)[5] wszystkich uczniów i ..... (życzyć)[6] im wielu sukcesów w nowym roku. Na pierwszych lekcjach nauczyciele ..... (mówić)[7], czego będziemy się uczyć w tym roku. Na przerwie dziewczyny ..... (opowiadać)[8] sobie o wakacyjnych przygodach i ..... (oglądać)[9] zdjęcia na Instagramie, a chłopcy od razu ..... (wziąć)[10] piłkę i ..... (pobiec)[11] grać na boisko. Po lekcjach cała nasza klasa ..... (pójść)[12] na pizzę, bo ..... (*my, r.m.* / nie móc)[13] się rozstać. To ..... (być)[14] naprawdę miły dzień.

6g. Proszę opisać w zeszycie swój pierwszy dzień w szkole w tym roku (około 100 słów). Następnie proszę porównać go z opisem kolegi / koleżanki i powiedzieć, czym wasze teksty różnią się od siebie.

System edukacji w Polsce...

7a. Proszę napisać w zeszycie, co znaczą te słowa. W razie problemów proszę skorzystać ze słownika.

samodzielny / obowiązkowy / reforma / zlikwidować / młodzież
zdać egzamin / nie zdać / przedszkolak / przedszkolanka

7b. Proszę obejrzeć schemat polskiego systemu edukacji, a następnie posłuchać nagrania i uzupełnić brakujące informacje.

Szkoła wyższa

Egzamin maturalny (matura)

Liceum ogólnokształcące
klasy 1-.....

Technikum
klasy 1-.....

Branżowa szkoła II stopnia
klasy 1-.....

Branżowa szkoła I stopnia
klasy 1-.....

Szkoła średnia (15 lat – 19/20 lat)

Szkoła podstawowa (7 lat – ..... lat)
klasy 1-.....

Zerówka
(..... lat – 7 lat)

Przedszkole
(..... lata – 6 lat)

Żłobek
(6 miesięcy – ..... lata)

7c. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*Rodzice najczęściej wysyłają dzieci do żłobka, kiedy muszą pracować.*	x	
1	Do przedszkola idą dzieci, które są już samodzielne.		
2	Przedszkole jest obowiązkowe.		
3	W zerówce dzieci przygotowują się do nauki w szkole.		
4	W 2017 r. zlikwidowano w Polsce gimnazja.		
5	Do liceum idą tylko osoby, które się dobrze uczą.		
6	W technikum młodzież przygotowuje się do pracy w zawodzie.		
7	Na studia można iść bez matury.		
8	W Polsce obowiązkowa edukacja trwa do 16 roku życia.		

7d. Proszę w grupach narysować schemat systemu edukacji w swoim kraju i porównać go z polskim systemem. Jakie są podobieństwa i różnice?

Proszę uwzględnić informacje:

1. w jakim wieku dzieci idą do szkoły;
2. ile lat trwa nauka w poszczególnych typach szkół;
3. czym charakteryzują się poszczególne typy szkół.

8a. Proszę wybrać słowa najlepiej pasujące do kontekstu.

Akcja „Wspólne ściąganie”

Jest w Polce *przedszkole* / ***szkoła*** / *żłobek*[0], w której uczniowie mogą własnoręcznie przygotowywać *podręczniki* / *dzienniki* / *ściągawki*[1], a sprawdziany pisać w parach, a nawet w trójkach. W tej szkole na pierwszym *miejscu* / *klasie* / *stopniu*[2] stawia się bowiem na współpracę, a nie na *kłótnie* / *rywalizację* / *ściąganie*[3]. Jak zapewnia dyrektor Andrzej Grzegorzewicz, korzystanie z podręczników i innych *rzeczy* / *przedmiotów* / *pomocy*[4] naukowych – nawet powszechnie uważanych za niedozwolone – sprawia, że dzieci uczą się, jak pracować *w zespole* / *indywidualnie* / *w parach*[5]. Takie rozwiązania powodują, że uczniowie są mniej *smutni* / *zrelaksowani* / *zestresowani*[6], lepiej się uczą i są bardziej kreatywni.

Na podstawie: „Angorka” nr 44 (1 XI 2020)

8b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co myślisz o akcji „Wspólne ściąganie”? Czy pisanie ściągawek naprawdę może pomagać w nauce?
2. Czy ty robisz ściągawki? A jeśli tak, to czy używasz ich na sprawdzianie?
3. Czy ściąganie na lekcji bez wiedzy nauczyciela jest dobre? Dlaczego?

Kim jesteś?

9a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy narzędnika.

Patrz: klasa V, lekcja 7

Narzędnik *(z) kim? (z) czym?*

liczba pojedyncza i mnoga

	Rodzaj	
L. poj.	męski	Piotr jest pilnym studentem. Piszę niebieskim długopisem. Czesław Miłosz jest znanym poetą.
	żeński	Marta jest dobrą uczennicą. Interesuję się historią najnowszą.
	nijaki	Piotruś jest słodkim dzieckiem. Nie lubię pisać czarnym piórem.
L. mn.	męskoosobowy niemęskoosobowy	Jesteśmy młodymi studentami. Jedziemy na wycieczkę polskimi samochodami.

interesować się / zajmować się / martwić się
jeść / pisać / bawić się / jeździć
z / za / nad / między / przed / pod

+ NARZĘDNIK

9b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami narzędnika.

0. Mój brat interesuje się ..*piłką nożną*.. (piłka nożna).

1. Babcia zajmuje się ..... (*l.mn.* / mały wnuk), kiedy ich rodzice są w pracy.

2. Martwię się ..... (*l.mn.* / moja ocena) z historii.

3. Na teście uczniowie powinni pisać ..... (*l.mn.* / niebieski długopis), a nie ..... (*l.mn.* / ołówek).

4. Stałem w kolejce do szatni przed ..... (*l.mn.* / starszy kolega) z klasy.

5. Jeśli popełniłeś błąd, możesz zamalować go ..... (korektor).

6. Nasza polonistka jest ..... (najlepsza nauczycielka) w szkole!

7. Nauczyciel geografii cieszy się ..... (*l.mn.* / dobry wynik) z klasówki.

8. Wychowawczyni rozmawiała na wywiadówce z ..... (nasi rodzice).

9. Wszyscy bardzo stresują się przed ..... (egzamin maturalny).

10. Kaśka jeździ do szkoły ..... (szkolny autobus), a Piotrek ..... (stary rower).

9c. Kim można być po tej szkole?

0. Po liceum medycznym ...*można być pielęgniarką, pielęgniarzem, ratownikiem medycznym, pomocą dentystyczną.*.....

1. Po technikum samochodowym .....

2. Po technikum ekonomicznym .....

3. Po liceum ogólnokształcącym .....

4. Po branżowej szkole gastronomicznej .....

5. Po technikum informatycznym .....

6. Po szkole artystycznej .....

9d. Proszę uzupełnić formy zaimków.

Narzędnik *(z) kim? (z) czym?*

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mną	**my**	
ty		**wy**	wami
on, ...		**oni, ...**	
ona	nią		

nami / tobą / ono

nimi / nim / one

9e. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami narzędnika.

0. To jest mój ulubiony piosenkarz. Bardzo się ...*nim*..... (on) interesuję.

1. Babciu, przestań się ..... (ja) ciągle martwić!

2. To są moi sąsiedzi, mieszkam pod ..... (oni).

3. – Idziesz z ..... (my) do kina?

– Z ..... (wy)? Zawsze!

4. Basiu, czy mogę z ..... (ty) porozmawiać?

5. – Znasz pana Kowalskiego?

– Oczywiście, pracowałem z ..... (on) w szkole.

6. To twoja siostra! Dlaczego zawsze się z ..... (ona) kłócisz?

9f. Proszę dokończyć zdania.

1. Interesuję się .....

2. Czasami martwię się .....

3. Chętnie chwalę się .....

10. Na podstawie ilustracji proszę opowiedzieć o osobie z fotografii. Proszę odpowiedzieć na pytania.

- Jak wygląda?
- Kim jest?
- Co lubi robić?
- Czym się interesuje?
- Kim chciałaby być w przyszłości?

11. Proszę wykonać polecenie.

Patrz: klasa VII, lekcja 5

Razem łatwiej!

Masz problemy z językiem polskim i szukasz kogoś, kto może ci pomóc? Napisz ogłoszenie (około 30 słów), które powiesisz na szkolnym korytarzu. W ogłoszeniu napisz:
– jaki masz problem;
– kogo szukasz;
– gdzie, kiedy i jak często chcesz się spotykać;
– co możesz zaproponować w zamian;
– jak można się z tobą skontaktować.

Szkolny slang

12a. Szkolny slang. Czy wiesz, co oznaczają te słowa w języku młodzieżowym? Proszę dopisać do słów młodzieżowych ich odpowiedniki z języka ogólnego.

1. język angielski – .....
2. jedynka – .....
3. złośliwie o bardzo dobrym uczniu – .....
4. komputer – .....
5. miły, dobry; OK, dobrze – .....
6. mówić, rozmawiać – .....
7. życie – .....
8. dyrektor – .....
9. szkoła – .....
10. pieniądze – .....
11. kolega; osoba, którą znamy – .....

kujon / ziomek, ziomeczek
dyro / angol / buda
pała, bania / hajs / gadać
komp / spoko, spox / lajf

12b. Proszę przekształcić podane zdania z języka młodzieżowego na język ogólny.

0. Nasz dyro to spoko ziomek.
Nasz dyrektor to miły człowiek.

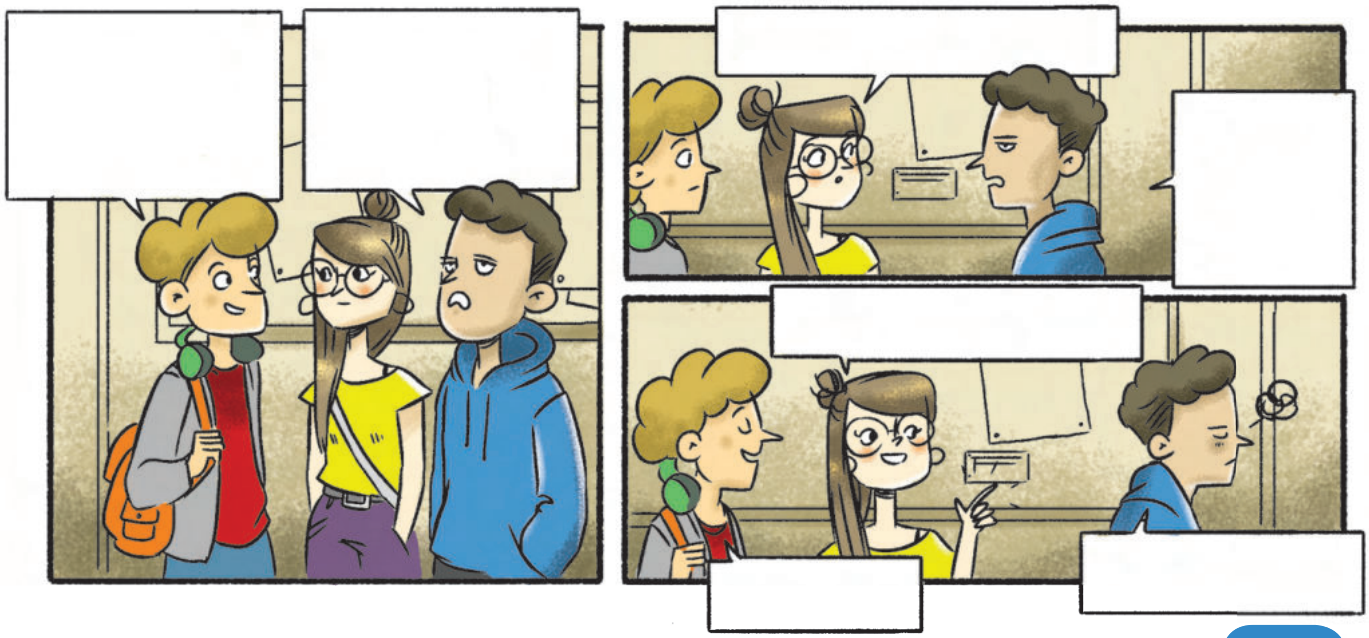
1. Wczoraj dostałam pałę z angola, bo nie miałam zeszytu.
.....

2. Kaśka to największy kujon w całej budzie.
.....

3. Zepsuł mi się komp, ale teraz rodzice nie mają hajsu na nowy.
.....

4. Lubię gadać z moimi ziomkami na przerwie.
.....

12c. Proszę uzupełnić komiks dialogami w języku młodzieżowym.

13a. Proszę posłuchać na YouTube piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Piosenka o początku roku szkolnego

Ref.: Początek września do szkoły trzeba ...*latać*.....[0]
i też na 8.00 .....[1], nie chce mi się gadać.
Będę płakał, bo plecak wypełniony
nie .....[2], lecz książkami,
zaraz powyrywam strony.

Początek września do szkoły trzeba latać,
znów piąta drzemka, mama **szlaban*** mi chce dawać.
Będę płakał, bo .....[3] w dzień wyłączony.
Fortnite na mnie czeka, a ja w ławce znów uśpiony.

*__szlaban__ – zakaz robienia czegoś, np. szlaban na korzystanie z komputera

No ale znów z moimi .....[4] będę się widział.
I na przerwie znów pod sklepikiem odpalamy swój gang.
Możesz kupić tu .....[5], możesz kupić tu batona,
a pani Basia zawsze resztę wyda ci co do grosza.

.....[6] z matmy i znów piszę sprawdzian,
dymi czacha, lektury .....[7], więc wiem, co napiszę tam, tam, ej!
No chyba żart, streszczenie mam, streszczenie mam,
ale cicho, ej.
Jedyne co .....[8], to „Pan Kleks".

Znów zapomniałem butów na zmianę,
.....[9] znów spisałem.
No trudno tak, przynajmniej jedynki nie dostanę.
Choć we .....[10] ciężko się wraca,
w sumie do szkoły chodzić się opłaca.
Te .....[11] miną, a ja z mą ekipą
powitamy lato ze zdwojoną siłą.

Ref.: Początek września do szkoły...

Słowa: Dziemian
Muzyka: Feduk i Allj, Rozovoye vino

13b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co bohater lubi robić z kolegami?
2. Czy zawsze czyta wszystkie lektury?
3. Dlaczego lubi chodzić do szkoły?
4. Czy bohater piosenki jest dobrym uczniem?
5. Czy znasz melodię, do której Dziemian śpiewa piosenkę?

A Proszę przeczytać tekst i wyjaśnić, na czym polega konkurs „Młodzieżowe Słowo Roku”.

ZNALEZIONE W PRASIE

Młodzieżowe Słowo Roku

„Młodzieżowe Słowo Roku” to coroczny konkurs organizowany przez Wydawnictwo Naukowe PWN. Jego celem jest wybranie słów, które w danym roku są najpopularniejsze wśród młodych ludzi. Propozycje do konkursu może zgłosić każdy, ale nie zawsze wygrywa słowo, które zostało zgłoszone przez największą liczbę osób. Zwycięskie słowo wybiera jury, które składa się z językoznawców i dziennikarzy.

Młodzieżowe słowo roku nie musi być nowe, slangowe ani najczęściej używane. Jury bierze pod uwagę oryginalność, pomysłowość, kreatywność oraz poprawność językową zgłoszonych propozycji. Zgodnie z regulaminem w konkursie nie mogą brać udziału słowa, które są wulgarne i obraźliwe czy nawołują do nietolerancji i przemocy.

Pierwsza edycja konkursu odbyła się w roku 2016. Wtedy młodzieżowym słowem roku był „sztos” (coś fajnego, niesamowitego).

W 2017 wygrał – „xD” (szeroki uśmiech), chociaż więcej razy zgłaszano „sztos” i „dwudzionek” (polska wersja słowa „weekend”). „Sztos” nie mógł jednak brać udziału w konkursie, ponieważ wygrał już w 2016. W 2018 słowem roku został „dzban” (osoba głupia), wyróżniono także wyrazy „masny” (bardzo dobry) oraz „prestiż” (prestiżowy). W 2019 plebiscyt wygrało słowo „alternatywka” (dziewczyna o alternatywnych, niecodziennych upodobaniach), a na drugim miejscu znalazł się wyraz „jesieniara” (dziewczyna, która lubi jesień).

Na podstawie: Wikipedia i www.sjp.pwn.pl

B Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Kto może zgłaszać propozycje na młodzieżowe słowo roku?
2. Kto wybiera zwycięskie słowa?
3. Jakie słowa nie mogą brać udziału w konkursie?
4. Jakie słowa wygrały konkurs?
5. Czy w twoim kraju organizowany jest podobny konkurs?

PROJEKT

Zorganizujecie w klasie konkurs na najfajniejsze polskie słowo. Niech każdy zgłosi jedno słowo i wyjaśni, dlaczego jego zdaniem jest ciekawe (np. ładnie brzmi, jest trudne albo śmieszne). Następnie zróbcie głosowanie i wybierzcie najlepszą propozycję.

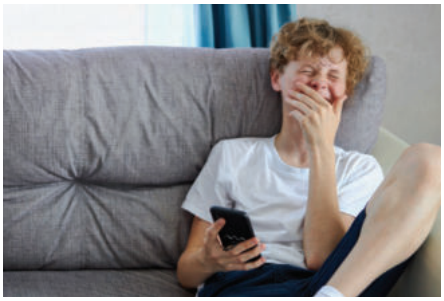

Lekcja 2
Każdy ma wady i zalety

1. Proszę powiedzieć, jak wyglądają te osoby. Czym się interesują? Co lubią robić? Jak spędzają wolny czas?

2. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy od ubiegłego roku twoje zainteresowania się zmieniły? Co nadal lubisz robić, a czego już nie lubisz?

2. Czy znasz osobę o nietypowych zainteresowaniach? Opowiedz o niej.

3. Jakie hobby mają twoi rodzice i rodzeństwo?

3. Proszę napisać, jakie cechy lubisz, a jakich nie lubisz u innych osób.

miły

Lubię, kiedy ktoś jest

smutny

Nie lubię, kiedy ktoś jest

cechy pozytywne (dodatnie) = zalety

cechy negatywne (ujemne) = wady

4a. Czy pamiętasz? Proszę przestawić litery i napisać właściwe słowo, a następnie połączyć wyrazy w pary o przeciwstawnym znaczeniu.

satry / *stary*

wicyprato / .....

kidrzyb / .....

łyma / .....

niękpy / .....

rugby / .....

mydło / *młody*

dyżu / .....

kilek / .....

sykiwo / .....

kisni / .....

żękici / .....

pytacznysym / .....

sortyp / .....

łysowe / .....

menyci / .....

giłup / .....

stymun / .....

puszczły / .....

minieły / .....

rądmy / .....

winyle / .....

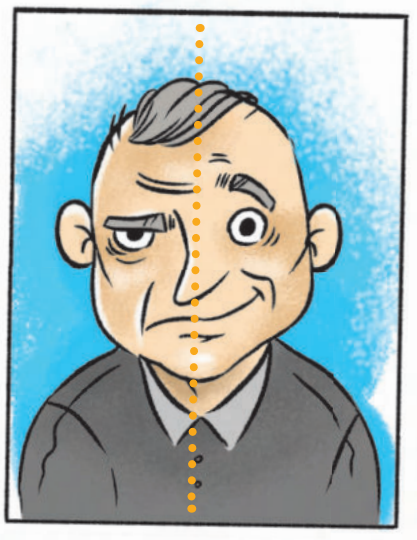
nysaj / .....

rzykyw / .....

0. *stary – młody*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....
11. .....

4b. Proszę zastąpić podkreślone wyrazy słowami o przeciwnym znaczeniu. Zmieniony tekst proszę napisać w zeszycie.

Kiedyś myślałem, że nasz sąsiad jest nieprzyjemny / *przyjemny*[0], bo zawsze chodzi ponury[1]. Ma też groźnego[2] psa. Pan Janusz jest stary[3], niski[4] i gruby[5]. Ma ciemne[6], rzadkie[7] włosy, niebieskie, małe[8] oczy, duży[9] nos i krzywe[10] zęby. Najczęściej nosi szare[11] albo ciemne[12] ubrania, które są na niego za ciasne[13]. Pan Janusz jeździ starym[14] samochodem, który zawsze jest brudny[15]. Kiedyś wróciłem wcześniej ze szkoły i czekałem pod domem, bo rodzice byli na zakupach. Wtedy Pan Janusz zaprosił mnie do siebie. Podał mi gorącą[16] herbatę i pyszne[17] ciastka i opowiadał śmieszne[18] historie. Okazało się wtedy, że jest spokojnym[19] i sympatycznym[20] człowiekiem.

5. Jacy jesteśmy? Proszę wpisać wyrazy z ramki do odpowiednich objaśnień.

złośliwa / zarozumiała / ~~roztrzepana~~ / koleżeńska (życzliwa) / kłótliwa
towarzyska / kreatywna / dowcipna / pilna / samolubna

Osoba, która...

0. gubi swoje rzeczy lub nie pamięta, gdzie je zostawiła, jest *roztrzepana* .
1. myśli, że wszystko wie i wszystko najlepiej umie, jest ..... .
2. nie potrafi spokojnie rozmawiać, często się kłóci, jest ..... .
3. myśli tylko o sobie i swoich potrzebach, jest ..... .
4. chętnie pomaga innym w pracy lub w szkole, jest ..... .
5. lubi spędzać czas z innymi ludźmi i dobrze się z nimi czuje, jest ..... .
6. lubi żartować, opowiadać śmieszne rzeczy, jest ..... .
7. systematycznie i dużo uczy się lub pracuje, jest ..... .
8. ma ciekawe pomysły, szybko rozwiązuje różne problemy, jest ..... .
9. słowami lub zachowaniem lubi sprawiać innym przykrość, jest ..... .

Dominik pisze

6a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i powiedzieć, jakie jest jego zdanie na temat koleżanek z klasy.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

12 X /poniedziałek/

Nikt nie jest idealny

Dzisiaj w klasie była awantura. Aśka pożyczyła swojej najlepszej przyjaciółce zeszyt z polskiego na weekend, bo Monika była chora i chciała nadrobić zaległości. Od rana Monika unikała Aśki. Okazało się, że niechcący rozlała na jej zeszyt herbatę i część notatek była nieczytelna. Aśka bardzo się zdenerwowała, kiedy to zobaczyła. Powiedziała Monice, że jest najbardziej roztrzepaną osobą, jaką zna, i że już nigdy niczego jej nie pożyczy. Monika przepraszała przyjaciółkę, ale ona nawet nie słuchała. W końcu dziewczyny zaczęły się kłócić. Aśka powiedziała Monice, że jest złośliwa, leniwa i najbardziej zarozumiała w klasie, a Monika Aśce, że jest kłótliwa, uparta bardziej niż osioł i najbardziej samolubna w całej szkole. „Najlepsze przyjaciółki" nie odzywały się do siebie do końca lekcji.

Moim zdaniem nikt nie jest doskonały, a takie kłótnie są bez sensu. Monika rzeczywiście jest trochę nieuważna i często gubi swoje rzeczy, ale poza tym jest wesoła, dowcipna i towarzyska. Aśka też nie jest taka całkiem zła, jak mówiła Monika. Czasem chodzi dumna jak paw, ale to dlatego, że jest pilną uczennicą i ma najlepsze oceny w klasie. Jest też koleżeńska, bo zawsze pomaga słabszym osobom w lekcjach. Poza tym obydwie są utalentowane i kreatywne.

A ja? O sobie nie będę pisał, bo już dobrze wiecie, że nie jestem idealny. ☺ A może Wy znacie kogoś, kto nie ma wad? Napiszcie mi o nim, chętnie go poznam ;)
Dominik

6b. Proszę ułożyć pytania do odpowiedzi na podstawie blogu Dominika.

0. *Co się wydarzyło w klasie Dominika w poniedziałek?*

Monika i Aśka, najlepsze przyjaciółki, pokłóciły się ze sobą.

1. .....

Ponieważ Monika niechcący zniszczyła zeszyt Asi, który od niej pożyczyła.

2. .....

Dziewczyny nie rozmawiały ze sobą do końca lekcji.

3. .....

Aśka systematycznie się uczy i jest najlepszą uczennicą w klasie.

4. .....

Monika, ponieważ często gubi przybory szkolne.

5. .....

Dominik uważa, że też nie jest idealny.

6c. Proszę znaleźć w blogu Dominika słowa oznaczające różne cechy charakteru, a następnie wpisać je do tabeli. Uwaga! Proszę zapisać słowa w rodzaju męskim.

Zalety (+)	Wady (-)
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

REBUS

m = j

+ e

y = a

lo = wa

~~l~~ ~~s~~

n = z r = le

Hasło: .....?

(Ja) .....

.....

Dobry, lepszy, najlepszy

7a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, kiedy używamy przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym.

Patrz: klasa VI, lekcja 11

Stopniowanie przymiotników

Ola jest niska.

Ola jest niższa niż jej najlepsza koleżanka.
Ola jest niższa od jej najlepszej koleżanki.

Ola jest najniższa w klasie.
Ola jest najniższa ze wszystkich uczniów.

Sukienka jest kolorowa.

Ta sukienka jest bardziej / mniej kolorowa niż tamta.
Ta sukienka jest bardziej / mniej kolorowa od tamtej.

To najbardziej / najmniej kolorowa sukienka, jaką mam.

Wiosną dni są coraz dłuższe.
Marek robi się coraz bardziej uparty.

7b. Proszę uzupełnić tabelę.

Stopień		
równy	wyższy	najwyższy
słaby	słabszy	
uparty		najupartszy / najbardziej uparty
		najlepszy
wesoły		
		najzarozumialszy / najbardziej zarozumiały
koleżeński		
słaby		
	leniwszy / bardziej leniwy	
kreatywny		
towarzyski		

7c. Proszę wybrać z ćwiczenia 7b pięć różnych przymiotników i napisać w zeszycie zdania zgodnie z podanym przykładem.

Ania wczoraj była wesoła, ale dziś jest weselsza. Adam to najweselszy chłopak z klasy.

Uśmiechnij się! Jesteś naj...

7d. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami przymiotników w stopniu wyższym lub najwyższym.

Jestem optymistką, bo uważam, że można rozwiązać nawet ..*największe*.. [0] (duże) problemy. Moja siostra Marta jest pesymistką i martwi się ..... (małe)[1] sprawami. Jestem ..... (towarzyska)[2], ... (spontaniczna)[3] i ..... (wesoła)[4] niż Marta. Koledzy uważają mnie za ..... (dowcipna)[5] i ..... (sympatyczna)[6] dziewczynę w klasie. O Marcie mówią, że jest ..... (utalentowana)[7] ode mnie, a to dlatego, że świetnie gra w piłkę nożną i jest w tym ..... (dobra)[8] od niejednego chłopaka! Jest ..... (silna)[9] ode mnie, bo regularnie ćwiczy i biega. Żartujemy, że w przyszłości ja będę ..... (popularna)[10] piosenkarką świata, a ona ..... (szybka)[11] biegaczką w historii sportu. Na razie musimy jednak zacząć się uczyć, bo mamy coraz ..... (złe)[12] oceny ze wszystkich przedmiotów.

7e. Proszę opisać siebie i swoich rodziców (wygląd, charakter, zainteresowania).

7f. Proszę napisać krótką charakterystykę swojego najlepszego przyjaciela / swojej najlepszej przyjaciółki (około 100 słów). W tekście proszę napisać:

1. Jak się nazywa i kim jest?
2. Jak wygląda?
3. Jakie ma cechy charakteru (wady i zalety)?
4. Czym się interesuje? Co lubi robić?
5. Dlaczego jest twoim najlepszym przyjacielem / twoją najlepszą przyjaciółką?

8a. Proszę posłuchać nagrania i zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Obecność szczęśliwych ludzi sprawia, że sami czujemy się lepiej.*	x	
1	W miesiącach letnich jesteśmy bardziej kreatywni.		
2	Osoby, które mają w życiu mało problemów, dają najlepsze rady.		
3	Najlepsze dla zdrowia są ćwiczenia, po których jesteśmy bardzo zmęczeni.		
4	Nasze gesty i mimika zmieniają się w obecności różnych osób.		
5	W czasie krótkiego snu dobrze zapamiętujemy nowe informacje.		

8b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i wybrać odpowiednie słowa.

0. Dzięki *zadowolonym / niezadowolonym* osobom czujemy się lepiej.

1. Zimą jesteśmy *bardziej / mniej* smutni niż w innych porach roku.

2. Osoby, które rozwiązują różne problemy, mają *najgorsze / najlepsze* pomysły.

3. Nasz organizm jest *spokojniejszy / silniejszy*, kiedy ćwiczymy regularnie.

4. Kiedy rozmawiamy ze *znajomą / nieznaną* osobą, nasze ciało jest bardziej zrelaksowane.

5. Gorsze stopnie mają uczniowie, którzy *śpią / uczą się* krótko.

9. Proszę znaleźć trzy różne ciekawostki i przeczytać je w klasie. Proszę używać przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym.

10. Proszę posłuchać piosenki i wpisać brakujące słowa.

Wierniejsza od marzenia

Byłaś ze mną tu i ...*będziesz*...[0]
w huraganie .....[1] i w szepcie,
w kakofonii dnia i w ciszy,
w .....[2] snach o niczym.
Wbiegasz ze mną w .....[3] i w słońce,
gubisz własny cień po .....[4].
Czasem tłuczesz coś na szczęście,
.....[5] to, że jesteś, że jesteś...

Ref.: Wierniejsza .....[6] marzenia,
.....[7] niż wspomnienia,
cenniejsza od zaszczytów,
.....[8] od zachwytów,
wierniejsza od marzenia,
otwarta na spojrzenia,
.....[9] niż nadzieja,
pogodna jak niedziela.

Jesteś ze mną tu i będziesz
w .....[10] sponad gór, w kolędzie,
w labiryncie szos i w róży,
w odpoczynku po .....[11].
Mylisz ze mną .....[12] i noce,
piątek .....[13] mi w sobotę.
Pociech z tobą sto i dwieście,
.....[14] to, że jesteś, że jesteś...

Ref.: Wierniejsza od marzenia...

Słowa: Andrzej Jastrzębiec-Kozłowski
Muzyka: Andrzej Zieliński
Wykonanie: Skaldowie

11. Proszę odnaleźć przymiotniki, które stopniują się nieregularnie, i napisać ich formy stopnia wyższego i najwyższego.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

12. Proszę przeczytać tekst i wybrać odpowiednie słowa.

Uśmiech nastraja *dużo* / *bardzo* / *mało*[0] pozytywnie!

Warto się uśmiechać, nawet jeśli nie mamy na to *największej* / *najlżejszej* / *najmniejszej*[1] ochoty – dowodzą naukowcy z uniwersytetu w Południowej Australii. Ich zdaniem nawet *wymuszony* / *oszukany* / *zmuszony*[2] uśmiech może spowodować, że po chwili będziemy mieli bardziej *zadowolony* / *radosny* / *szczęśliwy*[3] nastrój. – „Kiedy twoje mięśnie mówią, że jesteś *szczęśliwym* / *szczęśliwy* / *szczęśliwie*[4], istnieje większe prawdopodobieństwo, że zobaczysz świat wokół siebie w *bielszych* / *ciemniejszych* / *jaśniejszych*[5] barwach i w bardziej *negatywny* / *neutralny* / *pozytywny*[6] sposób" – przekonuje szef zespołu badawczego, dr Fernando Marmolejo-Ramos.

Na podstawie: „Angorka" nr 36 (6 IX 2020)

13a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać i porównać zdania.

Kiedy używamy mianownika, a kiedy narzędnika?

Mianownik	Narzędnik
Ania jest kłótliwa.	Ania jest kłótliwą dziewczyną.
Marek jest wysportowany.	Marek jest wysportowanym chłopakiem.
Adaś jest grzeczny.	Adaś jest grzecznym dzieckiem.
Monika i Ewa są wysokie.	Monika i Ewa są wysokimi blondynkami.
Oleg i Sergiej są sympatyczni.	Oleg i Sergiej są sympatycznymi Ukraińcami.

13b. Proszę wpisać właściwe formy wyrazów podanych w nawiasach.

0. Andrzej jest ...*nowy*... (nowy) w naszej klasie. Jest ...*wesołym*... (wesoły) chłopcem.

1. Ania i Ewa są ..... (najlepsze) z polskiego. Dziewczyny są też ..... (najlepsze) przyjaciółkami.

2. Wisława Szymborska jest ..... (znana) poetką. Jest ..... (popularna) nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie.

3. Moje koty są ..... (leniwe). Ja też jestem ..... (leniwy).

4. Basia jest bardzo ..... (koleżeńska), ale najbardziej ..... (koleżeńska) osobą, jaką znam, jest Ewa.

5. To dziecko jest ..... (grzeczne). Ja nie byłam ..... (grzeczne) dzieckiem.

14. Proszę wstawić do wiersza brakujące wyrazy, a następnie odpowiedzieć na pytania.

pożyczył / często / podobny / ~~słońcu~~ / widok
słyszysz / ktoś / ogon / musisz

Józef Antoni Birkenmajer

Paw

Patrzcie, jak paw się w ...*słońcu*...[0] wdzięczy!
.....[1] sobie barw od tęczy,
rozwinął .....[2] w kształt wachlarza
i sunie z miną **dygnitarza***.

*__dygnitarz__ – urzędnik, który zajmuje wysokie stanowisko

Przyjemność .....[3] jego sprawia.
.....[4] podziwiać wdzięki pawia.
Nie skąpisz pochwał mu bez liku,
póki... nie .....[5] jego krzyku!

.....[6] się zdarza tak wśród ludzi,
że .....[7], co podziw, zachwyt budzi,
później nam przykry zawód sprawia,
bowiem .....[8] jest do pawia.

1. Jakie cechy pawia sprawiają, że podoba się ludziom?

2. Co najmniej podoba się nam w pawiu? Dlaczego?

3. Jak zachowuje się człowiek, o którym mówimy, że jest dumny jak paw?

15. Proszę zagrać w grę.

Każdy uczeń pisze na kartce:

- jak wygląda;
- jakie ma cechy charakteru;
- czym się interesuje;
- jakie są jego wady i zalety.

Proszę nie podpisywać kartki! Nauczyciel zbiera wszystkie opisy. Każdy uczeń losuje jedną kartkę, głośno odczytuje opis, a reszta klasy zgaduje, o kim mowa.

Komu chcesz się podobać?

16a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania z tabeli i powiedzieć, jak tworzymy formy celownika.

Celownik (*komu? czemu?*)
liczba pojedyncza i mnoga

Patrz: klasa VII, lekcja 3

	Rodzaj	
L. poj.	męski	Dziękuję mojemu przyjacielowi za pomoc w lekcjach. Powiedz tamtemu wysokiemu panu, że może tu usiąść.
	żeński	Co podarujesz twojej mamie z okazji imienin? Od kilku minut przyglądam się tej pięknej pani. Rodzice poświęcają się trudnej pracy.
	nijaki	Pomagam grzecznemu dziecku ułożyć zamek z klocków. Przyglądam się staremu zdjęciu z rodzinnego albumu.
L. mn.	męskoosobowy niemęskoosobowy	Nie ufamy nieznanym ludziom. Kupiliście waszym córkom nowe buty na zimę? Rodzice opowiadają małym dzieciom bajki na dobranoc. Lubimy się przyglądać wysokim zamkom.

dziękować / ufać / wierzyć / pomagać
poświęcać się / życzyć / przyglądać się
dzięki / wbrew / na przekór

+ CELOWNIK

16b. Proszę uzupełnić zdania właściwymi formami wyrazów w nawiasach.

0. Często pomagam *starszemu panu* (starszy pan), który mieszka obok nas.

1. Przyglądaliśmy się w kwiaciarni ..... (czerwona róża).

2. Dlaczego nie ufasz ..... (najlepsza koleżanka)?

3. Dziecko z zaciekawieniem przygląda się ..... (duży pies) i ..... (*l.mn.* / czarny kot), które bawią się ze sobą.

4. Dzięki ..... (twoja pomoc) dobrze zdałam egzamin.

5. Na zakończeniu roku szkolnego serdecznie podziękowaliśmy .... (nasza wychowawczyni), ... (rodzice), ... (*l.mn.* / nauczyciel) i ..... (dyrektor) za wspólną pracę.

6. Chętnie pożyczę ..... (*l.mn.* / chory kolega) swoje zeszyty.

7. Z zachwytem przyglądaliśmy się ..... (wzburzone morze) i ..... (*l.mn.* / wysoka fala).

8. Na przekór ..... (starszy brat) włączyłem głośno muzykę.

17a. Proszę uzupełnić tabelę, a następnie porównać zdania.

Celownik (*komu? czemu?*)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie / ...*mi*...	**my**	.....
ty	..... / ci	**wy**	wam
on / ono	jemu / ..... / niemu	**oni / one**	..... / nim
ona	jej /		

niej mu im

~~*mi*~~ nam tobie

1. – Dziadek opowiada **mi** bajki na dobranoc.

– A **mnie** opowiada śmieszne historie.

2. – Podoba **ci** się ta kurtka?

– Tak, bardzo. **Jemu** się chyba nie podoba.

3. Ania jest bardzo koleżeńska. Dzięki **niej** zaczynam rozumieć matematykę.

4. Wojtek i Agnieszka szybko biegają. Dzięki **nim** szkoła zdobyła pierwsze miejsce na zawodach sportowych.

Uwaga!

Długie formy zaimków (*mnie*, *jemu*) stosuje się przed czasownikiem albo na początku zdania. Po przyimkach zawsze używa się formy dłuższej (*mnie*) albo formy z n- (*niemu*, *nim*, *niej*).

17b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami zaimków osobowych.

0. Dlaczego ...*mi*..... (ja) nie ufasz? ...*Jemu*... (on) ufasz bardziej?

1. Dzięki ..... (on) mój komputer znów działa!

2. Czy możecie ..... (my) pożyczyć trochę pieniędzy?

3. Bardzo ..... (wy) pomogli. Musicie ..... (oni) za to podziękować.

4. Często mówię ..... (on) o swoich problemach, za to ..... (ona) nigdy o nich nie opowiadam.

5. Mamy życzliwe sąsiadki. Dzięki ..... (one) zdążyliśmy na pociąg.

6. – Nie wierzysz ..... (ja)?

– ..... (ty)? Oczywiście, że ..... (ty) wierzę!

7. Czy już ..... (one) powiedziałaś, że wyjeżdżamy dziś wieczorem?

8. Mam małe dziecko. Lubię ..... (ono) się przyglądać, kiedy śpi.

9. Dzięki ..... (ja) pani nie odpytywała reszty klasy.

10. ..... (on) nie można nic mówić w tajemnicy!

17c. Proszę zastąpić podkreślone wyrazy odpowiednimi formami zaimków osobowych.

0. Dziadkowie opowiadają wnukom / ...*im*..... ciekawe historie.

1. Jutro złożę mamie / ..... życzenia imieninowe. Muszę przypomnieć mojemu tacie / ....., żeby też je złożył.

2. Tylko nic Markowi / ..... nie mów o zepsutym komputerze!

3. Pokazałam naszemu psu / ....., gdzie od dziś będzie spał.

4. Matka przygląda się swojemu małemu dziecku / ..... .

5. Powiedzieliście już rodzicom / ..... o spotkaniu z wychowawcą?

6. Dzięki Monice i Marysi / ..... polubiłam historię i geografię.

7. Podziękowaliśmy państwu Kowalskim / ..... za wizytę i piękne kwiaty.

8. Pożyczyłam Marcie / ..... książkę. Jeszcze (ja) / ..... jej nie oddała.

REBUS

dzi = r

o = u

k = c

~~r~~

a = ie

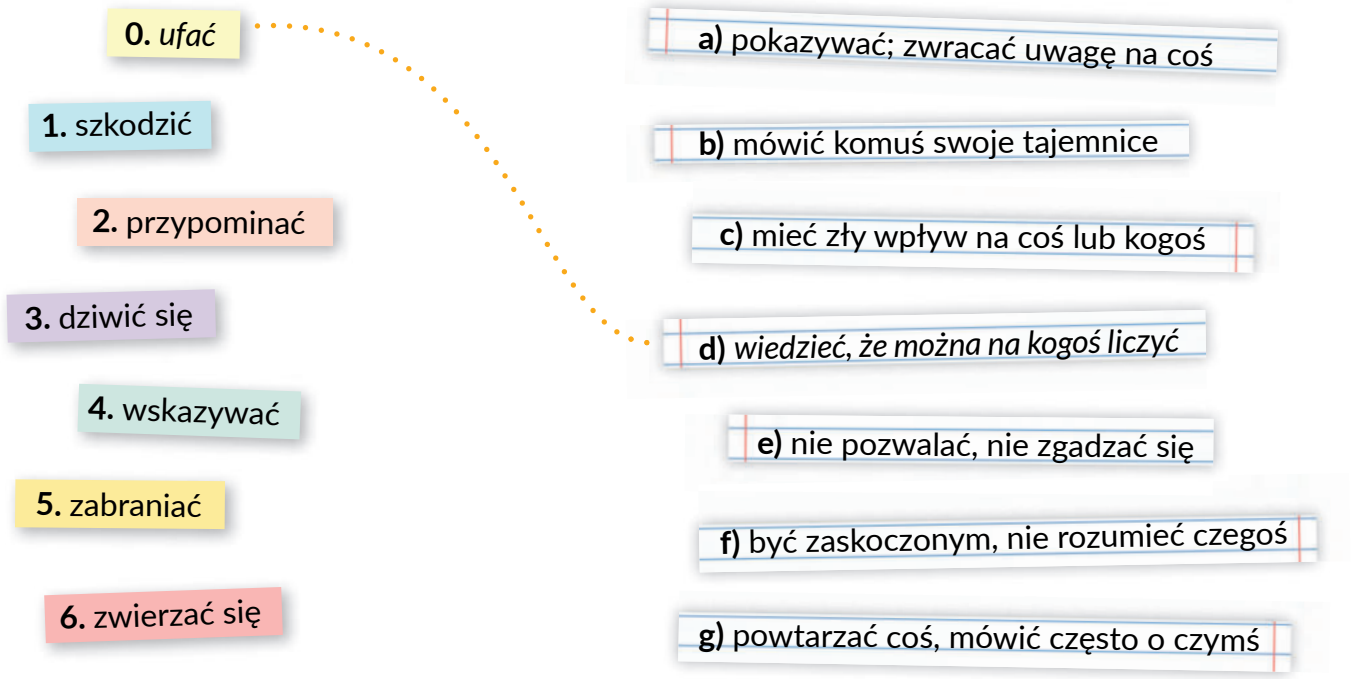
Z = n

a = iemu

a = łe

Hasło (przysłowie): Nie .....

18a. Proszę połączyć czasowniki z odpowiednimi objaśnieniami.

18b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi czasownikami z ramki.

wskazała / zwierzyła się / ~~ufam~~ / szkodzą / zabraniali / dziwi się / przypominają

0. ...*Ufam*... mojej siostrze, bo wiem, że pomoże mi w każdej sytuacji.

1. Pomyliłam ulice w mieście, ale pewna miła pani ..... mi drogę.

2. Rodzice często mi ..... o wyniesieniu śmieci.

3. Ania ..... przyjaciółce, że podoba się jej pewien chłopak.

4. Mama ..... swojej córce, która nie lubi spędzać czasu z rówieśnikami.

5. Niezdrowa dieta i brak ruchu ..... naszemu zdrowiu.

6. Kiedy byłem nastolatkiem, rodzice ..... mi wracać późno do domu.

19a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć, kto mówi na ten temat.

	Ewa	Marcin	Grzesiek	Iza
0. *Nie ma rodzeństwa.*	V		V	
1. Często słyszy, że kiedyś dzieci zachowywały się inaczej.				
2. Ufa swoim rodzicom.				
3. Ma słabe oceny w szkole.				
4. Dziadkowie pomagają w wychowaniu wnuków.				
5. Nie mówi o przyjaciołach.				
6. Rodzice dużo pracują.				

19b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Ewa nie ma brata ani siostry.*	x	
1	Rodzice rzadko rozmawiają z Ewą o jej sprawach.		
2	Rodzeństwo Marcina wraca późno z pracy do domu.		
3	Iza ma młodsze rodzeństwo.		
4	W weekendy Iza i jej rodzeństwo jeżdżą do dziadków.		
5	Marek jest bratem Grześka.		
6	Grzesiek ma coraz słabsze stopnie w szkole.		

20. Który wyraz nie pasuje? Proszę wyjaśnić dlaczego.

0. mądry, wesoły, leniwy, sympatyczny

Nie pasuje „leniwy", ponieważ jest to wada. Pozostałe słowa to zalety.

1. wysoki, ciemny, krzywy, kreatywny

2. chudy, wysoki, gruby, szczupły

3. roztrzepany, samolubny, złośliwy, życzliwy

4. koleżeński, pracowity, pilny, kłótliwy

5. gorszy, bardziej pracowity, najweselszy, niższy

21a. Proszę odnaleźć i wypisać siedem czasowników, które łączą się z celownikiem.

.....

21b. Proszę w grupach napisać historyjkę lub dialog, w których znajdzie się jak najwięcej czasowników łączących się z celownikiem. Następnie proszę zaprezentować swoją pracę reszcie klasy.

PROJEKT

Przygotuj prezentację multimedialną lub plakat o twojej ulubionej osobie z telewizji (czym się zajmuje, jak wygląda, jaki ma charakter, jakie ma wady i zalety, jak lubi spędzać czas, czy ma rodzinę itp.). Opowiedz o niej w klasie.

A Proszę przeczytać tytuł artykułu i spróbować zgadnąć, o czym będzie opowiadał. Następnie proszę przeczytać tekst.

ZNALEZIONE W PRASIE

Uwaga! Akcja „Pozytywna uwaga”

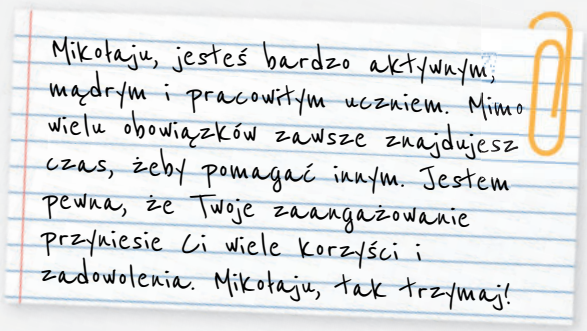
Co najmniej 700 polskich szkół weźmie udział w akcji „Pozytywna uwaga”, polegającej na wpisaniu przez nauczycieli w dziennikach elektronicznych pozytywnych komentarzy o swoich uczniach. To już druga edycja tego pozytywnego projektu, który wymyśliła mama jednego z uczniów Szkoły Podstawowej nr 52 w Warszawie.

Tegoroczna edycja rozpoczęła się 2 listopada i potrwa do końca miesiąca. Nauczyciele rozumieją, że uczniowie potrzebują pozytywnej motywacji do pracy, a nie tylko ciągłego oceniania i negatywnych komentarzy, dlatego bardzo chętnie wpisują pozytywne uwagi, nawet niegrzecznym uczniom.

Pochwały mogą zdziałać wiele dobrego, np. pomóc uwierzyć we własne siły, dodać pewności siebie, wzmocnić kreatywność.

Więcej znajdziecie na stronie:
www.pozytywnauwaga.pl

Na podstawie: „Angorka” nr 46 (15 XI 2020)

B Proszę zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*W akcji „Pozytywna uwaga” udział weźmie mniej niż 700 szkół.*		x
1	Nauczyciele wpisują pozytywne uwagi do dzienników, które uczniowie i rodzice mogą sprawdzać w Internecie.		
2	Akcja jest pomysłem nauczycieli.		
3	Akcja trwa prawie cały miesiąc.		
4	Niegrzeczne dzieci nie dostają pozytywnych uwag.		
5	Akcja ma własną stronę internetową.		

C Proszę odpowiedzieć na pytania.

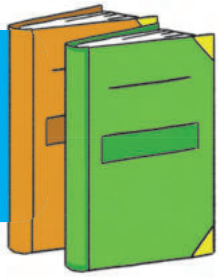
1. Co myślisz o akcji „Pozytywna uwaga”?

2. Czy w twoim kraju też jest taka akcja?

3. Jakie pozytywne uwagi można wpisać uczniowi do dziennika?

Lekcja 3

Szkolne życie

1. Proszę połączyć słowa z definicjami.

0. *składka*

1. samorząd klasowy

2. wychowawca

3. godzina wychowawcza

4. przewodniczący klasy

5. zastępca

6. skarbnik

a) osoby wybrane przez klasę do pełnienia funkcji przewodniczącego, zastępcy i skarbnika

b) osoba wybrana do reprezentowania klasy

c) osoba, która zastępuje kogoś w obowiązkach

d) osoba, która zbiera pieniądze

e) *zbiórka pieniędzy na jakiś cel*

f) nauczyciel, który opiekuje się klasą

g) lekcja, na której klasa spotyka się ze swoim wychowawcą i omawia różne sprawy i problemy

Dominik pisze

2a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika, a następnie opowiedzieć, jaką sytuację opisuje.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

12 XI /środa/

Wybory do samorządu klasowego

Dzisiaj na godzinie wychowawczej mieliśmy **wybory do samorządu** klasowego. Było straszne zamieszanie, bo wszyscy chcieli, żeby przewodniczącą została Justyna, ale ona nie chciała się zgodzić. Powiedziała, że była przewodniczącą w tamtym roku i **kosztowało ją to bardzo dużo pracy**, więc w tym roku wolałaby **skupić się na nauce**. Wtedy zgłosili się Janek i Tomek. Janek był w tamtym roku zastępcą Justyny, więc **ma już doświadczenie**. Tomek nigdy nie był w samorządzie, ale jest dobrym uczniem, nauczyciele go lubią i potrafi ładnie mówić, dlatego też **nadaje się na przewodniczącego**. W tajnym głosowaniu **trzema głosami wygrał** Janek, więc Tomek w tym roku został zastępcą.

Problem był z wyborem skarbnika, bo nikt nie chciał się zgłosić. To **odpowiedzialna funkcja** i wszyscy się boją. Wychowawczyni zaproponowała, żebym w tym roku ja został skarbnikiem. Całej klasie spodobał się ten pomysł, dlatego wszyscy na mnie zagłosowali. Tylko ja **wstrzymałem się od głosu**.

Z jednej strony, bardzo się cieszę, że koledzy mi ufają, **ale z drugiej**, trochę się boję. Skarbnik zbiera pieniądze od uczniów na różne składki i czasami są to naprawdę duże sumy. Co będzie, jeśli zgubię te pieniądze albo pomylę się w obliczeniach? Co o tym myślicie?

Dominik

2b. Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu Dominika i powiedzieć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*Na godzinie wychowawczej były wybory do samorządu szkolnego.*		x
1	Justyna uważa, że przewodniczący klasy ma dużo problemów.		
2	Janek wie, na czym polega praca przewodniczącego.		
3	Tomek nie jest dobrym kandydatem na przewodniczącego.		
4	Tomek dostał o trzy głosy mniej niż Janek.		
5	Nikt nie chce być skarbnikiem, bo to nudna funkcja.		
6	Na Dominika zagłosowało 100% uczniów w klasie.		
7	Skarbnik wypłaca uczniom pieniądze.		
8	Dominik obawia się, że nie poradzi sobie jako skarbnik.		

2c. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jaki powinien być przewodniczący klasy? Zobaczcie, co Dominik napisał o Tomku i Janku, i wymieńcie jeszcze inne cechy.

2. Kto w waszej klasie jest przewodniczącym, zastępcą i skarbnikiem? Dlaczego wybraliście właśnie te osoby?

3. Czy w waszym samorządzie klasowym są jeszcze jakieś inne osoby? Czym się zajmują? Jak nazywają się ich funkcje?

4. Dlaczego Dominik boi się być skarbnikiem? Co możecie mu doradzić, żeby się nie bał i nie miał problemów?

2d. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi słowami z blogu Dominika.

0. W konkursie piosenki Kaśka przegrała z Anką tylko dziewięcioma ....*głosami*.... .

1. Nie wiedziałem, kogo wybrać, więc ..... od głosu.

2. Zawsze na początku roku organizujemy ..... do samorządu.

3. Nigdy nie byłem w samorządzie, więc nie mam jeszcze ..... .

4. ....., bardzo chciałabym spotykać się Maćkiem, ale ....., podoba mi się też Wojtek.

5. Mam bardzo dobre oceny, ale ..... mnie to dużo czasu i pracy.

6. Nasza polonistka ma dobry kontakt z młodzieżą i naprawdę ..... do pracy w szkole.

7. Nie mogę teraz rozmawiać, bo muszę ..... na lekcjach.

8. Skarbnik to bardzo ..... funkcja.

Pilnie się uczymy

3a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami czasowników.

Koniugacje

Patrz: klasa V, lekcja 6

	-ę, -esz		*-ę, -isz / -ysz*		*-m, -sz*	
	chcieć	*głosować*	*lubić*	*uczyć się*	*jeść*	*wybierać*
ja		głosuję	lubię			wybieram
ty	chcesz			uczysz się	jesz	
on, ona, ono pan, pani		głosuje	lubi			wybiera
my	chcemy				jemy	
wy		głosujecie		uczycie się		
oni, one państwo	chcą		lubią		jedzą	wybierają

3b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami czasowników w czasie teraźniejszym.

0. Kasiu, źle ..... *się czujesz* ..... (*ty* / czuć się)? Jesteś bardzo blada.

1. – Czy ..... (*ja* / móc) ci jakoś pomóc?

– Niestety nie ..... (*ty* / móc).

2. ..... (*ja* / Kochać) angielski, ale ..... (nienawidzić) chemii.

3. Nauczyciel matematyki ..... (brać) do tablicy tylko osoby, które się zgłaszają.

4. W Polsce uczniowie ósmej klasy ..... (*oni* / zdawać) egzamin na zakończenie szkoły podstawowej.

5. Co państwo ..... (myśleć) na ten temat?

6. Dzisiaj ..... (*my* / wybierać) gospodarza klasy. Najpierw uczniowie ..... (*oni* / wrzucać) głosy do pudełka, a potem ..... (*ona* / liczyć) je komisja.

3c. Proszę wypisać z węża literowego formy czasownika „brać”, a następnie ułożyć zdania z 3 formami.

ja – .....
ty – .....
on, ona, ono – .....
my – .....
wy – .....
oni, one – .....

Uwaga!
Tak samo odmienia się czasownik „prać”.

3d. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników w czasie teraźniejszym.

Dzisiaj uczniowie ...*mają*... (mieć)[0] naprawdę ciężkie życie. Oprócz tego, że ..... (*oni* / chodzić)[1] do szkoły, ... (mieć)[2] jeszcze dużo zajęć dodatkowych. Po lekcjach ..... (*oni* / brać)[3] korepetycje z języka angielskiego, ... (uczyć się)[4] grać na instrumentach, ... (uprawiać)[5] sport, a wieczorem jeszcze ..... (musieć)[6] odrobić lekcje. Zobaczmy, co ..... (mówić)[7] na ten temat sami uczniowie.

Władek: Ja i moja siostra dwa razy w tygodniu ..... (chodzić)[8] na basen. Poza tym ja w weekendy ..... (jeździć)[9] na treningi piłki nożnej, a ona ..... (uczyć się)[10] grać na skrzypcach. Przez to ..... (*my* / nie mieć)[11] czasu na spotkania. Kiedy moi koledzy ..... (iść)[12] na pizzę, ja ..... (jechać)[13] na basen i ..... (wracać)[14] późnym wieczorem.

Helena: Czasami ..... (*ja* / być)[15] naprawdę zmęczona. Moi rodzice ..... (kazać)[16] mi się uczyć języków obcych. Dlatego w poniedziałki i środy ..... (chodzić)[17] na angielski, a w piątki ..... (mieć)[18] hiszpański. Naprawdę ..... (*ja* / marzyć)[19] o wolnym popołudniu.

A jak ..... (wyglądać)[20] wasze życie? Też ..... (*wy* / brać)[21] korepetycje i ..... (mieć)[22] dużo dodatkowych zajęć?

4. Gdzie w szkole możemy zobaczyć te napisy?

korytarz / toaleta / sala gimnastyczna / biblioteka
pokój nauczycielski / schody / sala chemiczna / szatnia

Kochana szkoła

5a. Proszę uzupełnić tekst piosenki formami czasowników w czasie teraźniejszym, a następnie posłuchać piosenki na YouTube i sprawdzić swoje odpowiedzi.

Nasza szkoła

Znowu ....*słyszę*.... (*ja* / słyszeć)[0] dźwięk budzika,
weekend skończył się
i codzienna proza życia
pewnie ..... (*ona* / czekać)[1] mnie.
Lecz w tym wszystkim ..... (być)[2] nadzieja,
która zawsze ..... (sprawiać)[3],
że pomimo obowiązków
na mej twarzy uśmiech ..... (pojawiać się)[4].

Ref.: Szkoła, nasza kochana szkoła
już z daleka nas ..... (*ona* / wołać)[5],
gdyż życzliwych ludzi ..... (*my* / spotykać)[6] tu.
To w niej łatwo się odnajdziecie,
przyjaźń, miłość znajdziecie.
Więc nie czekaj, do nas przyłącz się już.

Jeśli z nauką ..... (*ty* / mieć)[7] problemy
i ..... (*ty* / nie dawać)[8] rady już,
..... (*ty* / musieć)[9] tylko spytać,
każdy Ci pomoże tu.
Zawsze można liczyć
na pomocne dłonie,
wystarczy je schwycić.
W takim gronie każdy naukę ..... (*on* / chłonąć)[10].

Ref.: Szkoła, nasza...

Ogrodnictwo, budownictwo, odkrywkowe górnictwo
w budowlance w Opolu
znajdziesz prawie wszystko.
Więc gdy ..... (*ty* / szukać)[11] dobrej szkoły,
to odpowiedź już ..... (*ty* / znać)[12]
i dobrze ..... (*ty* / wiedzieć)[13], gdzie papiery złożyć masz.

Ref.: Szkoła, nasza... x 2

Tekst, muzyka i wykonanie:
Basia Wierzbicka i Kamil Sucharski

5b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Dlaczego autorzy piosenki lubią chodzić do szkoły?

2. Co powinna zrobić osoba, która ma problemy z nauką?

3. Do jakich zawodów przygotowują się uczniowie szkoły z piosenki?

5c. Proszę w parach zmienić ostatnią zwrotkę piosenki, tak aby mówiła o waszej szkole.

Polski system oceniania

6a. Proszę przeczytać tekst na temat polskiego systemu ocen szkolnych, a następnie wykonać zawarte w nim polecenie.

W polskiej szkole dla wszystkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych obowiązują oceny od 1 do 6, gdzie 6 to ocena najlepsza, a 1 najgorsza. Oceny od 2 do 6 są pozytywne, a 1 negatywna. Oznacza to, że uczeń, który na zakończenie roku dostał z jakiegoś przedmiotu 1, będzie musiał powtarzać klasę.

Trochę inaczej jest na uniwersytecie, ponieważ studenci mogą otrzymywać oceny od 2 do 5 i to właśnie ocena 2 oznacza, że student nie zdał egzaminu.

Dla małych dzieci, w klasach 1-3 szkoły podstawowej, stosuje się oceny opisowe. Nauczyciele nie wystawiają więc ocen oznaczanych cyframi, tylko piszą opinie na temat postępów w nauce.

Wszystkie oceny, oprócz nazw pochodzących od cyfr, którymi są oznaczane, mają także inne nazwy. Proszę je uzupełnić.

- **6** (szóstka) – .....
- **5** (piątka) – .....
- **4** (czwórka) – .....
- **3** (trójka) – .....
- **2** (dwójka) – .....
- **1** (jedynka) – .....

bardzo dobry / celujący
niedostateczny / dobry
dopuszczający / dostateczny

6b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jak wygląda system ocen w twoim kraju?

2. Które oceny są pozytywne, a które negatywne?

3. Czy na wszystkich etapach edukacji jest taki sam system ocen?

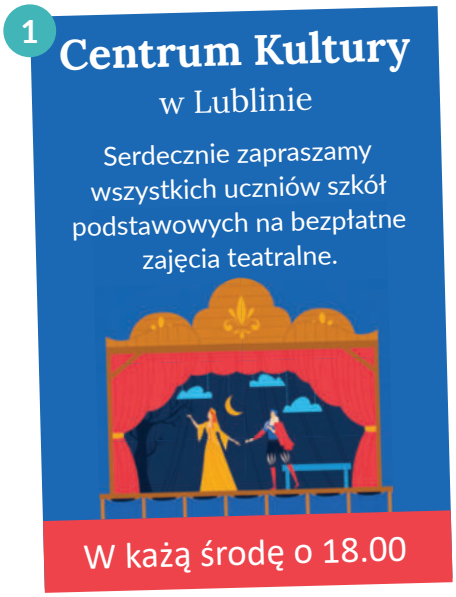
4. Czy wiesz, jakie oceny otrzymują studenci na uniwersytetach w twoim kraju?

5. Jak myślisz, czy oceny są potrzebne?

Zajęcia pozalekcyjne

7a. Proszę przyjrzeć się plakatom reklamującym zajęcia pozalekcyjne. Która oferta jest najbardziej, a która najmniej interesująca? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.

1

2

3

4

5

6

7

7b. Proszę posłuchać wypowiedzi 5 osób i doradzić im, na które zajęcia pozalekcyjne z ćwiczenia 7a powinny się zapisać.

Ewa	Magda	Piotrek	Franek	Waleria
1	2	3	4	5

Zwroty do wykorzystania:

– *Możesz zapisać się na…*

– *Powinieneś / powinnaś pójść na kurs…*

Drodzy uczniowie!

8a. Proszę przeczytać rozmowę w klasie i podkreślić wszystkie wyrazy, którymi zwracają się do siebie rozmówcy.

Nauczycielka: Kochani uczniowie! Bardzo was proszę o ciszę. W przyszłym tygodniu mamy dyskotekę klasową, dlatego musimy podzielić zadania. Władysławie, ty będziesz didżejem. Ewelino, ty jesteś odpowiedzialna za dekorację klasy. Marku, możesz pomóc Ewelinie. Magdo i Adamie! Bardzo was proszę, żebyście kupili w sklepiku szkolnym napoje i ciastka.

Ania: Pani Kasiu, ja mogę przynieść z domu papierowe talerze i serwetki.

Nauczycielka: Świetnie, Aniu!

Puk, puk...

Dyrektor: Pani Katarzyno!

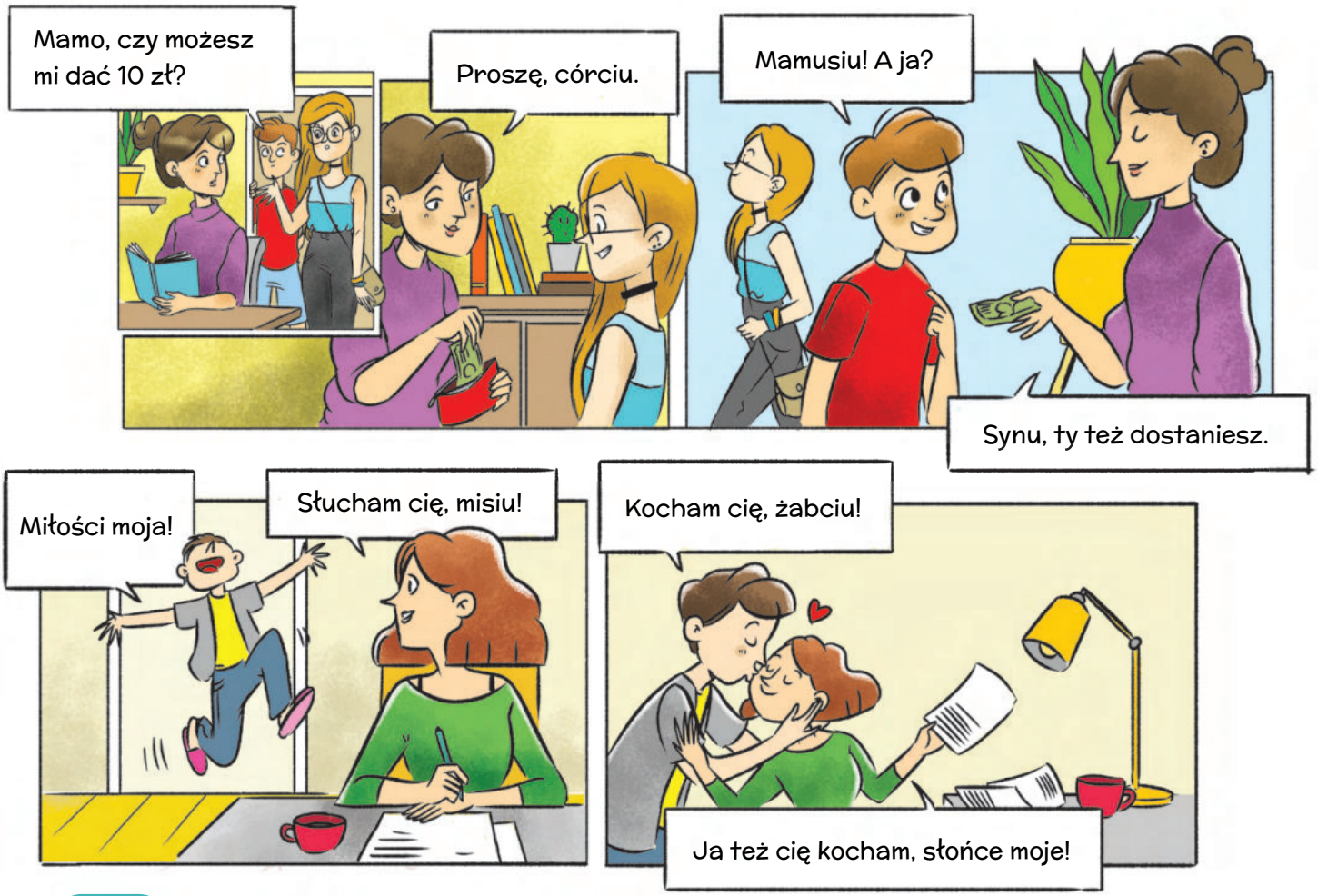
Nauczycielka: Słucham, panie dyrektorze!

Dyrektor: Potrzebuję silnego ucznia do pomocy.

Nauczycielka: Piotrku, pomóż panu dyrektorowi!

Dyrektor: Chodźmy, drogie dziecko. Musimy wynieść ławki na korytarz.

8b. Proszę przeczytać komiksy i podkreślić słowa, którymi zwracają się do siebie występujące w nich osoby.

8c. Proszę uzupełnić tabelę formami wyrazów z ćwiczeń 8a i 8b.

Wołacz

Rzeczownik liczby pojedynczej

Rodzaj	Mianownik	Wołacz
męski	pan dyrektor Władysław Adam	*panie dyrektorze* **-e**
męski	Marek syn Piotrek misio	**-u**
żeński	Magda Ewelina mama Katarzyna	**-o**
żeński	pani miłość	**-i**
żeński	Ania Kasia córcia żabcia	**-u**
nijaki	słońce dziecko	

Przymiotnik liczby pojedynczej
wołacz = mianownik
Kochany Marku! Droga Aniu!

Rzeczownik i przymiotnik liczby mnogiej
wołacz = mianownik
Drogie dzieci! Kochani uczniowie! Szanowni państwo!

8d. Proszę przeczytać informacje na temat użycia wołacza.

- **Wołacz** to przypadek, który służy do zwracania się do innych osób.
- Polacy coraz rzadziej używają wołacza w języku mówionym, ale obowiązkowo należy go używać w komunikacji pisemnej (listy, e-maile, SMS-y).
- Zwrot do adresata należy oddzielić przecinkiem (,) albo wykrzyknikiem (!) od pozostałej części tekstu.

8e. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami wołacza.

0. ...*Mamo*..... (Mama)! Rzuć mi czapkę!
1. ..... (Kochany tata)! Wszystkiego najlepszego!
2. ..... (Waleria), dlaczego mi przeszkadzasz?!
3. ..... (Szanowna pani Katarzyna)!
4. ..... (Szanowny pan profesor)!
5. ..... (Drogi wujek), czy możesz przekazać Ali, że dzwoniłam?
6. ..... (Babcia), robisz najlepsze pierogi na świecie!
7. ..... (Drodzy uczniowie), proszę o ciszę!
8. ..... (Staś), proszę cię, pożycz mi zeszyt.
9. ..... (Kochany dziadek), nie martw się o mnie.
10. ..... (Najmilsze dziecko), nie mam dla ciebie słodyczy.

8f. Proszę napisać SMS-y zgodnie podanymi informacjami. Proszę użyć form wołacza.

1. Piszesz do mamy, że po lekcjach idziesz z kolegami do kina i wrócisz dopiero wieczorem.

2. Piszesz do kolegi / koleżanki, że jesteś chory / chora i nie będzie cię w szkole. Prosisz o przyniesienie zeszytów po lekcjach.

3. Ktoś z twoich bliskich ma urodziny, wyślij mu / jej życzenia.

8g. Proszę wybrać 5 osób z klasy i zastanowić się, jak będą brzmiały ich imiona w formie wołacza.

8h. Proszę znaleźć w wężu literowym formy wołacza i zapisać je w zeszycie.

Wywiadówka

9a. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jak często w twojej szkole są wywiadówki?

2. Jak myślisz, o czym rodzice rozmawiają z nauczycielami?

9b. Proszę posłuchać, o czym wychowawczyni mówi na spotkaniu z rodzicami, i zaznaczyć wszystkie tematy, które się pojawiły.

0. *Wyniki w nauce*.
1. Wycieczka klasowa.
2. Nieobecności na lekcjach.
3. Nagrody w konkursachi olimpiadach.
4. Zmiany w planie.
5. Szkolna dyskoteka.
6. Zawody sportowe.
7. Kółka zainteresowań.
8. Obiady w stołówce.

9c. Proszę raz jeszcze posłuchać nagrania i połączyć osoby z odpowiednimi informacjami.

0	*Hania*
1	Bogdan
2	Władysław
3	Wanda
4	Karol
5	Agnieszka

a	Ma najlepsze oceny w całej szkole.
b	Skarży się na obiady w stołówce.
c	*Bierze udział w międzyszkolnej olimpiadzie matematycznej.*
d	Jest w szkolnej drużynie siatkarskiej.
e	Daje innym uczniom korepetycje z biologii.
f	Ma 100% [stuprocentową] frekwencję.

Samorząd szkolny

10a. Proszę ułożyć fragmenty tekstu we właściwej kolejności.

Samorząd szkolny

___ przedstawicieli (przewodniczącego i zastępcę) spośród kolegów i koleżanek. Opiekunem samorządu jest

_1_ Samorząd szkolny tworzą wszyscy uczniowie szkoły. Jego członkiem zostaje się w chwili przyjęcia do

___ z nauczycielami i dyrekcją szkoły, przygotowuje wiele imprez, konkursów i akcji na rzecz uczniów.

___ szkoły. Samorząd jest organizacją demokratyczną – uczniowie wybierają swoich

___ nauczyciel wybrany przez uczniów. Samorząd współpracuje

10b. Proszę przeczytać, co obiecują uczniom kandydaci na przewodniczącego samorządu szkolnego, i odpowiedzieć na pytania.

1. Czyj program podoba ci się najbardziej? Wyjaśnij dlaczego?
2. Na kogo chciałbyś / chciałabyś zagłosować?

- uczniowskie korepetycje (pomoc uczniom z problemami w nauce)
- wystawa fotografii uczniów naszej szkoły
- ogródek kwiatowy przed szkołą
- dyskoteka szkolna raz w miesiącu

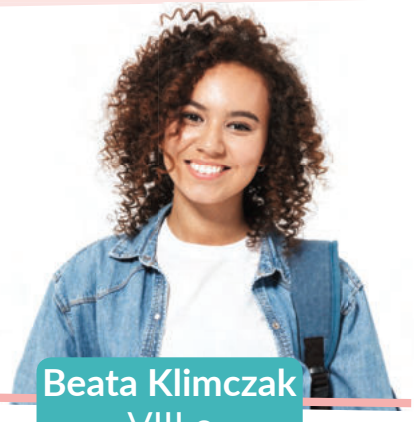
Ela Kozicka
VII b

- uczymy siebie i innych – bezpłatne warsztaty muzyczne, fotograficzne, teatralne, tworzenia stron internetowych, prowadzone przez uczniów
- międzyklasowe zawody sportowe
- otwarcie szkolnego radia
- kurs pierwszej pomocy medycznej

Mateusz Goleń
VIII a

- klub dyskusyjny w języku angielskim
- klub gier planszowych
- darmowe warsztaty tańca współczesnego
- wybory Super Uczniów: Super Mister, Super Miss, Super Uśmiech, Super Sportowiec, Super Nauczyciel, Super Pracuś itd.

Beata Klimczak
VIII c

- dyskusyjny klub młodych polityków
- ciekawe kolorowe graffiti uczniowskie na murze przed szkołą (za zgodą dyrekcji!)
- wywiady z nauczycielami w szkolnej gazetce
- akcja „szczęśliwy numerek" – uczeń, którego numer z dziennika zostanie wylosowany, nie musi chodzić tego dnia do tablicy

Jarek Tobółka
VII a

10c. Startujesz w wyborach na przewodniczącego samorządu szkolnego. Proszę napisać przemówienie, w którym zaprezentujesz swój program wyborczy. Nie zapomnij odpowiednio rozpocząć swojego przemówienia (np. *Drogie koleżanki i drodzy koledzy!*).

A Proszę przeczytać tekst i powiedzieć, w jaki sposób świętowany jest Międzynarodowy Dzień Plecaka.

JĘZYK POLSKI BEZ GRANIC, LEKCJA III

ZNALEZIONE W PRASIE

Międzynarodowy Dzień Plecaka

W 2020 r. Międzynarodowy Dzień Plecaka odbył się po raz trzeci. To święto kilka lat temu wymyśliła Kira Sukhoboichenko, młoda Ukrainka mieszkająca w Polsce.

Kira zauważyła, że nie ma w kalendarzu takiego dnia, który mogliby świętować najmłodsi na całym świecie jednocześnie. Nawet Dzień Dziecka obchodzony jest tylko w 50 krajach, i to w różnych terminach. Dziewczynka wybrała 15 października, gdyż wtedy nie ma żadnych innych świąt i obchodów w większości państw.

Od początku pomysł nastolatki bardzo spodobał się uczniom, studentom, nauczycielom i rodzicom. Kilka szkół z Polski, Ukrainy i Cypru świętowało ten dzień, pozwalając swoim uczniom prezentować swoje pomysły na działanie szkoły.

Z okazji tegorocznego święta odbyła się konferencja online, która trwała 6 godzin. Wzięło w niej udział ponad 30 dyskutantów z 10 państw – Australii, Cypru, Sudanu, Ukrainy, Erytrei, Hiszpanii, Niemiec, Francji, USA i Polski. Konferencję prowadziła sama Kira. Poruszono m.in. tematy: *Świat 2020. Jak pandemia zmieniła podejście do nauczania? Jak obecnie wygląda nauczanie w różnych krajach i czym się różni? Jak na co dzień młodzi zmieniają świat? Historie i pomysły dzieci oraz nastolatków z całego świata. Wyzwania dla rodziców – jak radzą i radzili sobie podczas pandemii z nauczaniem dzieci.*

Na podstawie: „Angorka" nr 44 (1 XI 2020)

Tutaj możecie posłuchać, jak Kira opowiada o swoim pomyśle.

B Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Kiedy wypada Międzynarodowy Dzień Plecaka?
2. Kto jest pomysłodawcą święta?
3. W jakich krajach obchodzone jest to święto?
4. Czy twoja szkoła świętuje Międzynarodowy Dzień Plecaka?

PROJEKT

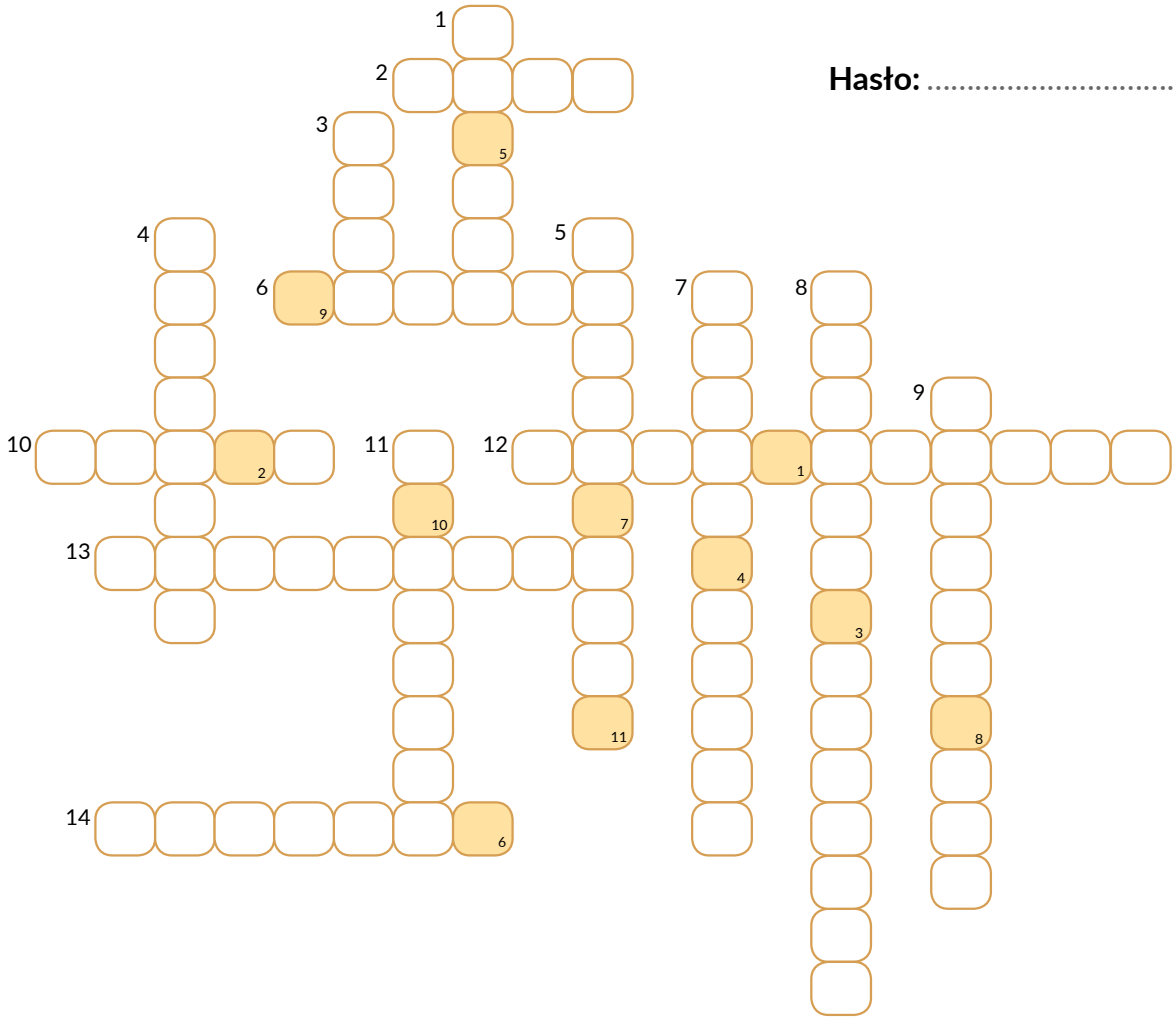
Jakie inne święto mogłoby być obchodzone w szkołach na całym świecie? Proszę zrobić plakat reklamujący to święto, zawierający informacje: kiedy jest obchodzone, dlaczego jest ważne, jakie wydarzenia organizowane są tego dnia.

Lekcja 4

To już umiesz

1. Proszę rozwiązać krzyżówkę.

Hasło: .....

Pionowo

1. Egzamin po szkole średniej.
3. Szkoła w slangu młodzieżowym.
4. Szóstka to inaczej ocena...
5. Nauczyciel, który opiekuje się klasą.
7. Chodzą tam małe dzieci.
8. Gospodarz klasy.
9. Spotkanie rodziców z nauczycielami.
11. Osoba, która zbiera pieniądze od klasy.

Poziomo

2. Przeciwieństwo zalet.
6. Zamiast do szkoły niektórzy idą na...
10. Złośliwie o osobie, która bardzo dużo się uczy.
12. Dodatkowe, prywatne lekcje.
13. Niektórzy piszą ją na sprawdzian.
14. 15 października obchodzimy Międzynarodowy Dzień...

2. Proszę uzupełnić „Listę obowiązków samorządu klasowego” czasownikami w czasie teraźniejszym.

0. Samorząd ...*reprezentuje*... (reprezentować) klasę we wszystkich sprawach.

1. Przewodniczący i zastępca ..... (organizować) imprezy klasowe.

2. Samorząd klasowy ..... (brać) udział w pracach samorządu szkolnego.

3. Zastępca ..... (odpowiadać) za porządek w klasie.

4. Zastępca ..... (wyznaczać) dyżurnego.

5. Przewodniczący i zastępca ..... (rozdzielać) zadania pomiędzy uczniów w klasie.

6. Skarbnik ..... (zbierać) pieniądze na składki.

7. Samorząd klasowy ..... (pomagać) wychowawcy.

3. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami czasowników, a następnie wybrać 4 formy i ułożyć z nimi zdania.

brać, prać

ja	....., piorę	**my**	bierzemy, ...
ty	bierzesz, ...	**wy**	.....
on, ona, ono **pan, pani**	.....	**oni, one** **państwo**	biorą, ...

4. Proszę uzupełnić zdania formami czasu teraźniejszego.

0. Jak często ...*pierzesz*... (*ty* / prać) jedwabne sukienki?

1. Ile ..... (*wy* / płacić) za korepetycje z francuskiego?

2. Wszystkie dziewczyny z klasy ..... (chcieć) jechać do Paryża, tylko Ewa ..... (marzyć), żeby zobaczyć Londyn.

3. ..... (*ja* / Przepraszać), czy ..... (*ona* / móc) pani powtórzyć?

4. Kiedy uczniowie ..... (pracować) w grupach, zawsze sobie ..... (żartować).

5. W tym tygodniu ..... (*my* / jechać) na wycieczkę do Krakowa.

6. Ja ..... (interesować się) sportem, a ty czym ..... (interesować się)?

7. Czy ..... (mieć) państwo jakieś pytania?

8. Co oni ..... (jeść)? ..... (*ja* / Nie wiedzieć), ale to ..... (*ono* / wyglądać) smakowicie!

5. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami narzędnika.

0. Martwię się ...*zdrowiem*..... (zdrowie) mojej babci.

1. Obiad w restauracji należy jeść ..... (nóż) i ..... (widelec).

2. Zaraziłam się ..... (grypa) od Baśki.

3. Cieszymy się ..... (nadchodzące wakacje).

4. Jutro spotykam się z moimi ..... (*l.mn.* / najlepszy kolega).

5. Pies bawi się z ..... (*l.mn.* / małe dziecko) sąsiadów.

6. Mogę z ..... (wy) iść?

7. Uwielbiam pizzę z ..... (szynka), ... (ser) i ..... (sos pomidorowy).

8. Mój brat jest najlepszym uczniem w klasie i mama ciągle się ..... (on) chwali.

9. Zaparkowałam samochód między ..... (*l.mn.* / wasz dom).

10. Idę na spacer z ..... (moja kochana babcia).

6. Proszę uzupełnić tekst formami czasu przeszłego.

Dwunastoletni student

Caleb Anderson z USA ma 12 lat, ale już ...*zaczął*... (zacząć)[0] studia na uniwersytecie. Genialny nastolatek ma bardzo dużą wiedzę o nowoczesnych technologiach.

Od urodzenia Caleb ..... (*on* / mieć)[1] niezwykłe zdolności. Kiedy ..... (skończyć)[2] dziewięć miesięcy, ... (nauczyć się)[3] języka migowego, a trzy miesiące później ..... (umieć)[4] już czytać. Zanim ..... (skończyć)[5] dwa lata i ..... (pójść)[6] do podstawówki, ... (wiedzieć)[7] już, jak liczyć ułamki.

Chociaż Caleb ..... (być)[8] bardzo zdolny, dzieci niezbyt go ..... (lubić)[9]. Młody student opowiada: „Kiedy ..... (*ja* / chodzić)[10] do pierwszej klasy, ... (wstydzić się)[11], ponieważ wszyscy koledzy ..... (być)[12] ode mnie więksi, bo ..... (*ja* / mieć)[13] wtedy tylko 2 lata. Jeszcze nie ..... (umieć)[14] dobrze chodzić! Nauczyciele ..... (próbować)[15] mi pomagać. Ale ..... (być)[16] mi bardzo ciężko."

Te czasy już na szczęście ..... (minąć)[17]. Teraz młody naukowiec ..... (*on* / dostać się)[18] na uniwersytet i ..... (poznać)[19] nowych sympatycznych ludzi.

„Angorka" nr 44 (1 XI 2020)

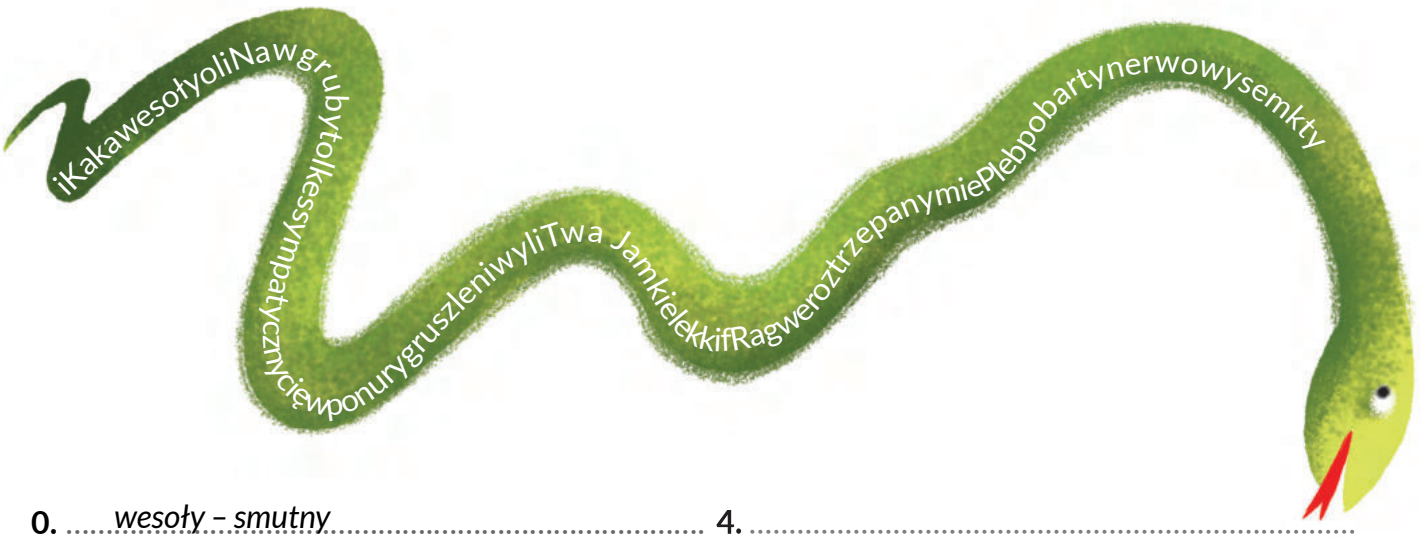
7. Proszę przepisać dialog, zamieniając podkreślone wyrazy na ich odpowiedniki w języku młodzieżowym.

BARTEK: Cześć, Kasiu! Jak leci?
KAŚKA: Hej! W porządku! A u ciebie?
BARTEK: Źle, miałem dzisiaj sprawdzian z matematyki i chyba znowu dostanę jedynkę.
KAŚKA: Musisz poprosić jakiegoś kolegę z klasy, który się dobrze uczy, żeby ci dał korepetycje.
BARTEK: Dobry pomysł! Porozmawiam z Maćkiem, może dam mu za to pieniądze.
KAŚKA: No właśnie! OK, chodźmy na lekcje. Mam teraz angielski z dyrektorem, nie mogę się spóźnić.
BARTEK: OK, lecimy.

8. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami wołacza.

0. ...*Kasiu*... (Kasia), czy możesz wyjść na dwór?
1. Kocham cię, ... (żabcia)!
2. ..... (Droga babcia), serdecznie Cię pozdrawiam!
3. ..... (Szanowna pani Ewa)!
4. Dzień dobry, ... (pan dyrektor)!
5. ..... (Słońce kochane)! Daj buziaka!
6. ..... (Drogie dzieci)! Obiad na stole!
7. ..... (Panie i panowie)! Witam wszystkich serdecznie!
8. ..... (Szanowni nauczyciele)! Dziękujemy wam za waszą pracę!
9. ..... (Michał i Julia), przeczytajcie dialog!
10. ..... (Radek), zapraszam do tablicy!

9. Proszę odnaleźć w wężu literowym 7 słów, a następnie dopisać do nich wyrazy o przeciwnym znaczeniu.

0. ...*wesoły – smutny*... **4.** .....
1. ..... **5.** .....
2. ..... **6.** .....
3. ..... **7.** .....

10. Proszę uzupełnić dialogi odpowiednimi słowami.

0. — Aniu, dziękuję, że pomagałaś Markowi w matematyce. Jesteś bardzo ...*koleżeńska*... .
— Nie ma za co! Cieszę się, że Marek dostał w końcu czwórkę ze sprawdzianu.

1. — Mamo, widziałaś mój plecak? Nie mogę go znaleźć!
— Synu, jesteś ostatnio bardzo ..... i ciągle coś gubisz. Plecak stoi tam, gdzie go zostawiłeś.

2. — Anka jest strasznie ..... . Myśli, że wszystko wie najlepiej.
— Tak, i jeszcze poucza innych, co i jak mają robić.

3. — Trudny ten projekt z polskiego. Nie wiem nawet, od czego zacząć.
— Poproszę o pomoc Marka. On jest ..... i na pewno wymyśli coś ciekawego.

4. — Wiesz, że Adam znowu powiedział Monice coś przykrego i ona teraz płacze?
— Jaki on jest ostatnio ..... ! Musimy z nim porozmawiać!

5. Poprosiłam Ewę, żeby mi pomogła z angielskiego. Powiedziała, że nie ma czasu.
— Ewa jest ....., myśli tylko o sobie. Ale ja chętnie ci pomogę!

11. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami słów podanych w nawiasach.

0. Pożyczyłam ...*koleżance*... (koleżanka) zeszyt z geografii.
Babciu, z okazji urodzin życzę ..*ci*.. (ty) sto lat!

1. Pani przyglądała się ..... (uczeń) i ..... (uczennica), którzy pisali sprawdzian poprawkowy.

2. Musimy podziękować ..... (nasza siostra). Pomagała ..... (my), kiedy byliśmy chorzy. Może kupimy ..... (ona) bukiet róż?

3. W lutym składamy życzenia ..... (*l.mn.* / babcia) i ..... (*l.mn.* / dziadek), w maju ..... (*l.mn.* / matka), a w czerwcu ..... (*l.mn.* / dziecko) i ..... (*l.mn.* / ojciec).

4. Myślałam, że dzięki ..... (długa ściągawka) dobrze napiszę kartkówkę. Pani ją jednak zobaczyła i postawiła ..... (ja) jedynkę.

5. Czasem pomagam ..... (starszy pan), który mieszka obok nas. Robię ..... (on) zakupy i daję jeść jego ..... (malutki kot) i ..... (duży pies).

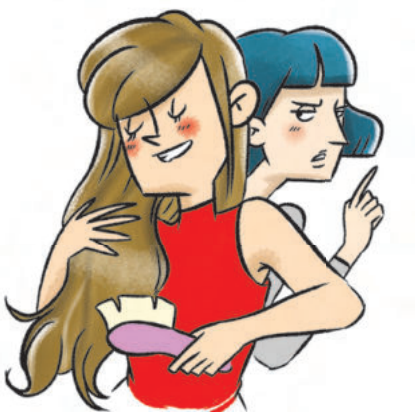
6. Przyglądam się ..... (zdjęcie), które sobie zrobiłam. Podaruję je ..... (mój syn) i ..... (mąż).

7. Już nie ufam ..... (kolega) z ławki. Antek powiedział ..... (nasz wychowawca), że ściągałam na sprawdzianie. Na szczęście wytłumaczyłam ..... (pani) od polskiego, że to nieprawda.

8. Opowiadam ..... (dziecko) bajki na dobranoc albo śpiewam ..... (ono) kołysanki. Dzięki ..... (to) szybko zasypia.

12. Proszę uzupełnić zdania przymiotnikami w stopniu wyższym lub najwyższym.

0. — To ....najdłuższa....[0] (długa) ściągawka, jaką kiedykolwiek napisałem.
— Ja widziałam jeszcze ....dłuższą.....[0] (długa). Marek się nią chwalił.
— Tylko ciekawe, czemu dostał ....najgorszą.....[0] (zła) ocenę z całej klasy?

1. — Mam ..... (długie)[1] i ..... (piękne)[2] włosy ze wszystkich dziewczyn w klasie.
— Nieprawda. ..... (Długie)[3] włosy od twoich ma Ania. I na pewno jest ..... (samolubna)[4] od ciebie, bo tak się tym nie przechwala.
— A ty, Moniko, jesteś ..... (złośliwa)[5] dziewczyną w całej szkole.

2. — Nasza wychowawczyni bardzo nas chwali. Mówi, że w naszej klasie Tomek jest ..... (wesoły)[6], Ania ..... (pomysłowa)[7], Zosia ..... (życzliwa)[8], a Wojtek ..... (wysportowany)[9].
— Moim zdaniem ..... (koleżeńska)[10] od Zosi jest Olga, a od Tomka ..... (dowcipny)[11] jest Kuba.

3. — Co nosisz w tym plecaku? Jest ..... (lekki)[12] od mojego!
— Zeszyty, w dodatku tylko te ..... (cienkie)[13].
— Ja mam zawsze wszystkie książki i zeszyty! Mój plecak chyba zawsze będzie ..... (ciężki)[14] od twojego.
— Bo ty jesteś ..... (pilny)[15] uczniem w naszej klasie, a ja ..... (kreatywny)[16].

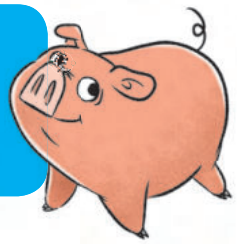
4. — Moi rodzice w końcu się dowiedzą na wywiadówce, że mam ..... (złe)[17] stopnie niż w ubiegłym roku.
— Nie martw się, ja mam jeszcze ..... (złe)[18] niż ty. Za to jestem ..... (dobry)[19] z WF-u w całej szkole.
— Twoja mama byłaby ..... (zadowolona)[20], gdybyś miał więcej czwórek i piątek z matmy, a nie z WF-u.
— Na szczęście tata lubi sport i liczę na to, że po wywiadówce będzie ..... (nerwowy)[21] niż mama.

Lekcja 5

Chcę wyjechać na wieś

1a. Jakie słowa kojarzą się z wsią? Proszę przygotować z kolegą / koleżanką listę słów, a następnie porównać odpowiedzi w klasie. Które słowa powtarzają się najczęściej?

.....

.....

.....

dużo zieleni

.....

.....

1b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jakie znasz zwierzęta domowe?

2. Jak można spędzać wolny czas na wsi? Co ciekawego można tam zobaczyć?

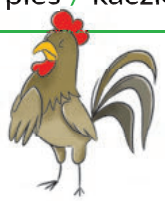
3. Jak wygląda życie ludzi, którzy mieszkają na wsi?

2a. Jak się nazywają te zwierzęta? Proszę podpisać rysunki.

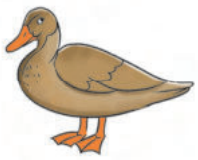
koza / kura / gęś / kogut / pies / kaczka / ~~krowa~~ / indyk / świnia / królik / koń / owca

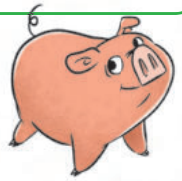
0. *krowa*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

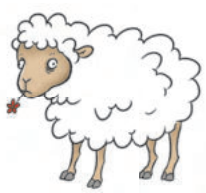
8. .....

9. .....

10. .....

11. .....

2b. Proszę uzupełnić zdania słowami z ćwiczenia 2a.

1. Daje mleko: *krowa*.
2. Pilnuje domu, czasem innych zwierząt: .....
3. Znosi jajka: .....
4. Pomaga rolnikowi w pracy w polu: .....
5. Budzi wszystkich głośnym pianiem wcześnie rano: .....
6. Z jej sierści powstaje wełna na ciepłe swetry: .....
7. Ma przyjemne futerko, długie uszy i skacze: .....
8. Lubi kąpać się w wodzie i błocie; śmiesznie chrumka: .....

2c. Czy pamiętasz, jak zwierzęta „mówią" po polsku? Proszę połączyć słowa.

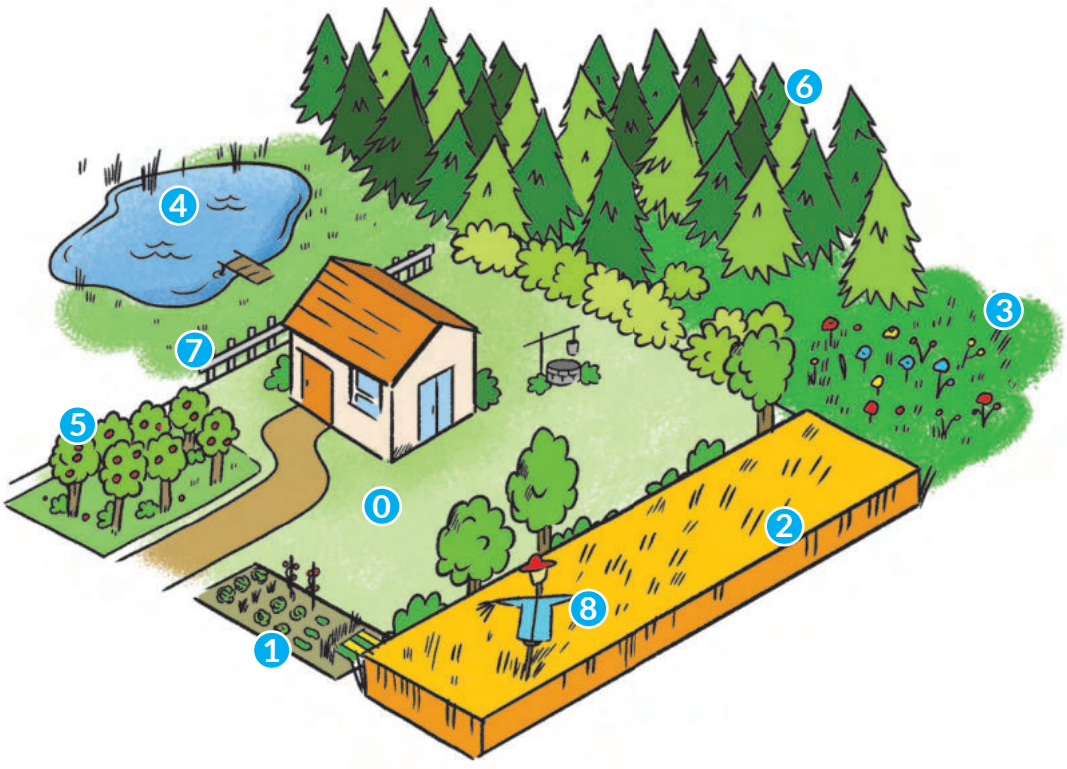
Przykład: *kogut pieje – kukuryku*

Patrz: klasa VII, lekcja 5

muczy	krowa żaba wrona	*pieje*
kumka	*kogut* gęś kot pies	gęga
szczeka	kura kaczka świnia	miauczy
gdacze		chrumka
kracze		kwacze

3a. Czy wiesz, co to jest? Proszę wpisać odpowiednie słowa zgodnie z oznaczeniem na rysunku.

las / pole / sad / warzywnik (ogród warzywny)
łąka / ~~*podwórko*~~ / staw / płot / strach na wróble

0. *podwórko*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....

3b. Proszę uzupełnić tekst słowami z ćwiczenia 3a.

Moi dziadkowie mieszkają na wsi. Mają duży dom i ogromne ...*podwórko*...[0], na którym można się bawić w chowanego. Wokół domu stoi niewysoki .....[1], a za domem jest .....[2], w którym rośnie marchew i kapusta. Stoi tam też śmieszny .....[3], którego się boją wszystkie ptaki. Dziadkowie mają także .....[4], gdzie co roku zbieramy jabłka, oraz ogromne .....[5], na którym rośnie zboże na chleb i makaron. Niedaleko jest .....[6]. Latem chodzimy tam na spacer, a jesienią zbieramy grzyby. Dziadek czasem zabiera mnie nad .....[7]. Łowimy w nim ryby, które potem jemy na kolację. Z babcią chodzę na .....[8], na której pasą się krowy. Rośnie tam wysoka trawa i kolorowe kwiatki.

4a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć, kto o tym mówi.

		Marek	Ewa	Monika
0	*Mieszka w mieście.*	V	V	V
1	Na wsi trzeba ciężko pracować cały rok.			
2	Chętnie spędza czas na wsi.			
3	Nie wyobraża sobie życia na wsi.			
4	Widzi zarówno zalety, jak i wady wiejskiego życia.			
5	Wymienia tylko pozytywne strony życia w mieście.			

4b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i odpowiedzieć na pytania.

0. Gdzie urodził się Marek?

Marek urodził się w dużym mieście .....

1. Dlaczego Marek uważa, że na wsi jest nudno?

..... .

2. Dlaczego Ewie podoba się odpoczynek na wsi?

..... .

3. Jak Ewa pomaga swoim rodzicom?

..... .

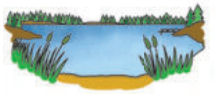
4. Co mówi Monika o życiu w mieście?

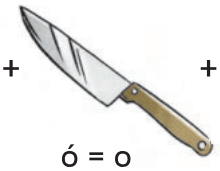
..... .

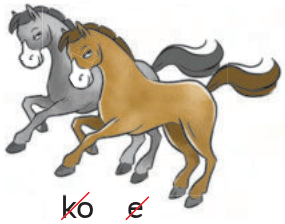
5. Jakie zalety wiejskiego życia widzi Monika?

..... .

REBUS

je = c i = w

+
ó = o

+
ko ~~e~~

sz = prz

+
p = c ~~s~~

+
~~w~~

Hasło (tytuł wiersza): .....

5. Proszę wpisać tytuł wiersza z rebusu i uzupełnić tekst odpowiednimi słowami.

Józef Antoni Birkenmajer

„.....”

„Czworonożni przyjaciele” –
czy to tak powiedzieć można?
Byłażby nam przyjaciółmi
ta gromada czworonożna?

Byłyżby nam przyjaciółmi
te .....*króliki*.....[0] w starej szopie,
.....[1], co łapą kopie ziemię,
i .....[2], co kopytem kopie?

I ta .....[3], której rogi
takie straszne z łba wyrosły?
I ten .....[4], co wciąż beczy?
I .....[5] też, i .....[6]?
I ta .....[7], co na łące
kozie figle wciąż wyczynia?
I ten .....[8], co w nocy szczeka?
I ta – z przeproszeniem – .....[9]?

Owszem, owszem, ze zwierzęciem
można się też zaprzyjaźnić.
Ono złego nic nie zrobi,
jeśli tylko go nie drażnić.

Gdy zwierzęciu nie dokuczać
i obchodzić się z nim grzecznie,
ono wdzięczność swą okaże
i usłuży pożytecznie.

I cóż, że jest czworonożne?
Ot niedawno, moi mili,
wyście sami na czworakach
po podłodze wszak chodzili!

Zresztą, gdy już o to sprawa,
rozpogódźcie swe twarzyczki;
są tu i dwunożne „zwierze”:
.....[10], ...[11]
i .....[12].

6. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy masz jakieś zwierzę w domu? Opowiedz o nim. Jakie zwierzę chciałbyś / chciałabyś mieć? Dlaczego?
2. Dlaczego mówimy, że zwierzęta są najlepszymi przyjaciółmi człowieka?
3. Czy człowiek jest najlepszym przyjacielem zwierząt? Uzasadnij swoje zdanie.

Na łące, w sadzie i ogrodzie

7a. Co można zobaczyć na łące? Proszę wpisać odpowiednie słowa zgodnie z oznaczeniem na rysunku.

trawa / kret / biedronka / ~~kwiaty~~ / żaba / bocian / pszczoła / motyl

0. *kwiaty*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....

7b. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami z ćwiczenia 7a.

Łąka to ciekawe miejsce nie tylko do odpoczynku, ale i obserwacji. Wśród różnych gatunków .....*traw*.....[0] i kolorowych .....[1] możemy zobaczyć różne owady. Są tam pracowite .....[2], dzięki którym jemy pyszny miód, piękne .....[3] z różnobarwnymi skrzydłami, a także pożyteczne, czerwono-czarne .....[4], które na łące szukają pożywienia. Małe kopce z ziemi to znak, że w tym miejscu .....[5] budują swoje mieszkanie. Jeśli w pobliżu jest rzeka lub staw, zobaczymy różne gatunki .....[6], a wieczorem usłyszymy ich kumkanie. Wiosną i latem po łąkach chodzą dostojne .....[7], które szukają tu dla siebie jedzenia.

8a. Czy znasz te owoce? Proszę podpisać rysunki.

porzeczka / gruszka / malina / ~~jabłko~~ / śliwka / truskawka / wiśnia / agrest

0. *jabłko*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

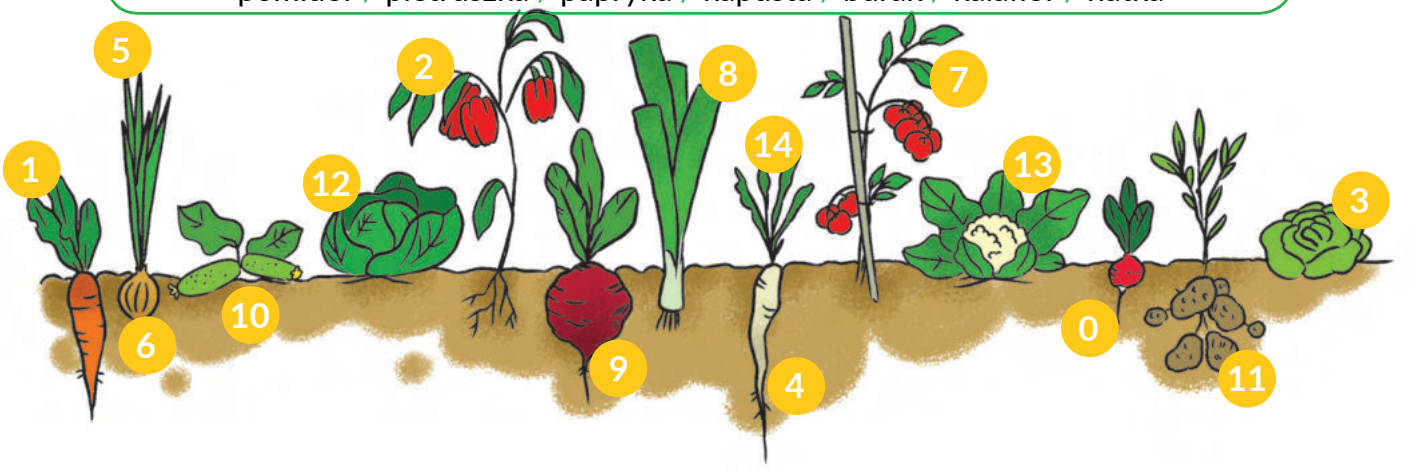

7. .....

8b. Jakie jeszcze znasz owoce? Które lubisz najbardziej, a które najmniej? Uzasadnij swoją odpowiedź.

9a. Proszę połączyć rysunek z odpowiednią nazwą.

por / marchew / szczypior / cebula / ziemniak / sałata / ~~rzodkiewka~~ / ogórek
pomidor / pietruszka / papryka / kapusta / burak / kalafior / natka

0. *rzodkiewka*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....
11. .....
12. .....
13. .....
14. .....

9b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi słowami z ćwiczenia 9a.

A. Warzywa, których jadalna część rośnie w ziemi, to:

0. *marchew* 1. ..... 2. .....

B. Warzywa, których jadalna część rośnie nad ziemią, to:

0. *sałata* 2. ..... 4. .....
1. ..... 3. ..... 5. .....

C. Warzywa, których jadalna część rośnie w ziemi i nad ziemią, to:

0. *por* 1. ..... 2. ..... 3. .....

10a. Proszę posłuchać nagrania i dopasować rysunki do opisów.

A – O

B – .....

C – .....

D – .....

E – .....

F – .....

G – .....

10b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i zaznaczyć właściwą odpowiedź.

		jabłko	ziemniak	kapusta	marchew	porzeczka	cebula	wiśnia
0	*Ma lub może mieć kwaśny smak.*			V		V		V
1	Kiedyś lub dziś roślina dekoracyjna.							
2	Składnik różnych ciast.							
3	Dodajemy do surówek.							
4	Ma czerwony kolor.							

Dominik pisze

11a. Proszę ułożyć fragmenty blogu Dominika w odpowiedniej kolejności.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

10 IV /sobota/

Chcę mieszkać w mieście!

…0… Dziś pół nocy nie spałem! Wiecie dlaczego? Bo moi rodzice wymyślili, że moglibyśmy przeprowadzić się na wieś! Ich znajomi tak zrobili w ubiegłym roku i podobno są zadowoleni.

…… Zamknąłem się w pokoju i zacząłem sobie wyobrażać to wiejskie życie. W końcu usnąłem. Wtedy przyśnił mi się koszmar: szedłem wiejską drogą do szkoły (jedynej we wsi), która była daleko od domu. W sumie to nie bardzo mogłem iść, bo było błoto po kolana i ledwo z niego wyciągałem nogi. I wtedy nagle zaczęła mnie gonić krowa… Nieeee, nie chcę już tego nawet wspominać!!! ☹

…… Odwiedzam tam tylko dziadków i to mi wystarcza. Co ja bym robił na wsi? Wszędzie daleko, nie jeżdżą autobusy, boisko jest tylko przy szkole, nie ma kina i pływalni. No i nikogo tam nie znam. Wyobrażacie sobie: moi koledzy tu, a ja tam?!

…… Ale chyba nie Marek, ich syn, bo jak go kiedyś zapytałem, jak mu się teraz tam mieszka, to nawet nie chciał ze mną o tym gadać. Urodziłem się w mieście, dobrze je znam i nawet nie chcę myśleć o tym, że miałbym teraz mieszkać na wsi.

…… Co bym bez nich robił? To najgorsze, co mi przyszło do głowy. Do tego pewnie bym nie mógł grać na komputerze, bo może Internet nie działa albo w ogóle go nie ma. O nie! Ja się nigdzie nie przeprowadzam! Rodzice próbowali mnie przekonać, że wieś to świeże mleko i jajka, własne owoce i warzywa, kontakt ze zwierzętami, zieleń, cisza, spokój i takie tam. Nie chciałem ich słuchać.

Kto z Was mieszka na wsi? Napiszcie mi, jak tam naprawdę jest.

Dominik

11b. Proszę przeczytać wpis na blogu i zaznaczyć, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Dominik mieszka w mieście.*	x	
1	Rodzice Dominika zdecydowali, że przeprowadzają się na wieś.		
2	Dominik nie mógł spać z radości.		
3	Dominik czułby się samotny na wsi.		
4	Dominikowi najbardziej brakowałoby na wsi kolegów.		
5	Dominik miał piękny sen.		

Chcę mieszkać na wsi

12a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy miejscownika.

Patrz: klasa VI, lekcja 9

Miejscownik (*kim? czym?*)

liczba pojedyncza i mnoga

	Rodzaj	
L. poj.	**męski i nijaki**	W dużym koszu leżą jabłka i gruszki. Zupę jemy w głębokim talerzu. Często myślę o chorym wujku. Na czerwonym jabłku usiadła pszczoła. W naszym ogrodzie stoi strach na wróble. Po wiejskim stawie pływają dzikie kaczki. Postaw kwietnik przy tamtym oknie!
	żeński	Na małej łące pasą się krowy. Ciągle myślę o tej dziewczynie. Na starej podłodze położyłam miękki dywan. Mój kolega mieszka w niewielkiej wsi. W naszej kuchni unoszą się piękne zapachy.
L. mn.	**męskoosobowy niemęskoosobowy**	Opowiem wam o moich dobrych kolegach i koleżankach. W wiejskich domach jest miło i przytulnie. Spotkamy się o piętnastej przy tamtych wysokich drzewach.

mówić / rozmawiać / marzyć
myśleć / dyskutować / wiedzieć
+ MIEJSCOWNIK

Uzupełnij zdanie na podstawie tabeli.

Uwaga! Miejscownik jest jedynym przypadkiem, który zawsze łączy się z czasownikami za pomocą pięciu przyimków: *na*, ..., ..., ..., ...

12b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami miejscownika.

0. Na ..... *poprzedniej lekcji* ..... (poprzednia lekcja) była kartkówka.

1. Byłam dziś w ..... (kino) na ..... (najnowszy film) mojego ulubionego reżysera. Na ..... (sala) nie było wolnych miejsc!

2. Przy ..... (kolacja) rozmawialiśmy o ..... (*l.mn.* / nasz plan) na wakacje. Zdecydowaliśmy, że pojedziemy w podróż po ..... (cała Europa)!

3. Wolelibyście mieszkać w ..... (duże miasto) czy w ..... (mała wieś)? Ja nie wiem, co o ..... (to) myśleć.

4. Po ..... (pyszny obiad) zjedliśmy lody, a potem przy ..... (cicha muzyka) rozmawialiśmy o ..... (*l.mn.* / książka) i ..... (*l.mn.* / film).

5. W ..... (tamten kiosk) na ..... (róg) kupuję gazety. Czytam je zawsze rano przy ..... (śniadanie).

6. Przyjdę po ..... (*l.mn.* / lekcja) i przy ..... (herbata) spokojnie porozmawiamy o ..... (*l.mn.* / twój problem).

12c. Proszę zamienić podkreślone wyrazy na miejscownik.

0. – Jesteś z Polski?

– Tak, na stałe mieszkam w ..... *Polsce* ..... .

1. Rozmawialiśmy dziś na temat nowej książki Olgi Tokarczuk.

Rozmawialiśmy dziś o ..... Olgi Tokarczuk.

2. – Mazury to północny wschód Polski?

– Tak, Mazury są na ..... Polski.

3. Obok nas jest nowy sklep spożywczy.

Byliście już w .....?

4. Ewa ma w domu zwierzęta: kolorową papugę i czarnego kota.

Ewa opowiada o swoich .....: ..... i ..... .

5. To krzesło jest stare i niewygodne.

Siedzę na ..... i ..... .

6. Na moje urodziny przyszła cała rodzina.

Na ..... była cała rodzina.

7. Umówiłam się z fryzjerem na godzinę siedemnastą.

Będę u fryzjera o ..... .

8. Fotel stoi obok starej lampy.

Fotel stoi przy ..... .

12d. Proszę dokończyć zdania.

1. Często marzę o ..... .
2. Chciałbym / chciałabym mieszkać w ..... .
3. Nie lubię rozmawiać o ..... .
4. Umiem / nie umiem grać na ..... .

13a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami zaimków.

Miejscownik (*kim? czym?*)

Zaimki osobowe

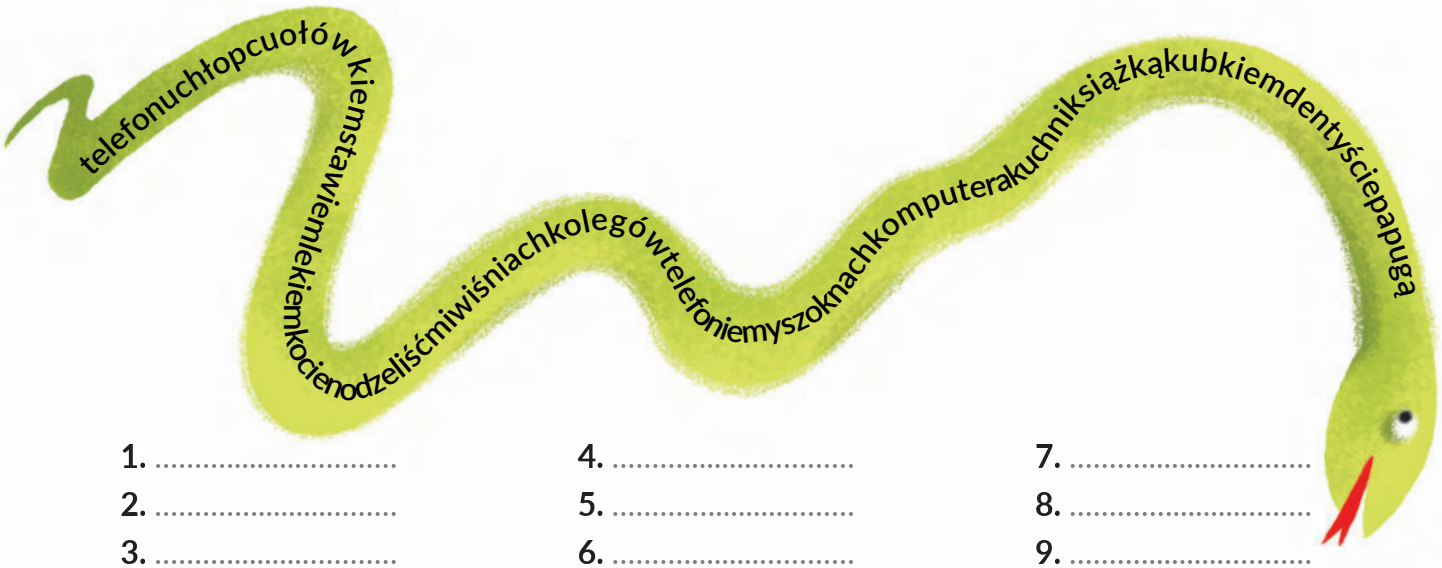
Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja		**my**	nas
ty	tobie	**wy**	
on / ono		**oni / one**	
ona			

niej / nich / mnie
was / nim

13b. Proszę zastąpić słowa w nawiasach zaimkami w miejscowniku.

0. Okazuje się, że nic o ....*mnie*..... (ja) nie wiesz.
1. Na wywiadówce wychowawczyni mówiła o ..... (my), że jesteśmy najlepsi i że zawsze może na ..... (my) polegać.
2. Dziecko ciągle płacze. Trudno przy ..... (ono) odpocząć.
3. Porozmawiajmy w końcu o ..... (wy)!
4. Mam wygodne łóżko. Uwielbiam na ..... (ono) leżeć.
5. Często myślę o ..... (ty). O ..... (ona) wcale nie myślę.
6. Przy ..... (ja) na pewno będziesz się czuła bezpiecznie.
7. Mam różne problemy. Chciałabym o ..... (oni) z tobą porozmawiać.
8. Mój syn wyjechał za granicę. Myślę o ..... (on) każdego dnia.

14. Proszę odnaleźć w wężu literowym słowa w miejscowniku.

1. ..... 4. ..... 7. .....
2. ..... 5. ..... 8. .....
3. ..... 6. ..... 9. .....

15. Proszę posłuchać piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Chcę wyjechać na wieś

Czy jest jeszcze gdzieś
prawdziwa ta ....*wieś*.....[0],
zielona, pachnąca lnem?
Z .....[1] wśród łąk,
z garnkami, co schną
na .....[2] do góry dnem?
Z chatami wśród pól
i z mlekiem na .....[3],
z żelazkiem, co duszę ma?
Niech każdy .....[4] tam, gdzie chce,
a ja swoje ścieżki znam!

Ref.: Chcę wyjechać na wieś,
gdzie się zatrzymał w .....[5] czas,
chcę w nieruchomym .....[6]
zobaczyć swoją twarz.
Chcę wyjechać na wieś,
dojrzałe .....[7] z drzewa rwać,
w glinianym .....[8] upiec chleb
ostatni może raz.

Czy jest .....[9] gdzieś prawdziwa ta wieś,
spokojna, wesoła wieś?
Gdzie kisi się .....[10],
gdzie w piątek na targ
furmanką się .....[11] gna?
Gdzie całe dwa dni i noce na bis
niejedno wesele trwa?
Niech .....[12] jedzie tam, gdzie chce,
a ja swoje ścieżki mam!

Ref.: Chcę wyjechać na wieś...

Chcę wyjechać na wieś,
w .....[13] rano wcześnie wstać,
zobaczyć stroje z dawnych lat .....[14] może raz.

Czy jest jeszcze gdzieś prawdziwa ta wieś, spokojna, ...[15] wieś.

Słowa: Andrzej Kuryło
Muzyka: Wojciech Trzciński
Wykonanie: Urszula Sipińska

16. Proszę opowiedzieć na podstawie ilustracji, jak wygląda życie na wsi. Proszę odpowiedzieć na pytania:

- Co ciekawego można zobaczyć na wsi?
- Jakie warzywa i owoce tam rosną?
- Jakie zwierzęta można zobaczyć na wsi?
- Jak można spędzać czas na wsi?

17. Proszę podzielić się na grupy i zastanowić się, jakie są wady i zalety życia na wsi. Proszę porównać swoje odpowiedzi. Które powtarzały się najczęściej?

18a. Proszę przeczytać list, a następnie podpisać jego elementy nazwami z ramki.

wstęp / postscriptum / zwrot do adresata / zakończenie / podpis
pozdrowienia (buziaki, całusy) / ~~miejsce~~ / data / podziękowanie za poprzedni list (kartkę) / treść

0. *miejsce*

1. .....

2. .....

3. .....

Sosnowica, 29.05.2021

Kochana Kasiu!

Przepraszam, że tak długo do Ciebie nie pisałam, ale byłam chora, a potem musiałam nadrobić zaległości w szkole. Dziękuję Ci za kartkę z pozdrowieniami! Bardzo się ucieszyłam, że o mnie pamiętałaś.

4. .....

Teraz w szkole mamy dużo pracy, bo niedługo koniec roku, ale ja już planuję początek wakacji. Dlatego już teraz zapraszam Cię do siebie na wieś! Zobaczysz, będzie super! Będziemy spędzały dużo czasu na świeżym powietrzu, będziemy jeździły rowerami, opalały się na łące i kąpały w stawie obok domu. Jeśli zechcesz, będziemy karmiły zwierzęta w gospodarstwie moich dziadków, a wieczorami będziemy grillowały z moimi przyjaciółmi – Ewą, Magdą, Piotrkiem i Frankiem. Nie mogę się doczekać, kiedy ich w końcu poznasz! Jestem pewna, że się polubicie.

5. .....

Napisz mi, co o tym wszystkim myślisz i kiedy mogłabyś do mnie przyjechać. Oczywiście jestem też ciekawa, co u Ciebie. Jak w szkole i w domu?

Pozdrów ode mnie Twoich rodziców i rodzeństwo. Mile wspominam nasze ostatnie spotkanie i często oglądam wspólne zdjęcia.

6. .....

7. ..... Buziaki

8. ..... Anka

PS W przyszłym tygodniu poprawiam się z polskiego na piątkę. Trzymaj za mnie kciuki!

9. .....

18b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jak w liście pisane są zaimki, które odnoszą się do odbiorcy (*ty*)?

2. Które elementy listu są obowiązkowe, a które można pominąć?

3. W którym miejscu w liście znajdują się:

a) miejsce? – *prawy górny róg*

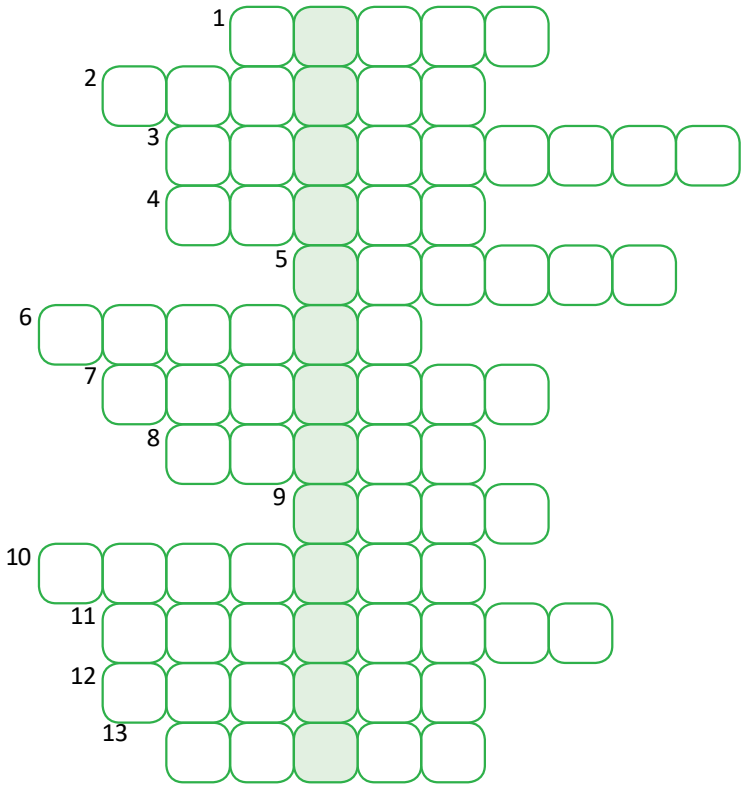
b) data? – .....

c) zwrot do adresata? – .....

d) podpis? – .....

18c. Proszę sobie wyobrazić, że jesteś adresatem listu Ani. Proszę jej odpisać, pamiętając o wszystkich elementach, które powinny znaleźć się w liście.

19. Proszę rozwiązać krzyżówkę.

1. Jabłka, śliwki, truskawki.

2. Z kwiatów, do wazonu.

3. Czerwona, z siedmioma czarnymi kropkami.

4. Od kury, do jedzenia.

5. ...na wróble.

6. Fioletowa w sadzie.

7. Czerwony, miękki, na kanapki.

8. Wisła lub Odra.

9. Kumka.

10. Sałata, ogórek, ziemniak.

11. Dzięki nim powstaje miód.

12. Biało-czarny, przylatuje na wiosnę do Polski.

13. Białe, od krowy.

Hasło: .....

20. Proszę powiedzieć, który wyraz nie pasuje. Dlaczego?

0. krowa, owca, pies, ~~*bocian*~~

Nie pasuje bocian, ponieważ to ptak. Krowa, owca i pies to zwierzęta domowe.

1. pszczoła, motyl, żaba, biedronka

2. agrest, marchew, porzeczka, wiśnia

3. malina, ziemniak, por, sałata

4. szczeka, krzyczy, gdacze, chrumka

5. sad, warzywnik, staw, pole

A Proszę przeczytać tytuł artykułu i spróbować zgadnąć, o czym będzie opowiadał.

JĘZYK POLSKI BEZ GRANIC, LEKCJA V

ZNALEZIONE W PRASIE

Agroturystyka, czyli uroki wiejskiego życia

Z roku na rok przybywa gospodarstw agroturystycznych. Pobyt na wsi to idealna propozycja dla tych, którzy chcą zapomnieć o hałasie miasta i szybkim tempie życia, a marzą o odpoczynku na łonie natury, długich spacerach, piknikach na polanie czy wieczornych ogniskach. Agroturystyka to turystyka wiejska. Turyści wyjeżdżają na wieś, śpią w wiejskich domach i jedzą przygotowywane tam posiłki. Jeśli chcą, mogą pomagać gospodarzowi przy zwierzętach, a z gospodynią mogą gotować, piec chleb czy wyrabiać sery.

Agroturystyka jest świetnym pomysłem na urlop z dziećmi. W tym czasie mogą one kąpać się w stawie, chodzić na łąkę lub do lasu i przy okazji uczyć się rozróżniać gatunki drzew i ptaków. Jeśli pomagają w prostych pracach gospodarskich, mają też kontakt ze zwierzętami, których nigdy

wcześniej nie widziały. W efekcie zaczynają dostrzegać piękno środowiska naturalnego.

Moda na wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych dotyczy nie tylko Polski, ale Europy. Najwięcej obiektów agroturystycznych występuje w 5 krajach: Austrii, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji i Irlandii. Spędzanie wolnego czasu w wiejskim stylu jest popularne, ponieważ jesteśmy coraz bardziej zmęczeni życiem w mieście, hałasem, stresującą pracą i codziennym pośpiechem.

B Proszę wybrać poprawną odpowiedź.

0. Agroturystyka to wypoczynek
a) w mieście.
b) *na wsi*.
c) nad jeziorem.

1. Każdego roku gospodarstw agroturystycznych jest
a) coraz więcej.
b) tyle samo.
c) coraz mniej.

2. W gospodarstwie agroturystycznym
a) trzeba dodatkowo wykupić posiłki.
b) można nauczyć się gotować.
c) trzeba samodzielnie przygotowywać jedzenie.

3. Agroturystyka jest polecana
a) chorym i osłabionym.
b) zmęczonym i zestresowanym.
c) rodzicom z dziećmi.

4. W gospodarstwie agroturystycznym dzieci
a) muszą pomagać gospodarzowi w pracy.
b) cały dzień tylko się bawią.
c) mogą się nauczyć pożytecznych rzeczy.

5. Agroturystyka
a) jest modna tylko w Polsce.
b) przyszła do Polski z sąsiednich krajów.
c) jest modna w kilku państwach europejskich.

PROJEKT

Proszę znaleźć w Internecie polskie gospodarstwo agroturystyczne, do którego chciałbyś / chciałabyś pojechać na kilka dni. Proszę opowiedzieć w klasie, gdzie ono się znajduje i co ciekawego można w nim robić.

Lekcja 6

Zimno... zimniej... zima!

1a. Jaką porę roku przedstawiają poniższe zdjęcia? Jaka jest wtedy pogoda?

Patrz: klasa VI, lekcja 10

1b. Proszę powiedzieć, jaka jest twoja ulubiona pora roku, a jaką porę roku lubisz najmniej? Proszę uzasadnić swoje zdanie.

Prognoza pogody

2. Proszę podpisać rysunki.

zachmurzenie (duże, małe) / śnieg / ~~deszcz~~ / wiatr
temperatura / burza / mgła / słońce / mróz

0. ....*deszcz*.....

1. .....

2. .....

3. .....

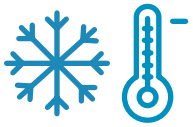
4. .....

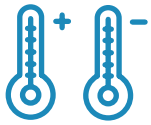
5. .....

6. .....

7. .....

8. .....

3a. Proszę dopasować wyrazy i zapisać je według wzoru.

Co?	Jaki?
słońce	mroźny
burza	śnieżny
śnieg	zachmurzony
wiatr	wietrzny
mgła	burzowy
zachmurzenie	słoneczny
mróz	mglisty

0. *burza – burzowy*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....

3b. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ćwiczenia 3a w odpowiedniej formie.

0. Wczoraj świeciło słońce. Dziś też zapowiada się *słoneczny* dzień.
1. W tym roku w lipcu często były burze. Tegoroczny lipiec był ..... .
2. Nie lubię, kiedy wieje silny wiatr. Nie lubię ..... pogody.
3. Rano był mróz. Jutrzejszy poranek też będzie ..... .
4. Dziś jest duże zachmurzenie. Rano niebo nie było ..... .
5. Zimą było mało śniegu. W tym roku zima nie była ..... .
6. Jesienią często jest mgła. ..... dni są nieprzyjemne.

4a. Proszę przeczytać tekst, znaleźć odpowiednie słowa i wpisać je w puste miejsca na mapie.

Dziś w prawie całej Polsce będzie bardzo ciepły i słoneczny dzień. Tylko na północy zachmurzenie duże. Na południu wieczorem będzie wiał dość silny wiatr. Najwyższa temperatura na wschodzie, nawet 28°C, w pozostałych częściach kraju od 23 do 25°C. W nocy na zachodzie może spaść niewielki deszcz. W centrum zacznie padać jutro we wczesnych godzinach porannych. Burzowej pogody możemy się spodziewać dopiero w przyszłym tygodniu.

4b. Proszę posłuchać prognozy pogody i odpowiedzieć na pytania.

0. Gdzie będzie małe zachmurzenie? ..... *Na północy* ..... .

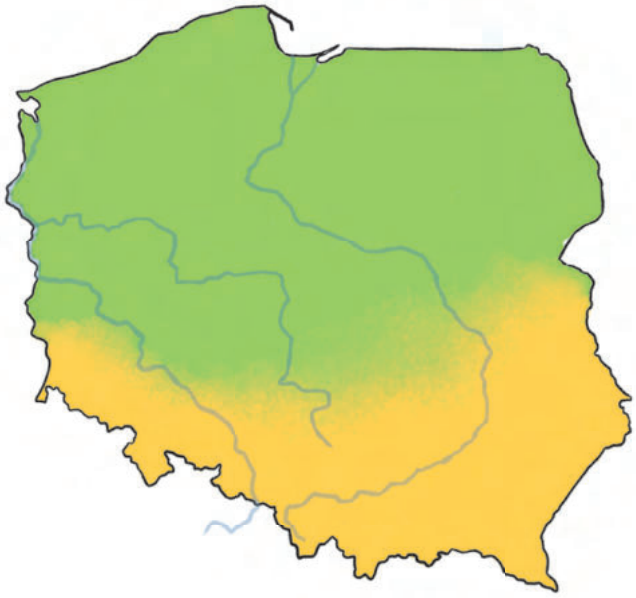
1. Gdzie będzie 15°C? ..... .

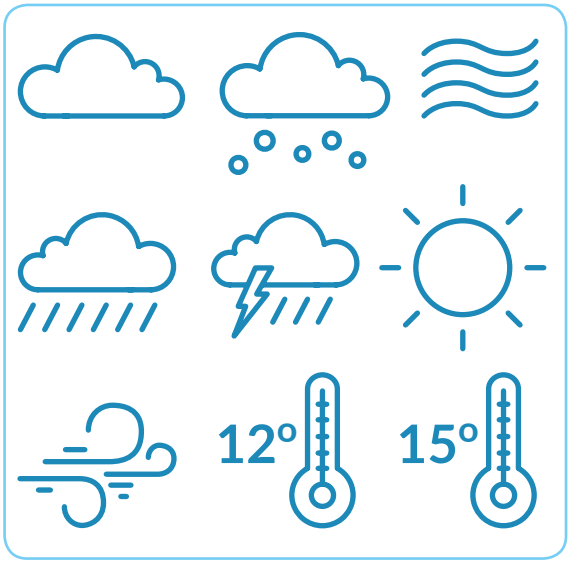
2. Gdzie będzie wiał silniejszy wiatr? ..... .

3. Gdzie będzie padać po południu? ..... .

4. Gdzie wieczorem będzie deszcz? ..... .

4c. Proszę jeszcze raz posłuchać prognozy pogody i narysować odpowiednie symbole pogodowe w odpowiednich miejscach.

5. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jaka jest dziś pogoda? Jaka była wczoraj?

2. Dlaczego słuchamy prognozy pogody?

3. Czy prognoza pogody zawsze się sprawdza?

4. Jak pogoda wpływa na nasze samopoczucie?

6. Proszę napisać, jaka jest temperatura w polskich miastach.

0. Warszawa -15°C – W Warszawie jest ... *minus piętnaście stopni* ... .

1. Szczecin -13°C – W Szczecinie jest ..... .

2. Lublin 22°C – W Lublinie są ..... .

3. Wrocław 19°C – We Wrocławiu jest ..... .

4. Kraków -5°C – W Krakowie jest ..... .

5. Zakopane -23°C – W Zakopanem są ..... .

6. Suwałki 4°C – W Suwałkach są..... .

Uwaga!
°C – stopnie Celsjusza
1 stopień
2, 3, 4 stopnie
5...21 stopni
22, 23, 24 stopnie
25...31 stopni

Uwaga!
-6°C = minus sześć stopni (Celsjusza), 6°C = sześć stopni (Celsjusza)

7a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczać na mapie, jaka jest pogoda.

A

B

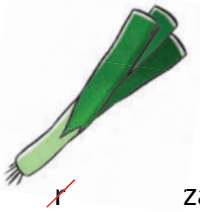

7b. Proszę sprawdzić, jaka jest dziś pogoda w Polsce, i napisać krótką prognozę dla całego kraju.

REBUS

r = t

k =cz

~~r~~

zachm = b enie = y

ja = po y = ę

~~le~~

+

a = y

Hasło: .....

8a. Proszę wyjaśnić, co oznaczają poniższe przysłowia o pogodzie.

1. W marcu jak w garncu.

2. Jedna jaskółka wiosny nie czyni.

3. Kwiecień plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata.

4. Gdy Trzech Króli mrozem trzyma, będzie jeszcze długa zima.

5. Kiedy lipiec daje deszcze, długie lato będzie jeszcze.

6. W listopadzie goło w sadzie.

7. Gdy w dni sierpnia spieka wszędzie, wtedy długa zima będzie.

8b. Jakie jeszcze znasz polskie przysłowia o pogodzie? Jakie znasz powiedzenia o pogodzie w twoim języku? Co one oznaczają?

9a. Proszę wpisać do wiersza brakujące fragmenty, a następnie odpowiedzieć na pytania.

chmura z nieba / by nie było błota
mrozi krople / *jest nieznośna*
można wyjąć / niech się zima
lecą na nas / wiosna w sercach
w uszko wiośnie / powiedz już
i za bardzo / lodu, szronu, śniegu

Agata Dziechciarczyk

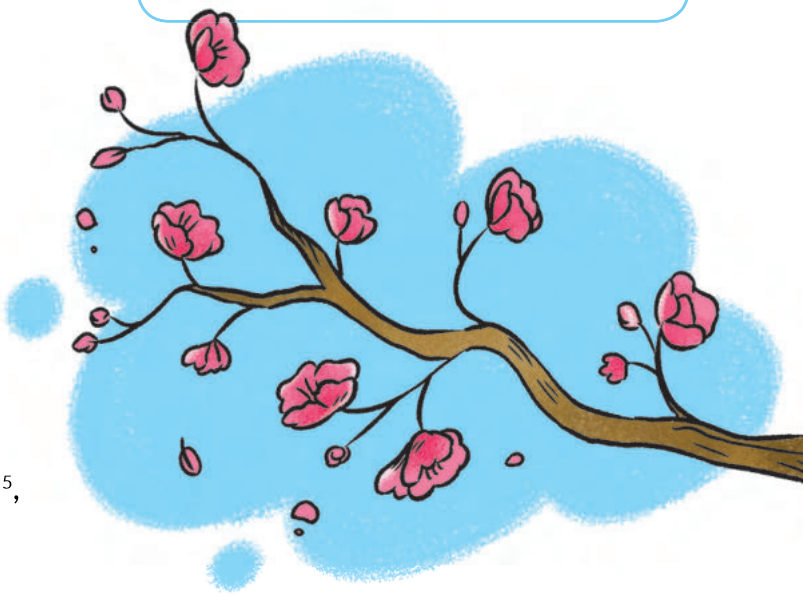
Kapryśna pogoda

Chociaż w kalendarzu wiosna,
aura wkoło .....*jest nieznośna*.....[0].
Zamiast słońca i pogody,
.....[1] litry wody.

Wielka smutna .....[2]
krokodyle łzy wylewa,
bo wiatr psotnik chłodem wieje,
.....[3], które leje.

Płatki śniegu na kobiercach,
zima w polu, ...[4].
Co tu zrobić, by puch biały
stopił się i wysechł cały?

Trzeba szepnąć .....[5],
że pożegnać musi siostrę.
Plotki z zimą wszystkim szkodzą
.....[6] wszystko chłodzą.

Wiosno! .....[7] – pa – zimie!!!
Więcej słońca wszystkim przynieś!
Swym promykiem połaskotaj,
osusz, ...[8]!
.....[9] spać położy!
Niech po pracy sen ją zmorzy!
Dość już .....[10],
zamiast sanek czas do biegów!

Czas na hulajnogę, rower,
na powietrze, bo już zdrowe!
.....[11] rolki wreszcie
i na pole wyjść nareszcie!!!

9b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Dlaczego zazwyczaj nie lubimy miesięcy jesiennych i zimowych?

2. Jak ciekawie można spędzać czas w domu, gdy na dworze jest zimno i pada deszcz lub śnieg?

3. Co można robić tylko zimą, a co tylko latem? Wyjaśnij dlaczego.

10. Czy pamiętasz? Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jak tworzymy formy czasu przyszłego?

2. Kiedy używamy form czasu przyszłego złożonego, a kiedy prostego?

Czas przyszły

Patrz: klasa VI, lekcja 5 i 6

Złożony	– Jutro wieczorem **będę pisała** list do przyjaciółki. – W wakacje codziennie **będziemy** późno **wstawali** i **będziemy szli** późno spać. – Ile razy w tygodniu **będziecie chodziły** na korepetycje? – W każdą sobotę **będziesz musiał** dokładnie posprzątać swój pokój.
Prosty	– Dziś nie mamy czasu, ale jutro na pewno do ciebie **przyjdziemy**. – Ale dziś gorąco! Zaraz **wezmę** prysznic, żeby się ochłodzić. – Kiedy wreszcie się **skończy** to zdalne nauczanie?

11a. Proszę uzupełnić zdania formami czasu przyszłego złożonego i prostego.

A. Czas przyszły złożony

0. Jutro o tej porze też ..... *będę biegał* ..... (*ja*, *r.m.* / biegać) po parku.

1. Dziewczynki! Obiecajcie, że regularnie ..... (*wy* / podlewać) kwiatki i ..... (*wy* / wychodzić) z psem, gdy wyjadę na urlop.

2. Kiedy mój brat ..... (grać) w gry komputerowe, ja ..... (*r.ż.* / słuchać) mojej ulubionej muzyki.

3. Pani Nowak ..... (lecieć) samolotem aż dziewięć godzin.

B. Czas przyszły prosty

0. Czy ..... *zje* ..... (zjeść) pan jutro ze mną obiad?

1. Marku, kiedy w końcu ..... (*ty* / wynieść) te śmieci?

2. Dzieci, ... (*wy* / pójść) teraz ze mną do sklepu? ..... (*my* / Zrobić) zakupy, a potem ..... (*my* / pobawić się) w ogrodzie.

3. ..... (*ja* / Ubrać się) ciepło, ... (ja / założyć) kozaki i ..... (*ja* / wyjść) z koleżanką na sanki.

11b. Proszę uzupełnić zdania formami czasu przyszłego według wzoru.

0. Jutro będę czytała książkę przez cały wieczór.

Jutro w końcu ...*przeczytam*... tę książkę.

1. Antek jest chory i przez pięć dni będzie brał lekarstwa.

Dziś Antek ..... lekarstwo po raz ostatni.

2. Ewa będzie piekła ciasto raz w tygodniu.

W tym tygodniu Ewa nie ..... ciasta, bo nie ma czasu.

3. Dziewczyny, jak długo jeszcze będziecie słuchały tej samej piosenki?

Dziewczyny, ... ze mną teraz nowej piosenki?

4. – Proszę pani, czy jutro też będziemy powtarzali słówka?

– Tak, jutro (*my*) ..... je ostatni raz przed testem.

5. Państwo Kowalscy od dziś będą zamawiali książki przez Internet.

Państwo Kowalscy niczego dziś nie ....., bo Internet nie działa.

6. Kiedy będziesz odrabiała lekcje?

Kiedy w końcu ..... lekcje?

11c. Proszę wybrać odpowiednie czasowniki i wpisać je w czasie przyszłym.

0. Ania codziennie ...*będzie czytała*... (czytać / przeczytać) książkę minimum przez godzinę.

1. Kiedyś ..... (*ja*, jechać / pojechać) w podróż dookoła świata.

2. Pan Nowak w tym tygodniu ..... (kupować / kupić) w końcu samochód.

3. W wakacje moje siostry przed snem ..... (oglądać / obejrzeć) do późna komedie romantyczne.

4. Babciu, kiedy znowu ..... (gotować / ugotować) nam pierogi?

5. W wakacje Ania i Ewa ..... (spotykać się / spotkać się) częściej niż zwykle.

6. Czy panie znowu ..... (iść / pójść) przez park tak długo jak ostatnio?

11d. Proszę odpowiedzieć na pytania.

Co będziesz robił / robiła...

a) dziś wieczorem?

b) w czasie ferii zimowych?

c) jeśli nie będzie działał Internet?

d) kiedy będziesz dorosły / dorosła?

e) sam / sama w domu?

f) gdy spotkasz się z przyjaciółmi?

12. Proszę przyjrzeć się zdjęciom i odpowiedzieć na pytania.

– Kim są te osoby?

– Co one będą robiły? Jakie mają plany?

Ciągle pada

13a. Proszę podpisać rysunki odpowiednimi słowami z ramki.

wichura / kałuża / upał / ~~kropla~~ / ulewa / grzmot / błoto / błyskawica

0. *kropla*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

13b. Proszę dopasować słowa z ćwiczenia 13a do objaśnień.

0. mała cząstka wody, deszczu – ..*kropla*.....
1. bardzo silny wiatr – .....
2. błysk światła w czasie burzy – .....
3. słychać go w czasie burzy – .....
4. woda na ziemi po deszczu – .....
5. bardzo gorąco – .....
6. intensywny deszcz – .....
7. miękka ziemia po deszczu – .....

Uwaga!
Czasowniki pochodzące od tych rzeczowników występują tylko w 3 os. l.poj.:
błyskawica:
błyska się / błyskało się / będzie się błyskało
grzmot:
grzmi / grzmiało / będzie grzmiało

Dominik pisze

14a. Proszę uzupełnić wpis na blogu brakującymi fragmentami.

DzienZaDniem — HOME O MNIE KONTAKT

6 XI /poniedziałek/

Warto oglądać prognozę pogody

Myślałem, że w końcu polubię jesień, ale chyba jednak nie. Wrzesień był ciepły, październik też, a teraz robi się [**A** – ...*O*...]. Ciągle pada i pada, trzeba omijać kałuże, uważać, żeby [**B** – .....], a buty i tak są brudne. Wczoraj nie wziąłem parasola do szkoły, ale skąd mogłem wiedzieć, że [**C** – .....]? Rano niebo było prawie bezchmurne, a potem nagle [**D** – .....]! Na szczęście nie grzmiało i nie błyskało się, bo to przecież nie lato, ale i tak było strasznie. Uwierzycie, że w środku dnia zrobiło się prawie ciemno?! Trzeba było posłuchać wieczorem [**E** – .....], a nie liczyć na to, że będzie ładnie. Wracałem do domu pod jednym parasolem z koleżanką, no i zmokliśmy obydwoje. [**F** – .....] wody spływały mi z włosów i ubrania. Mam nadzieję, że nie będę chory. ☹

Niedługo pewnie spadnie [**G** – .....]. A może nie spadnie, bo w ubiegłym roku prawie wcale go nie było, pamiętacie? Rodzice mówią, że kiedyś zimy były [**H** – .....], lato ciepłe, a upały zdarzały się rzadziej [**I** – .....]. Dziwna ta pogoda. A najgorsze w tym wszystkim jest to, że zaczyna się czas wielkiej nudy. No bo co ciekawego [**J** – .....] jesienią i zimą w domu i na dworze?

Jeśli macie jakieś pomysły, napiszcie do mnie. Chętnie się dowiem.
Dominik

0. *coraz zimniej*
1. krople wody
2. zaczęła się ulewa
3. nie wejść w błoto
4. niż teraz
5. dłuższe, śnieżne i mroźne
6. prognozy pogody
7. można robić
8. pierwszy śnieg
9. będzie padać

14b. Proszę zaznaczyć odpowiedź zgodną z wpisem na blogu Dominika.

0. Dominik
a) lubi jesień.
b) kiedyś lubił jesień.
c) *nie potrafi polubić jesieni*.

1. Dominik nie zabrał parasola, bo
a) rano była ładna pogoda.
b) w prognozie pogody nie było informacji o deszczu.
c) wzięła go koleżanka.

2. Dominik wrócił do domu
a) chory.
b) przestraszony.
c) cały mokry.

3. W poprzednim roku zima była
a) długa i mroźna.
b) śnieżna i mroźna.
c) bezśnieżna.

4. Rodzice Dominika mówią, że kiedyś
a) lato było bardziej gorące.
b) było mniej upalnych dni.
c) zimy były dłuższe i mniej mroźne.

5. Jesienią i zimą Dominik
a) zawsze robi coś ciekawego.
b) bardzo się nudzi.
c) spędza dużo czasu na dworze.

14c. Popatrz za okno i przygotuj wpis na swoim blogu, który będzie inspirowany dzisiejszą pogodą.

15a. Czy pamiętasz? Proszę porównać zdania i powiedzieć, kiedy używamy przymiotnika, a kiedy przysłówka.

Patrz: klasa VII, lekcja 10

Przymiotnik a przysłówek

Jaki? Jaka? Jakie?	Jak?
– Wczorajszy dzień był deszczowy.	– Wczoraj było deszczowo.
– Codzienna gimnastyka jest dobra dla zdrowia.	– Trzeba gimnastykować się codziennie.
– Lato będzie słoneczne i gorące.	– Latem będzie słonecznie i gorąco.
– Lubimy chodzić po wysokich górach.	– Lubimy chodzić wysoko w górach.

15b. Proszę ułożyć wyrazy w odpowiedniej kolejności (od najniższej do najwyższej temperatury), a następnie zamienić przymiotniki na przysłówki.

ciepły / chłodny / upalny / ~~mroźny~~ / zimny / gorący

1. *Jaki? (Jaka? Jakie?)* *mroźny*,
2. *Jak?* *mroźnie* (*mroźno*),

Uwaga!
Możliwe są dwie formy przysłówka *mroźnie* / *mroźno*.

15c. Proszę ułożyć zdania ze słowami z ćwiczenia 15b zgodnie z podanym przykładem.

0. *W ostatnich latach zimy były <u>mroźne</u>. W tym roku zimą nie było zbyt <u>mroźnie</u>.*

1. ..... .

2. ..... .

3. ..... .

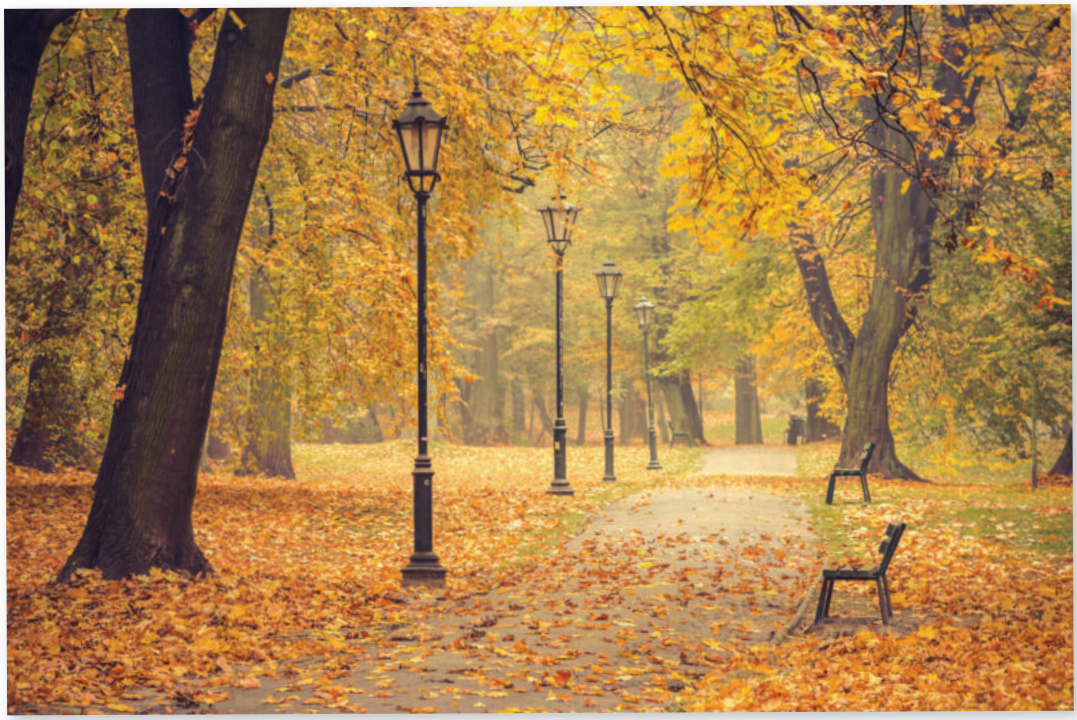
4. ..... .

5. ..... .

15d. Przymiotnik czy przysłówek? Proszę podkreślić właściwe słowa.

Różni ludzie mają *<u>różne</u>* / *różnie*[0] opinie na temat pogody. Jedni lubią *upalne* / *upalnie*[1] lato i są szczęśliwi, gdy słońce *mocno* / *mocne*[2] grzeje, a niebo jest *bezchmurnie* / *bezchmurne*[3]. Inni wtedy narzekają, że jest im za *gorąco* / *gorące*[4] i czekają na ochłodzenie. Kiedy przychodzi *deszczowo* / *deszczowa*[5] i *zimna* / *zimno*[6] jesień, wszyscy czekają na wiosnę, po której *szybko* / *szybkie*[7] przyjdzie lato. Chyba *mało* / *małych*[8] osób lubi zimę. Wolimy wtedy *przyjemne* / *przyjemnie*[9] ciepło domu i *leniwie* / *leniwe*[10] spędzanie czasu przed telewizorem niż choćby *krótki* / *krótko*[11] spacer po dworze. *Mroźne* / *Mroźnie*[12] powietrze ma jednak *dobrze* / *dobry*[13] wpływ na nasze zdrowie – pod warunkiem, że jesteśmy *ciepło* / *ciepłe*[14] ubrani. Tak naprawdę każda pora roku jest *pięknie* / *piękna*[15], trzeba tylko *uważnie* / *uważne*[16] rozejrzeć się dookoła i mieć *ciekawe* / *ciekawie*[17] pomysły na spędzanie czasu poza domem. A wy myślicie *podobne* / *podobnie*[18] na ten temat?

16a. Proszę opisać porę roku ze zdjęcia.

16b. Proszę odnaleźć trzywyrazowe hasło, które jest określeniem jednej z pór roku.

zielostopagrudzłotabiałowespolskałatrawodjesideszczjesieńnikolorow

Hasło: .....

Czy wiesz, co oznacza to wyrażenie?

17a. Proszę słuchać piosenki i wpisywać brakujące słowa.

Ciągle pada

Ciągle .....*pada*.....[0]! Asfalt ulic jest dziś śliski jak brzuch ryby,
mokre .....[1] się opuszcza coraz niżej,
żeby przejrzeć się w marszczonej .....[2] wodzie. A ja?
A ja .....[3], desperacko i na przekór wszystkim moknę,
patrzę w niebo, chwytam w usta deszczu .....[4],
patrzą na mnie rozpłaszczone twarze w oknie, to nic!

Ciągle pada! Ludzie .....[5], bo się bardzo boją deszczu,
stoją w bramie, ledwie się w tej bramie mieszcząc.
Ludzie skaczą przez .....[6] na swej drodze. A ja?
A ja chodzę, nie przejmując się .....[7] i nie spiesząc,
czując, jak mi krople deszczu usta pieszczą,
ze złożonym .....[8] idę pieszo, o tak!

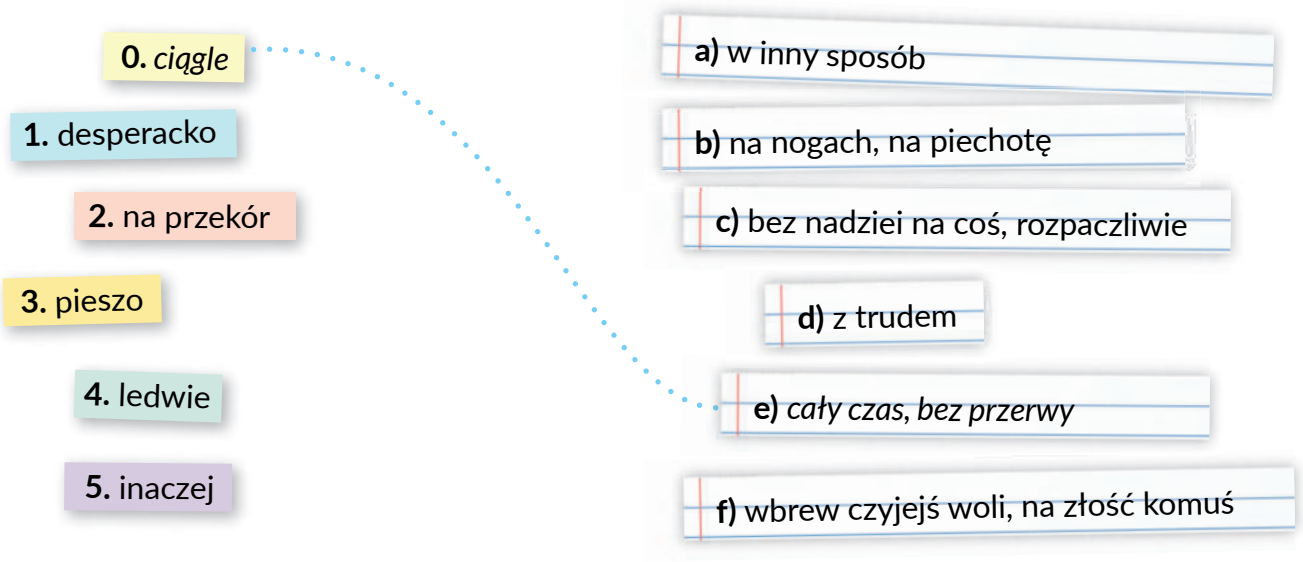
Ciągle pada! Alejkami już strumienie wody .....[9],
jakaś para się okryła peleryną,
przyglądając się, jak mokną bzy w .....[10]. A ja?
A ja chodzę w strugach .....[11], ale z czołem podniesionym,
żadna siła mnie nie zmusza i nie goni,
idę niby zwiastun .....[12] z kwiatkiem w dłoni, o tak!

Ciągle pada! Nagle ogniem otworzyły się niebiosa,
potem zaczął deszcz .....[13] siec z ukosa,
liście klonu się zatrzęsły w wielkiej trwodze. A ja?
A ja chodzę i niestraszna mi .....[14] i ulewa,
ani piorun, który trafił obok drzewa,
słucham .....[15], który wciąż inaczej śpiewa. x 2

Słowa: Krzysztof Dzikowski
Muzyka: Seweryn Krajewski
Wykonanie: Czerwone Gitary

17b. Proszę znaleźć i podkreślić poniższe przysłówki w tekście piosenki, a następnie dopasować je do objaśnień.

17c. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi przysłówkami z ćwiczenia 17b.

0. Marta ...*desperacko*... poszukuje oryginalnej sukienki na imprezę urodzinową.

1. Jeśli brakuje ci słów, zacznij zdanie ..... – będzie ci łatwiej.

2. ..... mamie nie założyłam czapki, ale teraz tego żałuję, bo jestem chora.

3. Rodzice ..... mi powtarzają, że powinienem systematycznie się uczyć.

4. Chodzę do szkoły ....., ale dziś tata mnie podwiózł, bo była ulewa.

5. Antek ..... zdał egzamin do liceum, a chodzi dumny jak paw.

Dobrze czy źle?

18a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania i odpowiedzieć na pytania.

1. Kiedy używamy przysłówków w stopniu wyższym i najwyższym.

2. Jak tworzymy te formy?

Patrz: klasa VII, lekcja 9

Stopniowanie przysłówków

– Ania uczy się lepiej niż Ewa.
Ania uczy się lepiej od Ewy.
– Moja siostra ubiera się bardziej kolorowo niż ja.
Moja siostra ubiera się bardziej kolorowo ode mnie.
– Na tej drodze jest mniej / bardziej ślisko niż na tamtej.
– Dni robią się coraz dłuższe, a noce coraz krótsze.
Jestem coraz bardziej zadowolony z ocen z matematyki.

– Antek ma najwięcej piątek w całej klasie.
Antek ma najwięcej piątek z całej klasy.
– Monika śpiewa najpiękniej w całej szkole.
Monika śpiewa najpiękniej z całej szkoły.

18b. Proszę uzupełnić zdania przysłówkami w stopniu wyższym lub najwyższym.

0. Imieninowa impreza u Oli trwała ...*dłużej*... (długo) niż u Adama.

1. Andrzej ze zdziwienia otwierał oczy coraz ..... (szeroko).

2. W tym parku jest ..... (zielono) niż w tamtym!

3. Ze wszystkich zwierząt ..... (bardzo) boję się myszy.

4. Moja mama dba o linię i odżywia się ..... (zdrowo) niż tata.

5. Tamta gwiazda świeci ..... (jasno) ze wszystkich.

6. Tomek zachowuje się ..... (niegrzecznie) z całego rodzeństwa.

7. Wojtek i Zosia napisali test ..... (źle) z klasy.

8. W waszym towarzystwie jest nam ..... (wesoło)!

18c. Proszę uzupełnić tekst przysłówkami w stopniu wyższym lub najwyższym.

Klimat na Ziemi zmienia się coraz ...*bardziej*...[0] (bardzo) i coraz ..... (szybko)[1]. Średnia temperatura z roku na rok wzrasta, co oznacza, że będzie coraz ..... (ciepło)[2]. Obecnie ..... (często)[3] niż w ostatnich 20-30 latach zdarzają się niebezpieczne zjawiska pogodowe. Coraz ..... (wyraźnie)[4] widać także zanikanie granic między porami roku. Zima przychodzi ..... (późno)[5] i jest o tej porze ..... (ciepło)[6] niż zwykle. Ludzie są z tego faktu zadowoleni, ponieważ zużywają ..... (mało)[7] energii na ogrzanie domów, a zima jest przecież okresem, w którym zużywamy jej ..... (dużo)[8] w ciągu roku.

Wiosna też przychodzi ..... (szybko)[9] niż kiedyś: rośliny rozwijają się ..... (wcześnie)[10], ... (często)[11] zdarzają się dni gorące. W miesiącach letnich robi się coraz ..... (upalnie)[12], a gdy dojdzie do tego susza, rośliny rosną ..... (wolno)[13], bo brakuje im wody. To tylko kilka przykładów zmian klimatycznych. Musimy więc zacząć działać jak ..... (szybko)[14], aby za kilka lat nie było na naszej planecie ..... (źle)[15] niż jest.

18d. Proszę znaleźć w wężu literowym pięć przysłówków, a następnie utworzyć ich stopień wyższy i najwyższy.

0. ...*źle, gorzej, najgorzej*...

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

A Proszę przeczytać tytuł artykułu i spróbować zgadnąć, o czym będzie opowiadał.

ZNALEZIONE W PRASIE

Niezwykły sekret jesiennych liści

Mieniące się ciepłymi kolorami jesienne liście są pełne smutku, bo umierają… z głodu. Drzewo, które zabiera im wszystkie wartościowe substancje odżywcze oraz wodę, przygotowuje się do najtrudniejszego do przetrwania okresu – zimy.

Aby utrzymać się przy życiu, rośliny potrzebują trzech rzeczy: wody, światła słonecznego i dwutlenku węgla (CO_2). Jednak żeby wytworzyć z nich substancje odżywcze, niezbędny jest zawarty w zdrowych liściach chlorofil. To on nadaje im charakterystyczną barwę dzięki temu, że pochłania czerwone i niebieskie promieniowanie wytwarzane przez słońce. Aby móc prawidłowo funkcjonować, chlorofil potrzebuje odpowiednich warunków, tzn. ciepła i słonecznego światła. Jeśli ma tego za mało, zamiera, a razem z nim cały liść.

Zjawisko to nie następuje natychmiast, a jego rozpoczęcie widoczne jest w postaci zmiany barwy. W blaszce liściowej występują różne pigmenty. Wiosną i latem dominuje pigment zielony, a jesienią, gdy ten zanika, coraz bardziej widoczne stają się pozostałe, które dają efekt żółci, pomarańczu i czerwieni.

Kolor roślin zależy od warunków atmosferycznych. Jeśli noce są zimne, a dni słoneczne, szata drzew i krzewów jest jasna i bardzo intensywna.

Na podstawie: „Angorka” nr 44 (1 XI 2020)

B Proszę zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Tematem artykułu jest jesienna pogoda.*		x
1	Liście usychają, żeby drzewo mogło przetrwać zimę.		
2	Rośliny potrzebują do życia wody, światła i chlorofilu.		
3	Chlorofil funkcjonuje prawidłowo niezależnie od pogody.		
4	Liście mają najwięcej zielonego pigmentu wiosną i latem.		
5	Kolor liści i jego intensywność zależą od pogody.		

PROJEKT

Ustalcie wspólnie schemat tygodniowego kalendarza pogody. Zapisujcie, jaka była pogoda każdego dnia rano i wieczorem. Porównajcie w klasie wasze opisy.

Lekcja 7

Czy jesteś eko?

1a. Co wyrzucamy do kosza? Proszę podpisać rysunki wyrazami z ramki.

karton po mleku / skórka po bananie / woreczek / skorupki / miska / kabel / żarówka
bateria / papierek po cukierku / słoik / ~~reklamówka~~ / zakrętka / kapsel / pudełko po butach
puszka po napoju / ogryzek / opakowanie po chipsach / obierki z ziemniaków / ładowarka

0. *reklamówka*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

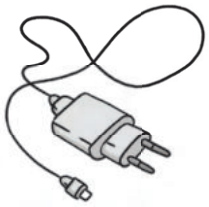
5. .....

6. .....

7. .....

8. .....

9. .....

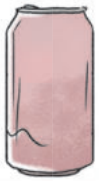
10. .....

11. .....

12. .....

13. .....

14. .....

Resztki jedzenia

15. .....

16. .....

17. .....

18. .....

1b. Co to jest? Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ćwiczenia 1a.

0. Nalewamy do niej wody, kiedy zmywamy naczynia – ..*miska*.. .
1. Pakujemy w nią zakupy – ..... .
2. Zakręcamy nią butelkę, żeby nie wylała się woda – ..... .
3. Zdejmujemy go z butelki specjalnym otwieraczem – ..... .
4. Dzięki niemu działa np. telewizor albo komputer – ..... .
5. Zostaje, kiedy zjemy jabłko – ..... .
6. Jest w telefonie albo w pilocie do telewizora – ..... .
7. Mama robi w nim dżem albo ogórki – ..... .
8. Wkładamy do niego kanapkę, którą bierzemy do szkoły – ..... .
9. Wkręcamy ją do lampy – ..... .
10. Część jajka, której nie zjadamy – ..... .

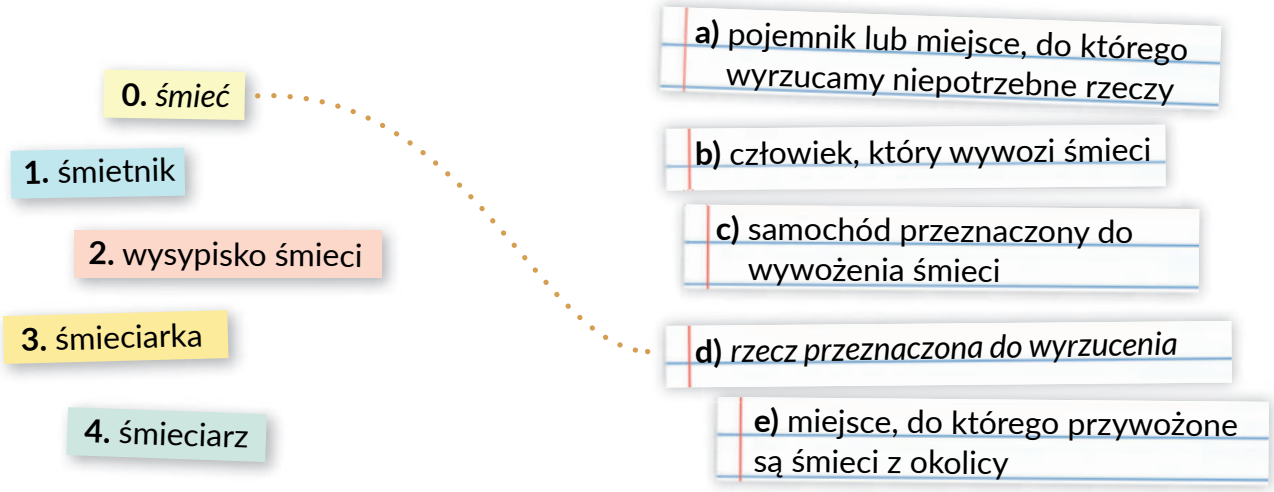
1c. Proszę dopasować wyrazy z ramki do diagramów, a następnie dopisać swoje słowa. Uwaga! Niektóre słowa pasują do kilku kategorii.

~~*wodzie*~~ / pizzy / jogurcie / kompocie / pomidorach / komputerze / herbacie
napoju / coli / soku / dżemie / piwie / szamponie / kawie / ogórkach / telewizorze
grzybach / konserwie / płynie do zmywania / mleku / syropie / śmietanie

Dlaczego trzeba segregować śmieci?

2a. Proszę połączyć słowa z definicjami.

2b. Proszę uzupełnić tekst wyrazami z ćwiczenia 2a w odpowiedniej formie. Uwaga! Niektóre wyrazy się powtarzają.

Kiedy byłem małym dzieckiem, bardzo lubiłem, gdy pod nasz blok przyjeżdżała *śmieciarka* [0]. Zawsze obserwowałem, jak .....[1] wysypują .....[2] z naszych kontenerów i zabierają je na .....[3]. Kiedyś powiedziałem rodzicom, że jak dorosnę, to zostanę .....[4], bo też chcę jeździć takim dużym samochodem, więc kupili mi małą .....[5] do zabawy. Wrzucałem do niej różne prawdziwe .....[6] (np. skórki po bananach, papierki po cukierkach) i jeździłem po całym domu. Teraz mam już 15 lat i zmieniłem plany na przyszłość, ale mama przypomina mi o moich dziecięcych marzeniach za każdym razem, kiedy nie chce mi się iść do .....[7], żeby wyrzucić .....[8].

3. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ramki.

jednorazowa / ~~segregacja~~ / drewniany / szklana / papier
aluminiowa / wielorazowa / recykling / plastikowa

0. Dzielenie czegoś na kategorie to ..*segregacja*.. .
1. Ponowne wykorzystanie materiału to ..... .
2. Reklamówka, której używamy tylko raz lub kilka razy, to reklamówka ..... .
3. Torba materiałowa, której używamy wiele razy, to torba ..... .
4. Butelka może być ..... lub ..... .
5. Puszka po konserwie jest ..... .
6. W kuchni mam ..... stół.
7. ..... na książki i zeszyty robi się z drzew.

4a. Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na pytanie zadane w tytule.

Dlaczego trzeba segregować śmieci?

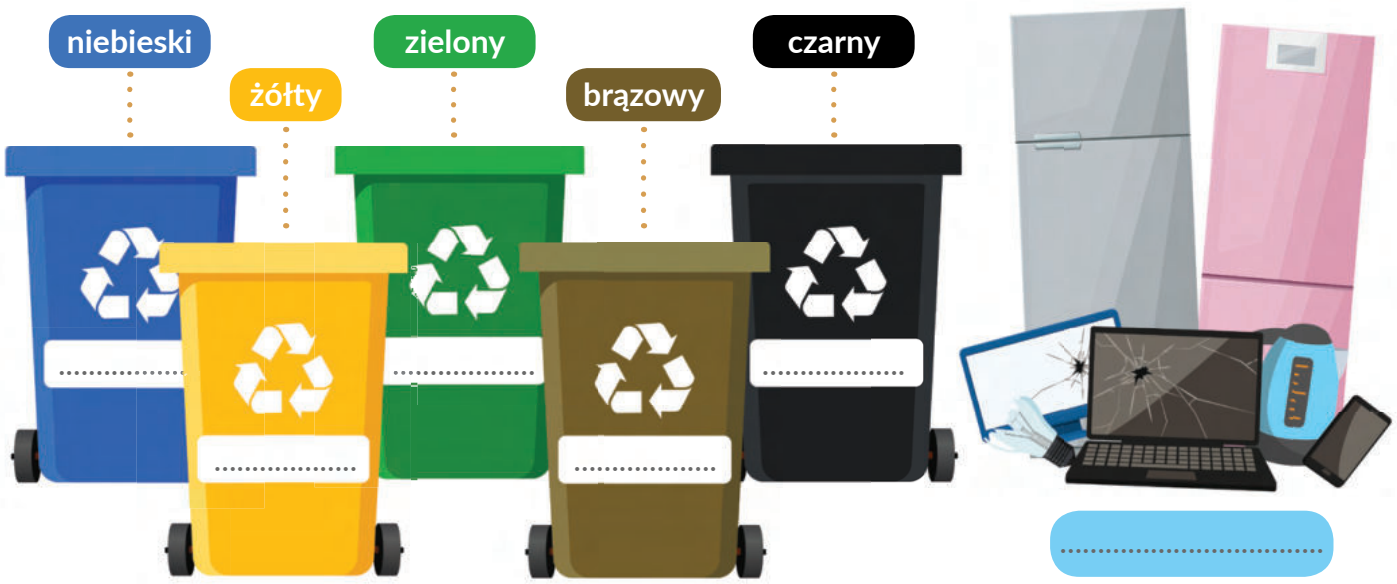
Każdy z nas codziennie produkuje bardzo dużo śmieci. Im jesteśmy bogatsi, tym więcej nowych rzeczy kupujemy, a przez to wyrzucamy stare i niepotrzebne nam już przedmioty. Ponadto codziennie kupujemy w sklepach jedzenie, kosmetyki i środki chemiczne w jednorazowych opakowaniach, plastikowych butelkach, aluminiowych puszkach, szklanych słoikach. Pakujemy to wszystko do foliowych reklamówek, które szybko wyrzucamy, ponieważ łatwo się niszczą.

Niestety, wszystkie śmieci rozkładają się przez wiele lat i niedługo Ziemia może się stać wielkim wysypiskiem. Dlatego powinniśmy starać się produkować mniej śmieci i segregować te, które wyrzucamy.

W Polsce odpady należy wyrzucać do 5 różnych kontenerów oznaczonych kolorami. Kontener niebieski przeznaczony jest na papier. Do zielonego wrzucamy szkło – bezbarwne i kolorowe. Żółty pojemnik przeznaczony jest na metale i tworzywa sztuczne. Resztki jedzenia, czyli tak zwane odpady biodegradowalne, wrzucamy do kontenera brązowego. Do czarnego, oznaczonego jako śmieci zmieszane, wyrzucamy rzeczy, które nie pasują do żadnej kategorii lub są zabrudzone (np. masłem, olejem, sosem itp.). Wyrzucamy tu też resztki mięsa, jajka i produkty mleczne. Baterie, kable, stare komputery, czyli tak zwane elektrośmieci, wrzucamy do koszy, które znajdziemy w sklepach sprzedających takie rzeczy.

Posegregowane odpady poddawane są recyklingowi, czyli są wykorzystywane do produkcji nowych przedmiotów. Dzięki temu na Ziemi jest mniej śmieci, oszczędzamy energię, bo nie musimy produkować nowych materiałów i mamy czystsze powietrze.

4b. Proszę podpisać pojemniki na śmieci.

4c. Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i wybrać odpowiednie zakończenia zdań.

1. Ludzie często wyrzucają stare przedmioty,
a) kiedy się zepsują.
b) ponieważ nie lubią mieć dużo rzeczy.
c) ponieważ mają pieniądze i mogą sobie kupić nowe.

2. Jedzenie i kosmetyki najczęściej kupujemy w opakowaniach
a) jednorazowych.
b) wielorazowych.
c) szklanych.

3. Foliowych reklamówek używamy
a) wiele razy.
b) tylko raz.
c) niewiele razy, czasami tylko raz.

4. Ziemia może stać się niedługo wysypiskiem, ponieważ
a) produkujemy coraz więcej śmieci.
b) śmieci bardzo długo się rozkładają.
c) obie odpowiedzi są poprawne.

5. Do kontenera zielonego wyrzucamy szkło
a) bezbarwne i kolorowe.
b) kolorowe.
c) bezbarwne.

6. Brudne pudełko po pizzy wyrzucimy do kontenera
a) niebieskiego.
b) czarnego.
c) brązowego.

7. Zużyte baterie należy wrzucić do pojemnika
a) który znajdziemy w sklepie.
b) czarnego.
c) żółtego.

8. Resztki mięsa i nabiał wrzucamy do pojemnika
a) żółtego.
b) brązowego.
c) czarnego.

4d. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jakie są rodzaje pojemników na śmieci w twoim kraju? Co można do nich wrzucać?

2. Czy ty segregujesz śmieci? Dlaczego?

Gramatyka

5a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać, jak tworzymy liczbę mnogą mianownika i biernika.

Patrz: klasa VI, lekcja 3
klasa VII, lekcja 5

Mianownik (*kto? co?*) **i biernik** (*kogo? co?*)

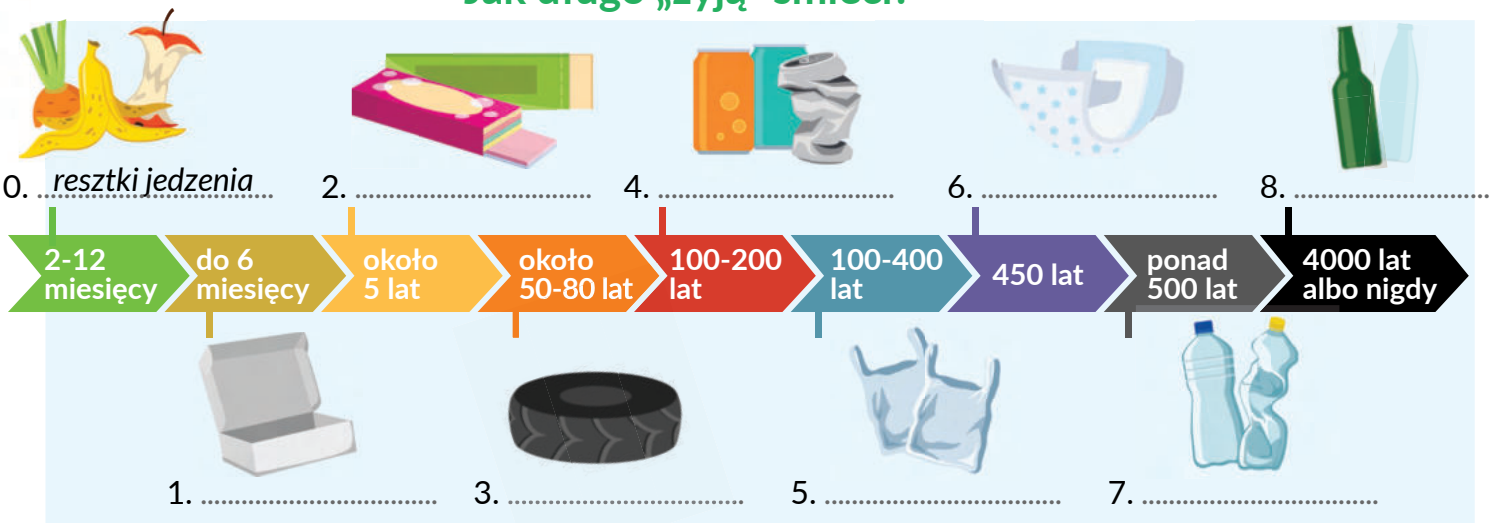
liczba mnoga, rodzaj niemęskoosobowy

Rodzaj	Mianownik l. pojedyncza	Mianownik l. mnoga
	stary komputer pusty karton materiałowa torba wesoła kobieta	stare komputery puste kartony materiałowe torby wesołe kobiety
męski żeński	długi dialog niebieski woreczek zepsuta ładowarka spalona żarówka	długie dialogi niebieskie woreczki zepsute ładowarki spalone żarówki
	ciekawy mecz kolorowy kapsel wyczerpana bateria pachnąca róża	ciekawe mecze kolorowe kapsle wyczerpane baterie pachnące róże
nijaki	polskie jabłko trudne ćwiczenie papierowe opakowanie	polskie jabłka trudne ćwiczenia papierowe opakowania

5b. Proszę uzupełnić na plakacie nazwy śmieci w liczbie mnogiej.

szklana butelka / ~~*resztka jedzenia*~~ / plastikowa butelka / gumowa opona
aluminiowa puszka / kartonowe pudełko / guma do żucia / reklamówka foliowa / pielucha

Jak długo „żyją" śmieci?

5c. Zostań mistrzem segregacji! Proszę dopasować śmieci do odpowiedniego kontenera. Podane wyrazy proszę zamienić na liczbę mnogą.

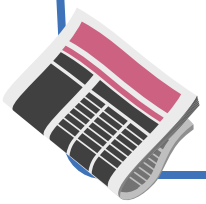
rozbita szklanka / ~~*plastikowa zakrętka*~~ / drewniana łyżka / kartonowe pudełko
butelka po perfumach / karton po mleku / spalona żarówka / resztka jedzenia
stary zeszyt / spalona ładowarka / gąbka do mycia / opakowanie po ciastkach
butelka po oleju / ogryzek / stary kalendarz / guma do żucia / wyczerpana bateria
puszka po konserwie / stary telefon / czyste pudełko po pizzy / porcelanowy talerz
plastikowa miska / skórka po bananie / kapsel / foliowy woreczek / gazeta
papierowa torba / stary tablet / blok rysunkowy / pusty słoik
obierek z ziemniaka / skorupka po jajku / szklana miska /
szklana butelka / dziurawe ubranie / brudne pudełko po pizzy / czajnik elektryczny

Metale i tworzywa sztuczne

plastikowe zakrętki

Papier

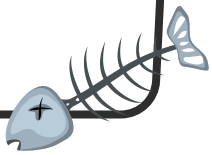
Szkło

Bio

Odpady zmieszane

Elektrośmieci

6a. Proszę posłuchać piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Moja planeta

Moja planeta jest całkiem nie z tej .....*ziemi*.....[0].
Moja planeta nie ma .....[1].
Moja planeta jest .....[2] niewyspana.
Moja planeta jest tam gdzie ty i mama.

Moja planeta nie spadła tu z .....[3].
Moja planeta to tajemnica.
Moja planeta raz .....[4], raz przegrzana.
Moja planeta jest tam gdzie ty i mama.

Ref.: SOS – to Ziemia woła .....[5].
Jutro tlen już .....[6] będzie zbudzić.
SOS – ratujmy siebie sami.
SOS – do siebie .....[7].

Moja planeta .....[8] się nie boi.
Moja planeta broń rozbroi.
Moja planeta zna .....[9] obyczaje.
Moja planeta nam wszystkim .....[10] podaje.

Ref.: SOS – to Ziemia woła...

SOS! SOS! SOS!
Tak, to prawda, ...[11] była cierpliwa,
ale teraz musi, teraz musi być .....[12].

Ref.: SOS – to Ziemia woła... x 2

Autorka tekstu: Justyna Holm
Muzyka i wykonanie: Majka Jeżowska

6b. Proszę odnaleźć hasło w wężu literowym.

Hasło: .....

Jak być eko?

7a. Proszę uzupełnić listę sposobów na ekologiczne życie słowami z ramki.

rower / żarówek / makulaturę / papier / torbę / ~~światło~~ / pralkę / recyklingu
ulotek / wody / ładowarkę / prysznicem / ubrania / opakowaniach / śmieci

I. Oszczędzaj energię

0. Wyłączaj .....*światło*..... w pokoju, jeśli z niego wychodzisz.

1. Wyciągaj ..... z gniazdka, jeśli nie ładujesz telefonu.

2. Używaj energooszczędnych ..... .

II. Zmniejszaj ilość śmieci

3. Nie kupuj produktów w plastikowych ..... .

4. Na zakupy zawsze zabieraj własną ..... albo plecak.

5. Niepotrzebne i niezniszczone rzeczy (np. meble, telefon, ...) oddaj komuś, kto ich potrzebuje.

III. Oszczędzaj wodę

6. Nie puszczaj niepotrzebnie ....., np. kiedy myjesz zęby albo ręce.

7. Kąp się pod ....., a nie w wannie.

8. Włączaj tylko pełną ..... i zmywarkę.

IV. Dbaj o czyste powietrze

9. Wybieraj ..... albo autobus zamiast samochodu.

10. Nie spalaj ..... w piecu.

11. Segreguj śmieci, wtedy będą wykorzystane do ....., a nie do spalenia.

V. Chroń drzewa

12. Oszczędzaj ..... .

13. Zbieraj ..... .

14. Nie bierz ..... .

7b. Proszę w parach opisać inne sposoby dbania o środowisko.

8a. Proszę posłuchać dwa razy wypowiedzi czterech osób i zanotować, w jaki sposób dbają o środowisko.

Marta Dąbrowska
(16 lat)

Bierze udział w ekologicznych akcjach (np. zbieranie makulatury i plastikowych zakrętek);

Róża Zając
(55 lat)

Segreguje śmieci;

Piotrek Zając
(13 lat)

Oszczędza wodę;

Maciej Pawlicki
(35 lat)

Stare rzeczy oddaje innym;

8b. Proszę jeszcze raz wysłuchać nagrania i dokończyć zdania.

1. W szkole Marty organizowane są zbiórki ..... .

2. Marta czasami zapomina ..... .

3. Róża Zając ma 4 kosze: metal i plastik, odpady biodegradowalne, ...

4. Róża Zając bardzo lubi ..... .

5. Piotrka ekologicznego życia nauczyli ..... .

6. Maciek Pawlicki żyje ekologicznie, bo chciałby, żeby jego dzieci i wnuki ..... .

7. Maciek Pawlicki jeździ do pracy samochodem, bo ..... .

9. Proszę przyjrzeć się zdjęciom i odpowiedzieć na poniższe pytania.

- Kim są te osoby?
- W jaki sposób dbają one o naszą planetę?
- Które z ich zachowań nie są ekologiczne?

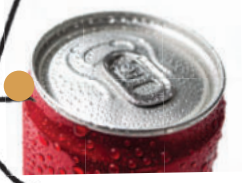

Weronika

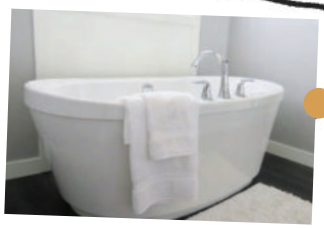
Wojtek

10. Proszę uzupełnić tekst wiersza formami rzeczowników w liczbie mnogiej.

Ekologiczna „tragedia”

***gagatek, łobuz** – osoba, która źle się zachowuje, jest niegrzeczna
brudas – brudny człowiek; człowiek, który robi bałagan

Brudno wszędzie, fetor wszędzie!
Co to będzie? Co to będzie?

Tu ...*papiery*..... (papier)[0], tam ..... (butelka)[1],
..... (puszka)[2], ... (kabel)[3], brudne ścierki,
słoik, ... (kapsel)[4] i ..... (odpadek)[5],
ale były tu gagatki*!

Śmieci wszędzie, odór wszędzie!
Co to będzie? Co to będzie?

Kto posprząta ten bałagan?
Kto napełni ..... (kosz)[6], ... (worek)[7]?
Kto przemieni nieład wielki
w czyste ..... (las)[8] oraz ..... (łąka)[9]?

Brudno wszędzie, fetor wszędzie!
Co to będzie? Co to będzie?

Hej, łobuzy*, wy brudasy*!
Takie były piękne ..... (las)[10],
czyste ..... (rzeka)[11] i ..... (źródełko)[12],
teraz ścieki – przykrość wielka!

Brzydko wszędzie, szaro wszędzie!
Co to będzie? Co to będzie?

Kiedy wszyscy się zbierzemy,
i tych ..... (śmieć)[13] pozbędziemy,
to świat będzie znowu czysty,
piękny, barwny i przejrzysty.

Czysto wszędzie, pięknie wszędzie!
Dobrze będzie! Cudnie będzie!

Na podstawie: https://docplayer.pl/18157228-Smieci-sms-dostep-g2-brudno-wszedzie-fetor-wszedzie-co-to-bedzie-co-to-bedzie.html

Dominik pisze

11a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i wybrać słowa najlepiej pasujące do kontekstu.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

08 III /środa/

Nie rozumiem ludzi! ☹

Poszliśmy dzisiaj z Magdą i Kajtkiem na spacer do lasu i zamiast grzybów *zbieraliśmy / wyrzucaliśmy*[0] ŚMIECI. Nie *znam / rozumiem*[1], dlaczego ludzie wyrzucają śmieci do lasu! Przecież na każdym osiedlu są specjalne *pudełka / kontenery*[2], a do rodzin, które mieszkają w prywatnych domach, dwa razy w miesiącu przyjeżdża *śmietnik / śmieciarka*[3]. I mimo to zawsze znajdzie się ktoś, kto wywozi śmieci do lasu. To prawda, że za wywóz śmieci trzeba *płacić / kupić*[4], ale przecież to nie jest bardzo drogie.

Najgorsze jest to, że sprzątaliśmy w tym lesie pod koniec września – to była międzynarodowa akcja „Sprzątanie świata". Nasza szkoła zawsze *ma / bierze*[5] w niej udział. Każda klasa jedzie w inne miejsce i moja była właśnie w tym lesie. W kilka godzin *zebraliśmy / posprzątaliśmy*[6] tam około 350 kilogramów śmieci. Było tam wszystko – opakowania po kosmetykach, resztki *jedzenia / plastiku*[7], stare ubrania, plastikowe torby, a nawet stare sprzęty: lodówka, pralka, laptop i rower!

Po naszej akcji w lesie było czysto, a teraz znowu jest tam *wysypisko / kosz*[8]. Zadzwoniliśmy do straży leśnej, żeby to zgłosić. Może strażnikom uda się dowiedzieć, kto to zrobił. Ludzie bardzo często wyrzucają rzeczy, dzięki którym można ich *widzieć / odnaleźć*[9], np. dokumenty. Mam nadzieję, że dostaną duży mandat!

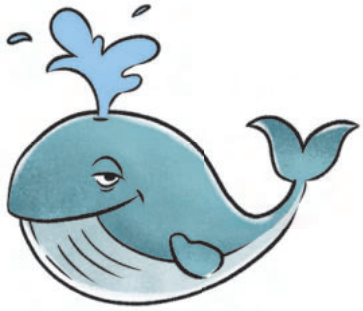
A Wy co myślicie o wyrzucaniu śmieci do lasu? Czy w Waszym kraju też jest taki problem? Napiszcie do mnie.

Dominik

11b. Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*Dominik poszedł z kolegami do lasu na grzyby.*		x
1	Śmieci z prywatnych domów odbierane są częściej niż raz w miesiącu.		
2	Odbiór śmieci jest darmowy.		
3	Międzynarodowe „Sprzątanie świata" jest w dziewiątym miesiącu roku.		
4	Wszyscy uczniowie ze szkoły sprzątali w tym samym lesie.		
5	W akcji cała szkoła zebrała około 350 kg śmieci.		
6	Straż leśna daje mandaty ludziom, którzy śmiecą w lesie.		
7	Śmieci mogą czasem „powiedzieć", do kogo należą.		

REBUS

oryb = kie

ć = nie

z = Z niak + i

Hasło: .....

12a. Proszę uzupełnić tytuł tekstu hasłem z rebusu, a następnie posłuchać informacji na temat międzynarodowej akcji „Sprzątanie świata" i uzupełnić brakujące słowa.

.....

Międzynarodowa .....*akcja*.....[0] „Sprzątanie świata" w Polsce odbywa się w każdy .....[1] weekend września. W ramach akcji wolontariusze w każdym .....[2], dzieci, młodzież i dorośli, sprzątają śmieci zostawione w .....[3], gdzie nie powinno ich być, np. w lasach, w parkach, przy .....[4] czy na plażach.

Akcja po raz .....[5] odbyła się w 1989 roku w Australii. .....[6] Sydney posprzątali wtedy miejscowy port. Rok .....[7] w akcji brali udział mieszkańcy całego kontynentu, a w kolejnych latach .....[8] inne kraje.

W Polsce akcja „Sprzątanie świata" jest .....[9] od 1994 roku. Obecnie biorą w niej udział niemal wszystkie .....[10] w kraju. Oprócz wielkiego .....[11], tego dnia organizowane są także ekologiczne .....[12], zawody sportowe, lekcje o ekologii i inne ciekawe wydarzenia.

12b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Gdzie po raz pierwszy odbyła się międzynarodowa akcja „Sprzątanie świata"?
2. Od ilu lat Polska bierze udział w akcji?
3. Jakie wydarzenia organizowane są tego dnia w polskich szkołach?
4. Kiedy w twoim kraju odbywa się akcja sprzątania Ziemi?
5. Jak obchodzony jest ten dzień w twojej szkole?

13. Napisz e-mail do swoich kolegów z klasy, w którym zaproponujesz im dołączenie do międzynarodowej akcji „Sprzątanie świata".

Patrz: klasa VII, lekcja 1

A Proszę przeczytać tytuł tekstu i spróbować odpowiedzieć na zawarte w nim pytanie. Następnie proszę przeczytać tekst i sprawdzić, czy odpowiedź była bliska prawdy.

ZNALEZIONE W PRASIE

Dlaczego w Tatrach nie ma koszy?

Każdy turysta, który wybiera się w Tatry, powinien się liczyć z tym, że wszystkie odpadki, jakie „wytworzy" podczas wyprawy, musi zabrać ze sobą. Przy górskich szlakach, a także na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, nie ma bowiem koszy na śmieci. Powód jest prosty i bardzo ważny – pozostawione przez ludzi opakowania i resztki jedzenia przyciągają dzikie zwierzęta i są dla nich niebezpieczne, mogą im zaszkodzić, a nawet stać się przyczyną ich śmierci.

Niestety wiele osób, które odwiedzają najwyższe polskie góry, pozbywa się śmieci, porzucając je byle gdzie, a ci uważający się za porządnych, wrzucają je np. do wiader ustawionych przy zejściu z Jaskini Mroźnej przy Dolinie Kościeliskiej.

Problem w tym, że to nie śmietniki, ale pojemniki na wodę dla koni, które zwykle tam odpoczywają po ciężkiej pracy.

Mimo że za śmiecenie w parku grozi mandat w wysokości od 50 do 500 zł, każdego roku pracownicy Tatrzańskiego Parku Narodowego i wolontariusze znoszą z gór nawet 20 ton porozrzucanych odpadów.

Na podstawie: „Angorka" nr 45 (8 XI 2020)

B Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i ocenić, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*W całej Polsce turyści muszą zabierać śmieci do domu.*		x
1	Dzikie zwierzęta chętnie zjadają resztki jedzenia.		
2	Śmieci są zagrożeniem dla zdrowia i życia dzikich zwierząt.		
3	Tatry to w Polsce góry średniej wysokości.		
4	Niektórzy turyści mylą wiadra do pojenia koni z koszami na śmieci.		
5	W Dolinie Kościeliskiej możemy zobaczyć konie.		
6	Dzięki wysokim mandatom w Tatrach jest czysto.		

PROJEKT

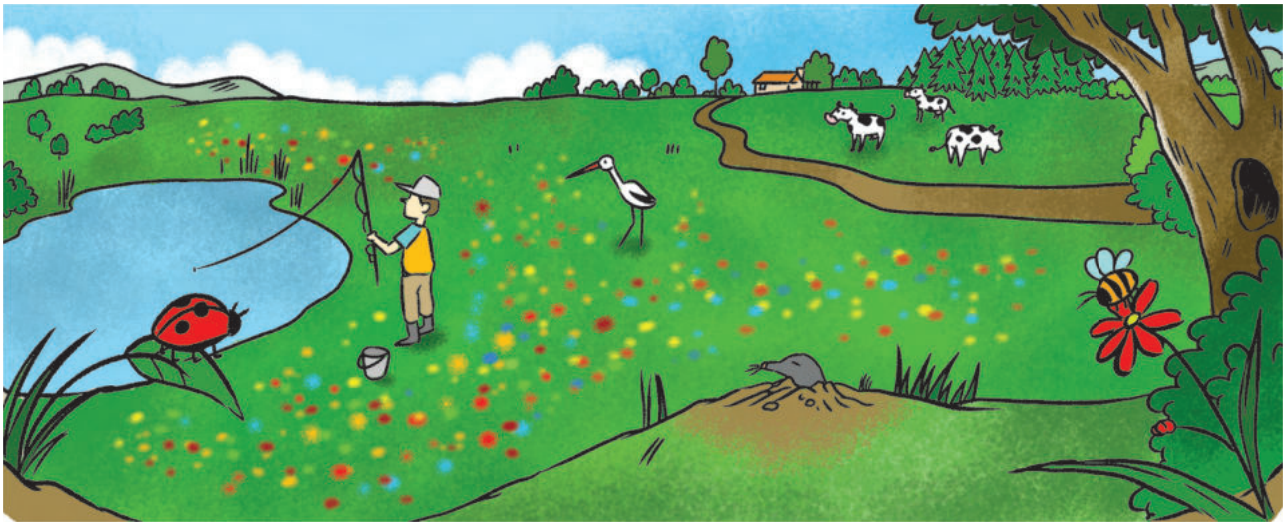
Zainspiruj się filmikiem „30 pomysłów na recykling", który możesz obejrzeć na YouTube, i wykonaj samodzielnie jakiś „śmieciowy" użyteczny przedmiot. Zaprezentuj go w klasie, opowiedz, do czego służy oraz z czego i w jaki sposób został wykonany.

Lekcja 8

To już umiesz

1. Proszę znaleźć 10 różnic.

2. Proszę przyporządkować wyrazy z ramki do odpowiedniej kategorii.

wiśnia / pomidor / sałata / agrest / rzodkiewka / śliwka / papryka / por
porzeczka / cebula / malina / kalafior / gruszka / marchew / jabłko / ziemniak

Owoce: .....

.....

Warzywa: .....

.....

3. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami miejscownika.

0. Gdzie jesteś? W ..*domu*.. (dom) czy w ..*pracy*.. (praca)?
1. W ..... (nasz sad) są tylko jabłka.
2. Wczoraj byłem z tatą na ..... (mecz) koszykówki, a jutro na ..... (pływalnia) obejrzymy zawody sportowe.
3. Ewa często opowiada o swoim ..... (starszy syn). Mówi, że zawsze może na ..... (on) polegać.
4. Lekarstwo stoi w ..... (szafka) na ..... (górna półka), po ..... (lewa strona).
5. O ..... (ta pora) roku na ..... (*l.mn.* / łąka), w ..... (*l.mn.* / park) i ..... (*l.mn.* / przydomowy ogródek) zaczynają kwitnąć pierwsze kwiaty.
6. Przy ..... (my) możecie się czuć bezpiecznie! Pamiętajcie o ..... (to)!
7. – Co wiesz o ..... (tamto jezioro)?
– Wiem, że w ..... (najgłębsze miejsce) ma 100 metrów, a na jego ..... (dno) leży stara łódka.
8. Przy ..... (zabytkowy zamek) rosną stare drzewa.
9. Nigdy nie pamiętasz o ..... (moje urodziny) ani ..... (imieniny).
10. Często myślę o ..... (ty). A ty, czy myślisz o ..... (ja)?

4. Proszę znaleźć dziewięć słów związanych z pogodą, a następnie wybrać pięć i napisać z nimi zdania.

P	S	Ł	O	Ń	C	E	K	B	C	V	M
E	K	M	R	Ó	Z	F	W	R	I	K	I
R	U	Y	Z	X	B	J	I	H	L	A	E
P	P	S	**B**	**U**	**R**	**Z**	**A**	E	R	Ł	T
C	A	G	Z	Ą	C	L	T	G	U	U	B
V	Ł	H	S	K	A	R	R	B	P	Ż	Ł
B	Z	K	W	R	I	P	M	G	J	A	O
W	D	E	S	Z	C	Z	D	E	Ó	C	T
P	Y	R	Ę	M	E	N	M	F	D	K	O
J	K	L	W	T	O	Z	G	R	A	D	B
Ś	N	I	E	G	F	W	Ł	B	M	M	W
H	R	A	C	J	L	M	G	Ł	A	E	R

0. *burza*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....

0. *Wczoraj wieczorem nad miastem przeszła wielka burza* .....
1. ..... .
2. ..... .
3. ..... .
4. ..... .
5. ..... .

5. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami czasu przyszłego prostego lub złożonego.

0. Jutro *będziemy się pakowali / spakujemy się* (*my, r.m.* / pakować się) przed podróżą. Wieczorem *zamówimy* (*my* / zamówić) taksówkę na szóstą rano.

1. W czasie diety ..... (*ja, r.ż.* / jeść) dużo warzyw, ... (*ja, r.ż.* / pić) dużo wody i często ..... (*ja, r.ż.* / gimnastykować się).

2. Mama nie ..... (*ona* / pozwolić) dzieciom oglądać tego serialu, bo potem one ..... (bać się) i nie ..... (*one* / móc) zasnąć.

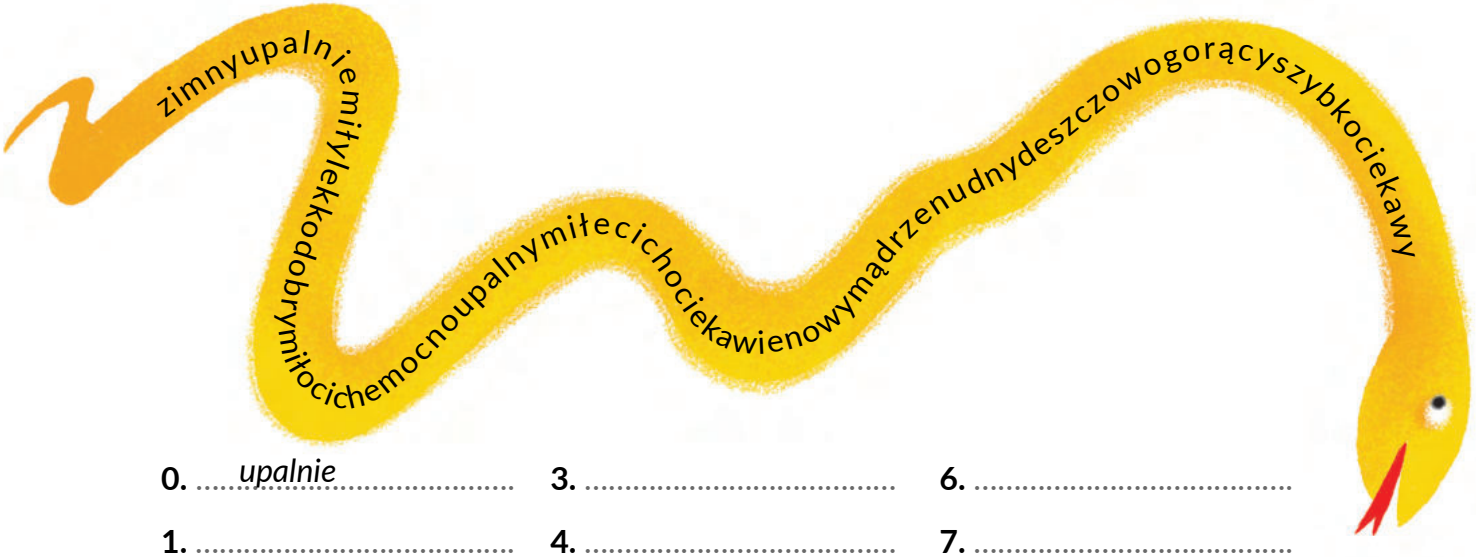
3. – Co ..... (*ty, r.m.* / robić) jutro wieczorem?
– Najpierw ..... (*ja, r.m.* / uczyć się) do sprawdzianu, potem ..... (*ja* / wziąć) prysznic i ..... (*ja* / pójść) spać.

4. Mama obiecała, że w sobotę ..... (*ona* / upiec) szarlotkę i ..... (*ona* / ugotować) zupę pomidorową. Ja i mój brat na pewno jej w tym ..... (*my* / pomóc).

5. – Aniu, Zosiu, kiedy mnie ..... (*wy* / odwiedzić)?
– Babciu, w wakacje ..... (*my, r.nm.* / odwiedzać) cię bardzo często, bo ..... (*my, r.nm.* / mieć) dużo wolnego czasu.

6. Ania nie ..... (*ona* / wyjść) dziś z koleżankami na dwór, ponieważ ..... (*ona* / musieć) uczyć się do sprawdzianu.

6. Proszę wypisać przysłówki z węża wyrazowego, a następnie wybrać cztery z nich i ułożyć z nimi zdania.

0. *upalnie* **3.** ..... **6.** .....

1. ..... **4.** ..... **7.** .....

2. ..... **5.** ..... **8.** .....

0. *Latem, kiedy jest upalnie, codziennie jeździmy nad jezioro* .....

1. ..... .

2. ..... .

3. ..... .

4. ..... .

7. Proszę uzupełnić zdania przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym.

0. Wczoraj było ...*cieplej*... (ciepło) niż dzisiaj.

1. W tym tygodniu ..... (zimno) będzie w czwartek i będzie padał deszcz, ale od piątku będzie się robiło coraz ..... (ładnie).

2. Tomek był chory ..... (bardzo) niż ja, dlatego ..... (długo) nie było go w szkole.

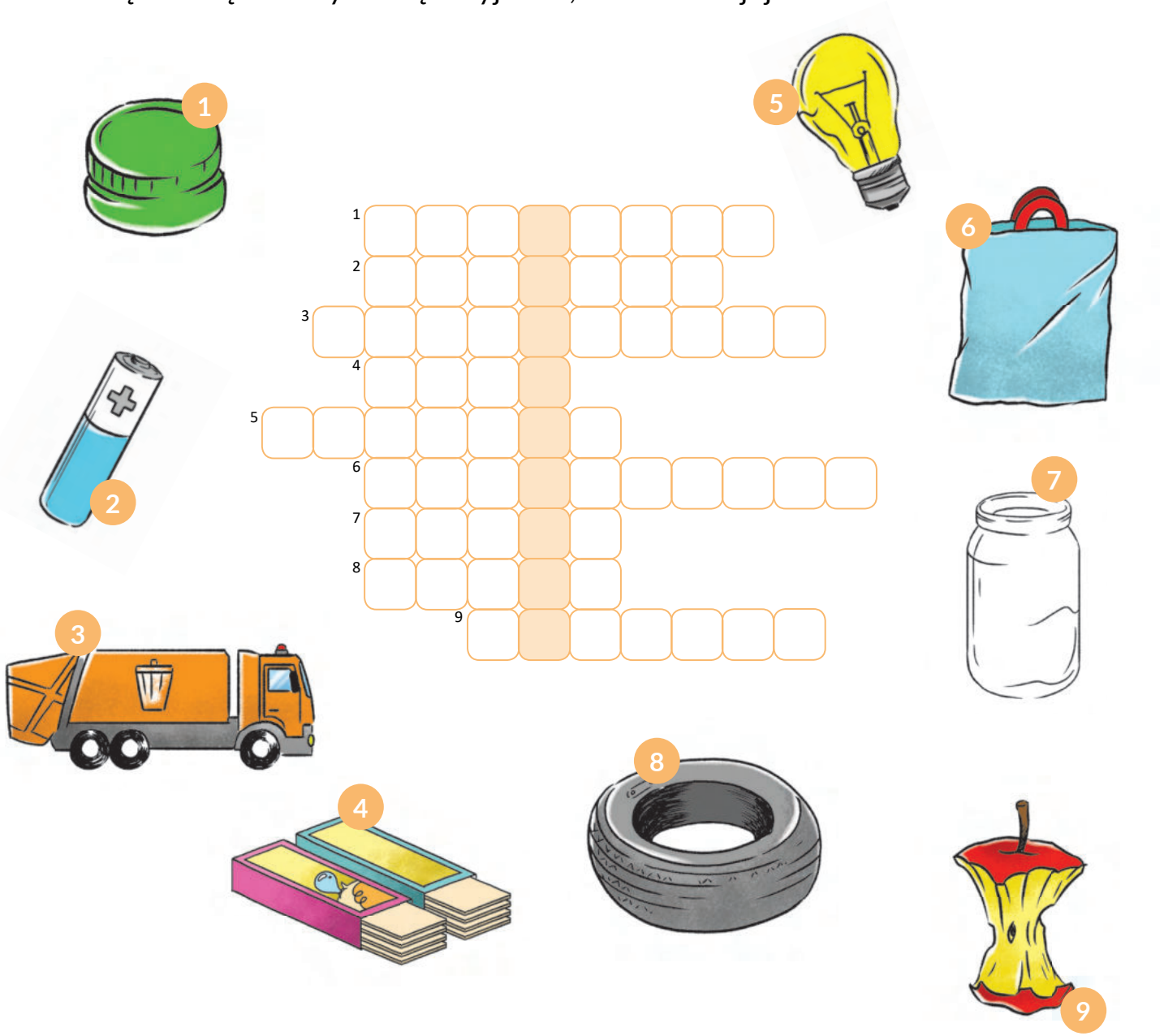
3. Mam troje dzieci, a ..... (dużo) problemów mam z moim najstarszym synem, który uczy się ..... (źle) w całej klasie.

4. Antek ubiera się ..... (elegancko) z rodzeństwa.

5. W tym roku jest ..... (mało) dni świątecznych niż w tamtym, za to wakacje zaczną się dwa dni ..... (wcześnie) niż rok temu.

6. Wczoraj padało ..... (intensywnie) niż dzisiaj.

8. Proszę rozwiązać krzyżówkę i wyjaśnić, co oznacza jej hasło.

9. Proszę uzupełnić tekst formami mianownika i biernika liczby mnogiej.

Jak działają podzielnie?

W Polsce powstaje coraz więcej podzielni, czyli „sklepów" działających na zasadzie dzielenia się. Możemy z nich wziąć za darmo *używane rzeczy* (używana rzecz)[0], które mogą nam się przydać, i zostawić ..... (niepotrzebny przedmiot)[1], które przydadzą się komuś innemu. Jest jeden warunek – wszystkie ..... (rzecz)[2] muszą być w dobrym stanie.

W takim miejscu możemy znaleźć naprawdę wszystko: ..... (ciekawa książka)[3], ... (piękne naczynie)[4], ... (zabawka)[5] dla dzieci, ... (wygodny mebel)[6], kolorową biżuterię, ... (oryginalne ubranie)[7], ... (płyta)[8] z muzyką, a nawet ..... (kosmetyk)[9], które mają jeszcze ..... (dobry termin)[10] ważności.

Takie miejsca powstają, aby promować ekologiczny styl życia. Zamiast kupować ..... (nowa rzecz)[11], przedłużamy życie starych. W ten sposób pomagamy chronić naszą planetę – my produkujemy mniej śmieci, a fabryki mniej przedmiotów. Mamy więc czystsze powietrze, a przy okazji oszczędzamy też ..... (pieniądz)[12].

10. Proszę na podstawie tekstu z ćwiczenia 9 odpowiedzieć na pytania.

1. Jak myślisz, od jakiego słowa pochodzi słowo „podzielnia"?
2. Jak działają podzielnie? Jaki jest cel takich miejsc?
3. Czy podoba ci się taka idea? Dlaczego?
4. Czy w twoim kraju też są takie miejsca?

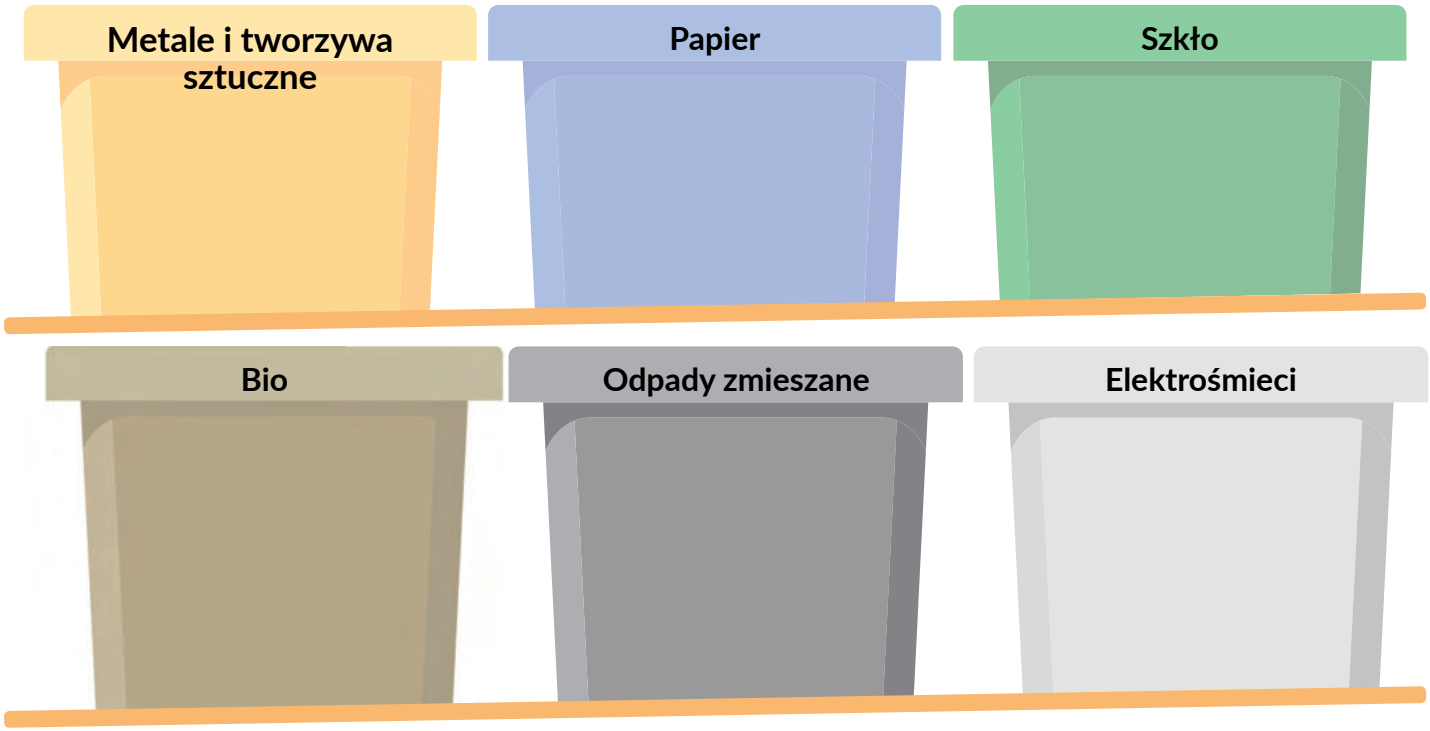
11. Proszę dopisać po cztery określenia do podanych wyrazów, a następnie wybrać cztery połączenia i ułożyć z nimi zdania.

1. butelka – *szklana, po wodzie*, ...
2. puszka – .....
3. karton – .....
4. kubek – .....

12. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. W jaki sposób możemy dbać o środowisko? Wymień minimum 6 sposobów.
2. W jaki sposób ty dbasz o środowisko?
3. Czy po lekcji „Czy jesteś eko?" zmieniłeś / zmieniłaś coś w swoim życiu? Opowiedz o tym.

13. Czy pamiętasz, jakie śmieci powinny znaleźć się w tych koszach? Proszę uzupełnić każdy kosz minimum pięcioma rzeczownikami z określającymi je przymiotnikami w liczbie mnogiej.

14. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi fragmentami.

Sposób na śmiecących turystów

Władze tajlandzkiego Parku Narodowego Khao Yai wpadły na oryginalny i [**A** – 3] sobie ze śmieciami, które zostawiają turyści. Przy okazji uczą ich także [**B** – .....]. Każdy turysta, który chce odwiedzić park, musi się zarejestrować i podać [**C** – .....], nawet jeśli mieszka za granicą. Jeżeli strażnicy parku znajdą [**D** – .....], odsyłają mu je pocztą do domu. Do przesyłki [**E** – .....] „Zapomniałeś zabrać swoje rzeczy z Parku Narodowego Khao Yai, pozwól nam je zwrócić".

W Tajlandii śmiecenie w takim miejscu traktowane jest jak przestępstwo, za które grozi kara więzienia do 5 lat i [**F** – .....] w wysokości 16 tysięcy dolarów. Jeśli ktoś zostanie złapany na śmieceniu, [**G** – .....].

Na podstawie: „Angorka" nr 40 (4 X 2020)

1. swój adres zamieszkania
2. kara finansowa
3. *skuteczny pomysł radzenia*
4. zostawione przez turystę śmieci
5. dbania o środowisko
6. wzywana jest policja
7. dołączony jest liścik:

15. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co myślisz na temat pomysłu władz Tajlandii?
2. Jak jeszcze można przekonać turystów, że nie powinni śmiecić?

Lekcja 9

Podróże małe i duże

1. Co kojarzy ci się ze słowem Polska? Proszę w parach przygotować listę słów, a następnie porównać odpowiedzi w klasie. Które skojarzenia pojawiają się najczęściej?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Czy znasz odpowiedzi na te pytania? Proszę rozwiązać quiz.

1. Polska graniczy z
- **a)** sześcioma krajami.
- **b)** siedmioma krajami.
- **c)** ośmioma krajami.

2. Poetą, który zdobył nagrodę Nobla, był
- **a)** Czesław Miłosz.
- **b)** Zbigniew Herbert.
- **c)** Adam Mickiewicz.

3. Polska weszła do Unii Europejskiej w
- **a)** 2003 r.
- **b)** 2004 r.
- **c)** 2005 r.

4. W herbie Warszawy jest
- **a)** koziołek.
- **b)** żubr.
- **c)** syrena.

5. Potrawą wigilijną nie jest
- **a)** karp.
- **b)** kotlet.
- **c)** kapusta z grochem.

6. Stolica Polski leży nad
- **a)** Bugiem.
- **b)** Odrą.
- **c)** Wisłą.

7. Dzień Nauczyciela obchodzi się
- **a)** 1 września.
- **b)** 14 października.
- **c)** 11 listopada.

8. Zimowa stolica Polski to
- **a)** Częstochowa.
- **b)** Wieliczka.
- **c)** Zakopane.

9. Pałac Kultury i Nauki jest w
- **a)** Warszawie.
- **b)** Gdańsku.
- **c)** Krakowie.

10. Polska ma najdłuższą granicę z
- **a)** Ukrainą.
- **b)** Czechami.
- **c)** Słowacją.

11. Mazurek to nazwa
- **a)** wiejskiego tańca.
- **b)** wielkanocnego ciasta.
- **c)** obie odpowiedzi są dobre.

12. W Szczebrzeszynie chrząszcz
- **a)** grzmi w trzcinie.
- **b)** drzemie w trzcinie.
- **c)** brzmi w trzcinie.

3. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy byłeś / byłaś kiedyś w Polsce? Opowiedz o tym.
2. Czym podróżowałeś / podróżowałaś do Polski? Jak wyglądała twoja podróż?
3. Jakie polskie miasta chciałbyś / chciałabyś zobaczyć w Polsce? Dlaczego?

Idę, jadę, płynę, lecę

4. Czy pamiętasz? Proszę uzupełnić tabele, a następnie powiedzieć, kiedy używamy czasowników: *iść – chodzić, jechać – jeździć, płynąć – pływać, lecieć – latać.*

Patrz: klasa VI, lekcja 1

Jak często?

- codziennie, rzadko, nigdy, czasem, regularnie, raz w tygodniu...

	chodzić	jeździć	pływać	latać
(ja)	chodzę		pływam	
(ty)		jeździsz	pływasz	
on, ona, ono pan, pani				lata
(my)	chodzimy			
(wy)				
oni, one państwo		jeżdżą		latają

Kiedy?

- teraz, dziś, jutro, już, w tej chwili, za tydzień, za miesiąc...

	iść	jechać	płynąć	lecieć
(ja)			płynę	
(ty)	idziesz			
on, ona, ono pan, pani			płynie	
(my)				lecimy
(wy)		jedziecie		
oni, one państwo	idą			

5. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi czasownikami w czasie teraźniejszym.

A. *Iść czy chodzić?*

0. Zwykle ...*chodzę*... (*ja*) do kina, ale dziś wieczorem ...*idę*.. (*ja*) do teatru.
1. Moja mama codziennie ..... (*ona*) do pracy na ósmą rano, ale dziś wyjątkowo ..... (*ona*) na dziesiątą.
2. – Gdzie..... (*wy*)? Na basen?
– Tak, ... (*my*) tam kilka razy w miesiącu.
3. Pan Kowalski ..... (*on*) teraz do sklepu ze swoją żoną. Zwykle ..... (*on*) na zakupy sam.

B. *Jechać czy jeździć?*

0. Ewa ..*jeździ*.. (*ona*) na urlop na Hel, ale w tym roku ..*jedzie*.. (*ona*) na Mazury.
1. – Marku, czym zwykle ..... (*ty*) do biura?
– Latem ..... (*ja*) rowerem, a zimą samochodem. Dziś muszę ..... autobusem, bo mój samochód jest zepsuty.
2. Autobus z Lublina do Warszawy ..... (*on*) codziennie o 7 rano. Dziś nie ..... (*on*), bo kierowca nagle zachorował.
3. – Chłopcy, gdzie znowu ..... (*wy*)? Mieliście się uczyć!
– Mamo, przed zawodami musimy ..... rowerami codziennie!

C. *Płynąć czy pływać?*

0. Ten prom ..*pływa*.. (*on*) codziennie do Szwecji. Tylko dziś nie ..*płynie*.. (*on*), bo nie sprzedano ani jednego biletu.
1. Umiem ..... żabką i kraulem. Ale nie wiem, jakim stylem ..... (*on*) teraz ten pan, który tak dziwnie macha rękami.
2. – Zobacz, jak pięknie ..... (*one*) nasze dzieci!
– Tak, widzę. Ale dlaczego w ich stronę ..... (*on*) ratownik?
3. Ania i Ela coraz lepiej ..... (*one*). Teraz po raz pierwszy ..... (*one*) bez koła ratunkowego.

D. *Lecieć czy latać?*

0. Zawsze ..*latasz*.. (*ty*) do Grecji. Dlaczego w tym roku ..*lecisz*.. (*ty*) do Włoch?
1. Zawsze boję się ..... samolotem. Niestety, jutro ..... (*ja*) do Niemiec w sprawach służbowych.
2. Widzicie te ptaki? Chyba ..... (*one*) na zimę do ciepłych krajów? Nie wiedziałem, że one potrafią tak szybko i wysoko ..... !
3. – Jak myślisz, gdzie ..... (*on*) ten samolot?
– Nie wiem, tędy samoloty ..... (*one*) często i w różnych kierunkach.

6. Proszę odpowiedzieć na pytania.

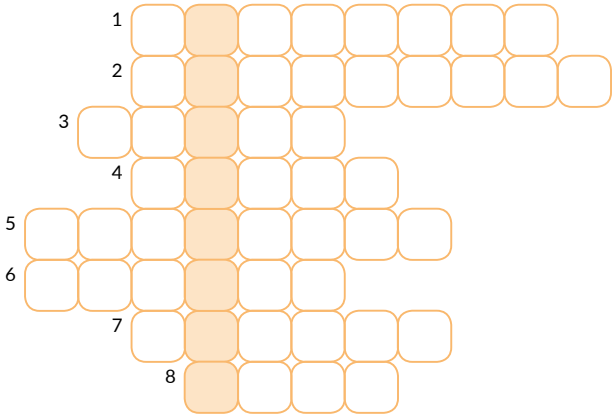
1. Czym jeżdżą do pracy twoi rodzice? .....

2. Dokąd często chodzisz? .....

3. Jak często latasz samolotem? .....

4. Gdzie lubisz pływać? .....

7. Proszę rozwiązać krzyżówkę.

1. Inaczej auto.

2. Odpychamy się na niej nogą.

3. Jeździ w specjalnych tunelach pod ziemią.

4. Na dwóch kołach, lubimy nim jeździć latem.

5. Jedziemy nią pod wskazany adres.

6. Podróżujemy nim przez morza i oceany.

7. Długi, z wagonami i lokomotywą.

8. Płyniemy nim z Polski do Szwecji.

Hasło: .....

Czy wiesz, co oznacza to słowo?

8. Proszę słuchać piosenki i wpisywać brakujące słowa.

Autostop

1. *Jedziemy*[0] autostopem,
jedziemy autostopem.
W ten sposób możesz, bracie,
.....[1] Europę.
Gdzie szosy biała nić,
tam śmiało, bracie, ...[2]
i nie .....[3], co będzie potem.

Ref.: Autostop, autostop,
.....[4], bracie, dalej, hop!
Rusza wóz, będzie .....[5],
będzie wiózł nas dziś ten wóz. x 2

2. Jedziemy autostopem,
jedziemy autostopem.
Ech, ...[6] nam dzisiaj
wóz ten i jego szofer.
Gdzie .....[7] biała nić,
tam chce się, bracie, żyć
i nie martw się, co .....[8] potem.

Ref.: Autostop, autostop...

3. Jedziemy autostopem,
jedziemy autostopem.
Cóż dla nas znaczy .....[9]
na spółkę z .....[10]?
Gdzie szosy biała nić,
tam chce się, bracie, żyć,
czy naprzód .....[11], czy z powrotem.

Ref.: Autostop, autostop...

Słowa: Bogusław Choiński, Jan Gałkowski
Muzyka: Mateusz Święcicki
Wykonanie: Karin Stanek

9. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy w twoim kraju popularne jest podróżowanie autostopem? Dlaczego?

2. Co myślisz o takim sposobie podróżowania?

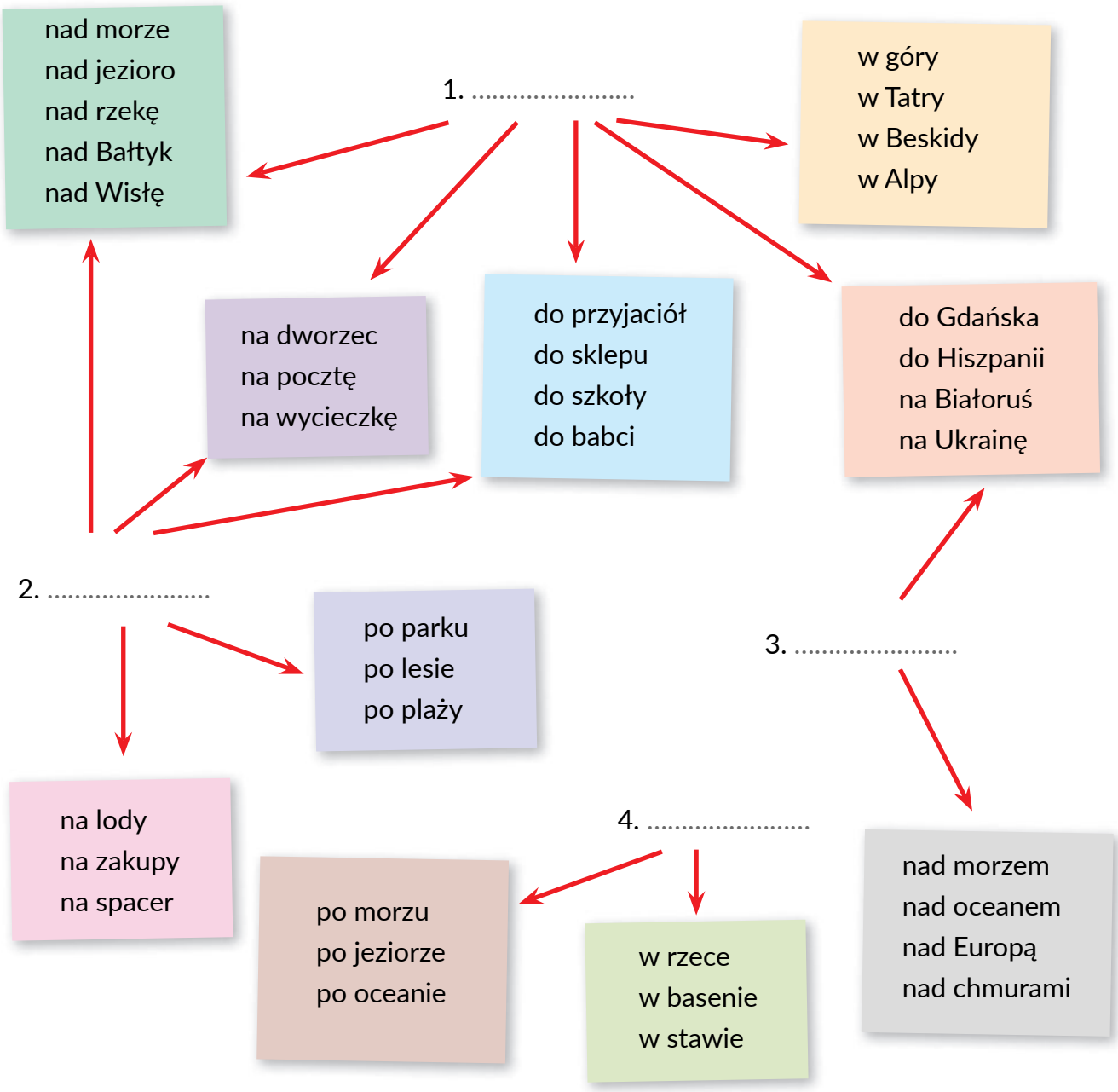
3. Jakie wady i zalety może mieć podróżowanie autostopem?

4. Jakimi środkami lokomocji najbardziej lubisz podróżować? Uzasadnij swoje zdanie.

Gdzie jedziesz?

10a. Proszę uzupełnić diagram odpowiednimi czasownikami z ramki. Proszę dopisać inne przykłady.

pływać – płynąć / jeździć – jechać / latać – lecieć / chodzić – iść

10b. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami.

0. Idę *na* pocztę, żeby wysłać list do przyjaciółki.
1. W tym roku jedziemy ..... góry ..... Zakopanego albo ..... Morze Bałtyckie.
2. Idziesz z nami na spacer ..... parku? Po drodze pójdziemy też ..... lody.
3. Wieczorem idę ..... moich znajomych, żeby zaplanować urlop.
4. Jutro lecimy ..... Włoch, a za miesiąc ..... Węgry.
5. Wolę pływać ..... morzu niż ..... basenie.
6. Często chodzimy ..... łące albo ..... lesie, bo kochamy zieleń.
7. Proszę pani, kiedy pojedziemy ..... wycieczkę ..... Lublina?

10c. Proszę dokończyć zdania.

1. Chcę jechać do ..... .
2. Chcę jechać w ..... .
3. Chcę jechać nad ..... .
4. Muszę iść do ..... .

Dominik pisze

11a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i wybrać najlepiej pasujące słowa.

DzienZaDniem — HOME O MNIE KONTAKT

5 stycznia /sobota/

Zawód podróżnik

Czy zastanawialiście się kiedyś, kim zostaniecie w *przyszłości* / *przeszłości*[0]? Ja mam już pewien pomysł. Wczoraj oglądałem program o ludziach, którzy podróżują. Nie tak od czasu do czasu, na wakacje czy urlop, ale przez *prawie* / *cały*[1] rok. Jeżdżą oni po całym świecie, a kiedy wracają do domu, zaczynają planować kolejny wyjazd, bo podróże to ich *hobby* / *zainteresowanie*[2]. Ci ludzie to podróżnicy. Są odważni, kreatywni i świetnie zorganizowani. Najczęściej odwiedzają takie miejsca, w których nie ma zwykłych *pasażerów* / *turystów*[3].

Postanowiłem, że ja też będę takim podróżnikiem! Objadę wszystkie kontynenty, będę spał pod gołym niebem, będę jadł dziwne rzeczy, będę się mył w rzece i zobaczę *egzotyczne* / *fantastyczne*[4] zwierzęta. Będę miał tylko *plecak* / *teczkę*[5] z najpotrzebniejszymi rzeczami, bo dowiedziałem się z tego programu, że wszędzie można spotkać ludzi, którzy są mili, życzliwi i *niechętnie* / *chętnie*[6] pomagają podróżnikom. Kiedy opowiedziałem mamie o moich planach, zapytała, skąd wezmę pieniądze na pierwszą *wycieczkę* / *podróż*[7]. Powiedziałem, że z *kieszonkowego* / *oszczędności*[8], które dostaję. Kazała mi wtedy policzyć, ile już uzbierałem, i okazało się, że niewiele, bo sporo *kupuję* / *wydaję*[9] na nowe gry. Wtedy mama powiedziała, że na razie muszą mi wystarczyć wakacje u babci i kolnie zimowe w Zakopanem. I przy okazji kazała mi jeszcze poprawić jedynkę z geografii, bo ostatnio na *kartkówce* / *wywiadówce*[10] Austria pomyliła mi się z Australią, a Słowacja ze Słowenią (to przez nieuwagę ;-)).

A Wy chcielibyście być podróżnikami? Jakie kraje chcielibyście zobaczyć?
Dominik

11b. Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu i zaznaczyć, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Dominik oglądał program o ludziach, którzy podróżują tylko w wakacje.*		x
1	Podróżnicy są odważni, pomysłowi i dobrze zorganizowani.		
2	Podróżnicy najczęściej jeżdżą do turystycznych miejscowości.		
3	Dominik nie boi się podróżować w niekomfortowych warunkach.		
4	Dominik zaoszczędził dużo pieniędzy na swoją pierwszą podróż.		
5	Dominik pojedzie latem na kolonie w Zakopanem.		
6	Dominik nie zaliczył testu z geografii.		

12. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami z ramki.

miasta / narodowy / ~~*dookoła*~~ / zmieniło się / brzydki / więcej
świecie / także / najbliższej / podróż / lubimy / odwiedzili

W czterdzieści dni ...*dookoła*...[0] **Polski**

Niezwykłą, czterdziestodniową .....[1] po zazwyczaj mało uczęszczanych przez turystów miejscach w Polsce odbyli Ania i Marcin Nowakowie. Omijali oni duże .....[2] i skupiska ludności. W ten sposób pokonali 4700 kilometrów i .....[3] osiem krain. Zazwyczaj podróżują po .....[4], ale ze względu na pandemię COVID postanowili poświęcić .....[5] uwagi Polsce. Tematem przewodnim ich podróży były poszukiwania. – „Szukać piękna, nawet w mieście czy w regionie, który wydaje nam się .....[6]. Szukać śladów swojej przeszłości czy dzieciństwa. Szukać podróży śladem czegoś, co .....[7]. Może ulubionej książki, może jakiejś postaci. Szukać zmian – jak .....[8] jakieś miejsce. Szukać miejsc, w których jeszcze nie byliśmy, nawet jeśli są one w naszej .....[9] okolicy" – mówią podróżnicy. Podczas wyprawy odwiedzili m.in. „Zatopiony las" koło Czołpina (woj. pomorskie), Park .....[10] „Ujście Warty", jezioro Drawsko (woj. zachodniopomorskie), a .....[11] Kanał Elbląski (woj. warmińsko-mazurskie).

Na podstawie: „Angorka" nr 48 (29 XI 2020)

1. Czy podoba ci się pomysł Ani i Marcina? Uzasadnij swoją odpowiedź.

2. Gdzie pojechałbyś / pojechałabyś w podobną podróż?

13. Proszę napisać list do przyjaciół z Polski, w którym proponujesz i opisujesz wspólną podróż po niezwykłych miejscach w twoim rodzinnym regionie (100 słów).

14. Proszę przyjrzeć się zdjęciom i wybrać dwa – jedno z najbardziej, drugie z najmniej atrakcyjnym sposobem podróżowania. Proszę je porównać i uzasadnić swój wybór.

1

2

3

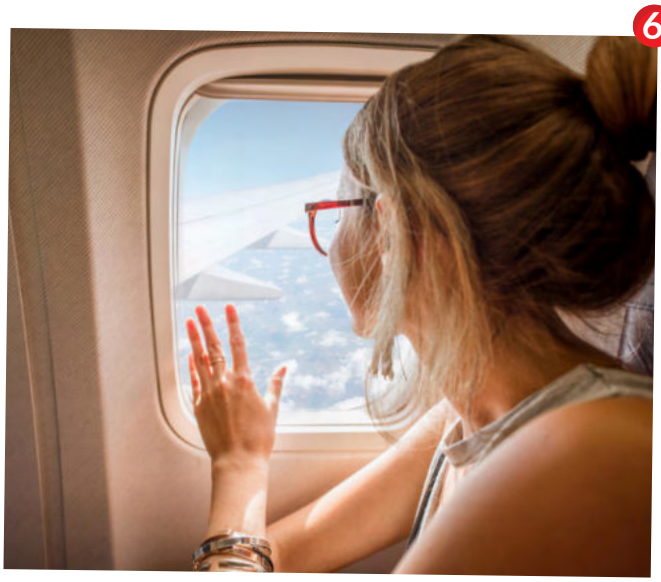
4

5

6

Nasi sąsiedzi

15a. Czy pamiętasz? Proszę napisać zgodnie z oznaczeniem na mapie, jak nazywają się te państwa.

~~*Polska*~~ / Francja / Czechy / Ukraina / Białoruś / Włochy / Hiszpania / Niemcy / Słowacja
Szwecja / Rosja / Norwegia / Litwa / Finlandia / Mołdawia / Holandia / Austria / Estonia
Chiny / Portugalia / Anglia / Rumunia / Szwajcaria / Łotwa / Belgia

0. *Polska*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....
11. .....
12. .....
13. .....
14. .....
15. .....
16. .....
17. .....
18. .....
19. .....
20. .....
21. .....
22. .....
23. .....
24. .....

15b. Jak się nazywają mieszkańcy tych krajów? Proszę uzupełnić tabelę.

Kto mieszka w tym kraju?

Patrz: klasa V, lekcja 6

Kraj	Mieszkaniec	Mieszkanka
0. Polska	Polak	
1. Ukraina		Ukrainka
2. Włochy		
3. Rosja		
4. Niemcy		
5. Belgia		
6. Litwa		
7. Białoruś		
8. Czechy		
9. Rumunia		
10. Austria		
11. Chiny		
12. Szwajcaria		
13. Holandia		
14. Mołdawia		
15. Słowacja		
16. Hiszpania		
17. Norwegia		
18. Francja		
19. Łotwa		
20. Portugalia		
21. Finlandia		
22. Węgry		
23. Szwecja		
24. Anglia		

16. Jak się nazywają te kontynenty? Proszę podpisać rysunki.

Azja / Ameryka Północna / ~~*Europa*~~
Australia / Ameryka Południowa

0. *Europa*

1. .....

2. .....

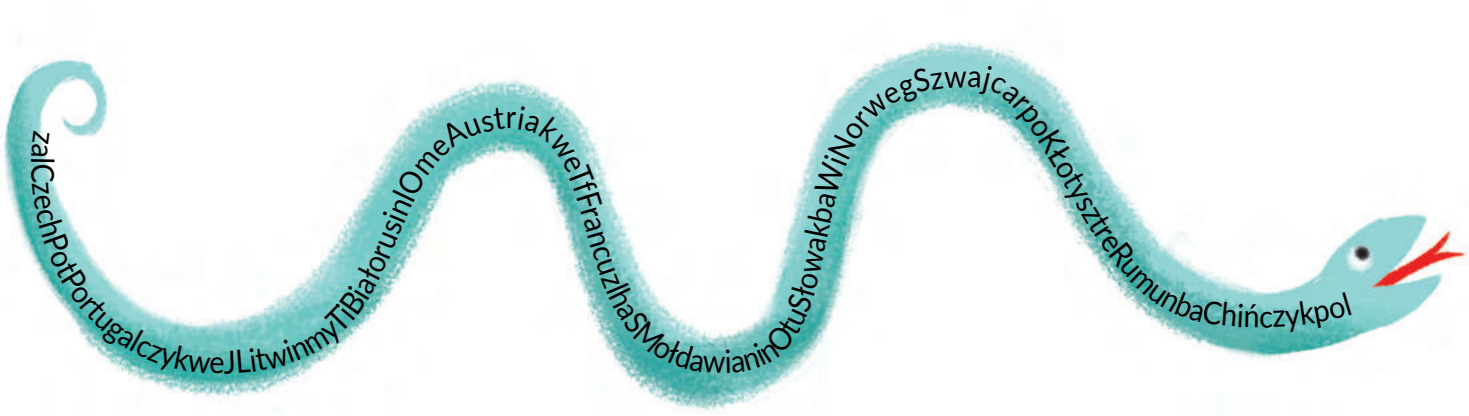
3. .....

4. .....

17. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Na jakim kontynencie byłeś / byłaś?
2. Jakie kraje odwiedziłeś / odwiedziłaś?
3. Do których krajów chciałbyś / chciałabyś pojechać? Uzasadnij swoje zdanie.

18. Proszę znaleźć w wężu literowym nazwy mieszkańców państw.

0. *Czech*

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....
11. .....
12. .....

19. Proszę przeczytać wiersz i wstawić do niego odpowiednie nazwy krajów.

K.E. Dębska

Lubimy podróże

Zwiedzamy dalekie kraje,
poznajemy ludzi i ich zwyczaje.
Gdzie byliśmy? Odgadniemy sami,
te kraje dobrze znamy.

Z wysokiej wieży Eiffla
spojrzę na Paryż uroczy.
Tu jest moda, elegancja,
bo ten kraj to .....[1].

A może lepiej powalczę z bykami
na arenie w gorącej .....[2]?

Mleko, sery, kakao, czekolada
– zdrowy ten, kto je zajada.
Ten kraj to kwiatolandia,
a nazywa się .....[3].

Lody, pizza, makarony,
to jest przysmak niezastąpiony.
Potem na przejażdżkę gondolą się wproszę,
bo jestem przecież we .....[4].

Plecak na plecy zakładam
i do mercedesa wsiadam,
by się poznać z naszymi sąsiadami,
a ten kraj nazywamy .....[5].

Już melodię zorby słyszę
i w tańcu się kołyszę.
Promienie słońca mocno opalają,
kraj ten .....[6] nazywają.

Po tak długiej podróży
każdy na odpoczynek zasłużył.
Żegnam więc wszystkie kraje,
na razie w .....[7] zostaję.

G 20a. Proszę uzupełnić tabelę.

Mianownik (*kto?*)

Rzeczownik liczby mnogiej, rodzaj męskoosobowy

	To jest... / Ten...	To są... / Ci ...	
-owie	Belg	*Belgowie*	
	Fin	.....	
	uczeń	.....	
	ojciec	.....	
	pan	.....	
	pasażer	.....	
-y	kierowca	.....	
	Niemiec	.....	
	Polak	*Polacy*	**k : c**
	Słowak	.....	
	kolega	.....	**g : dz**
	Holender	.....	**r : rz**
	aktor	.....	
-i	Białorusin	.....	
	mężczyzna	.....	**zn : źni**
	Szwed	.....	**d : dzi**
	sąsiad	.....	**a : e, d : dzi**
	Czech	*Czesi*	**ch : si**
	Włoch	.....	
	student	.....	**t : ci**
	Azjata	.....	
	dentysta	.....	**st : ści**
-e	Mołdawianin	*Mołdawianie*	
	Amerykanin	.....	
	gość	.....	
	Łotysz	.....	
	nauczyciel	.....	
	lekarz	.....	

Uwaga!

człowiek – ludzie
brat – bracia
rodzic – rodzice

Uwaga!

Niektóre rzeczowniki rodzaju męskoosobowego, zakończone na *-g* i *-r*, mogą mieć dwie formy, np.:
dyrektorzy / dyrektorowie,
profesorzy / profesorowie,
biolodzy / biologowie,
psycholodzy / psychologowie.

20b. Proszę uzupełnić tekst rzeczownikami w liczbie mnogiej.

Polska leży w Europie Środkowo-Wschodniej i graniczy z siedmioma krajami. *Sąsiedzi*
(Sąsiad)[0] Polski to: na wschodzie – ..... (Rosjanin)[1], ... (Litwa)[2],
..... (Białorusin)[3] i ..... (Ukrainiec)[4], na południu – .....
(Słowak)[5] i ..... (Czech)[6], a na zachodzie – ..... (Niemiec)[7].
Polska leży nad Morzem Bałtyckim i jej sąsiadami zza morza są ..... (Szwed)[8],
..... (Duńczyk)[9] i ..... (Fin)[10].

20c. Proszę dokończyć zdanie.

Sąsiedzi mojego kraju to: .....
..... .

21a. Proszę uzupełnić tabelę.

Mianownik (*jacy?*)
Przymiotnik liczby mnogiej, rodzaj męskoosobowy

	jaki?	jacy?		
-y	polski	*polscy*	pisarze	**k : c**
	elegancki	.....	mężczyźni	
	drogi	.....	uczniowie	**g : dz**
	stary	.....	ludzie	**r : rz**
	chory	.....	studenci	
-i	miły	*mili*	panowie	**ł : li**
	wesoły	.....	kuzyni	**o : e, ł : li**
	znajomy	.....	lekarze	**m : mi**
	młody	.....	artyści	**d : dzi**
	zajęty	.....	urzędnicy	**t : ci**
	urodzony	.....	nauczyciele	**ony : eni**
	zmęczony	.....	ojcowie	
	starszy	.....	panowie	**szy : si**

21b. Proszę dokończyć zdania.

Moi koledzy są *dowcipni*.

Moi rodzice są .....

Moi nauczyciele są .....

Moi sąsiedzi są .....

21c. Proszę uzupełnić zdania wyrazami w mianowniku liczby mnogiej.

0. Czy *twoi sąsiedzi* (twój sąsiad) są *mili* (miły)?

1. ..... (Ten Ukrainiec) to Sergiej i Oleg. Oni są bardzo ..... (sympatyczny) i ..... (koleżeński).

2. ..... (Ten Włoch) to ..... (znany artysta).

3. Niektórzy ..... (kolega) z mojej klasy są ..... (roztrzepany) i ..... (arogancki).

4. ..... (Pan), ... (który) siedzą obok mnie, są bardzo ..... (szczupły) i ..... (wysoki).

5. Dwaj ..... (mój wujek) to ..... (znany sportowiec).

6. ..... (Ten wesoły chłopiec) to ..... (syn) mojej siostry.

7. ..... (Mołdawski) i ..... (rumuński) ..... (piłkarz) zagrają jutro mecz.

8. ..... (Uczeń) z mojej klasy są ..... (chory).

9. Wczoraj przyszli do nas ..... (niezapowiedziany gość).

10. Marek i Grzesiek to ..... (urodzony kucharz).

22a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Stereotypy zawsze mówią prawdę o innych osobach.*		x
1	Włosi są świetnymi kucharzami.		
2	Amerykanie dużo wiedzą o świecie i swoim kraju.		
3	Niemcy to dobrzy i dokładni pracownicy.		
4	Francuzi nie są aroganccy.		
5	Anglicy elegancko się ubierają.		
6	Według Anglików Polacy są pomysłowymi pracownikami.		

22b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i napisać, o których narodowościach jest mowa.

0. Nie są gościnni: *Francuzi* .

1. Elegancko ubrani: ....., ...

2. Kochają piłkę nożną: ....., ...

3. Jedzą niezdrowo: ....., ...

4. Lubią bogactwo: ....., ...

5. Dobrzy pracownicy: ....., ...

6. Piją popularne napoje: ....., ...

23a. Proszę popatrzeć na zdjęcia i powiedzieć, kim oni są. Proszę uzasadnić swoje zdanie.

23b. Proszę powiedzieć, jakie są stereotypy na temat mieszkańców twojego kraju i krajów z nim sąsiadujących.

24. Czy wiesz, co znaczą te określenia w języku polskim? Proszę je wyjaśnić i znaleźć informacje o tym, skąd się wzięły.

1. wyjść po angielsku .....

2. szwajcarska precyzja .....

3. włoska kłótnia .....

4. czeski film .....

5. szwedzki stół .....

6. francuski piesek .....

PROJEKT

Proszę przygotować plan swojej podróży po świecie (mapa, ilustracje, ciekawostki itp.) i opowiedzieć o tym w klasie.

A Proszę napisać 10 słów, które kojarzą się z Unią Europejską.

B Proszę przeczytać tekst na temat Unii Europejskiej i sprawdzić, ile pojawiło się w nim słów z waszej listy.

JĘZYK POLSKI BEZ GRANIC, LEKCJA IX

ZNALEZIONE W PRASIE

Unia Europejska

Unia Europejska powstała po dwóch wielkich wojnach światowych. Na początku zaczęło ze sobą współpracować sześć krajów: Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy. Połączyły się one, aby ludziom żyło się lepiej, łatwiej i bezpieczniej. W kolejnych latach zaczęły się przyłączać inne państwa. Dziś do UE należy 27 krajów, w tym Polska, która weszła do wspólnoty 1 maja 2004 r.

Stolicą Unii jest Bruksela (Belgia), to tam znajduje się Parlament Europejski, w którym pracują przedstawiciele państw członkowskich.

Wszystkie kraje należące do UE wspólnie dążą do zachowania pokoju, zapewnienia ludziom dobrobytu, sprawiedliwości, a także poszanowania wszystkich języków i kultur, stworzenia silnej gospodarki i wspólnej waluty.

W 2012 r. Unia otrzymała Pokojową Nagrodą Nobla za pracę na rzecz pokoju w Europie.

W 1985 r. UE utworzyła strefę Schengen, czyli obszar bez granic, w którym ludzie mogą swobodnie podróżować z jednego kraju do drugiego, zarówno w celach turystycznych, jak i zarobkowych. W Schengen nie ma granic ani kontroli paszportów.

Ponadto Unia Europejska chroni prawo ludzi do używania własnego języka, dlatego ma aż 24 języki urzędowe. W Parlamencie Europejskim każdy poseł może przemawiać w swoim języku, a jego wystąpienie jest na żywo tłumaczone na pozostałe języki.

Na podstawie: https://europa.eu/european-union/about-eu/easy-to-read_pl

C Proszę zaznaczyć, które informacje są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Unia Europejska powstała w czasie drugiej wojny światowej.*		x
1	Początkowo do wspólnoty należało pięć krajów europejskich.		
2	Polska należy do Unii Europejskiej od 2004 roku.		
3	Stolica Unii Europejskiej znajduje się w Holandii.		
4	Unia Europejska przyznaje pokojową Nagrodę Nobla.		
5	W strefie Schengen nie kontroluje się osób, które podróżują.		

D Proszę znaleźć informacje na temat Unii Europejskiej.

1. Które państwa należą do UE?

2. W których państwach UE jest wspólna waluta?

3. Które kraje są w strefie Schengen?

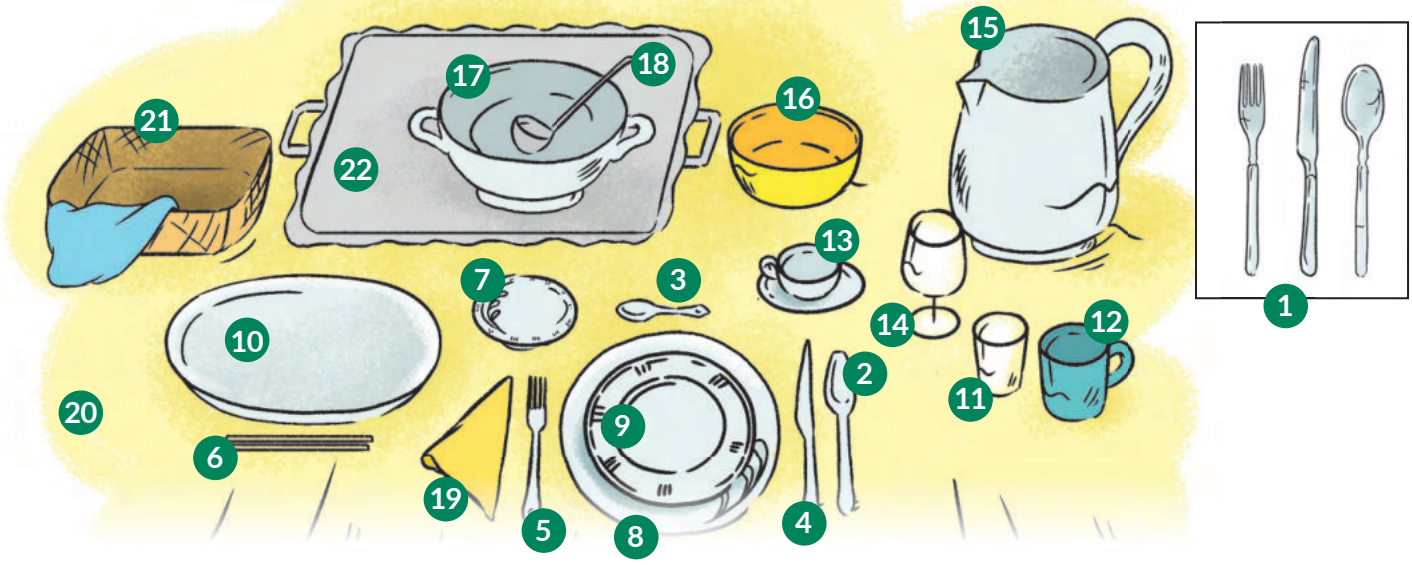
Lekcja 10

Jestem głodny jak wilk

1a. Proszę podpisać elementy nakrycia stołowego słowami z ramki.

duży (płaski) talerz / kubek / półmisek / łyżeczka / pałeczki / kieliszek / widelec / obrus
nóż / mały talerz (talerzyk deserowy) / sztućce / łyżka / dzbanek / talerz głęboki
szklanka / miska / filiżanka / waza / chochla / serwetka / koszyczek / taca

1. ..... **6.** ..... **11.** ..... **16.** ..... **21.** .....
2. ..... **7.** ..... **12.** ..... **17.** ..... **22.** .....
3. ..... **8.** ..... **13.** ..... **18.** .....
4. ..... **9.** ..... **14.** ..... **19.** .....
5. ..... **10.** ..... **15.** ..... **20.** .....

1b. Proszę połączyć wyrazy.

g	0	*łyżka*	a	na wędliny
.....	1	łyżeczka	b	do wina
.....	2	półmisek	c	na chleb
.....	3	talerzyk	d	talerz
.....	4	miska	e	do herbaty
.....	5	kieliszek	f	na wodę
.....	6	koszyczek	g	*do zupy*
.....	7	głęboki	h	deserowy
.....	8	waza	i	na sałatkę
.....	9	dzbanek	j	na zupę

1c. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi słowami w narzędniku.

0. Zupę jemy .....*łyżką*..... .
1. Kotlet z ziemniakami jemy .....
i ..... .
2. Zupę nalewamy do talerza ..... .
3. Kanapkę jemy ..... .
4. Sushi jemy ..... .
5. Herbatę mieszamy ..... .

2a. Proszę uzupełnić tekst słowami z ramki.

szklanki / głębokie talerze / łyżeczki / miskę / ~~obrusem~~ / filiżankach / półmisek
sztućce / dzbanek / serwetkach / duże płaskie talerze / noże / talerzyki deserowe
łyżki / widelce / wazę / koszyczek / talerzu

Jak przygotować odświętny stół?

Odświętny stół zawsze powinien być nakryty .....*obrusem*.....[0]. Oczywiście najbardziej elegancki jest biały, ale nie jest to kolor obowiązkowy. Należy też pamiętać o materiałowych albo papierowych .....[1] do wytarcia rąk i ust.

Na stole najpierw stawiamy .....[2] do dania głównego. Na nich ustawiamy .....[3] na zupę. Zupę serwujemy na początku, a kiedy goście już zjedzą, zabieramy talerze i podajemy danie główne. Po obiedzie czas na deser, więc zabieramy brudną zastawę i przynosimy .....[4].

.....[5] układamy wokół talerzy. Po prawej stronie kładziemy .....[6] i .....[7], po lewej .....[8], a .....[9] do deseru kładziemy przy górnej części talerza. Po prawej stronie nad sztućcami ustawiamy .....[10] na napoje i kieliszki.

Pośrodku stołu stawiamy .....[11] z zupą, ...[12] z wędlinami i serami, ...[13] z sałatką, ...[14] z pieczywem oraz .....[15] z wodą albo kompotem. Ciasto możemy ułożyć na dużym .....[16], a kawę i herbatę serwujemy w eleganckich .....[17].

2b. Na podstawie informacji z ćwiczenia 2a proszę wybrać poprawne zakończenia zdań.

0. Obrus powinien być
- a) kolorowy.
- b) biały.
- c) *elegancki, kolor nie ma znaczenia*.

1. Serwetki powinny być
- a) jednorazowe.
- b) wielorazowe.
- c) jednorazowe lub wielorazowe.

2. Głębokie talerze ustawiamy
- a) jako pierwsze.
- b) na dużym talerzu.
- c) na małym talerzu.

3. Talerzyki deserowe przynosimy
- a) po daniu głównym.
- b) po zupie.
- c) na początku.

4. Nóż kładziemy
- a) po lewej stronie talerza.
- b) po prawej stronie talerza.
- c) na górze talerza.

5. Herbatę podajemy w
- a) kubku.
- b) filiżance.
- c) szklance.

3a. Proszę powiedzieć, kto i w jakiej sytuacji tak powie?

rodzice | gospodyni | gospodarz | gość | dziecko

1. Czy mogę odejść od stołu?
2. Proszę się częstować!
3. Częstujcie się!
4. Czy mogę prosić o dokładkę?
5. Wszystko było bardzo smaczne, dziękuję!
6. Dziękuję, jestem już najedzony / najedzona!
7. Muszę zostawić miejsce na deser!
8. Przepraszam, czy może mi pan podać sól?
9. Nie rozmawiaj z pełną buzią!
10. Mamo, podaj mi chleb!
11. Chcesz coś do picia?
12. Proszę sobie dołożyć!

3b. Proszę w grupach ułożyć dialogi przy stole, w których znajdzie się jak najwięcej zwrotów z ćwiczenia 3a.

Wytrzyj szklanki i poustawiaj talerze

4a. Proszę przeczytać tekst i podkreślić w nim wszystkie czasowniki w trybie rozkazującym.

Moja mama jest doskonałą organizatorką. Wczoraj nasz tata miał urodziny i chcieliśmy mu zrobić niespodziankę. Mieliśmy tylko godzinę do jego powrotu, więc mama zaczęła wszystkim wydawać polecenia.

— Kochane dzieci! Bierzmy się szybko do pracy!
— Piotrku, ty pokrój wędliny i poukładaj je ładnie na półmisku.
— Haniu, powiedz bliźniakom, niech posprzątają swoje zabawki i niech poodkurzają duży pokój.
— Dziewczynki, wy szybko przygotujcie sałatkę i pokrójcie chleb.
— Piotrku, zawołaj Ewę i powiedz jej, niech zapakuje prezent dla taty, ale najpierw niech do niego zadzwoni i upewni się, o której wróci.
— Haniu, pomóż mi szybko! Poszukajmy ładnego obrusu, nakryjmy do stołu i skończmy ozdabiać tort.

Tak właśnie wyglądają nasze przygotowania. Dzięki wspólnej pracy i świetnemu zarządzaniu zawsze zdążamy na czas.

4b. Proszę zapisać w odpowiednim miejscu wszystkie czasowniki w trybie rozkazującym z ćwiczenia 4a.

ty
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

my
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

wy
1. .....
2. .....

on ona ono
1. .....
2. .....

oni one
1. .....
2. .....

5a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy trybu rozkazującego.

Tryb rozkazujący

Patrz: klasa VII, lekcja 10

I. ty, my, wy

1. Koniugacja: *-m, -sz*

a) Adamie, przeczytaj ten tekst na głos!
b) Moi drodzy, przeczytajmy list od babci!
c) Chłopcy, przeczytajcie to jeszcze raz!

Te formy tworzymy od **3 os. l. mn.** (*oni*)
przeczytaj-ą

2. Koniugacja: *-ę, -isz / -ysz*
-ę, -esz

a) Adamie, napisz to na tablicy!
b) Moi drodzy, napiszmy list do babci!
c) Chłopcy, napiszcie to w zeszytach!

Te formy tworzymy od **2 os. l. poj.** (*ty*)
napisz-esz

II. on, ona, ono, pan, pani oni, one, państwo

a) Niech on przeczyta tekst na głos!
b) Niech ona napisze to na tablicy!
c) Niech oni przeczytają to z podziałem na role!
d) Niech państwo zapiszą to w swoich kalendarzach!

Te formy tworzymy
niech + **3 os. l. poj.** (*on*)
napisze
niech + **3 os. l. mn.** (*oni*)
napiszą

5b. Proszę uzupełnić tabelę formami trybu rozkazującego, a następnie ułożyć 6 zdań z wybranymi słowami.

	ty	on, ona, ono pan, pani	my	wy	oni, one państwo
czekać		niech czeka			
jeść	jedz				
posprzątać			posprzątajmy		
pozmywać				pozmywajcie	
zadzwonić	zadzwoń				niech zadzwonią
pomóc			pomóżmy		
wypić		niech wypije			
kupić				kupcie	

5c. Proszę zamienić podane zdania na formy trybu rozkazującego (2. osoba liczby pojedynczej – *ty*).

0. Kasiu, czy możesz podać mi masło? ..... *Kasiu, podaj mi masło!* .....

1. Synu! Proszę posprzątać ten bałagan! .....

2. Mamo, czy możesz dać mi 50 zł? .....

3. Michale, czy możesz pożyczyć mi pieniądze? .....

4. Kochanie, czy możesz naprawić pralkę? .....

5. Zuziu! Czy możesz pozmywać po obiedzie? .....

5d. Co możemy zrobić? Proszę napisać zdania w formie trybu rozkazującego (1. osoba liczby mnogiej – *my*).

0. Nudzimy się. – ..... *Zagrajmy w gry planszowe!* ..... (zagrać, gry planszowe).

1. Jutro mamy sprawdzian. – ..... (pouczyć się, dzisiaj).

2. Nasza mama ma urodziny. – ..... (kupić, prezent).

3. Jesteśmy głodni. – ..... (iść, restauracja).

4. Jesteśmy głodni. – ..... (zamówić, pizza).

5. Jesteśmy zmęczeni. – ..... (odpocząć, dom).

5e. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami trybu rozkazującego (2. osoba liczby mnogiej – *wy*).

Moi drodzy! Jeśli chcecie kulturalnie zachowywać się przy stole, musicie stosować się do zasad savoir-vivre'u*.

*Savoir-vivre to francuskie wyrażenie, którym określa się zbiór zasad dobrego wychowania.

0. Nie ..... *wkładajcie* ..... (wkładać) sobie serwetki za kołnierz, tylko ..... *połóżcie* ..... (położyć) ją na kolanach.

1. Nie ..... (opierać) łokci na stole.

2. Nie ..... (bawić się) sztućcami.

3. Nie ..... (rozmawiać) z pełnymi ustami.

4. Nie ..... (korzystać) z telefonu podczas jedzenia.

5. Nie ..... (wstawać) od stołu w trakcie jedzenia.

6. ..... (poczekać) z jedzeniem, aż wszyscy dostaną swoje porcje.

7. ..... (nałożyć) sobie na talerz tyle jedzenia, ile możecie zjeść.

8. ..... (zjeść) wszystko z talerza.

9. ..... (używać) noża i widelca.

10. ..... (pochwalić) panią domu za przygotowane potrawy.

5f. Proszę zamienić zdania z ćwiczenia 5e na formy trybu rozkazującego w 3. osobie liczby pojedynczej (*on*, *ona*, *ono* – zdania 1-5) i mnogiej (*oni*, *one* – zdania 6-10).

0. *Niech Wojtek nie wkłada sobie serwetki za kołnierz, tylko niech położy ją na kolanach.*
Niech dzieci poczekają z jedzeniem, aż wszyscy dostaną swoje porcje.

5g. Proszę przekształcić zdania na formy trybu rozkazującego według wzoru.

0. Napisz list! (pan) – *Niech pan napisze list!*
Napiszcie e-mail! (państwo) – *Niech państwo napiszą e-mail!*
1. Odpocznij! (pani) – .....
2. Powiedz, co się stało! (pan) – .....
3. Nie martw się! (pani) – .....
4. Odpocznijcie! (państwo) – .....
5. Powiedz, co się stało! (panie) – .....
6. Nie martwcie się! (panowie) – .....

Ugotujmy coś pysznego!

6a. Proszę podpisać obrazki wyrazami z ramki.

durszlak / ~~garnek~~ / tarka / deska do krojenia / czajnik / piekarnik / pokrywka / patelnia

0. *garnek*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

6b. Proszę połączyć pasujące wyrazy.

0	*garnek*
1	patelnia
2	piekarnik
3	pokrywka
4	czajnik
5	tarka
6	durszlak
7	deska do krojenia

a	przykryć
b	zetrzeć
c	usmażyć
d	zagotować
e	*ugotować, zagotować*
f	odcedzić
g	pokroić
h	upiec

7a. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami z ramki.

cukinia / o przyprawach / ~~sosy~~ / na tarce / na desce / pomidory / na durszlaku
pod pokrywką / na opakowaniu / czosnku / przyprawy / na patelnię
na patelnię / w garnku / talerzu

Sposób na szybkie i smaczne danie

Jeśli jesteś bardzo głodny i nie wiesz, co możesz szybko ugotować – zrób spaghetti! To pyszne i jednocześnie bardzo proste danie.

Krok 1: sos

Choć w sklepie można kupić gotowe .....*sosy*.....[0], to w bardzo prosty sposób można zrobić własny, o wiele zdrowszy i smaczniejszy. Potrzebne są .....[1] (świeże lub w puszce), 1 cebula, 1 mała .....[2], 1 ząbek .....[3] i .....[4]: pieprz, sól, bazylia.

Cebulę należy pokroić .....[5], wrzucić .....[6] i smażyć chwilę na wolnym ogniu .....[7]. W międzyczasie należy pokroić cukinię i pomidory. Najpierw trzeba wrzucić .....[8] cukinię i chwilę smażyć z cebulą, a pomidory dodać chwilę później. Nie można zapomnieć .....[9]! Najlepiej dodać sól, rozdrobniony czosnek i pieprz. Sos należy gotować na wolnym ogniu około 20 minut.

Krok 2: makaron

Najpierw .....[10] należy zagotować wodę, następnie dodać trochę soli i wrzucić makaron. Makaron należy zazwyczaj gotować około 9 minut, najlepiej sprawdzić czas .....[11]. Kiedy makaron jest już gotowy, należy odcedzić go .....[12].

Krok 3: dodatki

Na .....[13] należy najpierw położyć makaron, a później polać go sosem. Danie można posypać ulubionym serem, który należy utrzeć .....[14]. Na koniec posypać bazylią. Można też dodać oliwki.

Smacznego!

7b. Proszę napisać przepis na spaghetti z ćwiczenia 7a w trybie rozkazującym. Proszę zacząć od fragmentu użytego w przykładzie.

Cebulę pokrój na desce, wrzuć na patelnię i smaż chwilę na wolnym ogniu pod pokrywką...

7c. Proszę napisać przepis na swoje ulubione danie oraz na tradycyjne danie z twojego kraju. Proszę używać trybu rozkazującego.

Tradycyjna polska kuchnia

kotlet schabowy / szarlotka / bigos / ~~rosół~~ / zupa pomidorowa / pączki / gołąbki / pierogi
barszcz z uszkami / żurek / kotlet mielony / placki ziemniaczane / naleśniki na słodko

8. Proszę przyjrzeć się zdjęciom i podpisać potrawy w karcie dań. Proszę powiedzieć, z czego zrobione są te potrawy.

MENU

Zupy

0. *rosół*

1. .....

2. .....

3. .....

Dania główne

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

8. .....

9. .....

Desery

10. .....

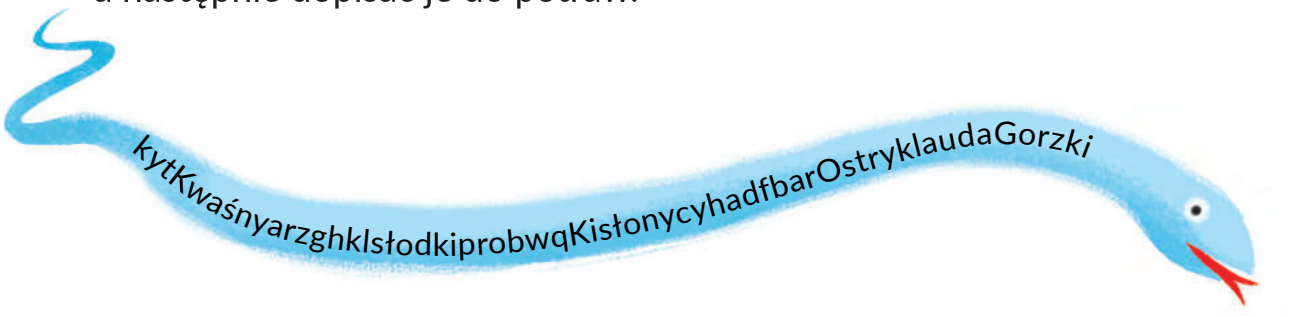

11. .....

12. .....

9a. Jaki to smak? Proszę znaleźć w wężu literowym słowa nazywające smaki, a następnie dopisać je do potraw.

0. ..*kwaśny*.. jak cytryna
1. ..... jak kawa bez cukru
2. ..... jak sól
3. ..... jak papryka chili
4. ..... jak cukier

9b. Co jeszcze może być słodkie, słone, kwaśne, ostre i gorzkie?

10a. Proszę posłuchać opisu polskich dań i zapisać ich nazwy.

0. ..*zupa pomidorowa*..
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....

10b. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*Zupę pomidorową jemy tylko z makaronem.*		x
1	Do gołąbków zamiast ryżu można dodać kaszę gryczaną.		
2	Ziemniaki do placków można pokroić.		
3	Kotlet schabowy robiony jest z mięsa wieprzowego.		
4	W restauracjach żurek zawsze podaje się w głębokim talerzu.		
5	Polacy jedzą naleśniki tylko na deser.		
6	Pierogi ruskie to pierogi z białym serem i ziemniakami.		
7	Tradycyjny bigos gotuje się kilka godzin.		

11. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy tradycyjna kuchnia w twoim kraju jest podobna do kuchni polskiej? Jakie są podobieństwa i różnice?
2. Czy jadłeś / jadłaś kiedyś tradycyjne polskie dania? Czy były smaczne?
3. Których dań z polskiej kuchni chciałbyś / chciałabyś spróbować?

REBUS

Mianownik

kto? ___?

n = j

s ~~100~~ oby

~~nik~~

Hasło (tytuł blogu Dominika): .....

Dominik pisze

12a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i podkreślić wyrażenia, którymi nazywane jest zdziwienie.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

3 IV /czwartek/

(Tytuł) .....

Przez ostatni tydzień mieliśmy w szkole gości z kilku różnych krajów. Przyjechali do nas uczniowie ze szkół partnerskich z Ukrainy, Białorusi, Niemiec, Francji, Włoch i Hiszpanii. Wszyscy byli w Polce po raz pierwszy, dlatego czasami bardzo się dziwili, szczególnie jeśli chodzi o jedzenie. Antonio z Włoch nie mógł zrozumieć, jak Polacy mogą jeść pizzę z keczupem, a do obiadu sałatę ze śmietaną. Ja nawet sobie nie wyobrażam, jak można jeść pizzę bez keczupu!

Louise i Mari z Francji byli zaskoczeni naszym słonym śniadaniem – w ich kraju śniadanie je się tylko na słodko. W Polsce śniadanie to najważniejszy posiłek dnia, ponieważ to ono daje nam siłę na cały dzień. Na śniadanie zazwyczaj jemy kanapki z serem i wędliną, jajka, parówki, ale też kanapki z dżemem czy owocowe jogurty. Nasi przyjaciele z Ukrainy i Białorusi nie mogli zrozumieć, dlaczego nie mamy na śniadanie ciepłych zup mlecznych albo kaszy gryczanej. I prawie wszyscy goście dziwili się, że polska kolacja jest podobna do śniadania. W Polsce największy posiłek dnia, czyli obiad, jemy w godzinach 14.00-15.00. Natomiast na kolację jemy raczej mało i lekkostrawnie. W wielu krajach jest inaczej, największa jest kolacja i to właśnie wtedy na stole pojawiają się ciepłe dania, mięsa, makarony i inne potrawy, które my jemy na obiad.

Wszystkim bardzo posmakowały zupy, których mamy w Polsce naprawdę dużo. Ogórkową ze smakiem jedli nawet Włosi, Francuzi i Hiszpanie, chociaż samych kiszonych ogórków nie chcieli spróbować, bo mówili, że są zepsute i śmierdzące. Poczęstowaliśmy ich także barszczem czerwonym z uszkami; większości smakowało, ale Białorusini i Ukraińcy dziwili się, że polski barszcz to po prostu czerwona woda, w której pływają małe pierożki. My w Polsce również mamy gęsty barszcz ukraiński z burakami, ziemniakami i mięsem, ale barszcz z uszkami to nasza świąteczna tradycja. No cóż... Co kraj, to obyczaj!

A Was co dziwi w polskiej kuchni? Napiszcie do mnie.

Dominik

12b. Proszę powiedzieć, które elementy polskiej kuchni były zaskakujące dla gości z zagranicy. Które z nich są dziwne dla was?

12c. Proszę odpowiedzieć na pytania na podstawie informacji z blogu Dominika.

0. Do Polski przyjechali uczniowie ze szkół, z którymi szkoła Dominika
a) *współpracuje*.
b) sąsiaduje.
c) nie ma współpracy.

1. Polacy lubią pizzę
a) ze śmietaną.
b) bez dodatków.
c) z keczupem.

2. Dla Polaków najważniejszy posiłek to
a) śniadanie.
b) obiad.
c) kolacja.

3. Polacy najwięcej jedzą na
a) śniadanie.
b) obiad.
c) kolację.

4. Polskie śniadanie może być
a) słodkie.
b) słone.
c) słodkie lub słone.

5. Polska kolacja jest
a) lekkostrawna.
b) ciężkostrawna.
c) podobna do obiadu.

6. Zupę ogórkową robi się z ogórków
a) świeżych.
b) kiszonych.
c) świeżych i kiszonych.

7. Polacy jedzą barszcz
a) z uszkami.
b) ukraiński.
c) z uszkami i ukraiński.

13a. Proszę dokończyć zdania.

0. Dziwię się, że ..... *jeszcze tego nie zrobiłeś* ..... .

1. Nawet sobie nie wyobrażam, jak można ..... .

2. Nie mogę zrozumieć, dlaczego ..... .

3. Jestem zaskoczony / zaskoczona, że ..... .

13b. Proszę wybrać jeden temat i w parach ułożyć dialog, w którym wyrazicie swoje zaskoczenie. Proszę użyć zwrotów z ćwiczenia 13a.

1. Jutro macie sprawdzian z matematyki, a twój kolega / twoja koleżanka z klasy namawia cię na wyjście do kina.

2. Twoja koleżanka / twój kolega zawsze spóźnia się na spotkania. Mówisz mu / jej, że ci się to nie podoba.

4. Twojej koleżance podoba się chłopak, który twoim zdaniem jest mało atrakcyjny. Porozmawiajcie o tym.

5. Twojemu koledze podoba się dziewczyna, która twoim zdaniem jest mało atrakcyjna. Porozmawiajcie o tym.

To już umiesz

14a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy biernika liczby pojedynczej.

Patrz: klasa V, lekcja 9

Biernik (*kogo? co?*)
liczba pojedyncza

	Rodzaj	
L. poj.	**męski nieżywotny** / **nijaki**	Poproszę duży jogurt. Lubię sok pomarańczowy. Mam ochotę na słodkie jabłko. Upiekę dziś ciasto czekoladowe.
	męski żywotny	Mam dużego psa. Zaraz zawołam naszego kelnera. Lubię pieczonego kurczaka. Lubię tego poetę. Widzę za oknem wysokiego mężczyznę.
	żeński	Lubię kiszoną kapustę. Poproszę zupę pomidorową. Spotykam moją najlepszą koleżankę.

Uwaga!

Niektóre nazwy owoców, słodyczy i dań odmieniają się jak rodzaj męski żywotny, np. *jem*: *smacznego banana, zielonego ogórka, słodkiego cukierka, ostrego hot-doga.*

mieć / dostać / lubić / kochać / widzieć / słyszeć / znać
jeść / pić / dodać / pisać / czytać / kupić / robić
przez / na / nad / pod / po / w (we) / za / o

+ BIERNIK

14b. Proszę uzupełnić zdania formami biernika liczby pojedynczej.

0. Uwielbiam ...*zupę ogórkową*... (zupa ogórkowa) i ....*tradycyjny bigos*..... (tradycyjny bigos).
1. Pojedziemy nad ..... (morze) albo nad ..... (rzeka).
2. Jak często rozmawiasz przez ..... (telefon)?
3. Upiekę dzisiaj ..... (ciasto czekoladowe) albo .... (moja ulubiona szarlotka).
4. Czytam właśnie ..... (świetna książka).
5. Do tego koktajlu dodajemy: ..... (duży banan), ... (soczysta gruszka) i ..... (natka) pietruszki.
6. Szukamy do pracy ..... (zdolny kucharz).
7. Idę do sklepu po ..... (kiszona kapusta).
8. Idziemy na ..... (włoska pizza) czy na ..... (hot-dog)?
9. W ..... (niedziela) zawsze jemy ..... (rodzinny obiad).

15a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy biernika liczby mnogiej.

Biernik (*kogo? co?*) = **Mianownik** (*kto? co?*)
liczba mnoga, rodzaj niemęskoosobowy

Patrz: klasa VI, lekcja 7
klasa VIII, lekcja 7

- Lubicie kotlety schabowe?
- Jakie polskie zupy lubicie najbardziej?

- Kasiu, wyjmij duże talerze z szafki.
- Będą nam potrzebne dwie duże chochle.

- Usmażę dzisiaj pyszne naleśniki.
- Mam ochotę na świeże truskawki.

- Kocham wszystkie ciasta czekoladowe.
- Czy do naleśników potrzebne są duże jajka?

15b. Proszę uzupełnić zdania formami biernika liczby mnogiej.

0. Codziennie rano jem ..*duże kanapki*.. (duża kanapka) z serem.
1. Dzisiaj na obiad były ..... (pyszny gołąbek).
2. Basiu, rozłóż na stole ..... (sztuciec), ... (talerzyk) i ..... (filiżanka).
3. Które ..... (polskie danie) lubicie najbardziej?
4. Aniu, włóż ..... (czyste obrus) do szafy.
5. W muzeum oglądaliśmy ..... (piękna zabytkowa waza).

16a. Liczba pojedyncza czy mnoga? Proszę przeczytać dialogi i powiedzieć, kiedy używamy form liczby pojedynczej, a kiedy mnogiej.

Patrz: klasa VI, lekcja 7, ćwiczenie 4a

SPRZEDAWCA: Dzień dobry!
KLIENTKA: Dzień dobry. Czy są banany?
SPRZEDAWCA: Tak, są.
KLIENTKA: To poproszę pięć. A czy są świeże jajka?
SPRZEDAWCA: Tak, oczywiście. Podać dziesięć?
KLIENTKA: Nie, poproszę dwadzieścia. A czy ma pan cukier i zieloną herbatę?
SPRZEDAWCA: Niestety, nie ma zielonej herbaty. Jest czarna.
KLIENTKA: To poproszę czarną i jeszcze żółty ser, 30 deko. I to już wszystko. Ile płacę?
SPRZEDAWCA: 34,80 zł.
KLIENTKA: Proszę bardzo. Dziękuję, do widzenia.

Uwaga!

Niektóre rzeczowniki policzalne używane są w liczbie pojedynczej, np.:
Lubię: *sałatę, cebulę, kapustę, marchewkę, kalafiora, paprykę*

16b. Proszę w parach ułożyć dialog w sklepie. Proszę użyć biernika i mianownika w liczbie pojedynczej i mnogiej.

17a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy biernik liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego.

Biernik (*kogo? co?*)
liczba mnoga, rodzaj męskoosobowy

Rodzaj	
męskoosobowy	Lubię tych miłych sprzedawców. Czytam tylko znanych poetów.
	Mamy tu świetnych japońskich kucharzy. Często spotykam miejscowych listonoszy.
	Mamy w szkole wielu dobrych nauczycieli. Czekamy na naszych gości.

Uwaga!
Rodzaj męskoosobowy
biernik = dopełniacz

Uwaga!
brat – braci
mężczyzna – mężczyzn
przyjaciel – przyjaciół

17b. Proszę uzupełnić zdania formami biernika w liczbie mnogiej.

0. Znasz *tych młodych Polaków* (ten młody Polak)?

1. Gościliśmy w szkole ....., ..., ..., ... (Ukrainiec, Białorusin, Niemiec, Francuz).

2. Mamy w Polsce ..... (wspaniały przyjaciel).

3. Mam ..... (starszy brat) i ..... (młodszy kuzyn).

4. Zaprosiliśmy na lekcję ..... (znany dziennikarz).

5. Znam ..... (ten wysoki mężczyzna).

6. Mamy w naszym szpitalu ..... (świetny lekarz).

18. Proszę uzupełnić tekst formami biernika liczby pojedynczej i mnogiej.

Hej, jestem Magda! Uczę się w technikum gastronomicznym, bo w przyszłości chciałabym otworzyć *własną restaurację* (własna restauracja)[0]. W naszej szkole oprócz zwykłych lekcji mamy też ..... (lekcja praktyczna)[1]. Mamy tu ..... (świetny nauczyciel)[2]: ..... (*l.mn.* / profesjonalny kucharz)[3] i ..... (*l.mn.* / doświadczony kelner)[4], którzy cierpliwie uczą nas wszystkiego. Na zajęciach poznajemy ..... (nowy przepis)[5], uczymy się, jak gotować ..... (pyszna potrawa)[6] i piec ..... (wspaniałe ciasto)[7]. Szkolimy się też, jak elegancko nakrywać ..... (*l.mn.* / stół)[8], ustawiać ..... (talerz)[9] i jak obsługiwać ..... (*l.mn.* / klient)[10].

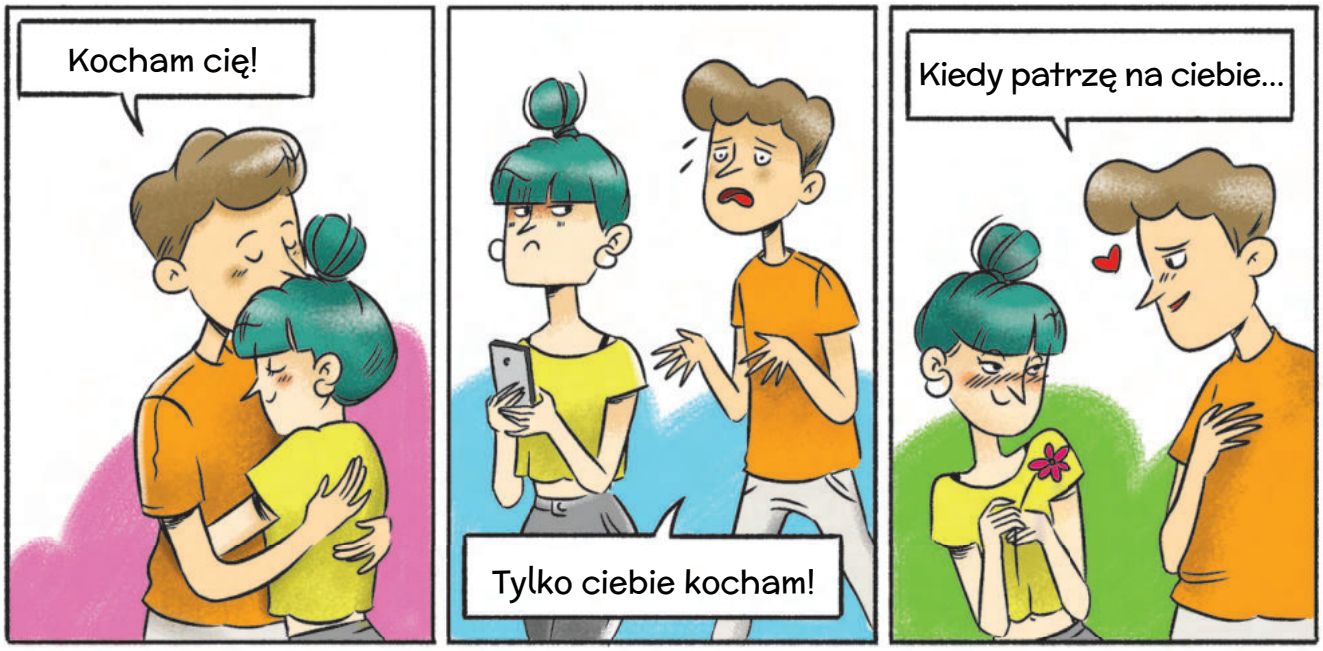
19a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami zaimków, a następnie przeczytać dialogi i wybrać odpowiednie zakończenia zdań.

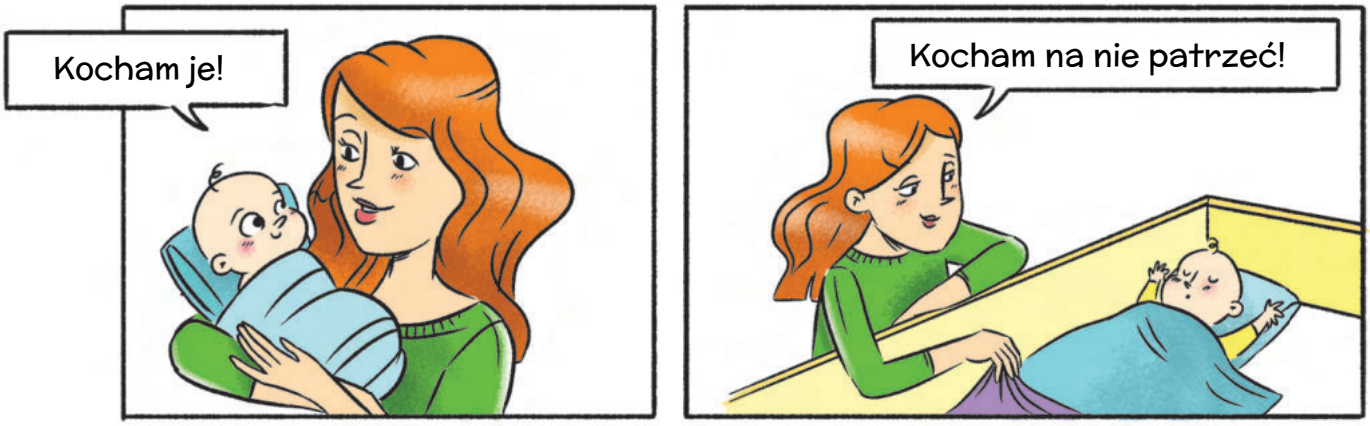
Biernik (*kogo? co?*)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie	**my**	.....
ty	cię /	**wy**	was
on	go / ..... / niego	**oni**	ich / .....
ona	..... / nią	**one**	..... / nie
ono	je /		

ją / ciebie / nas / je
nie / jego / nich

1.	Krótkich form zaimków (*ją*, *cię*, *go*) używamy
2.	Długich form zaimków (*ciebie*, *jego*) używamy
3.	Formy zaimków z *n-* (*nią*, *nie*) używamy

a	po przyimku.
b	po czasowniku.
c	przed czasownikiem, na początku zdania albo po przyimku.

19b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami zaimków w bierniku.

0. Marku, słyszysz *mnie* (ja)?

1. Halo! Tak, dobrze ..... (ty) słyszę!

2. Czekam na ..... (oni) już pół godziny!

3. Te kwiaty są takie piękne, że nie mogę przestać na ..... (one) patrzeć.

4. Odwiedźcie ..... (my) koniecznie!

5. Dzieci, proszę ..... (wy) o ciszę!

6. To twoje dziecko? Zabierz ..... (ono) do domu, bo jest całe mokre.

7. Często zapraszam ..... (on) na kawę, ale on nigdy nie ma czasu.

8. Przestań tak na ..... (ona) patrzeć! Po prostu zapytaj ..... (ona), czy się z tobą umówi.

9. Znam te kobiety, często widzę ..... (one) w sklepie obok mojego domu.

10. Dzisiaj wszystko ..... (oni) denerwuje.

20. Proszę przyjrzeć się zdjęciom, wybrać jedno i odpowiedzieć na pytania.

- Co lubią jeść te osoby?
- Czy one lubią jeść w domu czy w restauracji?
- Czy one lubią gotować?
- Czy odżywiają się zdrowo?
- Na którym zdjęciu ty mógłbyś / mogłabyś się znaleźć?

1

2

3

4

21a. Proszę posłuchać piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Pizza i pyzy

Poznałem cię w przydrożnym bistro.
Romantycznie .....*jadłaś*.....[0] schab.
Ja .....[1] kiszkę z ziemniakami, gdy
nagle rzekłaś do mnie, nagle rzekłaś do mnie:

– Daj mi kaszanki,
ten schab ma chyba ze sto lat!
I wtedy już .....[2], że...
że Ty jesteś my love.

Ref.: Pojedziemy do Pizy, łooo!
Na .....[3] i pyzy, łooo!
Salceson w Romie, łooo!
.....[4] w Lizbonie, łooo!
Trochę ryżu w Paryżu, łooo!
I .....[5] w Londynie, łooo!
Szczypiorku w New Yorku, łooo!
I .....[6] w Kartuzach, łoooooo...

Kiedy w Londynie, w małej knajpce
wchłaniałem kiszkę, kawior i poncz,
ktoś mnie .....[7] niedwuznacznie,
pod nos mi podstawiając schab pieczony,
krzyknął:

— Give me kaszanka,
the schab is hundred years old!
Trochę .....[8] mnie, że tu...
że tu także nasi są.

Ref.: Pojedziemy do Pizy, łooo!
Na pizzę i pyzy, łooo!
.....[9] w Nairobi, łooo!
Świeże rydze w Rydze, łooo!
Trochę maku w Baku, łooo!
I .....[10] w Hamburgu, łooo!
Wanilii w Manili, łooo!
I jabłuszka w Koluszkach, łoooooo...!

Raz w Monachium w cichej piwiarni
konsumowałem kiszkę i krem.
.....[11] policjant i pierwsze słowa
do mnie skierował i usłyszałem hasło:

— Gib mir Kaszanka,
der Schab ist hundert Jahre alt!
Duma mnie rozpierała, że...
taki zasięg akcja ma!

Ref.: Pojedziemy do Pizy, łooo!
Na pizzę i pyzy, łooo!
.....[12] w Stambule, łooo!
Piranie w Tiranie, łooo!
.....[13] ptasie w Mombasie, łooo!
I po jaju w Bombaju, łooo,
.....[14] w Meksyku łooo!
I daktyle w Pile, łoooooo...!

Autor tekstu: Wiesław Tupaczewski
Kompozytor: Andrzej Piekarczyk
Wykonanie: OT.TO

21b. Czy wiesz, co to jest? Proszę podpisać zdjęcia słowami z piosenki.

0. *ptasie mleczko*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

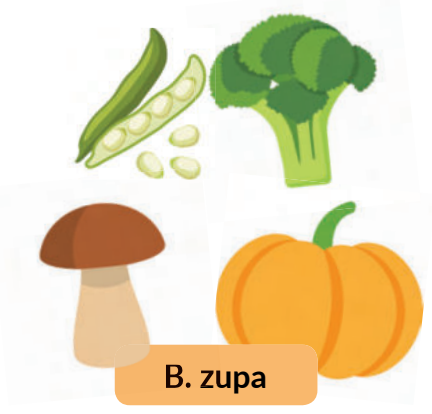
8. .....

21c. Proszę napisać własny refren piosenki „Pizza i pyzy", w którym znajdą się inne miasta i nazwy potraw i produktów.

G 22a. Jaki? Jaka? Jakie? Proszę utworzyć odpowiednie formy wyrazów.

A. dżem

B. zupa

C. ciasto

0. *truskawk**owy***	0. *pomidor**owa***	0. *czekolad**owe***
1.	1.	1. .....
2.	2.	2. .....
3.	3.	3. .....
4.	4.	4. .....

22b. Proszę dokończyć zdania. Proszę wpisać minimum 3 słowa do każdego zdania.

1. Lubię galaretkę: *truskawkową* .
2. Lubię jogurt: ..... .
3. Lubię sok: ..... .

A Proszę przeczytać tekst i podkreślić nazwy potraw, o których jest mowa.

JĘZYK POLSKI BEZ GRANIC, LEKCJA X

ZNALEZIONE W PRASIE

Kulinarna podróż po Polsce

Turystyka kulinarna jest coraz bardziej popularna. Turyści szukają tradycyjnych smaków nie tylko za granicą, ale również w kraju. Oto Polska od kuchni!

Kulinarną podróż zaczynamy w Wielkopolsce. Obowiązkowe są tam pyry z gzikiem – jedna z najbardziej znanych poznańskich potraw. To proste danie składa się z ziemniaków i gziku, czyli w odpowiedni sposób doprawionego twarogu. W Poznaniu zjemy także pyszne, nadziewane białym makiem, rogale świętomarcińskie. Są one związane z obchodami Dnia Świętego Marcina.

Najpopularniejszym produktem turystycznym na Lubelszczyźnie jest cebularz, czyli okrągła bułka z cebulą i makiem, która kształtem przypomina małą pizzę na grubym cieście. W Lublinie powstało nawet Regionalne Muzeum Cebularza, w którym możemy nauczyć się piec cebularze oraz poznać wiele ciekawostek na ich temat, m.in. związaną z nimi legendę. Kolejnym charakterystycznym produktem dla tego regionu są pierogi lubelskie, czyli pierogi nadziewane kaszą gryczaną i białym serem, podawane na słodko ze śmietaną.

Jakie są typowe smaki Podhala? Oczywiście nieodłącznym elementem Zakopanego są oscypki, czyli twardy wędzony ser z mleka owczego. Oscypki mogą być podawane na zimno lub na ciepło i są składnikiem wielu regionalnych dań. Na Podhalu warto także spróbować czosnianki, czyli zupy czosnkowej, oraz kwaśnicy, czyli zupy z kiszonej kapusty i mięsa.

Na podstawie: „Kulinarna podróż po Polsce. Tych potraw musisz spróbować!", www.podroze.se.pl

B Na podstawie tekstu proszę podpisać zdjęcia i połączyć je z odpowiednim regionem.

0. *rogale świętomarcińskie*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

PROJEKT

Chcesz otworzyć własną restaurację. Zrób projekt, w którym zaprezentujesz klasie, jak będzie wyglądać twój lokal (w jakim stylu zostanie urządzony) oraz jak będzie wyglądać karta dań (nie zapomnij w niej podać cen w polskich złotych).

Lekcja 11

Gdybym był bogaty...

1a. Czy znasz te sprzęty? Proszę podpisać rysunki wyrazami z ramki.

Sprzęt AGD / RTV

AGD – artykuły gospodarstwa domowego
RTV – sprzęt radiowo-telewizyjny

pralka / ~~lodówka~~ / suszarka do włosów / mikrofalówka / piekarnik / telewizor
mikser / zamrażarka / sokowirówka / toster / żelazko / kuchenka / zmywarka
ekspres do kawy / odkurzacz (piorący) / pilot (do telewizora) / deska do prasowania

0. *lodówka*

1. .....

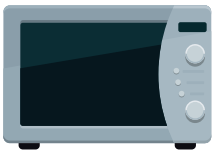

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

8. .....

9. .....

10. .....

11. .....

12. .....

13. .....

14. .....

15. .....

16. .....

1b. Proszę uzupełnić zdania nazwami sprzętów z ćwiczenia 1a w odpowiedniej formie. Uwaga! Każdy wyraz może być użyty tylko raz.

0. Moja mama często chodzi na zakupy, dlatego nasza ...*lodówka*... jest zawsze pełna.

1. Włosy zazwyczaj myję rano i suszę je ..... .

2. ..... to urządzenie do opiekania pieczywa.

3. W ..... zawsze mamy pizzę, którą możemy szybko zrobić w ..... albo w ..... .

4. Mam w domu ....., ale go nie używam, bo nie piekę ciast.

5. Dobrze, że mamy ..... i nie musimy tracić czasu na ręczne zmywanie naczyń.

6. Brudne ubrania najpierw wrzucam do ....., potem suszę je na suszarce, a przed włożeniem do szafy prasuję ..... na ..... .

7. Dobrze, że każdy ..... ma teraz ..... i nie trzeba wstawać, żeby zmienić program.

8. Uwielbiam świeże soki i dobrą kawę, dlatego zastanawiam się, czy kupić sobie ..... czy ..... .

9. Nasze psy często chodzą brudnymi łapami po dywanach i wchodzą na łóżka, dlatego kupiliśmy specjalny ..... .

10. Przez wiele lat mieliśmy ..... na gaz, ale teraz mamy elektryczną.

2a. Proszę uzupełnić tekst czasownikami z ramki.

~~*ułatwiają*~~ / zamówi / kupisz / wysuszy / pamiętasz / iść / sprawdzić
wybierze / wrzucić / połączyć / wsypać

Inteligentne urządzenia ...*ułatwiają*... **życie**

Jesteś w sklepie i nie .....[1], czy masz w domu masło? Nie ma problemu! Możesz to szybko .....[2]. Inteligentne lodówki wyposażone są w kamery, z którymi możemy się .....[3] przez Internet i na telefonie zobaczyć, co mamy na półkach. A jeśli nie mamy czasu albo ochoty .....[4] na zakupy, lodówka sama sprawdzi, czego nam brakuje, i .....[5] jedzenie przez Internet. Nowoczesne lodówki same pilnują też terminów ważności naszych produktów.

A może zdarzyło ci się .....[6] do pralki białą koszulkę i wyjąć różową? Albo nigdy nie wiesz, ile proszku do prania .....[7]. Twoje problemy to już przeszłość! Wystarczy, że .....[8] inteligentną pralkę, która najpierw zeskanuje informacje z metki na ubraniu, ...[9] odpowiednią temperaturę wody, wypierze, ...[10] i wyprasuje twoje ubrania, a na koniec ładnie je złoży. Ty musisz je tylko włożyć do szafy.

2b. Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i odpowiedzieć na pytania.

1. Co robią inteligentne lodówki?

2. Co robią nowoczesne pralki?

3. Czy znasz inne inteligentne sprzęty? Co one mogą robić?

3. Jaki może być sprzęt? Proszę znaleźć w wężu literowym 6 przymiotników, a następnie ułożyć z nimi zdania.

Ten sprzęt jest: ...*nowy*.....

.....

4a. Czy wiesz, co to znaczy?

4b. Proszę posłuchać nagrań i zgadnąć, jakie sprzęty reklamują.

0. .....*pralka*..... **1.** ..... **2.** ..... **3.** ..... **4.** .....

4c. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrań i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
Reklama 0	*Za proszek do prania trzeba dodatkowo zapłacić.*		x
Reklama 1	Nie wszystkie sprzęty są tańsze.		
Reklama 2	Za dwie rzeczy zapłacimy połowę ceny.		
Reklama 3	Raty wynoszą 0%.		
Reklama 4	Promocja będzie w niedzielę.		

4d. Proszę wybrać dwa sprzęty, inne niż w ćwiczeniu 4b, i ułożyć do nich krótkie teksty reklamowe.

Czego potrzebujesz?

5a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać, jak tworzymy formy dopełniacza liczby pojedynczej.

Dopełniacz (*kogo? czego?*)

liczba pojedyncza

Patrz: klasa VI, lekcja 7

Rodzaj	
męski żywotny 	Nie znasz tego pana? Nigdy nie miałam dużego psa. **= biernik** Nie znam żadnego japońskiego poety. Szukam dobrego dentysty.
męski nieżywotny 	Nie mogę znaleźć niebieskiego pilota. Zazdroszczę ci nowego telewizora. Lubię kawę z porządnego ekspresu. Wracaj do swojego domu!
żeński 	To prezent dla mojej starszej siostry. Nienawidzę tej reklamy! Szukam prawdziwej miłości. Nie znaleźliśmy jeszcze nowej pralki.
nijaki 	Potrzebuję nowego żelazka. Wszyscy zachorowali oprócz najmłodszego dziecka. Nie mamy w domu świeżego mleka.

nie lubić / nie kochać / nie widzieć / nie mieć / szukać
bać się / potrzebować / uczyć (się) / zapominać / żałować
słuchać / bez / dla / od / do / naprzeciwko / oprócz / u

+ DOPEŁNIACZ

5b. Proszę uzupełnić zdania formami dopełniacza liczby pojedynczej.

0. Nie lubię chodzić do *lekarza rodzinnego* (lekarz rodzinny).
1. Szukam ..... (porządny odkurzacz piorący).
2. Synu, włóż pranie do ..... (pralka), a naczynia do ..... (zmywarka).
3. Piję kawę bez ..... (mleko) i bez ..... (cukier).
4. Nie znacie ..... (ten polski artysta)?
5. Już cztery lata uczę się ..... (język polski).
6. Nie widziałeś ..... (moja torba)?
7. Nie lubię ani ..... (ryż), ani ..... (makaron).
8. Jak można się bać ..... (taka mała mysz)?
9. Mój sąsiad głośno słucha ..... (muzyka rockowa).
10. Nie zrobiłam ..... (to ćwiczenie), bo zapomniałam.

6a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać, jak tworzymy formy dopełniacza liczby mnogiej.

Dopełniacz (*kogo? czego?*)
liczba mnoga

Patrz: klasa VI, lekcja 7
klasa VIII, lekcja 10, ćwiczenie 17a

Rodzaj

męski

Nie znamy tych wysokich panów?
Boję się agresywnych psów.

Szukam ładnych koszy z wikliny.
Nie lubię lekarzy rodzinnych.

W naszej szkole jest wielu świetnych nauczycieli.
Boję się dużych słoni.

Uwaga!
Rodzaj męskoosobowy
dopełniacz = biernik
Lubię tych profesorów.
Nie lubię tych profesorów.

żeński

Unikam naszych ciekawskich sąsiadek.
Nigdy wcześniej nie widziałam tych kobiet.
Nie rozumiem tych zadań.
Nie ma tu tanich żelazek.

nijaki

Boję się nawet małych myszy.
Zazdroszczę ci tych pięknych rzeczy.

Rzadko chodzę do drogich kawiarni.
Nie mamy odpowiednich narzędzi.

Uwaga!
mężczyzna – mężczyzn
przyjaciel – przyjaciół
dziecko – dzieci
brat – braci

6b. Proszę uzupełnić zdania formami dopełniacza liczby mnogiej.

0. Nie potrzebuję ...*żadnych nowych sprzętów*... (żaden nowy sprzęt).
1. Nie mam w domu ..... (ładny talerz).
2. Rodzice pojechali na wakacje bez ..... (swoje kochane dziecko).
3. Brakuje nam ..... (ostry nóż).
4. Moi rodzice nie lubią ani ..... (pies), ani ..... (kot).
5. Nie znam wszystkich ..... (nowy nauczyciel).
6. W sali jest więcej ..... (kobieta) niż ..... (mężczyzna).
7. Przez całe wakacje nie widziałem ..... (swój najlepszy kolega).
8. W Tatrach nie ma ..... (kosz) na śmieci.
9. Nienawidzę grabić ..... (mokry liść) jesienią.
10. To jest siano dla ..... (nasz piękny koń).
11. Nie lubię ..... (kwaśna cytryna) i ..... (jabłko).
12. Piotrek nie słucha ..... (dobra rada) ani od ..... (rodzic), ani od ..... (przyjaciel).

7a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami zaimków.

Dopełniacz (*kogo? czego?*)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie	**my**	nas
ty	..... / ciebie	**wy**	.....
on / ono	go / ..... / niego	**oni / one**	ich / .....
ona	jej /		

niej / cię / was
jego / nich

7b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami zaimków w dopełniaczu.

0. Halo! Nie słyszę *cię* (ty)!

1. On ..... (ja) chyba nie lubi.

2. Znam tych ludzi, mieszkamy koło ..... (oni).

3. Lepiej dzisiaj ..... (oni) nie denerwuj!

4. To prezent dla ..... (ty).

5. Jak zwykle nie ma ..... (on) na czas, więc idziemy bez ..... (on).

6. Magda nas zaprasza na kawę. Kiedy do ..... (ona) idziemy?

7. Piotrek uczy ..... (my) grać w szachy.

8. Szukam ..... (wy) od godziny!

9. Nie zapytałem ..... (one) o zdanie.

10. Gdzie jest twoje dziecko? Tylko ..... (ono) jeszcze brakuje.

8. Proszę napisać zdania zgodnie z podanym przykładem (zamiana biernika na dopełniacz).

0. W naszym nowym mieszkaniu jest pralka i zmywarka.
W naszym nowym mieszkaniu nie ma pralki i zmywarki.

1. Kupiłam nowy telewizor i dobry ekspres do kawy.

.....

2. Lubię lody czekoladowe i ciasto bananowe.

.....

3. W lodówce jest zielona sałata i czerwona papryka.

.....

4. Zbieram kolorowe kapsle i zakrętki do butelek.

.....

5. Mam tu dobre koleżanki i dobrych kolegów.

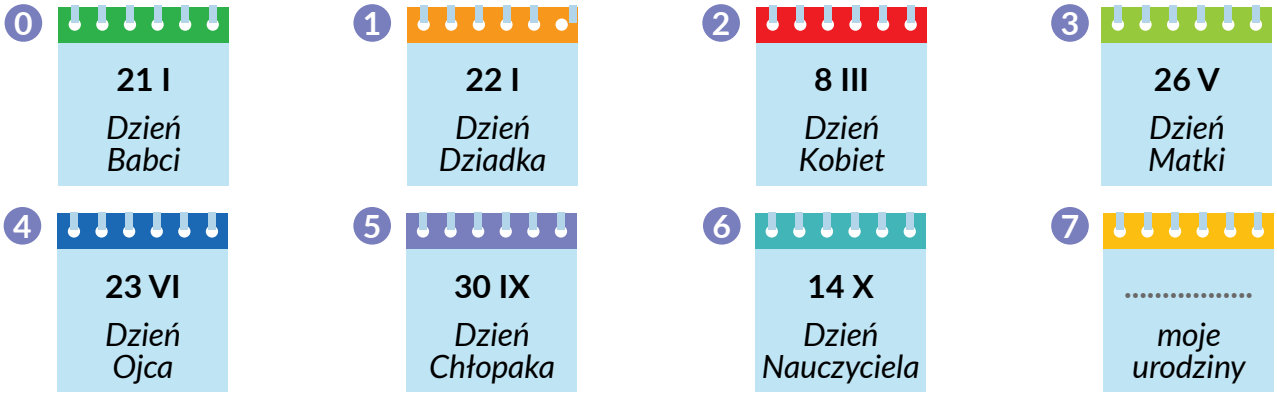
.....

6. Mam starsze siostry i młodszych braci.

.....

G 9. Proszę napisać, kiedy w Polsce obchodzone są te święta.

Patrz: klasa V, lekcja 3

0. Dzień Babci jest ....*dwudziestego pierwszego stycznia*.....

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

10. Proszę uzupełnić tekst wiersza formami dopełniacza.

Julian Tuwim

Wszyscy dla wszystkich

Murarz domy buduje,
Krawiec szyje ubrania,
Ale gdzieżby co uszył,
Gdyby nie miał ....*mieszkania*.... (mieszkanie)[0]?

A i murarz by przecie
Na robotę nie ruszył,
Gdyby krawiec mu ..... (spodnie)[1]
I ..... (fartuch)[2] nie uszył.
Piekarz musi mieć buty,
Więc do ..... (szewc)[3] iść trzeba,
No, a gdyby nie piekarz,
Toby szewc nie miał ..... (chleb)[4].
Tak dla ..... (wspólna korzyść)[5]
I dla ..... (dobro wspólne)[6]
Wszyscy muszą pracować,
Mój maleńki kolego.

11a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i uzupełnić brakujące fragmenty.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

30 V /wtorek/

Gdybym został dyrektorem...

Za niecały miesiąc koniec roku, a w szkole jakieś szaleństwo! Ciągle kartkówki, sprawdziany, odpytywanie, [**A** – ...0...], poprawianie ocen! Rodzice cały czas mnie pytają, czy [**B** – .....] z czerwonym paskiem. Jeszcze im nie powiedziałem, że w tym roku raczej nie, ale czy mi uwierzą, że to przez pandemię? ☺ No dobra, prawda jest taka, że gdybym [**C** – .....] się uczył, to dziś nie pisałbym tych wszystkich sprawdzianów i nie musiałbym poprawiać ocen.

Gadałem dziś z kolegami o tym, że [**D** – .....], siedzimy teraz nad książkami i wkuwamy zaległy materiał, a nauczyciele nie mają dla nas litości. Gdyby to ode mnie zależało, [**E** – .....]. Uczniowie stawialiby oceny nauczycielom, lekcje zaczynałyby się o dziesiątej, przerwy trwałyby pół godziny, a najwięcej godzin byłoby z WF-u, a nie z polskiego. O, właśnie! Nasza polonistka sama musiałaby nam czytać [**F** – .....]. Uczniowie sami wybieraliby przedmioty, których chcieliby się uczyć, nie byłoby wywiadówek, a rodzice nie mogliby [**G** – .....] o naszych ocenach. Zresztą, oceny też bym zmienił – byłyby tylko te pozytywne. Nauczyciele nie zadawaliby prac domowych, a my nie musielibyśmy [**H** – .....]. Koledzy byli zachwyceni moimi pomysłami i powiedzieli, że powinienem zostać dyrektorem szkoły. Tylko czy po takich zmianach to nadal byłaby szkoła? ☺

A wy, co zmienilibyście w szkole?

Dominik

0. *projekty, prace domowe*
1. lektury na lekcjach
2. szkoła wyglądałaby inaczej
3. przygotowywać się do lekcji
4. rozmawiać z nauczycielami
5. więcej i systematycznie
6. zamiast grać w piłkę
7. będę miał świadectwo

11b. Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu i zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

		P	F
0	*Dominik pisze o zakończeniu roku szkolnego.*		x
1	Dominik uczył się pilnie przez cały rok.		
2	Dominik i jego koledzy nie mają czasu, żeby grać w piłkę.		
3	Dominik chciałby mieć więcej godzin języka polskiego.		
4	Według Dominika przerwy w szkole powinny trwać 30 minut.		
5	Dominik chciałby, żeby w szkole nie było ocen.		
6	Kolegom Dominika bardzo się spodobały jego pomysły.		
7	Dominik postanowił, że zostanie dyrektorem szkoły.		

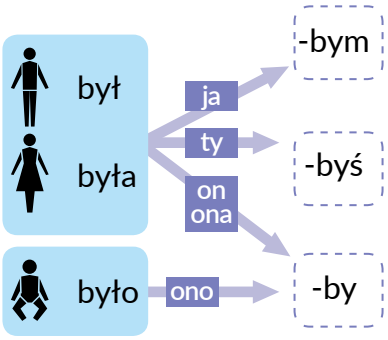
11c. Proszę podkreślić w tekście bloga wszystkie formy trybu przypuszczającego.

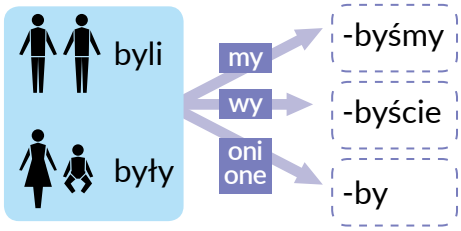
Przykład: *gdybym, nie pisałbym…*

12a. Czy pamiętasz? Proszę powiedzieć, w jaki sposób tworzymy formy trybu przypuszczającego.

Patrz: klasa VII, lekcja 11

Tryb przypuszczający

12b. Proszę uzupełnić tabele odpowiednimi formami trybu przypuszczającego.

Rodzaj męski i męskoosobowy	słuchać	mówić	móc
ja			mógłbym
ty			
on, pan		mówiłby	
my			
wy			
oni, panowie, państwo	słuchaliby		

Rodzaj żeński i niemęskoosobowy	czytać	marzyć	kupić
ja	czytałabym		
ty			
ona, pani			kupiłaby
my			
wy		marzyłybyście	
one, panie			

Rodzaj nijaki	jeść	bawić się	płakać
ono			

13. Proszę powiedzieć, o czym myślą lub rozmawiają te osoby? Co chciałyby, a czego nie chciałyby robić? Co jeszcze mogłyby robić?

14a. Proszę podkreślić odpowiednie formy trybu przypuszczającego.

0. (*ja, r.ż.*) *Chciałbym* / *Chciałabym* / *Chciałabyś* zostać znaną aktorką.

1. Dziadku, (*ty*) *opowiedziałbyś* / *opowiedziałby* / *opowiedziałabyś* mi bajkę?

2. Chętnie (*ja, r.m.*) *wziąłbyś* / *wziąłby* / *wziąłbym* udział w tym konkursie.

3. (*ja, r.ż.*) *Zaśpiewałabym* / *Zaśpiewałaby* / *Zaśpiewałabyś* tę piosenkę lepiej niż Ania.

4. Kowalscy (*oni*) nie *zachowałoby się* / *zachowaliby się* / *zachowałby się* w ten sposób!

5. Czy dziś (*my, r.m.*) *moglibyśmy* / *mogliby* / *mogłybyśmy* spokojnie porozmawiać?

6. Marku, (*ty, r.m.*) *zacząłby* / *zacząłbyś* / *zacząłbym* się w końcu uczyć!

7. To dziecko (*ono*) *bawiłaby się* / *bawiłby się* / *bawiłoby się* bez przerwy!

8. Aniu, Ewo, czy (*wy, r.nm.*) *posprzątałyby* / *posprzątalibyście* / *posprzątałybyście* w kuchni? (*ja, r.ż.*) *Byłoby* / *Byłabym* / *Byłby* wam za to bardzo wdzięczna.

9. Czy (*ona*) *mogłabyś* / *mogłaby* / *mogłyby* pani podać mi tę książkę?

10. One chętnie *zapisaliby* / *zapisałyby* / *zapisałybyśmy* się na kurs hiszpańskiego, ale w tym czasie mają inne zajęcia.

14b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami trybu przypuszczającego.

0. Mamo, czy ..*mógłbym*.... (*ja*, *r.m.* / móc) dzisiaj pójść do Pawła?
1. Ania chętnie ..... (*ona* / zjeść) teraz coś słodkiego.
2. Chłopcy, ... (*wy* /pójść) ze mną na zakupy? Przy okazji ..... (*ja*, *r.ż.* / kupić) wam nowe kurtki.
3. Babciu, ... (*ty*, *r.ż.* / mieć) trochę czasu w sobotę? ..... (*my*, *r.nm.* / Upiec) szarlotkę według twojego przepisu.
4. Czy państwo ..... (*oni*, *r.m.* / zgodzić się) na takie rozwiązanie?
5. ..... (*wy*, *r.nm.* / Pomyśleć), zanim coś powiecie!
6. Antek i Adam ..... (*oni* / pobiec) najszybciej ze wszystkich, ale nie mogli wziąć udziału w zawodach.
7. Czy możemy się zamienić? Pani ..... (*ona* / usiąść) na moim miejscu, a ja dzięki temu ..... (*ja*, *r.m.* / widzieć) lepiej całą scenę.
8. Na jego miejscu ..... (*ty*, *r.m.* / zrobić) to samo.
9. Myślę, że Olga i Marta ..... (*one* / zrozumieć) mnie.
10. To dziecko jeszcze nie ..... (*ono* / potrafić) się samo ubrać.

15. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Kim mogą być te osoby?
2. W jakim miejscu one mogą się znajdować?
3. Co te osoby mogłyby tam robić? Czego nie mogłyby robić?

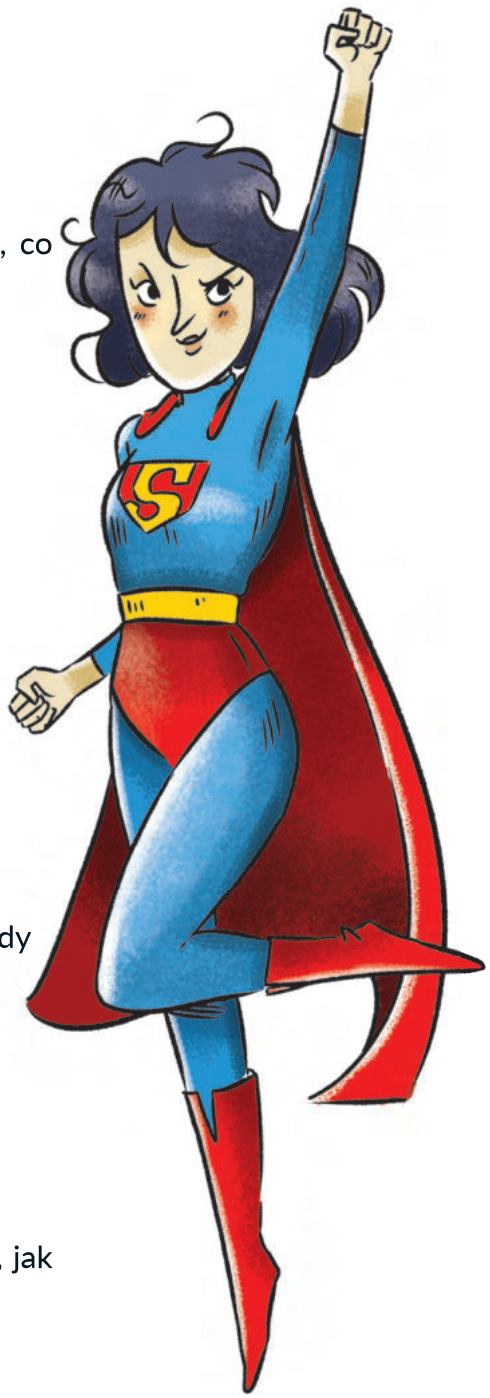

16a. Proszę słuchać piosenki i wpisywać brakujące słowa.

Supermenka

Gdybym mogła być mężczyzną jeden dzień,
pewnie *byłabym* .....[0]
supermenem, tyle o .....[1] wiem,
jestem jedną z nich.
Byłabym .....[2] dla tych niechcianych kobiet, co same śpią,
wciąż .....[3] uśmiech,
jaki widziały w kinach, bo
z .....[4] nie znają go.
Byłabym łodzią, która rozkołysze w .....[5] je,
aż każda stanie się
.....[6] balu, choć podpiera ściany od lat.

Gdybym mogła być .....[7] jeden dzień,
pewnie byłabym
supermenem, tyle o kobietach wiem,
jestem jedną z nich.
Byłabym i .....[8], co im listy nosi miłosne, gdy nie kocha ich już nikt,
i wielbicielem .....[9] tak, że kwiaty zostawił raz
starym pannom przy .....[10].
Byłabym każdej spełnieniem marzeń,
Bogusiem Li* i polskim Icem-T*
i .....[11] kobietom zaśpiewam przez telefon, jak
jak Stevie Wonder sprzed .....[12].

Gdybym mogła być mężczyzną jeden dzień,
pewnie byłabym
supermenem, tyle o kobietach wiem,
jestem jedną z nich... x 2

*Bogusław Linda – polski aktor
*Ice-T – amerykański muzyk, raper
*Stevie Wonder – amerykański piosenkarz

Słowa, muzyka i wykonanie: Kayah

16b. Co byś robiła, gdybyś przez jeden dzień mogła być chłopcem? Co byś robił, gdybyś przez jeden dzień mógł być dziewczyną?

17. Proszę dokończyć zdania przy użyciu form trybu przypuszczającego.

1. Bez Internetu *nudziłbym / nudziłabym się* .

2. Na bezludnej wyspie ..... .

3. Z najlepszym przyjacielem ..... .

4. Nigdy nie ..... .

5. Dla rodziców ..... .

18a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi wyrazami z ramki.

Gdybyśmy / Gdyby / Gdybyście / ~~*Gdybym*~~ / Gdybyś / Gdyby

Zdania warunkowe

	Gdy + *-bym, -byś...*	3. osoba l. poj. / l. mn. czasu przeszłego		czasownik w trybie przypuszczającym
ja ty on, ona, ono pan, pani	*Gdybym*	miał / miała	czas,	upiekłabym ciasto. mógłbyś do mnie przyjść. poszlibyśmy na lody. nauczyłybyśmy ją pływać. moglibyście pójść na kawę. przyjechaliby do nas. odwiedziłabym ich.
my wy oni, one państwo	....	mieli / miały	czas,	

18b. Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.

0. *Gdyby* ..... (Gdy / *ona*) dziś była niedziela, nie musiałabym wcześnie wstać.

1. ..... (Gdy / *ja*) była jedynaczką, miałabym pokój tylko dla siebie.

2. ..... (Gdy / *my*) pojechały na urlop, odpoczęłybyśmy trochę.

3. ..... (Gdy / *on*) Adam się nie spóźnił, zdążylibyśmy na pociąg.

4. ..... (Gdy / *one*) Zosia i Ania to wiedziały, byłoby im smutno.

5. ..... (Gdy / *ono*) słońce wyszło zza chmur, poszlibyśmy na spacer.

6. ..... (Gdy / *wy*) nie wzięli parasola, zmoklibyście.

7. ..... (Gdy / *ty*) nie zjadł wszystkich ciastek, nie czułbyś się źle.

8. ..... (Gdy / *oni*) nas odwiedzili, pokazalibyśmy im nasz ogród.

18c. Proszę uzupełnić zdania formami trybu przypuszczającego.

0. Gdybym się więcej uczyła, ...*miałabym*..... (*ja, r.ż.* / mieć) lepsze stopnie.

1. Gdybym miał psa, ... (*ja, r.m.* / musieć) wyprowadzać go codziennie na spacer.

2. Gdybyśmy mieli dużo pieniędzy, ... (*my, r.m.* / kupić) dom z ogrodem.

3. Gdybyście mnie o to poprosili, ... (*ja, r.ż.* / pomóc) wam.

4. Gdybyś obejrzała ten film, ... (*ty, r.ż.* / wiedzieć), o czym teraz mówimy.

5. Gdyby pan Kowalski miał samochód, ... (*on, r.m.* / jeździć) nim do pracy.

6. Gdyby Ewa i Ania miały dzisiaj czas, ... (*one, r.nm.* / pójść) z nami do kina.

7. Gdyby dziecko nie było chore, ... (*ono, r.n.* / spać) spokojnie w nocy.

8. Gdyby pogoda była lepsza, ... (*my, r.nm* / wyjść) na spacer.

18d. Proszę dokończyć zdania.

1. Gdybym mógł / mogła zamieszkać w Polsce, ...

2. Gdybym był dorosły / była dorosła, ...

3. Gdyby ludzie mieli skrzydła, ...

4. Gdyby nie było zegarów, ...

5. Gdyby były dwa słońca, ...

18e. Proszę napisać zdania według wzoru w wybranym rodzaju gramatycznym.

0. Nie mam czasu. Nie napiszę do niej listu.

Gdybym miał czas, napisałbym do niej list. / Gdybym miała czas, napisałabym do niej list.

1. Nie lubisz lodów. Nie jesz ich codziennie.

.....

2. Marta nie lubi się uczyć. Ma złe stopnie.

.....

3. W twoim pokoju jest bałagan. Nie znajdziesz szybko zeszytu.

.....

4. Jeździmy na zagraniczne wycieczki. Nie mamy dużo oszczędności.

.....

5. Nie lubicie słuchać muzyki. Nie chodzicie na koncerty.

.....

19. Gdybyś mógł / mogła tu być, co byś czuł / czuła? Co byś tu robił / robiła?

20a. Proszę posłuchać wypowiedzi osób, które zostały zapytane, co zrobiłyby, gdyby wygrały dużo pieniędzy, i zaznaczyć odpowiednie słowa.

0. Marek *chodziłby* / *nie chodziłby* do szkoły.

1. Fizyka, chemia i matematyka *interesują* / *nie interesują* Marka.

2. Podróż dookoła świata to marzenie *Ani* / *rodziców Ani*.

3. Ania *spróbowałaby* / *nie jadłaby* potraw, których nie zna.

4. Halina i jej mąż *są* / *nie są* dziadkami.

5. W schroniskach dla zwierząt *brakuje* / *nie brakuje* wielu rzeczy.

6. Grzesiek chciałby odpoczywać *za* / *przez* rok.

7. Grzesiek kupiłby dla *siebie* / *przyjaciół* domek nad jeziorem.

20b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i wpisać czasownik w odpowiedniej formie trybu przypuszczającego.

0. Marek nie ....*przestałby*..... się uczyć.

1. Marka ..... prywatni nauczyciele.

2. Marek ..... zobaczyć Kosmos na własne oczy.

3. Ania ..... rodziców w podróż po świecie.

4. Ania i jej rodzice ..... zdjęcia i ..... pamiątki.

5. Halina część pieniędzy ..... dzieciom, a także ..... schroniskom dla zwierząt.

6. Grzesiek chętnie ..... długi urlop.

7. Grzesiek ..... prezenty dla całej rodziny.

21. Co byś zrobił / zrobiła, gdybyś wygrał / wygrała dużo pieniędzy?

22. Proszę uzupełnić wiersz brakującymi wyrazami z ramki.

mniej / słodkie / ~~gdyby~~ / umieją / słone
byłby / rano / myślę / niektórzy / niektóre

Janusz Minkiewicz

Gdyby...

Gdyby[0] wszyscy umieli,
Co niektórzy .....[1],
Gdyby wszyscy się śmiali,
Jak .....[2] się śmieją,
Gdyby wszystkie dni były,
Jak .....[3] są dni,
To świat .....[4] lepszy!
Tak sądzę.
A ty?

Gdyby woda .....[5] mokra
Była .....[6] przy myciu,
Gdyby tran, jak sok z malin,
Tak smakował przy piciu,
Gdyby człowiek nie .....[7],
Ale .....[8] miał łzy,
To świat byłby lepszy!
Tak .....[9].
A wy?

A Proszę przeczytać tekst i wyjaśnić znaczenie zaznaczonych słów.

ZNALEZIONE W PRASIE

Inteligentny dom

Cieszące się coraz większą popularnością inteligentne domy, to **zaawansowane** technologicznie budynki, którym domownicy mogą **wydawać polecenia** za pomocą telefonu i które same potrafią także **przewidywać**, uczyć się i reagować w zależności od sytuacji. Choć obsługa takiego domu może się wydawać **skomplikowana**, w rzeczywistości jest bardzo łatwa.

Jak to działa? Najważniejszy jest system informatyczny, który zarządza i **steruje** wszystkimi elementami. Aby to było możliwe, w całym domu muszą być zainstalowane **czujniki** i kamery, które za pomocą wi-fi łączą się i współpracują ze wszystkimi urządzeniami.

Przykładowo, kiedy czujnik ciepła wykryje, że temperatura w domu spadła poniżej temperatury ustawionej przez właściciela, komputer włącza w domu **ogrzewanie**. Czujniki ruchu mogą sterować **oświetleniem**: jeśli domownicy wychodzą z kuchni, światło automatycznie gaśnie i zapala się w pokoju, do którego wchodzą. Również muzyka może „chodzić" za domownikami i grać w pomieszczeniu, w którym akurat się znajdują.

Inteligentny dom dba nie tylko o **wygodę** mieszkańców, ale także o ich **bezpieczeństwo**. Kiedy zauważy, że np. drzwi albo okno zostały otwarte przez kogoś obcego, natychmiast powiadomi właściciela oraz odpowiednie **służby**. Zawiadomi także straż pożarną, jeśli czujniki wykryją dym albo **ulatniający się** gaz.

Właściciel może sterować swoim mieszkaniem za pomocą smartfonu również wtedy, gdy jest poza domem. To trochę tak, jakby miał uniwersalny pilot, który działa z każdego miejsca na ziemi.

B Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i ocenić, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*Coraz więcej ludzi chce mieć inteligentny dom.*	x	
1	Budynki reagują tylko na polecenie człowieka.		
2	Sterowanie domem nie jest skomplikowane.		
3	Czujniki łączą się z urządzeniami przez Internet.		
4	Czujniki ciepła kontrolują temperaturę.		
5	W inteligentnym domu najważniejszy jest komfort mieszkańców.		
6	W razie pożaru właściciel domu sam musi zadzwonić po straż pożarną.		
7	Inteligentnym domem można sterować za pomocą jednego urządzenia.		

PROJEKT

Co znalazłoby się w twoim inteligentnym domu? Proszę go zaprojektować i przedstawić w klasie.

Lekcja 12

To już umiesz

1. Proszę wybrać odpowiedni czasownik i wpisać go we właściwej formie czasu teraźniejszego.

0. Często *chodzę* (*ja* / iść – chodzić) do tego małego sklepu na zakupy.
1. Tą drogą samochody ..... (*one* / jechać – jeździć) rzadko.
2. Co roku ..... (*my* / lecieć – latać) na wakacje do jakiegoś egzotycznego kraju, a w tym ..... (*my* / jechać – jeździć) w góry.
3. Mój tata właśnie ..... (*on* / jechać – jeździć) do pracy.
4. Słyszałam, że pojutrze ..... (*wy* / płynąć – pływać) do Szwecji. Nie wolelibyście ..... (*wy* / lecieć – latać) samolotem?
5. Chłopcy, dlaczego nie ..... (*wy* / iść – chodzić) do klasy, tylko tu stoicie?
6. O czasie mówimy, że ..... (*on* / lecieć – latać) lub ..... (*on* / płynąć – pływać).
7. Moja siostrzyczka jeszcze nie ..... (*ona* / iść – chodzić).
8. Pan Kowalski świetnie ..... (*on* / płynąć – pływać). Jego żona nie umie ..... (*ona* / płynąć – pływać), bo boi się głębokiej wody.
9. – O której zwykle ..... (*ty* / iść – chodzić) spać?
– Często ..... (*ja* / iść – chodzić) spać po północy, ale dziś muszę ..... (*ja* / iść – chodzić) do łóżka wcześniej, bo rano mam samolot.
10. Marta nie lubi ..... (*ona* / iść – chodzić) na piechotę do szkoły, woli ..... (*ona* / jechać – jeździć) rowerem.

2. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi przyimkami.

0. Jutro jedziemy *na* wycieczkę *do* Zakopanego.
1. Ania jedzie z rodzicami ..... podróż ..... Europie.
2. Na ferie pojadę ..... Bieszczady albo ..... Tatry.
3. Lubimy jeździć ..... Bałtyk i ..... Mazury.
4. Państwo Nowakowie co miesiąc chodzą ..... teatru, a w każdą sobotę ..... kina. Po filmie zawsze idą ..... kawiarni ..... lody.
5. Czemu ta mucha ciągle lata ..... moją głową? Wcześniej latała jak szalona ..... całym pokoju!
6. Wieczorem pójdziemy ..... spacer ..... plaży, a jeśli woda będzie ciepła, popływamy ..... jeziorze.
7. Gdzie w tym roku jedziemy? ..... Węgry czy ..... Hiszpanii?
8. Andrzej najpierw pojedzie ..... dworzec, żeby odebrać rodziców, a potem musi jeszcze pójść ..... pocztę, żeby wysłać list.

3. Proszę znaleźć w diagramie dwanaście nazw mieszkańców państw, a następnie napisać je w liczbie mnogiej zgodnie z podanym przykładem.

P	O	L	A	K	O	B	E	T	U	J
M	E	W	D	A	F	E	T	G	L	O
O	W	Ł	O	C	H	L	I	F	I	N
Ł	Y	A	E	Z	O	G	L	B	T	E
D	S	Z	W	E	D	I	O	K	W	Ł
A	Ł	S	K	C	S	H	H	M	I	O
W	O	R	T	H	B	J	O	G	N	T
I	W	E	R	R	A	T	L	J	I	Y
A	A	N	W	L	F	C	E	L	K	S
N	K	D	L	F	R	A	N	C	U	Z
I	C	A	M	T	I	E	D	F	Z	A
N	U	D	N	O	R	W	E	G	S	T
S	Z	W	A	J	C	A	R	L	E	M

0. *Polak – Polacy*
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....
11. .....
12. .....

4. Proszę napisać zdania w liczbie mnogiej zgodnie z podanym przykładem.

0. Każdy chłopiec w mojej klasie jest koleżeński i miły.
Wszyscy chłopcy w mojej klasie są koleżeńscy i mili .....

1. Który uczeń jest dziś nieobecny? Czy on jest chory?
..... ?

2. Taki gość jak pan jest zawsze mile widziany.
..... .

3. Nasz nauczyciel jest młody i wesoły.
..... .

4. Mój sąsiad jest wysoki i chudy.
..... .

5. Ten człowiek jest jakiś dziwny.
..... .

6. Nasz ojciec po wywiadówce będzie trochę zły.
..... .

7. Ten twój syn to urodzony sportowiec!
..... .

8. Tamten lekarz jest ciągle zajęty i zmęczony.
..... .

9. Student najczęściej jest ambitny i pracowity.
..... .

10. Jaki jest stereotypowy Ukrainiec, Amerykanin, Białorusin i Arab?
..... .

5. Proszę uzupełnić tekst formami biernika.

proc. = procent (%)

Co jedzą Polacy?

Naukowcy sprawdzili, co jedzą Polacy. Prawie połowa Polaków (48 proc.) je na obiad ...*mięso*... (mięso)[0], a tylko 4 proc. sięga po ..... (ryba)[1].

Z czym lubimy jeść ..... (mięso)[2]? Najczęściej (42 proc.) wybieramy ..... (*l.mn.* / ziemniak)[3], o wiele mniej osób (4 proc.) je ..... (biały ryż)[4], a ..... (*l.mn.* / zdrowa kasza)[5] wybiera tylko 2 proc. Chociaż bardzo lubimy ..... (*l.mn.* / frytka)[6], to na obiad wybiera je tylko 1,5 proc.

Tylko 34 proc. z nas je do obiadu ..... (*l.mn.* / niegotowane warzywo)[7], ... (*l.mn.* / surówka)[8] czy ..... (*l.mn.* / sałatka)[9]. Po ..... (*l.mn.* / warzywo gotowane)[10] lub ..... (pieczone)[11] sięga 16 proc. ankietowanych. Polacy bardzo rzadko jedzą na obiad ..... (pizza)[12], ... (*l.mn.* / hamburger)[13] czy ..... (*l.mn.* / owoc morza)[14]. Prawie 40 proc. osób na obiad jada ..... (zupa)[15].

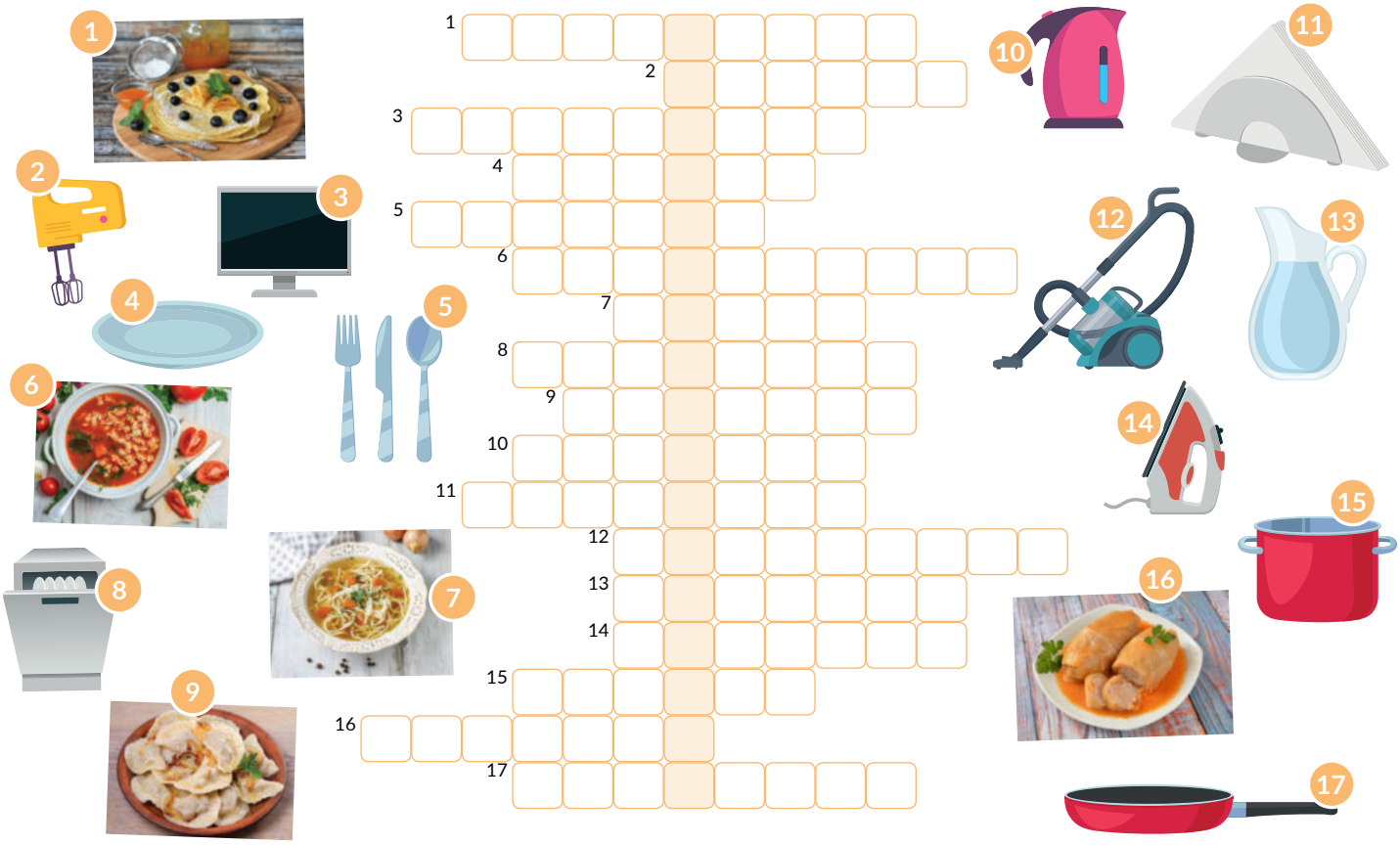
A jakie są nasze zwyczaje śniadaniowe? Zdecydowana większość sięga po ..... (pieczywo)[16] – 84 proc. Do chleba najczęściej wybieramy ..... (*l.mn.* / wędlina)[17] – ponad 46 proc. Znacznie mniej osób (17 proc.) je na śniadanie ..... (*l.mn.* / żółty ser)[18]. Jeszcze mniej osób (14 proc) wybiera ..... (twaróg)[19] i ..... (*l.mn.* / serek homogenizowany)[20], a tylko 8 proc. je rano ..... (*l.mn.* / jajko)[21].

6. Na podstawie tekstu z ćwiczenia 5 proszę określić, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*Ponad połowa Polaków je na obiad mięso.*		x
1	Polacy rzadziej jedzą rybę niż mięso.		
2	Polacy częściej jedzą kaszę niż ryż.		
3	Częściej jemy warzywa surowe niż gotowane.		
4	Niemal 40 proc. Polaków je na obiad zupę.		
5	Na śniadanie wolimy jeść wędliny niż sery.		
6	Częściej jemy ser biały niż żółty.		
7	Jajka jemy częściej niż wędliny.		

7. Proszę zapytać trzy osoby w klasie, co najczęściej jedzą na śniadanie, obiad i kolację.

8. Proszę rozwiązać krzyżówkę, a następnie wyjaśnić znaczenie hasła.

Hasło: .....

9. Proszę uzupełnić zdania formami trybu rozkazującego.

0. ...*Przyjdź*... (*ty* / Przyjść) do nas dziś i ...*kup*... (*ty* / kupić) najnowszy telewizor!

1. Piotrku, ... (*ty* / zanieść) książki do biblioteki i ..... (powiedzieć) pani bibliotekarce, że jutro też je wypożyczymy.

2. ..... (*wy* / Powiedzieć) Magdzie, ... (*ona* / nie martwić się) jedynką z matmy.

3. ..... (*wy* / Poprosić) to dziecko, ... (*ono* / przestać) krzyczeć pod oknem.

4. Mam pomysł! ..... (*my* / Zamówić) pizzę i ..... (oglądać) filmy cały wieczór.

5. Dzieci, ... (*my* / upiec) dzisiaj ciasto. Kasiu, ... (*ty* / ubić) jajka z cukrem, a ty, Grzesiu, ... (*ty* / włączyć) piekarnik.

6. ..... (*wy* / Przestać) się w końcu kłócić!

7. ..... (*wy* / Nie rozmawiać) z pełnymi ustami!

8. ..... (pan, zaczekać) chwilę na korytarzu.

9. ..... (pani, przyjść) jutro.

10. ..... (państwo, częstować się).

11. ..... (panie, obejrzeć) nasze najnowsze żelazka!

12. ..... (panowie, spróbować) naszych gołąbków!

10. Jakie to danie? Proszę napisać nazwy.

0. Tradycyjna polska zupa z kurczaka podawana z makaronem – ...*rosół*... .
1. Farsz z mięsa mielonego i ryżu zawinięty w liście kapusty – ..... .
2. Robimy je z tartych ziemniaków – ..... .
3. Kwaśna zupa z kiełbasą – ..... .
4. Ciasto z jabłkami – ..... .
5. Popularny polski kotlet z wieprzowiny – ..... .
6. Smażone na głębokim oleju, okrągłe, słodkie, z dżemem – ..... .

11. Proszę napisać, jaki to może mieć smak?

0. Jabłko może być ..*słodkie albo kwaśne*..... .
1. Kawa może być ..... .
2. Papryka może być ..... .
3. Frytki mogą być ..... .

12. Proszę uzupełnić zdania formami dopełniacza liczby pojedynczej lub mnogiej.

0. Szukam .....*dobrej pralki*..... (dobra pralka).
Nie lubię .....*moich nowych sąsiadów*..... (mój nowy sąsiad).
1. Rodzice nie pozwalają mi mieć ani ..... (pies), ... ani (kot).
2. Zapomniałam imię ..... (ten miły policjant).
3. Z ..... (nasz nowy ekspres) wychodzi najlepsza kawa.
4. Nie widziałeś gdzieś ..... (stary pilot) do telewizora?
5. Maks, wyjmij pizzę z ..... (zamrażarka) i włóż na 30 min. do ..... (piekarnik).
6. Nie poznaliście jeszcze ..... (nowa nauczycielka) od ..... (język francuski)?
7. Zanim zaczniesz prasować, wlej wodę do ..... (żelazko).
8. Nie rozumiem tego ..... (ćwiczenie).
9. Dziś wieczorem pilnuję ..... (*l.mn.* / dziecko) ..... (*l.mn.* / mój przyjaciel).
10. Znam wszystkich oprócz ..... (*l.mn.* / ten mężczyzna).
11. Nie znam żadnych ..... (*l.mn.* / polski malarz).
12. Panicznie boję się ....., ..., ... (*l.mn.* /pająk, mysz, wąż).
13. Mieszkamy naprzeciwko ..... (nasza babcia).
14. Chciałam zrobić naleśniki, ale nie mam w domu ani ..... (mleko), ani ..... (*l.mn.* / jajko).
15. Poproszę słoik ..... (dżem truskawkowy) i 8 ..... (cytryna).
16. Dlaczego nie lubisz swoich ..... (*l.mn.* / starszy brat) i ..... (*l.mn.* / młodsza siostra)?

13a. Proszę uzupełnić dialog formami dopełniacza.

W restauracji

KELNER: Dzień dobry! Karta dla państwa.

PIOTR: Dziękujemy. Poprosimy rosół i zupę pomidorową.

KELNER: Niestety, nie ma ani *rosołu*[0], ani .....[1]. Mamy tylko żurek i barszcz z uszkami.

PIOTR: Moja żona nie lubi .....[2], poprosimy więc barszcz.

ANNA: Czy mają państwo pierogi ruskie?

KELNER: Bardzo mi przykro, ale nie mamy .....[3]. Mogę państwu polecić pierogi z kaszą gryczaną.

ANNA: Niestety, nie jem .....[4]. W takim razie poproszę placki ziemniaczane ze śmietaną.

KELNER: Och..., będzie mały problem, ponieważ nie mamy .....[5], ale mogę pani podać jogurt naturalny.

ANNA: Dobrze, poproszę placki z jogurtem.

PIOTR: A ja poproszę gołąbki.

KELNER: Niestety, nie mamy już .....[6], mogę panu polecić bigos albo kotlet schabowy z ziemniakami.

PIOTR: Nie lubię .....[7], dlatego poproszę kotlet schabowy. A do picia małe piwo.

KELNER: Bardzo mi przykro, ale nie sprzedajemy .....[8], mogę panu podać duże.

PIOTR: Doskonale! Niech będzie duże, a dla mojej żony czerwone wino.

KELNER: Niestety, nie mamy już .....[9], jest tylko białe.

ANNA: Nie szkodzi, białe wino też bardzo lubię.

50 minut później

KELNER: Proszę bardzo, państwa rachunek. Płacą państwo kartą czy gotówką?

PIOTR: Nie mamy .....[10], zapłacimy kartą.

KELNER: Doskonale.

PIOTR: Bardzo dziękujemy. Do widzenia!

KELNER: Zapraszamy częściej. Życzę państwu miłego wieczoru!

13b. Proszę w trzyosobowych grupach napisać dialog w restauracji, w którym znajdą się formy dopełniacza.

14. Jak to powiedzieć przy stole? Proszę napisać, co możemy powiedzieć w tych sytuacjach.

0. Chcesz zachęcić gości do jedzenia. – *Proszę się częstować* .

1. Masz ochotę na więcej jedzenia. – ..... .

2. Najadłeś się i nie chcesz już więcej jeść. – ..... .

3. Sałatka stoi daleko od ciebie. – ..... .

4. Dziękujesz za jedzenie. – ..... .

5. Zachęcasz gości do jedzenia. – ..... .

15. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami trybu przypuszczającego.

0. Marku, czy ...*pożyczyłbyś*..... (*ty, r.m.* / pożyczyć) mi zeszyt z geografii?

1. Twoja wychowawczyni ..... (*ona* / chcieć) z nami porozmawiać. Czy ..... (*ty, r.m.* / móc) nam powiedzieć, o co chodzi?

2. Gdybyś nam nie powiedział, nadal nie ..... (*my, r.nm.* / wiedzieć) o tym.

3. To zadanie ..... (*ono* / być) dla mnie łatwiejsze, gdybym uważał na lekcji. Teraz nie ..... (*ja, r.m.* / martwić się), że dostanę jedynkę z kartkówki.

4. Gdyby państwo Kowalscy mieli samochód, nie ..... (*oni* / musieć) chodzić pieszo na zakupy, a w weekendy ..... (*oni* / wyjeżdżać) za miasto.

5. Aniu, ... (*ty, r.ż.* / posprzątać) w końcu w swoim pokoju! A ty, Marku, ... (*ty, r.m.* / wyprowadzić) wreszcie psa na spacer!

6. Mój syn ..... (*on* / grał) w te gry przez cały dzień! ..... (*on* / Zapomnieć) nawet o jedzeniu i piciu!

7. Czy ..... (*wy, r.nm.* / pójść) ze mną na zakupy? ..... (*my, r.m.* / Kupić) potrzebne produkty i ..... (*my, r.m.* / upiec) tort dla mamy.

8. Gdybyśmy poszli do babci, ... (*ona* / poczęstować) nas ciastem i jak zwykle ..... (*ona* / pytać) o stopnie w szkole.

9. Chętnie ..... (*ja, r.ż.* / kupić) tę bluzkę. Myślę, że ..... (*ja, r.ż.* / wyglądać) w niej świetnie.

10. Moje siostry ..... (*one* / wziąć) udział w szkolnym przedstawieniu, gdyby nie musiały poprawić kilku ocen.

16. Proszę napisać zdania zgodnie z podanym przykładem.

0. Mam telefon. Dzwonię do ciebie.

Gdybym nie miał telefonu, nie dzwoniłbym do ciebie......

Gdybym nie miała telefonu, nie dzwoniłabym do ciebie......

1. Komputer jest stary. Często się psuje.

.....

2. Kawa była gorąca. Nie wypiłam jej szybko.

.....

3. Zgubiłeś pieniądze. Nie kupisz sobie nowej gry.

.....

4. Lubimy cię. Zapraszamy cię do nas.

.....

5. Dziecko jest chore. Mama jest niespokojna.

.....

6. Pani Ewa nie je warzyw i owoców. Nie ma energii.

.....

Lekcja 13

Legenda o smoku wawelskim

1a. Proszę podpisać rysunki wyrazami z ramki.

szewc / królewicz / smok / (smocza) jama / rycerz / ~~król~~ / zamek
królowa / królewna / tron

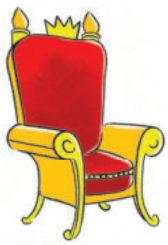
0. ...*król*... i .....

1. ..... i .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

1b. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ćwiczenia 1a.

0. Dawno, dawno temu na polskim ...*tronie*... zasiadał ...*król*... Krak. Bardzo kochali go jego poddani, ponieważ był sprawiedliwy i mądrze rządził królestwem.

1. W pewnym małym mieście mieszkał sobie kiedyś skromny ....., który robił czarodziejskie buty. Jeden krok postawiony w tych butach miał 7 mil!

2. Kiedy ..... z obrzydzeniem pocałowała żabę, ta nagle zamieniła się w pięknego ..... .

3. Za siedmioma górami, za siedmioma rzekami żyła piękna złotowłosa ..... Aurora. O jej rękę walczyli najodważniejsi ..... z całego królestwa.

4. W pewnym bogatym grodzie, niedaleko królewskiego ..... swoją ..... miał żarłoczny ..... .

5. Stara zgorzkniała ..... co wieczór pytała czarodziejskiego lustra: „Lustereczko, powiedz przecie, kto jest najpiękniejszy w świecie?". Na co lustro odpowiadało: „Tyś, ..., najpiękniejsza".

2a. Proszę ułożyć fragmenty „Legendy o smoku wawelskim” w odpowiedniej kolejności i dopasować do nich rysunki.

1 **A.** Dawno, dawno temu na polskim tronie zasiadał król Krak. Jego królestwo słynęło z urodzajnej ziemi, pięknych krajobrazów i grodu, który zapewniał mieszkańcom bezpieczeństwo. Królewski zamek dumnie wznosił się na wzgórzu Wawel, przylegającym niemal do samej Wisły, z której czerpali wodę mieszkańcy.

..... **B.** Pewnego dnia na Wawelu pojawił się młody szewc o imieniu Skuba. Młodzieniec ukłonił się nisko królowi i powiedział:

– Czcigodny królu, pozwól mi pokonać smoka.

– Chłopcze – odparł król – czy nie wiesz, ilu dzielnych rycerzy próbowało zmierzyć się ze smokiem? Byli to doświadczeni wojownicy, a mimo to nie pokonali potwora.

– Wiem, panie – opowiedział szewczyk. – Mimo to chcę spróbować.

Król wiedział, że siłą nie da się pokonać smoka, dlatego postanowił dać chłopcu szansę.

..... **C.** Zapach świeżego mięsa obudził smoka, który pożarł barana ze smakiem. Oblizał się zadowolony, ale już po chwili siarka ukryta w zwierzęciu zaczęła palić go od wewnątrz. Potwór rzucił się w kierunku Wisły, aby ugasić pragnienie, i pił tak długo, aż w pewnym momencie pękł.

..... **D.** W królestwie zapanowała wielka radość. Mieszkańcy byli wdzięczni Skubie za uwolnienie ich od strasznego potwora. Dzielny szewczyk, zgodnie z obietnicą, poślubił królewnę i mądrze rządził połową królestwa, które otrzymał. I tak wszyscy żyli długo i szczęśliwie.

..... **E.** Pewnego dnia w jamie wzgórza zamieszkał ogromny, ziejący ogniem smok. Potwór był nieustannie głodny, dlatego polował na dzikie i gospodarskie zwierzęta z okolicy. Mieszkańcy grodu Kraka chcieli przegnać gada, gdyż obawiali się, że wkrótce zabraknie im jedzenia.

..... **F.** Poczekał, aż zapadnie noc, i w świetle księżyca, gdy wszyscy spali (łącznie ze smokiem), położył wypchanego siarką barana przy wejściu do smoczej jamy i szybko uciekł.

..... **G.** Król wezwał do zamku najdzielniejszych rycerzy i ogłosił, że ten, który pokona bestię, otrzyma pół królestwa oraz jego córkę za żonę. Śmiałków było wielu, ale niestety większość z nich nie wróciła z wyprawy, a ci, którzy pozostali przy życiu, zrezygnowali z królewskiej nagrody.

..... **H.** Szewczyk szybko zabrał się do realizacji swojego planu. Wziął skórę z dużego barana, napełnił ją siarką i całość dokładnie zaszył.

Na podstawie: http://audio-bajki.pl/bajki-klasyczne/item/109-legenda-o-smoku-wawelskim

2b. Proszę jeszcze raz przeczytać legendę i ocenić, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

		P	F
0	*Wzgórze wawelskie leży nad Wisłą.*	x	
1	Smok polował tylko na dzikie zwierzęta.		
2	Wielu rycerzy nie przeżyło spotkania ze smokiem.		
3	Król uważał, że smoka można pokonać tylko siłą.		
4	Szewc wypchał skórę barana siarką.		
5	Smok poczuł palenie w żołądku po godzinie od zjedzenia barana.		
6	Szewczyk otrzymał w nagrodę tylko rękę królewny.		

2c. Proszę znaleźć w tekście legendy trzy synonimy słowa „smok".

.....

2d. Proszę odnaleźć w tekście legendy słowa, które pasują do wyjaśnień.

0. Państwo, którym rządzi król, to ...*królestwo*... .

1. Ziemia dobrej jakości to ..... ziemia.

2. Niska góra to ..... .

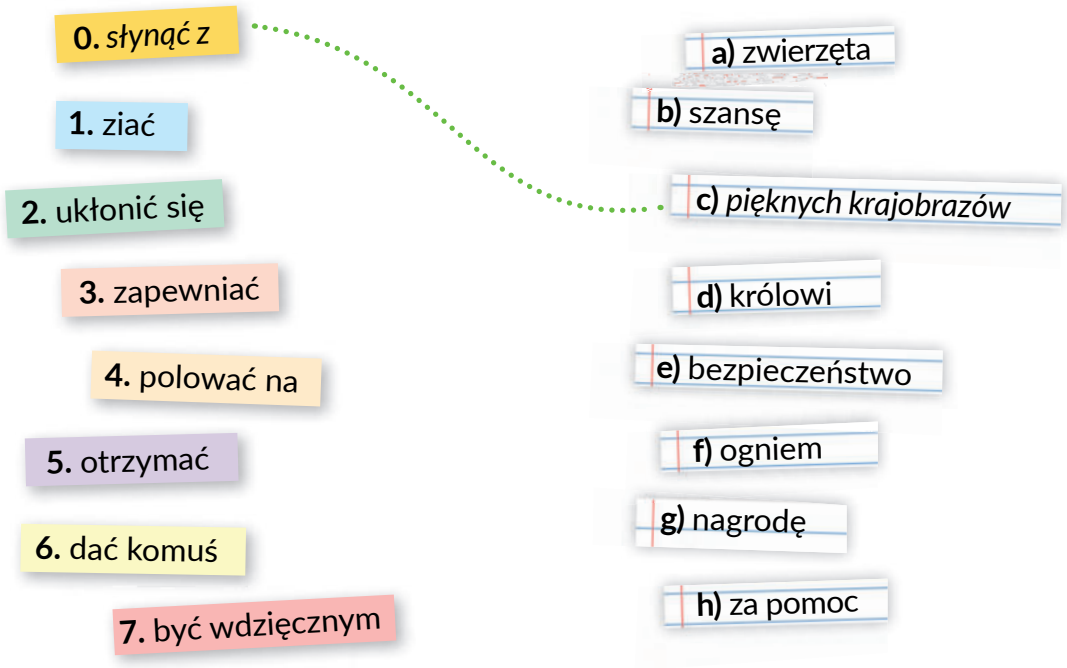
3. Krowa, koza, owca to zwierzęta ..... .

4. Jeleń, sarna, dzik to ..... zwierzęta.

5. ..... to człowiek śmiały, odważny.

6. Człowiek, który walczy (np. rycerz), to ..... .

2e. Proszę połączyć wyrazy, a następnie ułożyć z nimi zdania.

Przykład: ...*Mazury słyną z pięknych krajobrazów*... .

3. Proszę posłuchać na YouTube piosenki o smoku wawelskim w wykonaniu Danuty Stankiewicz i uzupełnić tekst brakującymi słowami.

Smok wawelski

Dawno, dawno, przed ....*wiekami*...[0]
w ciemnej .....[1] pod Krakowem
mieszkał smok wawelskim zwany.
Smok .....[2], smok trzygłowy.

Bali go się wszyscy ludzie:
chłopi, kupcy i .....[3].
Nawet król się trząsł ze strachu,
bo kto widział takie .....[4].

Co dnia ledwie wzeszło .....[5],
smok wychodził ze swej jamy
i szedł wprost na .....[6] łąki,
gdzie polował na barany.

Później .....[7] dzikie harce,
niszczył domy i zagrody.
Straszył .....[8] lub ich łapał,
po czym wrzucał wprost do wody.

.....[9] miarka się przebrała,
wszyscy mieli dość potwora.
Ale nie był nikt tak .....[10],
aby zgładzić tego stwora.

W końcu znalazł się odważny,
był to znany .....[11] Dratewka.
Szewc wziął owcę i do wnętrza,
napchał .....[12] oraz pieprzu.

Kiedy .....[13] noc zapadła,
szewczyk poszedł wprost pod jamę
i na próg .....[14] owcę,
by smok zjadł ją na śniadanie.

Rankiem smok .....[15] owcę całą,
lecz brzuch palił go od siarki,
więc pół .....[16] duszkiem wypił
i pękł cały na kawałki.

A z tej .....[17], którą śpiewam,
płynie taka mądrość stara,
byś nie czynił innym krzywdy,
bo cię .....[18] sroga kara.

Autor tekstu: Jerzy Andrzej Masłowski
Kompozytor: Waldemar Zajączkowski
Wykonanie: Danuta Stankiewicz

Ciekawostka!

Szewc z legendy o smoku wawelskim miał na imię Skuba. Szewczyk Dratewka jest bohaterem utworu Marii Kownackiej i podobnie jak Skuba podstępem pokonuje smoka. Dlatego przez pomyłkę w legendzie o smoku wawelskim pojawia się czasami Szewczyk Dratewka.

4. Proszę uzupełnić tekst brakującymi fragmentami.

Tajemnice smoka wawelskiego

Kraków jest miastem wielu legend, a jedną z [**A** – 3] wawelskim. Pojawiła się ona na przełomie XII i XIII wieku w „Kronice" Wincentego Kadłubka.

W pierwszej wersji legendy smok został [**B** –], który sam wpadł na pomysł, żeby podłożyć smokowi siarkę zaszytą w bydlęcą skórę. Opowieść o smoku wawelskim powtarzali późniejsi kronikarze, ale dopiero pod koniec XVI wieku powstała wersja, w której [**C** –].

Pomnik smoka wawelskiego autorstwa Bronisława Chromego

Fot. Wikipedia, Yohan euan o4 - praca własna

Kości smoka nad katedrą wawelską

Najbardziej znanym wizerunkiem smoka wawelskiego jest rzeźba [**D** –] Bronisława Chromego. Bestia stoi u stóp wawelskiego wzgórza. Dzięki specjalnej instalacji gazowej rzeźba, [**E** –], zionie ogniem.

Na Wawelu można także zobaczyć kości legendarnego smoka. W rzeczywistości [**F** –]. Najdłuższa z nich ma ponad metr. Kości wiszą nad wejściem do katedry i są bardzo dobrze przymocowane. Legenda bowiem głosi, że [**G** –], zawali się także wawelska katedra.

Na podstawie: Smok zionie ogniem pod Wawelem. Posąg autorstwa Bronisława Chromego z 1972 r., na www.historiaposzukaj.pl

1. pojawił się dzielny szewc
2. jak prawdziwy smok
3. *najsłynniejszych jest opowieść o smoku*
4. wykonana w 1972 r. przez
5. zabity przez synów Kraka
6. jeśli kości spadną
7. są to kości mamuta, nosorożca albo walenia

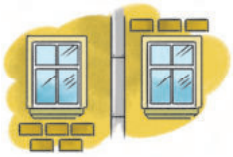
Jak inaczej można było pokonać smoka? Proszę przygotować własną wersję zakończenia „Legendy o smoku wawelskim".

Lekcja 14

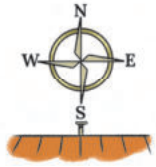
Legenda o warszawskiej syrence

1a. Proszę podpisać rysunki wyrazami z ramki.

miecz / szyld / róża wiatrów / płetwa / latarnia / pieczęć / wizerunek / łuska / ~~elewacja~~ / łapa / witraż / tarcza

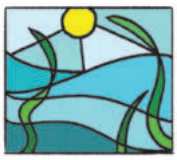
0. *elewacja*

1. .....

2. .....

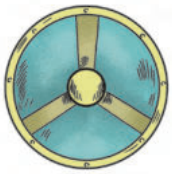
3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

8. .....

9. .....

10. .....

11. .....

1b. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ćwiczenia 1a.

0. *Elewacja* kamieniczek na Starym Mieście jest z kamienia naturalnego.
1. Na dachu domu stoi ....., która pokazuje kierunek wiatru.
2. To dziwne, jest już ciemno, a ..... jeszcze się nie świecą.
3. W oknach kościołów możemy zobaczyć kolorowe ....., które przedstawiają różne postaci i wydarzenia.
4. Jaki mądry pies! Umie podawać ..... na powitanie!
5. Dzięki ..... ryby mogą pływać i poruszać się w różnych kierunkach.
6. Przed przyrządzeniem ryby najpierw trzeba z niej usunąć ..... .
7. Na wycieczce oglądaliśmy stare dokumenty, na których była ..... króla Władysława Jagiełły.
8. Rycerze walczyli ....., a swoje ciało osłaniali ..... .
9. Nad restauracją wisi wielki drewniany ..... z napisem „Jak u Mamy”.
10. Dostałam w prezencie piękny album z ..... polskich królów.

2a. Proszę uzupełnić legendę o warszawskiej syrence brakującymi fragmentami, które znajdują się na kolejnej stronie.

Dawno temu na brzegu Wisły stała rybacka wioska. Krążyła w niej legenda o syrenie mieszkającej [**A** – 0], jednak nikt tej tajemniczej istoty nigdy nie widział. Czasami tylko rybacy słyszeli, jak śpiewa, i mówili, [**B** – .....].

Pewnego dnia trzej rybacy spotkali się na brzegu rzeki.

– Jeśli złapiemy syrenę i zawieziemy ją księciu, [**C** – .....] – powiedział jeden z nich.

– Musielibyśmy wypłynąć w nocy i ukryć łódź w nadbrzeżnych trzcinach. Ale trzeba wziąć pochodnię, bo w ciemnościach niczego nie zobaczymy – dodał drugi.

– W takim razie poczekajmy do pełni księżyca. Wtedy będzie jaśniej i [**D** –.....] – odezwał się trzeci.

Kiedy nadeszła oczekiwana noc, zaczaili się w łodzi blisko brzegu, trzymając w dłoniach mocną sieć. Nie czekali zbyt długo. Syrena wypłynęła z fal i usiadła na jednym z przybrzeżnych głazów, [**E** – .....]. Rybacy oczarowani jej głosem długo nie mogli się poruszyć, aż wreszcie najstarszy z nich wyjął z kieszeni wosk i kazał towarzyszom zatkać nim sobie uszy. Wtedy rybacy, nie słysząc już cudownego śpiewu, zarzucili na syrenę sieć, wyciągnęli ją na brzeg i [**F** – .....]. Postawili na straży najmłodszego rybaka, a sami poszli przygotować wóz, którym zamierzali zawieźć syrenę do księcia. Młody rybak [**G** – .....] i kiedy zobaczył, że otwiera usta, odetkał sobie uszy, aby usłyszeć, co mówi.

– Wypuść mnie, proszę.

– Jak to? Mam cię uwolnić? – zapytał zdziwiony.

– Tak, [**H** – .....] – odpowiedziała syrena i zaczęła śpiewać jedną ze swych pieśni.

Zauroczony jej głosem rybak wziął ją na ręce i zaniósł na brzeg Wisły. Gdy pozostali rybacy wrócili do chaty i zobaczyli, że [**I** – .....], ruszyli w pogoń. Było już za późno – syrena dopływała do środka rzeki. Przestraszony krzykami młody rybak również skoczył do wody i płynął do syreny, mimo nawoływań pozostałych, aby wracał na brzeg. Syrena zatrzymała się jeszcze na chwilę i [**J** – .....].

– Śpiewałam dla was co noc, bo was polubiłam! Chciałam wam towarzyszyć, żeby w razie potrzeby ostrzec was przed niebezpieczeństwem! A wy złapaliście mnie jak zwykłą rybę i chcieliście sprzedać za garść złota! Dlatego was opuszczam. Jeżeli wrócę, to [**K** – .....], aby was bronić. Ale pojawię się wtedy, gdy niebezpieczeństwo będzie tak wielkie, że sami sobie nie poradzicie.

Po tych słowach syrena zniknęła na zawsze. Nikt też już nigdy nie widział młodego rybaka, który podążył za nią. Dziś [**L** – .....] stoi wielkie miasto – Warszawa. Mieszkańcy nie zapomnieli o swojej syrenie. Na brzegu Wisły stoi jej pomnik. Z tarczą i mieczem uniesionym do góry strzeże bezpieczeństwa miasta. Jednak do tej pory, pomimo różnych dziejów Warszawy, [**Ł** – .....]. A to oznacza, że wciąż jeszcze nie nadszedł czas spełnienia jej obietnicy.

Na podstawie: www.bajkowyzakatek.eu

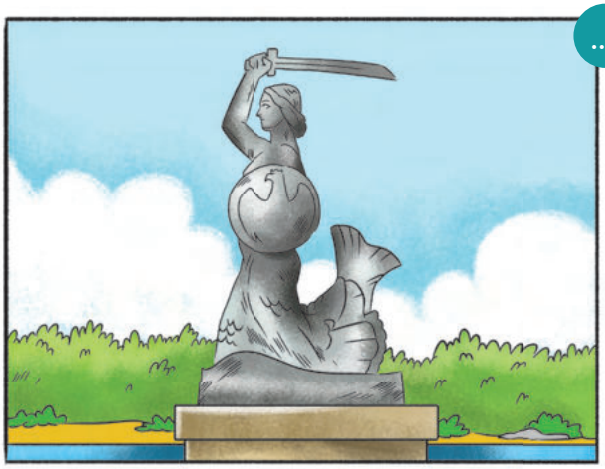
0. *w głębinach rzeki*
1. a potem zaczęła śpiewać
2. że ma cudowny głos
3. zawołała do stojących na brzegu
4. zanieśli do jednej z chat
5. na miejscu rybackiej wioski
6. nie będziemy potrzebowali ognia
7. uwolnij mnie i chodź ze mną
8. nikogo w niej nie ma
9. ani razu się nie pojawiła
10. tylko z mieczem i tarczą
11. dostaniemy mnóstwo złota
12. przyglądał się syrenie z zaciekawieniem

2b. Proszę ułożyć rysunki w odpowiedniej kolejności, a następnie opowiedzieć legendę własnymi słowami.

....

....

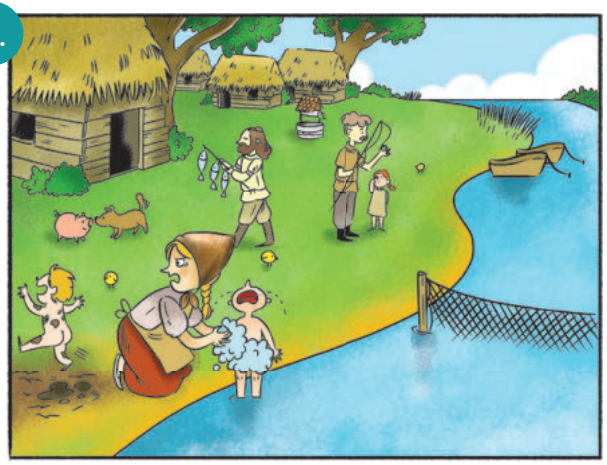
....

....

....

....

3. Proszę przeczytać tekst, obejrzeć rysunki, a następnie zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Syrenka znajduje się w herbie Warszawy od bardzo dawna, ale nie zawsze wyglądała tak samo jak dziś. Najstarszy jej wizerunek pochodzi z pieczęci miejskiej z końca XIV wieku. Wtedy przyjmowała postać człowieka ze skrzydłami, ogonem i dwiema łapami. Na starych obrazkach widać, że ma brzuch pokryty łuską. Później przedstawiano ją jako kobietę ze skrzydłami i płetwami zamiast nóg. Wtedy przypominała bardziej smoka niż zgrabną pół kobietę, pół rybę.

W piękną dziewczynę z rybim ogonem syrenka zmieniła się dopiero w XVIII wieku. Dzisiaj syrenka malowana na czerwonym tle, trzyma w ręku miecz i tarczę. Ile warszawskich syrenek można spotkać w stolicy? Tego nikt nie policzył. Już na samym Starym Mieście jest ich wiele – są na elewacjach, w herbach, na różach wiatrów, latarniach, witrażach i szyldach. Kiedy będziesz w Warszawie, rozejrzyj się uważnie, bo syrenki można spotkać w wielu miejscach!

Na podstawie: https://warsawtour.pl/syrenki-warszawskie/

Fot. Wikipedia, NN; Wikipedia, Joannes Gianotii; Wikipedia, Poznaniak - Praca własna.

Herb Warszawy umieszczony na karcie tytułowej księgi rachunkowej Starej Warszawy z 1599 r.

Herb Starej Warszawy znajdujący się na okładce księgi z 1652 r.

Obecny herb Warszawy

		P	F
0	*Wizerunek warszawskiej syrenki był zawsze taki sam.*		x
1	Pierwszy wizerunek syrenki powstał w XV wieku.		
2	Początkowo syrenka wyglądała jak smok, a nie jak kobieta.		
3	Współczesna syrenka trzyma miecz w prawej ręce.		
4	Nikt dokładnie nie wie, ile jest syrenek w stolicy Polski.		
5	Warszawskie syrenki można spotkać głównie na ścianach budynków.		

4. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami z ramki, a następnie podpisać zdjęcia przedstawiające warszawską syrenkę.

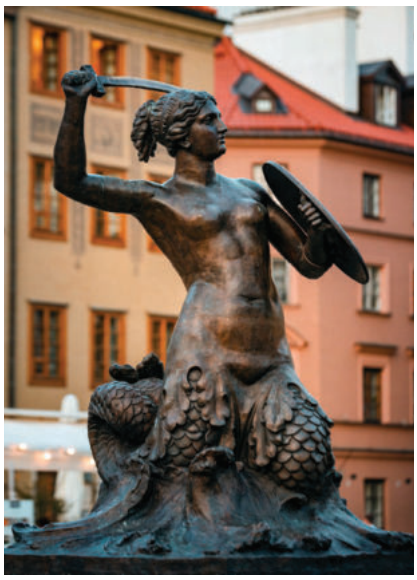
zabytków / rzeką / tarczę / ~~syreny~~ / wizerunek / pomników / ogonem / warszawskiego / najbardziej / mieście / mieczem

Popularność motywu ...*syreny*...[0] sprawiła, że Warszawę zaczęto nazywać „syrenim grodem", a jej mieszkańców – „syreniarzami". Dziś w Warszawie spotkać można wiele .....[1] syrenki. Część z nich jest oficjalnie wpisana na listę .....[2], inne stawiane są przez prywatne osoby. Dlatego nie jest znana dokładna liczba rzeźb, które przedstawiają warszawską syrenkę. Do .....[3] znanych na terenie Warszawy należą:

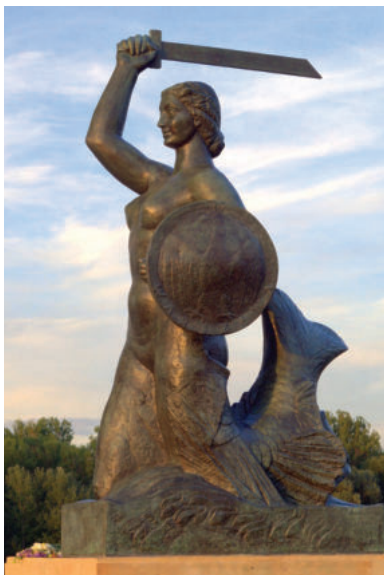
1. Pomnik syreny na Starym .....[4], który odsłonięto w 1855 roku. Przedstawia on syrenę wynurzającą się ze spienionych fal, ze skręconym .....[5] i trzymającą miecz w prawej ręce uniesionej do góry, a w lewej .....[6]. Na przestrzeni lat pomnik zmieniał swoje miejsce położenia. Dziś oryginał pomnika podziwiać możemy w Muzeum Warszawy, a stojący w centralnej części .....[7] Rynku monument jest kopią wykonaną w 2008 roku. Pomnik został przeniesiony do muzeum ze względu na poważne uszkodzenia spowodowane czynnikami atmosferycznymi, czyli np. wiatrem, deszczem i śniegiem.

2. Pomnik syreny na Powiślu, który odsłonięto w 1939 roku. Rzeźba przedstawia postać syreny z uniesionym .....[8] i tarczą. Na tarczy znajduje się .....[9] orła, wokół którego widnieje napis „Warszawa". Lokalizacja syrenki nad Wisłą miała podkreślać jej związek z .....[10], którą znamy z legendy o symbolu stolicy.

Na podstawie: https://polskazachwyca.pl/ciekawostki/warszawska-syrenka-symbol-polskiej-stolicy/

A. .....

B. .....

KLUCZ

LEKCJA 1

1c

Hasło: Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał.

2a

1. e
2. a
3. j
4. i
5. k
6. d
7. b
8. c
9. f
10. g

2b

1. nieobecność, usprawiedliwienie
2. korepetycje
3. dziennik
4. wywiadówka
5. masakra
6. wagary
7. uwagę
8. zwolnienie
9. ściągawkę

3a

1. zwolnienie
2. kartkówkę
3. masakra
4. korepetycje
5. uwagę
6. pracy
7. usprawiedliwienie
8. uwagę
9. wywiadówką
10. matmy
11. wagary
12. dzienniku elektronicznym

Rebus

Hasło: Nauczanie zdalne

4a

1. F
2. A
3. E
4. B
Zbędny fragment: D

6a

Rodzaj		
męski	żeński	nijaki
ja byłem pisałem czytałem	**ja** byłam pisałam czytałam	
ty byłeś pisałeś czytałeś	**ty** byłaś pisałaś czytałaś	
on był pisał czytał	**ona** była pisała czytała	**ono** było pisało czytało

Rodzaj	
męskoosobowy	niemęskoosobowy
my byliśmy pisaliśmy czytaliśmy	**my** byłyśmy pisałyśmy czytałyśmy
wy byliście pisaliście czytaliście	**wy** byłyście pisałyście czytałyście
oni byli pisali czytali	**one** były pisały czytały

6b

1. Dlaczego nie pojechaliście na wycieczkę szkolną?
2. Karolina próbowała ściągać na sprawdzianie.
3. Dostałam zwolnienie lekarskie.
4. Pisaliśmy dzisiaj sprawdzian z chemii.
5. Nauczyłyście się wiersza na pamięć?
6. Napisałeś już wypracowanie z polskiego?

6c

1. oglądałyśmy
2. szczekały, obudziły
3. tańczyły, siedzieli
4. skończyliśmy, zaczęliśmy
5. zgubiło, płakało
6. słuchałeś
7. chodziłam, chorowałam
8. szukał, przypomniał, pożyczyła
9. Napisałem, wyjąłem, chodziła

6e

1. miałam, zostałam
2. szedł, był
3. miałyście, mieli
4. Byliśmy, zjedliśmy
5. poznał
6. jadłyście
7. poszedł, poszła
8. mieli
9. wyszedłeś
10. pokłóciłyśmy się, musiałyśmy

6f

1. przyszedł
2. poszliśmy
3. cieszyli się
4. rozpoczął się
5. powitał
6. życzył
7. mówili
8. opowiadały
9. oglądały
10. wzięli
11. pobiegli
12. poszła
13. nie mogliśmy
14. był

7b
- Żłobek: 6 miesięcy – 3 lata
- Przedszkole: 4 lata – 6 lat
- Zerówka: 6 lat – 7 lat
- Szkoła podstawowa: 7 lat – 15 lat; klasy 1-8
- Liceum ogólnokształcące: klasy 1-4
- Technikum: klasy 1-5
- Branżowa szkoła I stopnia: klasy 1-3
- Branżowa szkoła II stopnia: klasy 1-2

7c

	P	F
0	x	
1	x	
2		x
3	x	
4	x	
5		x
6	x	
7		x
8		x

8a
1. ściągawki
2. miejscu
3. rywalizację
4. pomocy
5. w zespole
6. zestresowani

9b
1. małymi wnukami
2. moimi ocenami
3. niebieskimi długopisami, ołówkami
4. starszymi kolegami
5. korektorem
6. najlepszą nauczycielką
7. dobrymi wynikami
8. naszymi rodzicami
9. egzaminem maturalnym
10. szkolnym autobusem, starym rowerem

9d

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mną	**my**	nami
ty	tobą	**wy**	wami
on, ono	nim	**oni, one**	nimi
ona	nią		

9e
1. mną
2. nimi
3. nami, wami
4. tobą
5. nim
6. nią

12a
1. angol
2. pała, bania
3. kujon
4. komp
5. spoko, spox
6. gadać
7. lajf
8. dyro
9. buda
10. hajs
11. ziomek, ziomeczek

12b
1. Wczoraj dostałam jedynkę z angielskiego, bo nie miałam zeszytu.
2. Kaśka jest najlepszą uczennicą w całej szkole.
3. Zepsuł mi się komputer, ale teraz rodzice nie mają pieniędzy na nowy.
4. Lubię rozmawiać z moimi kolegami na przerwie.

13a
1. wstawać
2. hajsem
3. komp
4. ziomeczkami
5. cukierka
6. kartkówka
7. czytam
8. przeczytałem
9. pracę domową
10. wrześniu
11. miesiące

LEKCJA 2

4a
1. mały – duży
2. gruby – szczupły
3. wysoki – niski
4. prosty – krzywy
5. mądry – głupi
6. jasny – ciemny
7. niemiły – sympatyczny
8. piękny – brzydki
9. ciężki – lekki
10. wesoły – smutny
11. leniwy – pracowity

4b (przykładowe odpowiedzi)
1. wesoły / zadowolony
2. łagodnego
3. młody
4. wysoki
5. chudy / szczupły
6. jasne
7. gęste
8. duże
9. mały
10. proste
11. kolorowe
12. jasne
13. szerokie
14. nowym
15. czysty
16. zimną / chłodną
17. okropne / niesmaczne
18. smutne / straszne
19. nerwowym
20. niemiłym / niesympatycznym

5
1. zarozumiała
2. kłótliwa
3. samolubna
4. koleżeńska / życzliwa
5. towarzyska
6. dowcipna
7. pilna
8. kreatywna
9. złośliwa

6b (przykładowe pytania)
1. Dlaczego Monika unikała Asi?
2. Jak zakończyła się kłótnia między dziewczynami?
3. Jaką uczennicą jest Aśka?
4. Kto jest roztrzepany / nieuważny? / Która z dziewczyn jest roztrzepana / nieuważna?
5. Co Dominik mówi o sobie / pisze na swój temat?

6c
Zalety: wesoły, dowcipny, towarzyski, pilny, koleżeński, utalentowany, kreatywny
Wady: roztrzepany, złośliwy, leniwy, zarozumiały, kłótliwy, uparty, samolubny, nieuważny, dumny

Rebus
Hasło: Jakie masz wady i zalety?

7b

Stopień		
równy	**wyższy**	**najwyższy**
słaby	słabszy	najsłabszy
uparty	upartszy / bardziej uparty	najupartszy / najbardziej uparty
dobry	lepszy	najlepszy
wesoły	weselszy	najweselszy
zarozumiały	zarozumialszy / bardziej zarozumiały	najzarozumialszy / najbardziej zarozumiały
koleżeński	bardziej koleżeński	najbardziej koleżeński
słaby	słabszy	najsłabszy
leniwy	leniwszy / bardziej leniwy	najleniwszy / najbardziej leniwy
kreatywny	kreatywniejszy / bardziej kreatywny	najkreatywniejszy / najbardziej kreatywny
towarzyski	bardziej towarzyski	najbardziej towarzyski

7d
1. najmniejszymi
2. bardziej towarzyska
3. bardziej spontaniczna
4. weselsza
5. najdowcipniejszą
6. najsympatyczniejszą
7. bardziej utalentowana
8. lepsza
9. silniejsza
10. najpopularniejszą
11. najszybszą
12. gorsze

8a

	P	F
0	x	
1	x	
2		x
3		x
4	x	
5		x

8b
1. bardziej
2. najlepsze
3. silniejszy
4. znajomą
5. śpią

10
1. słów
2. kolorowych
3. deszcz
4. drodze
5. najważniejsze
6. od
7. weselsza
8. piękniejsza
9. silniejsza
10. wietrze
11. podróży
12. dni
13. zmieniasz
14. najważniejsze

11
1. zły, gorszy, najgorszy
2. dobry, lepszy, najlepszy
3. duży, większy, największy
4. mały, mniejszy, najmniejszy
5. lekki, lżejszy, najlżejszy

12
1. najmniejszej
2. wymuszony
3. radosny
4. szczęśliwy
5. jaśniejszych
6. pozytywny

13b
1. najlepsze, najlepszymi
2. znaną, popularna
3. leniwe, leniwy / leniwa
4. koleżeńska, koleżeńską
5. grzeczne, grzecznym

14
1. Pożyczył
2. ogon
3. widok
4. Musisz
5. słyszysz
6. Często
7. ktoś
8. podobny

16b
1. czerwonej róży
2. najlepszej koleżance
3. dużemu psu, czarnym kotom
4. twojej pomocy
5. naszej wychowawczyni, rodzicom, nauczycielom, dyrektorowi
6. chorym kolegom
7. wzburzonemu morzu, wysokim falom
8. starszemu bratu

17a

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie / mi	**my**	nam
ty	tobie / ci	**wy**	wam
on, ono	jemu / mu / niemu	**oni, one**	im / nim
ona	jej / niej		

17b

1. niemu
2. nam
3. wam, im
4. mu, jej
5. nim
6. mi, Tobie, ci
7. im
8. mu
9. mnie
10. Jemu

17c

1. jej, mu
2. mu
3. mu
4. mu
5. im
6. nim
7. im
8. jej, mi

Rebus

Hasło: Nie rób drugiemu, co tobie niemiłe.

18a

1. c
2. g
3. f
4. a
5. e
6. b

18b

1. wskazała
2. przypominają
3. zwierzyła się
4. dziwi się
5. szkodzą
6. zabraniali

19a

	Ewa	Marcin	Grzesiek	Iza
0	x		x	
1		x		x
2	x	x		
3	x		x	
4		x		x
5	x	x		x
6		x		x

19b

	P	F
0	x	
1		x
2		x
3	x	
4		x
5		x
6	x	

20

1. kreatywny
2. wysoki
3. życzliwy
4. kłótliwy
5. najweselszy

21a

dziękować, życzyć, ufać, powiedzieć, zabraniać, dziękować, wierzyć

Znalezione w prasie

B

	P	F
0		x
1	x	
2		x
3	x	
4		x
5	x	

LEKCJA 3

1

1. a
2. f
3. g
4. b
5. c
6. d

2b

	P	F
0		x
1	x	
2	x	
3		x
4	x	
5		x
6		x
7		x
8	x	

2d

1. wstrzymałem się
2. wybory
3. doświadczenia
4. Z jednej strony, ale z drugiej
5. kosztuje
6. nadaje się
7. skupić się
8. odpowiedzialna

3a

	-ę, -esz		*-ę, -isz / -ysz*		*-m, -sz*	
	chcieć	*głosować*	*lubić*	*uczyć się*	*jeść*	*wybierać*
ja	chcę	głosuję	lubię	uczę się	jem	wybieram
ty	chcesz	głosujesz	lubisz	uczysz się	jesz	wybierasz
on, ona, ono pan, pani	chce	głosuje	lubi	uczy się	je	wybiera
my	chcemy	głosujemy	lubimy	uczymy się	jemy	wybieramy
wy	chcecie	głosujecie	lubicie	uczycie się	jecie	wybieracie
oni, one państwo	chcą	gosują	lubią	uczą się	jedzą	wybierają

3b

1. mogę, możesz
2. Kocham, nienawidzę
3. bierze
4. zdają
5. myślą
6. wybieramy, wrzucają, liczy

3c

ja – biorę
ty – bierzesz
on, ona, ono – bierze
my – bierzemy
wy – bierzecie
oni, one – biorą

3d

1. chodzą
2. mają
3. biorą
4. uczą się
5. uprawiają
6. muszą
7. mówią
8. chodzimy
9. jeżdżę
10. uczy się
11. nie mamy
12. idą
13. jadę
14. wracam
15. jestem
16. każą
17. chodzę
18. mam
19. marzę
20. wygląda
21. bierzecie
22. macie

5a

1. czeka
2. jest
3. sprawia
4. się pojawia
5. woła
6. spotykamy
7. masz
8. nie dajesz
9. musisz
10. chłonie
11. szukasz
12. znasz
13. wiesz

6a

6 – celujący
5 – bardzo dobry
4 – dobry
3 – dostateczny
2 – dopuszczający
1 – niedostateczny

8c

Rodzaj	Mianownik	Wołacz
męski	pan dyrektor Władysław Adam	*panie dyrektorze* Władysławie Adamie
	Marek syn Piotrek misio	Marku synu Piotrku misiu
żeński	Magda Ewelina mama Katarzyna	Magdo Ewelino mamo Katarzyno
	pani miłość	pani miłości
	Ania Kasia córcia żabcia	Aniu Kasiu córciu żabciu
nijaki	słońce dziecko	słońce dziecko

8e

1. Kochany tato
2. Walerio
3. Szanowna pani Katarzyno
4. Szanowny panie profesorze
5. Drogi wujku
6. Babciu
7. Drodzy uczniowie
8. Stasiu
9. Kochany dziadku
10. Najmilsze dziecko

8h

1. kochanie
2. siostro
3. Kamilo
4. bracie
5. Marku
6. Anastazjo
7. Basiu
8. przyjaciółko
9. Michale

9b

Tematy, które się pojawiły: 2, 3, 6, 7, 8

9c

1. e
2. b
3. f
4. a
5. d

10a

Kolejność fragmentów: 3, 1, 5, 2, 4

LEKCJA 4

1

Pionowo

1. matura
3. buda
4. celująca
5. wychowawca
7. przedszkole
8. przewodniczący
9. wywiadówka
11. skarbnik

Poziomo

2. wady
6. wagary
10. kujon
12. korepetycje
13. ściągawka
14. plecaka

Hasło: Podstawówka

2

1. organizują
2. bierze
3. odpowiada
4. wyznacza
5. rozdzielają
6. zbiera
7. pomaga

3

ja	biorę, piorę	**my**	bierzemy, pierzemy
ty	bierzesz, pierzesz	**wy**	bierzecie, pierzecie
on, ona, ono pan, pani	bierze, pierze	**oni, one państwo**	biorą, piorą

4

1. płacicie
2. chcą, marzy
3. Przepraszam, może
4. pracują, żartują
5. jedziemy
6. interesuję się, interesujesz się / się interesujesz
7. mają
8. jedzą, Nie wiem, wygląda

5.

1. nożem, widelcem
2. grypą
3. nadchodzącymi wakacjami
4. najlepszymi kolegami
5. małymi dziećmi
6. wami
7. szynką, serem, sosem pomidorowym
8. nim
9. waszymi
10. moją kochaną babcią

6

1. miał
2. skończył
3. nauczył się
4. umiał
5. skończył
6. poszedł
7. wiedział
8. był
9. lubiły
10. chodziłem
11. wstydziłem się
12. byli
13. miałem
14. umiałem
15. próbowali
16. było
17. minęły
18. dostał się
19. poznał

7

BARTEK: Siema, Kasiu! Jak leci?
KAŚKA: Hej! Spoko! A u ciebie?
BARTEK: Masakra, miałem dzisiaj sprawdzian z matmy i chyba znowu dostanę pałę.
KAŚKA: Musisz poprosić jakiegoś kujona z klasy, żeby dał ci korki.
BARTEK: Dobry pomysł! Pogadam z Maćkiem, może dam mu za to hajs.
KAŚKA: No właśnie! OK, chodźmy na lekcje. Mam teraz angola z dyrem, nie mogę się spóźnić.
BARTEK: OK, lecimy.

8

1. żabciu
2. Droga babciu
3. Szanowna pani Ewo
4. panie dyrektorze
5. Słońce kochane
6. Drogie dzieci
7. Panie i panowie
8. Szanowni nauczyciele
9. Michale i Julio
10. Radku

9

1. gruby – chudy
2. sympatyczny – niesympatyczny / niemiły
3. ponury – wesoły / zadowolony
4. leniwy – pracowity
5. lekki – ciężki
6. roztrzepany – uważny
7. nerwowy – spokojny

10

1. roztrzepany
2. zarozumiała
3. kreatywny
4. złośliwy
5. samolubna

11

1. uczniowi, uczennicy
2. naszej siostrze, nam, jej
3. babciom, dziadkom, matkom, dzieciom, ojcom
4. długiej ściągawce, mi
5. starszemu panu, mu, malutkiemu kotu, dużemu psu
6. zdjęciu, mojemu synowi, mężowi
7. koledze, naszemu wychowawcy, pani
8. dziecku, mu, temu

12
1. najdłuższe
2. najpiękniejsze
3. Dłuższe
4. mniej samolubna
5. najzłośliwszą / najbardziej złośliwą
6. najweselszy
7. najbardziej pomysłowa
8. najżyczliwsza / najbardziej życzliwa
9. najbardziej wysportowany
10. bardziej koleżeńska
11. dowcipniejszy / bardziej dowcipny
12. lżejszy
13. najcieńsze
14. cięższy
15. najpilniejszym
16. najkreatywniejszym / najbardziej kreatywnym
17. gorsze
18. gorsze
19. najlepszy
20. bardziej zadowolona
21. mniej nerwowy

LEKCJA 5

2a
1. kogut
2. kaczka
3. świnia
4. gęś
5. królik
6. koza
7. indyk
8. koń
9. kura
10. pies
11. owca

2b
1. (krowa), koza, owca
2. pies
3. kura, kaczka, indyk, gęś
4. koń
5. kogut
6. owca
7. królik
8. świnia

2c
- krowa muczy – muu
- żaba kumka – kum kum
- wrona kracze – kra kra
- kogut pieje – kukuryku
- gęś gęga – gę gę
- kot miauczy – miau
- pies szczeka – hau hau
- kura gdacze – ko ko
- kaczka kwacze – kwa kwa
- świnia chrumka – chrum chrum

3a
1. warzywnik (ogród warzywny)
2. pole
3. łąka
4. staw
5. sad
6. las
7. płot
8. strach na wróble

3b
1. płot
2. warzywnik (ogród warzywny)
3. strach na wróble
4. sad
5. pole
6. las
7. staw
8. łąkę

4a

	Marek	Ewa	Monika
0	x	x	x
1	x	x	
2		x	x
3	x		x
4		x	x
5	x		

4b
1. Według Marka na wsi jest nudno, ponieważ nie ma tam np. kina, teatru, supermarketów, parków rozrywki czy basenu.
2. Ewa lubi odpoczynek na wsi, ponieważ jest tam cisza, spokój, zieleń, świeże powietrze i słychać śpiew ptaków.
3. Ewa pomaga rodzicom w sadzie, ogrodzie warzywnym i przy zwierzętach.
4. Monika mówi, że życie w mieście jest bardziej wygodne niż na wsi, ale za to jest bardziej stresujące, bo wszyscy się spieszą i jest dużo ludzi.
5. Według Moniki zalety życia na wsi to: świeże powietrze, kontakt ze zwierzętami oraz owoce i warzywa z własnego ogrodu.

Rebus
Hasło: Czworonożni przyjaciele

5
1. kret
2. koń
3. krowa
4. baran
5. cielęta
6. osły
7. koza
8. pies
9. świnia
10. kaczki
11. kury
12. indyczki

7a
1. biedronka
2. bocian
3. motyl
4. żaba
5. trawa
6. pszczoła
7. kret

7b
1. kwiatów
2. pszczoły
3. motyle
4. biedronki
5. krety
6. żab
7. bociany

8a
1. porzeczka
2. wiśnia
3. truskawka
4. śliwka
5. agrest
6. gruszka
7. malina

9a
1. marchew
2. papryka
3. sałata
4. pietruszka
5. szczypior
6. cebula
7. pomidor
8. por
9. burak
10. ogórek
11. ziemniak
12. kapusta
13. kalafior
14. natka

9b
A
1. ziemniak
2. rzodkiewka

B
1. ogórek
2. pomidor
3. papryka
4. kapusta
5. kalafior

C
1. pietruszka (natka)
2. cebula (szczypior)
3. burak

10a
B – 5
C – 4
D – 1
E – 6
F – 3
G – 2

10b

	jabłko	ziemniak	kapusta	marchew	porzeczka	cebula	wiśnia
0			x		x		x
1		x	x				
2	x			x	x		x
3		x	x	x		x	
4	x		x			x	x

11a
Kolejność: 4, 2, 1, 3

11b

	P	F
0	x	
1		x
2		x
3	x	
4	x	
5		x

12a
o, po, przy, w

12b
1. kinie, najnowszym filmie, sali
2. kolacji, naszych planach, całej Europie
3. dużym mieście, małej wsi, tym
4. pysznym obiedzie, cichej muzyce, książkach, filmach
5. tamtym kiosku, rogu, śniadaniu
6. lekcjach, herbacie, twoich problemach

12c
1. nowej książce
2. północnym wschodzie
3. nowym sklepie spożywczym
4. zwierzętach, kolorowej papudze, czarnym kocie
5. starym niewygodnym krześle
6. moich urodzinach
7. godzinie siedemnastej
8. starej lampie

13a

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie	**my**	nas
ty	tobie	**wy**	was
on, ono	nim	**oni, one**	nich
ona	niej		

13b

1. nas, nas
2. nim
3. was
4. nim
5. tobie, niej
6. mnie
7. nich
8. nim

14

1. chłopcu
2. stawie
3. kocie
4. nodze
5. wiśniach
6. telefonie
7. oknach
8. kuchni
9. dentyście

15

1. polami
2. płotach
3. stół
4. jedzie
5. polu
6. stawie
7. wiśnie
8. piecu
9. jeszcze
10. barszcz
11. rano
12. każdy
13. niedzielę
14. ostatni
15. wesoła

18a

1. data
2. zwrot do adresata
3. wstęp
4. podziękowanie za poprzedni list (kartkę)
5. treść
6. zakończenie
7. pozdrowienia (buziaki, całusy)
8. podpis
9. postscriptum

18b

1. Zaimki pisane są dużą literą.
2. Obowiązkowe są: miejsce, data, zwrot do adresata, wstęp, treść, zakończenie, pozdrowienia (buziaki, całusy), podpis
Nieobowiązkowe są: podziękowanie za poprzedni list (kartkę), postscriptum
3. W którym miejscu znajdują się:
a) miejsce? – *prawy górny róg*
b) data? – prawy górny róg
c) zwrot do adresata? – pośrodku
d) podpis? – prawy dolny róg

19

1. owoce
2. bukiet
3. biedronka
4. jajka
5. strach
6. śliwka
7. pomidor
8. rzeka
9. żaba
10. warzywa
11. pszczoły
12. bocian
13. mleko

Hasło: Wiejskie życie

20 (przykładowe odpowiedzi)

1. żaba (skacze, pozostałe latają)
2. marchew (warzywo, pozostałe to owoce)
3. malina (owoc, pozostałe to warzywa)
4. krzyczy (dotyczy człowieka, pozostałe są związane ze zwierzętami)
5. staw (to woda, mogą być w nim ryby; na pozostałych rośnie zboże, owoce i warzywa)

Znalezione w prasie

B

1. a
2. b
3. b
4. c
5. c

LEKCJA 6

2
1. mgła
2. zachmurzenie
3. śnieg
4. burza
5. wiatr
6. słońce
7. mróz
8. temperatura

3a
1. słońce – słoneczny
2. śnieg – śnieżny
3. wiatr – wietrzny
4. mgła – mglisty
5. zachmurzenie – zachmurzony
6. mróz – mroźny

3b
1. burzowy
2. wietrznej
3. mroźny
4. zachmurzone
5. śnieżna
6. Mgliste

4a
1. na południu
2. na zachodzie
3. na wschodzie
4. w centrum

4b
1. Na zachodzie i południu.
2. W centrum i na wschodzie.
3. Na zachodzie.
4. Na południu.

6
1. minus trzynaście stopni
2. dwadzieścia dwa stopnie
3. dziewiętnaście stopni
4. minus pięć stopni
5. minus dwadzieścia trzy stopnie
6. cztery stopnie

Rebus
Hasło: Tęcza po burzy pogodę wróży

9a
1. lecą na nas
2. chmura z nieba
3. mrozi krople
4. wiosna w sercach
5. w uszko wiośnie
6. i za bardzo
7. Powiedz już
8. by nie było błota
9. Niech się zima
10. lodu, szronu, śniegu
11. Można wyjąć

11a
A
1. będziecie podlewały, będziecie wychodziły
2. będzie grał, będę słuchała
3. będzie leciała

B
1. wyniesiesz
2. pójdziecie, Zrobimy, pobawimy się
3. Ubiorę się, założę, wyjdę

11b
1. weźmie
2. upiecze
3. posłuchacie
4. powtórzymy
5. zamówią
6. odrobisz

11c
2. będzie kupował / kupi
3. będą oglądały / obejrzą
4. będziesz gotowała / ugotujesz
6. będą szły / pójdą

13a
1. ulewa
2. upał
3. grzmot
4. błyskawica
5. błoto
6. wichura
7. kałuża

13b
1. wichura
2. błyskawica
3. grzmot
4. kałuża
5. upał
6. ulewa
7. błoto

14a
B – 3
C – 9
D – 2
E – 6
F – 1
G – 8
H – 5
I – 4
J – 7

14b
1. a
2. c
3. c
4. b
5. b

15b
1. zimny, chłodny, ciepły, gorący, upalny
2. zimno, chłodno, ciepło, gorąco, upalnie

15d
1. upalne
2. mocno
3. bezchmurne
4. gorąco
5. deszczowa
6. zimna
7. szybko
8. mało
9. przyjemne
10. leniwe
11. krótki
12. Mroźne
13. dobry
14. ciepło
15. piękna
16. uważnie
17. ciekawe
18. podobnie

16b
Hasło: Złota polska jesień

17a
1. niebo
2. deszczem
3. chodzę
4. krople
5. biegną
6. kałuże
7. ulewą
8. parasolem
9. płyną
10. ogrodzie
11. wody
12. burzy
13. ulewny
14. wichura
15. wiatru

17b
1. c
2. f
3. b
4. d
5. a

17c
1. inaczej
2. Na przekór
3. ciągle
4. pieszo
5. ledwie

18b
1. szerzej
2. zieleniej / bardziej zielono
3. najbardziej
4. zdrowiej / bardziej zdrowo
5. najjaśniej
6. najniegrzeczniej / najbardziej niegrzecznie
7. najgorzej
8. najweselej

18c
1. szybciej
2. cieplej
3. częściej
4. wyraźniej
5. później
6. cieplej
7. mniej
8. najwięcej
9. szybciej
10. wcześniej
11. częściej
12. upalniej / bardziej upalnie
13. wolniej
14. najszybciej
15. gorzej

18d
1. cicho, ciszej, najciszej
2. wysoko, wyżej, najwyżej
3. dobrze, lepiej, najlepiej
4. miło, milej, najmilej
5. elegancko, bardziej elegancko, najbardziej elegancko

Znalezione w prasie
B

	P	F
0		x
1	x	
2		x
3		x
4	x	
5	x	

LEKCJA 7

1a
1. woreczek
2. kapsel
3. zakrętka
4. miska
5. żarówka
6. bateria
7. kabel
8. ładowarka
9. słoik
10. karton po mleku
11. pudełko po butach
12. opakowanie po chipsach
13. puszka po napoju
14. papierek po cukierku
15. ogryzek
16. skorupki
17. skórka po bananie
18. obierki z ziemniaków

1b
1. reklamówka
2. zakrętka
3. kapsel
4. kabel
5. ogryzek
6. bateria
7. słoik
8. woreczek
9. żarówka
10. skorupki

1c
• butelka po: napoju, coli, soku, piwie, szamponie, płynie do zmywania, mleku, syropie
• pudełko po: pizzy, komputerze, herbacie, telewizorze

• kubek / kubeczek po: jogurcie, herbacie, kawie, śmietanie
• puszka po: pomidorach, napoju, coli, piwie, konserwie
• słoik po: kompocie, pomidorach, dżemie, ogórkach, grzybach

2a
1. a **3.** c
2. e **4.** b

2b
1. śmieciarze
2. śmieci
3. wysypisko śmieci
4. śmieciarzem
5. śmieciarkę
6. śmieci
7. śmietnika
8. śmieci

3
1. recykling
2. jednorazowa
3. wielorazowa
4. szklana, plastikowa
5. aluminiowa
6. drewniany
7. Papier

4b
• niebieski – papier
• żółty – metale i tworzywa sztuczne
• zielony – szkło
• brązowy – odpady biodegradowalne
• czarny – odpady zmieszane
• elektrośmieci

4c
1. c **5.** a
2. a **6.** b
3. c **7.** a
4. c **8.** c

5b
1. kartonowe pudełka
2. gumy do żucia
3. gumowe opony
4. aluminiowe puszki
5. foliowe reklamówki
6. pieluchy
7. plastikowe butelki
8. szklane butelki

5c
• **Metale i tworzywa sztuczne:** plastikowe zakrętki, kartony po mleku, opakowania po ciastkach, puszki po konserwach, plastikowe miski, kapsle, foliowe woreczki
• **Papier:** kartonowe pudełka, stare zeszyty, stare kalendarze, czyste pudełka po pizzy, gazety, papierowe torby, bloki rysunkowe
• **Szkło:** rozbite szklanki, butelki po perfumach, puste słoiki, szklane miski, szklane butelki
• **Bio:** resztki jedzenia, ogryzki, skórki po bananach, obierki z ziemniaków, skorupki po jajkach
• **Odpady zmieszane:** drewniane łyżki, gąbki do mycia, butelki po oleju, gumy do żucia, porcelanowe talerze, dziurawe ubrania, brudne pudełka po pizzy
• **Elektrośmieci:** spalone żarówki, spalone ładowarki, wyczerpane baterie, stare telefony, stare tablety, czajniki elektryczne

6a
1. ceny
2. rano
3. księżyca
4. zimna
5. ludzi
6. trudniej
7. wysyłamy
8. miłości
9. dobre
10. dłoń
11. Ziemia
12. żywa

6b
Hasło: Szanujmy Ziemię, bo mamy ją tylko jedną!

7a
1. ładowarkę
2. żarówek
3. opakowaniach
4. torbę
5. ubrania
6. wody
7. prysznicem
8. pralkę
9. rower
10. śmieci
11. recyklingu
12. papier
13. makulaturę
14. ulotek

8a

- **Marta Dąbrowska**
  - oszczędza światło
  - jeździ rowerem
- **Róża Zając**
  - używa torby wielorazowej
  - nie bierze reklamówek i worków foliowych
  - oszczędza prąd, ma żarówki energooszczędne
- **Piotrek Zając**
  - wyłącza ładowarkę z gniazdka
  - stara się nie kupować produktów w opakowaniach jednorazowych
  - jeździ rowerem
  - bierze swój plecak na zakupy
- **Maciej Pawlicki**
  - oszczędza wodę i prąd, włącza tylko pełną pralkę i zmywarkę
  - segreguje śmieci
  - zbiera plastikowe zakrętki

8b

1. makulatury i plastikowych zakrętek
2. wyłączyć ładowarkę z gniazdka
3. szkło i śmieci zmieszane
4. długie kąpiele w wannie
5. rodzice i babcia
6. żyły na czystej planecie
7. nie dojeżdża tam żaden autobus

10

1. butelki
2. puszki
3. kable
4. kapsle
5. odpadki
6. kosze
7. worki
8. lasy
9. łąki
10. lasy
11. rzeki
12. źródełka
13. śmieci

11a

1. rozumiem
2. kontenery
3. śmieciarka
4. płacić
5. bierze
6. zebraliśmy
7. jedzenia
8. wysypisko
9. odnaleźć

	P	F
0		x
1	x	
2		x
3	x	
4		x
5		x
6	x	
7	x	

Rebus

Hasło: Wielkie sprzątanie Ziemi

12a

1. trzeci
2. wieku
3. miejscach
4. drogach
5. pierwszy
6. Mieszkańcy
7. później
8. dołączały
9. organizowana
10. szkoły
11. sprzątania
12. konkursy

Znalezione w prasie

B

	P	F
0		x
1	x	
2	x	
3		x
4	x	
5	x	
6		x

LEKCJA 8

2

Owoce: wiśnia, agrest, śliwka, porzeczka, malina, gruszka, jabłko
Warzywa: pomidor, sałata, rzodkiewka, papryka, por, cebula, kalafior, marchew, ziemniak

3

1. naszym sadzie
2. meczu, pływalni

3. starszym synu, nim
4. szafce, górnej półce, lewej stronie
5. tej porze, łąkach, parkach, przydomowych ogródkach
6. nas, tym
7. tamtym jeziorze, najgłębszym miejscu, dnie
8. zabytkowym zamku
9. moich urodzinach, imieninach
10. tobie, mnie

4

P	S	Ł	O	Ń	C	E	K	B	C	V	M
E	K	M	R	Ó	Z	F	W	R	I	K	I
R	U	Y	Z	X	B	J	I	H	L	A	E
P	P	S	B	U	R	Z	A	E	R	Ł	T
C	A	G	Z	Ą	C	L	T	G	U	U	B
V	Ł	H	S	K	A	R	R	B	P	Ż	Ł
B	Z	K	W	R	I	P	M	G	J	A	O
W	D	E	S	Z	C	Z	D	E	Ó	C	T
P	Y	R	Ę	M	E	N	M	F	D	K	O
J	K	L	W	T	O	Z	G	R	A	D	B
Ś	N	I	E	G	F	W	Ł	B	M	M	W
H	R	A	C	J	L	M	G	Ł	A	E	R

5

1. będę jadła, będę piła, będę się gimnastykowała
2. pozwoli, będą się bały, będą mogły
3. będziesz robił, będę się uczył, wezmę, pójdę
4. upiecze, ugotuje, pomożemy
5. odwiedzicie, będziemy odwiedzały, będziemy miały
6. wyjdzie, będzie musiała

6

1. lekko
2. miło
3. mocno
4. cicho
5. ciekawie
6. mądrze
7. deszczowo
8. szybko

7

1. najzimniej, ładniej
2. bardziej, dłużej
3. najwięcej, najgorzej
4. najbardziej elegancko
5. mniej, wcześniej
6. intensywniej / bardziej intensywnie

8

1. zakrętka
2. bateria
3. śmieciarka
4. gumy
5. żarówka
6. reklamówka
7. słoik
8. opona
9. ogryzek

Hasło: Recykling

9

1. niepotrzebne przedmioty
2. rzeczy
3. ciekawe książki
4. piękne naczynia
5. zabawki
6. wygodne meble
7. oryginalne ubrania
8. płyty
9. kosmetyki
10. dobre terminy
11. nowe rzeczy
12. pieniądze

11

1. plastikowa, po mleku
2. aluminiowa, po napoju, po piwie, po coli
3. po telewizorze, po komputerze, po butach, po pizzy
4. po jogurcie, po śmietanie, po kawie, porcelanowy

14

B – 5
C – 1
D – 4
E – 7
F – 2
G – 6

LEKCJA 9

2

1. b
2. a
3. b
4. c
5. b
6. c
7. b
8. c
9. a
10. b
11. c
12. c

4

	chodzić	jeździć	pływać	latać
ja	chodzę	jeżdżę	pływam	latam
ty	chodzisz	jeździsz	pływasz	latasz
on, ona, ono pan, pani	chodzi	jeździ	pływa	lata
my	chodzimy	jeździmy	pływamy	latamy
wy	chodzicie	jeździcie	pływacie	latacie
oni, one państwo	chodzą	jeżdżą	pływają	latają

	iść	jechać	płynąć	lecieć
ja	idę	jadę	płynę	lecę
ty	idziesz	jedziesz	płyniesz	lecisz
on, ona, ono pan, pani	idzie	jedzie	płynie	leci
my	idziemy	jedziemy	płyniemy	lecimy
wy	idziecie	jedziecie	płyniecie	lecicie
oni, one państwo	idą	jadą	płyną	lecą

5

A
1. chodzi, idzie
2. idziecie, chodzimy
3. idzie, chodzi

B
1. jeździsz, jeżdżę, jechać
2. jeździ, jedzie
3. jedziecie, jeździć

C
1. pływać, płynie
2. pływają, płynie
3. pływają, płyną

D
1. latać, lecę
2. lecą, latać
3. leci, latają

7

1. samochód
2. hulajnoga
3. metro
4. rower
5. taksówka
6. statek
7. pociąg
8. prom

Hasło: Autostop

8

1. przejechać
2. wyjdź
3. martw
4. wsiadaj
5. wiózł
6. udał
7. szosy
8. będzie
9. pociąg
10. samolotem
11. jedziesz

10a

1. jechać – jeździć
2. chodzić – iść
3. lecieć – latać
4. pływać – płynąć

10b

1. w, do, nad
2. do / po, na
3. do
4. do, na
5. w, w
6. po, w
7. na, do

11a

1. cały
2. hobby
3. turystów
4. egzotyczne
5. plecak
6. chętnie
7. podróż
8. kieszonkowego
9. wydaję
10. kartkówce

11b

	P	F
0		x
1	x	
2		x
3	x	
4		x
5		x
6	x	

12

1. podróż
2. miasta
3. odwiedzili
4. świecie
5. więcej
6. brzydki
7. lubimy
8. zmieniło się
9. najbliższej
10. Narodowy
11. także

15a

1. Ukraina
2. Czechy
3. Holandia
4. Niemcy
5. Portugalia
6. Litwa
7. Białoruś
8. Włochy
9. Szwecja
10. Austria
11. Anglia
12. Francja
13. Rosja
14. Mołdawia
15. Słowacja
16. Hiszpania
17. Norwegia
18. Szwajcaria
19. Łotwa
20. Belgia
21. Finlandia
22. Węgry
23. Rumunia
24. Chiny

15b

0. Polak – Polka
1. Ukrainiec – Ukrainka
2. Włoch – Włoszka
3. Rosjanin – Rosjanka
4. Niemiec – Niemka
5. Belg – Belgijka
6. Litwin – Litwinka
7. Białorusin – Białorusinka
8. Czech – Czeszka
9. Rumun – Rumunka
10. Austriak – Austriaczka
11. Chińczyk – Chinka
12. Szwajcar – Szwajcarka
13. Holender – Holenderka
14. Mołdawianin – Mołdawianka
15. Słowak – Słowaczka
16. Hiszpan – Hiszpanka
17. Norweg – Norweżka
18. Francuz – Francuzka
19. Łotysz – Łotyszka
20. Portugalczyk – Portugalka
21. Fin – Finka
22. Węgier – Węgierka
23. Szwed – Szwedka
24. Anglia – Anglik

16

1. Australia
2. Ameryka Północna
3. Azja
4. Ameryka Południowa

18

1. Portugalczyk
2. Litwin
3. Białorusin
4. Austriak
5. Francuz
6. Mołdawianin
7. Słowak
8. Norweg
9. Szwajcar
10. Łotysz
11. Rumun
12. Chińczyk

19

1. Francja
2. Hiszpanii
3. Holandia
4. Włoszech
5. Niemcami
6. Grecją
7. Polsce

20a

- Fin – Finowie
- uczeń – uczniowie
- ojciec – ojcowie
- pan – panowie
- pasażer – pasażerowie
- kierowca – kierowcy
- Niemiec – Niemcy
- Słowak – Słowacy
- kolega – koledzy
- Holender – Holendrzy
- aktor – aktorzy
- Białorusin – Białorusini
- mężczyzna – mężczyźni
- Szwed – Szwedzi
- sąsiad – sąsiedzi
- Włoch – Włosi
- student – studenci
- Azjata – Azjaci
- dentysta – dentyści
- Amerykanin – Amerykanie
- gość – goście
- Łotysz – Łotysze
- nauczyciel – nauczyciele
- lekarz – lekarze

20b
1. Rosjanie
2. Litwini
3. Białorusini
4. Ukraińcy
5. Słowacy
6. Czesi
7. Niemcy
8. Szwedzi
9. Duńczycy
10. Finowie

21a
- elegancki – eleganccy
- drogi – drodzy
- stary – starzy
- chory – chorzy
- wesoły – weseli
- znajomy – znajomi
- młody – młodzi
- zajęty – zajęci
- urodzony – urodzeni
- zmęczony – zmęczeni
- starszy – starsi

21c
1. Ci Ukraińcy, sympatyczni, koleżeńscy
2. Ci Włosi, znani artyści
3. koledzy, roztrzepani, aroganccy
4. Panowie, którzy, szczupli, wysocy
5. moi wujkowie, znani sportowcy
6. Ci weseli chłopcy, synowie
7. Mołdawscy, rumuńscy piłkarze
8. Uczniowie, chorzy
9. niezapowiedziani goście
10. urodzeni kucharze

22a

	P	F
0		x
1	x	
2		x
3	x	
4		x
5		x
6	x	

22b
1. Włosi, Francuzi
2. Anglicy, Włosi
3. Amerykanie, Niemcy
4. Francuzi, Niemcy
5. Niemcy, Polacy
6. Niemcy, Anglicy

Znalezione w prasie
C

	P	F
0		x
1		x
2	x	
3		x
4		x
5	x	

LEKCJA 10

1a
1. sztućce
2. łyżka
3. łyżeczka
4. nóż
5. widelec
6. pałeczki
7. mały talerz (talerzyk deserowy)
8. duży (płaski) talerz
9. talerz głęboki
10. półmisek
11. szklanka
12. kubek
13. filiżanka
14. kieliszek
15. dzbanek
16. miska
17. waza
18. chochla
19. serwetka
20. obrus
21. koszyczek
22. taca

1b
1. e
2. a
3. h
4. i
5. b
6. c
7. d
8. j
9. f

1c
1. nożem i widelcem
2. chochlą
3. rękami (rękoma)
4. pałeczkami
5. łyżeczką

2a
1. serwetkach
2. duże płaskie talerze
3. głębokie talerze
4. talerzyki deserowe
5. Sztućce
6. noże
7. łyżki
8. widelce
9. łyżeczki
10. szklanki
11. wazę
12. półmisek
13. miskę
14. koszyczek
15. dzbanek
16. talerzu
17. filiżankach

2b
1. c
2. b
3. a
4. a
5. b

4b
- **ty:** pokrój, poukładaj, powiedz, zawołaj, pomóż
- **on, ona, ono:** niech zapakuje, niech zadzwoni
- **my:** bierzmy się, poszukajmy, nakryjmy, skończmy
- **wy:** przygotujcie, pokrójcie
- **oni, one:** niech posprzątają, niech poodkurzają

5b

	ty	on, ona, ono pan, pani	my	wy	oni, one państwo
czekać	czekaj	niech czeka	czekajmy	czekajcie	niech czekają
jeść	jedz	niech je	jedzmy	jedzcie	niech jedzą
posprzątać	posprzątaj	niech posprząta	posprzątajmy	posprzątajcie	niech posprzątają
pozmywać	pozmywaj	niech pozmywa	pozmywajmy	pozmywajcie	niech pozmywają
zadzwonić	zadzwoń	niech zadzwoni	zadzwońmy	zadzwońcie	niech zadzwonią
pomóc	pomóż	niech pomoże	pomóżmy	pomóżcie	niech pomogą
wypić	wypij	niech wypije	wypijmy	wypijcie	niech wypiją
kupić	kup	niech kupi	kupmy	kupcie	niech kupią

5c
1. Synu! Posprzątaj ten bałagan!
2. Mamo, daj mi 50 zł.
3. Michale, pożycz mi pieniądze.
4. Kochanie, napraw pralkę.
5. Zuziu! Pozmywaj po obiedzie.

5d
1. Pouczmy się dzisiaj!
2. Kupmy mamie prezent.
3. Idźmy do restauracji.
4. Zamówmy pizzę!
5. Odpocznijmy w domu.

5e
1. opierajcie
2. bawcie się
3. rozmawiajcie
4. korzystajcie
5. wstawajcie
6. Poczekajcie
7. Nałóżcie
8. Zjedzcie
9. Używajcie
10. Pochwalcie

5f
Przykładowe rozwiązania
1. Niech Kasia nie opiera łokci na stole.
2. Niech on nie bawi się sztućcami.
3. Niech Piotruś nie rozmawia z pełnymi ustami.
4. Niech Ewa nie korzysta z telefonu podczas jedzenia.
5. Niech on nie wstaje od stołu w trakcie jedzenia.
6. Niech dzieci poczekają z jedzeniem, aż wszyscy dostaną swoje porcje.
7. Niech one nałożą sobie na talerz tyle jedzenia, ile mogą zjeść.
8. Niech oni zjedzą wszystko z talerzy.
9. Niech one używają noża i widelca.
10. Niech oni pochwalą panią domu za przygotowane potrawy.

5g
1. Niech pani odpocznie!
2. Niech pan powie, co się stało!
3. Niech pani się nie martwi!
4. Niech państwo odpoczną!
5. Niech panie powiedzą, co się stało!
6. Niech panowie się nie martwią!

6a
1. patelnia
2. pokrywka
3. deska do krojenia
4. tarka
5. durszlak
6. czajnik
7. piekarnik

6b
1. c
2. h
3. a
4. d
5. b
6. f
7. g

7a
1. pomidory
2. cukinia
3. czosnku
4. przyprawy
5. na desce
6. na patelnię
7. pod pokrywką
8. na patelnię
9. o przyprawach
10. w garnku
11. na opakowaniu
12. na durszlaku
13. talerzu
14. na tarce

8
1. zupa pomidorowa
2. barszcz z uszkami
3. żurek
4. kotlet schabowy
5. kotlet mielony
6. gołąbki
7. bigos
8. pierogi
9. placki ziemniaczane
10. szarlotka
11. naleśniki na słodko
12. pączki

9a
1. gorzki
2. słony
3. ostry
4. słodki

10a
1. gołąbki
2. placki ziemniaczane
3. kotlet schabowy
4. żurek
5. naleśniki
6. pierogi
7. bigos

10b

	P	F
0		x
1	x	
2		x
3	x	
4		x
5		x
6	x	
7		x

12a
- nie mógł zrozumieć
- nawet sobie nie wyobrażam, jak można
- byli zaskoczeni
- nie mogli zrozumieć
- dziwili się x 2

REBUS
Tytuł blogu Dominika: Co kraj, to obyczaj.

12c
1. c
2. a
3. b
4. c
5. a
6. b
7. c

14b
1. morze, rzekę
2. telefon
3. ciasto czekoladowe, moją ulubioną szarlotkę
4. świetną książkę
5. dużego banana, soczystą gruszkę, natkę
6. zdolnego kucharza
7. kiszoną kapustę
8. włoską pizzę, hot-doga
9. niedzielę, rodzinny obiad

15b
1. pyszne gołąbki
2. sztućce, talerzyki, filiżanki
3. polskie dania
4. czyste obrusy
5. piękne zabytkowe wazy

16a

Rzeczowniki policzalne, to znaczy takie, które możemy, policzyć (np. jabłka, jajka) – podajemy liczbie mnogiej, np.: *Czy są jabłka? Lubię jajka.*

Rzeczowniki niepoliczalne, to znaczy takie, których nie możemy policzyć (np. kawa, ser, cukier, czekolada, ryż, dżem) – podajemy w liczbie pojedynczej, np.: *Ewo, kup wodę mineralną! Lubię czarną kawę.*

17b

1. Ukraińców, Białorusinów, Niemców, Francuzów
2. wspaniałych przyjaciół
3. starszych braci, młodszych kuzynów
4. znanych dziennikarzy
5. tych wysokich mężczyzn
6. świetnych lekarzy

18.

1. lekcje praktyczne
2. świetnych nauczycieli
3. profesjonalnych kucharzy
4. doświadczonych kelnerów
5. nowe przepisy
6. pyszne potrawy
7. wspaniałe ciasta
8. stoły
9. talerze
10. klientów

19a

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie	**my**	nas
ty	cię / ciebie	**wy**	was
on	go / jego / niego	**oni**	ich / nich
ona	ją / nią	**one**	je / nie
ono	je / nie		

1. b
2. c
3. a

19b

1. cię
2. nich
3. nie
4. nas
5. was
6. je
7. go
8. nią, ją
9. je
10. ich

21a

1. jadłem
2. wiedziałem
3. pizzę
4. Mielone
5. dynie
6. arbuza
7. zaczepił
8. zdziwiło
9. Pierogi
10. ogórków
11. Wszedł
12. Cebulę
13. Mleczko
14. Barszczyku

21b

1. schab
2. barszcz
3. rydze
4. mielone
5. pyzy
6. salceson
7. kaszanka
8. kawior

22a

- **dżem**: wiśniowy, porzeczkowy, pomarańczowy, śliwkowy
- **zupa**: fasolowa, brokułowa, grzybowa, dyniowa
- **ciasto**: marchewkowe, jabłkowe, kakaowe, cytrynowe

Znalezione w prasie

B

1. oscypki
2. pierogi z kaszą gryczaną / lubelskie
3. kwaśnica
4. pyry z gzikiem
5. cebularz
6. czosnianka

LEKCJA 11

1a

1. zamrażarka
2. kuchenka
3. piekarnik
4. zmywarka
5. mikrofalówka
6. sokowirówka
7. mikser
8. toster
9. odkurzacz (piorący)
10. pralka
11. żelazko
12. deska do prasowania
13. ekspres do kawy
14. telewizor
15. pilot (do telewizora)
16. suszarka do włosów

1b

1. suszarką (do włosów)
2. Toster
3. zamrażarce, piekarniku, mikrofalówce
4. mikser
5. zmywarkę
6. pralki, żelazkiem, dece do prasowania
7. telewizor, pilot
8. sokowirówkę, ekspres do kawy
9. odkurzacz piorący
10. kuchenkę

2a

1. pamiętasz
2. sprawdzić
3. połączyć
4. iść
5. zamówi
6. wrzucić
7. wsypać
8. kupisz
9. wybierze
10. wysuszy

3

nowoczesny, stary, zepsuty, funkcjonalny, idealny, zużyty

4b
1. telewizor
2. odkurzacz piorący
3. zmywarka
4. sokowirówka

4c

	P	F
Reklama 0	x	
Reklama 1	x	
Reklama 2		x
Reklama 3	x	
Reklama 4		x

5b
1. porządnego odkurzacza piorącego
2. pralki, zmywarki
3. mleka, cukru
4. tego polskiego artysty
5. języka polskiego
6. mojej torby
7. ryżu, makaronu
8. takiej małej myszy
9. muzyki rockowej
10. tego ćwiczenia

6b
1. ładnych talerzy
2. swoich kochanych dzieci
3. ostrych noży
4. psów, kotów
5. nowych nauczycieli
6. kobiet, mężczyzn
7. swoich najlepszych kolegów
8. koszy
9. mokrych liści
10. naszych pięknych koni
11. kwaśnych cytryn, jabłek
12. dobrych rad, rodziców, przyjaciół

7a

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie	**my**	nas
ty	cię / ciebie	**wy**	was
on, ono	go / jego / niego	**oni, one**	ich / nich
ona	jej / niej		

7b
1. mnie
2. nich
3. ich
4. ciebie
5. go, niego
6. niej
7. nas
8. was
9. ich
10. jego

8
1. Nie kupiłam nowego telewizora i dobrego ekspresu do kawy.
2. Nie lubię lodów czekoladowych i ciasta bananowego.
3. W lodówce nie ma zielonej sałaty i czerwonej papryki.
4. Nie zbieram kolorowych kapsli i zakrętek do butelek.
5. Nie mam tu dobrych koleżanek i (dobrych) kolegów.
6. Nie mam starszych sióstr i młodszych braci.

9
1. Dzień Dziadka jest dwudziestego drugiego stycznia.
2. Dzień Kobiet jest ósmego marca.
3. Dzień Matki jest dwudziestego szóstego maja.
4. Dzień Ojca jest dwudziestego trzeciego czerwca.
5. Dzień Chłopaka jest trzydziestego września.
6. Dzień Nauczyciela jest czternastego października.
7. Moje urodziny są...

10
1. spodni
2. fartucha
3. szewca
4. chleba
5. wspólnej korzyści
6. dobra wspólnego

11a
B – 7
C – 5
D – 6
E – 2
F – 1
G – 4
H – 3

11b

	P	F
0		x
1		x
2	x	
3		x
4	x	
5		x
6	x	
7		x

12b

r. męski i męskoosobowy	słuchać	mówić	móc
ja	słuchałbym	mówiłbym	mógłbym
ty	słuchałbyś	mówiłbyś	mógłbyś
on, pan	słuchałby	mówiłby	mógłby
my	słuchalibyśmy	mówilibyśmy	moglibyśmy
wy	słuchalibyście	mówilibyście	moglibyście
oni, panowie, państwo	słuchaliby	mówiliby	mogliby

r. żeński i niemeskoosobowy	czytać	marzyć	kupić
ja	czytałabym	marzyłabym	kupiłabym
ty	czytałabyś	marzyłabyś	kupiłabyś
ona, pani	czytałaby	marzyłaby	kupiłaby
my	czytałybyśmy	marzyłybyśmy	kupiłybyśmy
wy	czytałybyście	marzyłybyście	kupiłybyście
one, panie	czytałyby	marzyłyby	kupiłyby

r. nijaki	jeść	bawić się	płakać
ono	jadłoby	bawiłoby się	spałoby

14a
1. opowiedziałbyś
2. wziąłbym
3. Zaśpiewałabym
4. zachowaliby
5. moglibyśmy
6. zacząłbyś
7. bawiłoby
8. posprzątałybyście, Byłabym
9. mogłaby
10. zapisałyby

14b
1. zjadłaby
2. poszlibyście, kupiłabym
3. miałabyś, Upiekłybyśmy
4. zgodziliby się
5. Pomyślałybyście
6. pobiegliby
7. usiadłabym, widziałbym
8. zrobiłbyś
9. zrozumiałyby
10. potrafiłoby

16a
1. kobietach
2. lustrem
3. słałyby
4. życia
5. tańcu
6. królową
7. mężczyzną
8. listonoszem
9. cichym
10. drzwiach
11. smutnym
12. lat

18a

	Gdy + *-bym, -byś...*
ja **ty** **on, ona, ono** **pan, pani**	Gdybym Gdybyś Gdyby
my **wy** **oni, one** **państwo**	Gdybyśmy Gdybyście Gdyby

18b
1. Gdybym
2. Gdybyśmy
3. Gdyby
4. Gdyby
5. Gdyby
6. Gdybyście
7. Gdybyś
8. Gdyby

18c
1. musiałbym
2. kupilibyśmy
3. pomogłabym
4. wiedziałabyś
5. jeździłby
6. poszłyby
7. spałoby
8. wyszłybyśmy

18e
1. Gdybyś lubił lody, jadłbyś je codziennie. Gdybyś lubiła lody, jadłabyś je codziennie.
2. Gdyby Marta lubiła się uczyć, nie miałaby złych stopni (miałaby dobre stopnie).
3. Gdyby w twoim pokoju nie było bałaganu, znalazłbyś / znalazłabyś szybko zeszyt.
4. Gdybyśmy nie jeździli na zagraniczne wycieczki, mielibyśmy dużo oszczędności.
Gdybyśmy nie jeździły na zagraniczne wycieczki, miałybyśmy dużo oszczędności.
5. Gdybyście lubili słuchać muzyki, chodzilibyście na koncerty.
Gdybyście lubiły słuchać muzyki, chodziłybyście na koncerty.

20a
1. interesują
2. rodziców Ani
3. spróbowałaby
4. są
5. brakuje
6. przez
7. siebie

20b
1. uczyliby
2. chciałby
3. zabrałaby
4. robiliby, kupowaliby
5. dałaby, pomagałaby
6. wziąłby
7. kupowałby

22

1. umieją
2. niektórzy
3. niektóre
4. byłby
5. mniej
6. rano
7. słone
8. słodkie
9. myślę

Znalezione w prasie

B

	P	F
0	x	
1		x
2	x	
3	x	
4	x	
5		x
6		x
7	x	

LEKCJA 12

1

1. jeżdżą
2. latamy, jedziemy
3. jedzie
4. płyniecie, lecieć
5. idziecie
6. leci, płynie
7. chodzi
8. pływa, pływać
9. chodzisz, chodzę, iść
10. chodzić, jeździć

2

1. w, po
2. w, w
3. nad, na
4. do, do, do, na
5. nad, po
6. na, po, w
7. Na, do
8. na, na

3

P	**O**	**L**	**A**	**K**	O	**B**	E	T	U	J
M	E	W	D	A	F	**E**	T	G	**L**	O
O	**W**	**Ł**	**O**	**C**	**H**	**L**	I	F	**I**	N
Ł	Y	A	E	**Z**	O	**G**	L	B	**T**	E
D	**S**	**Z**	**W**	**E**	**D**	I	O	K	**W**	**Ł**
A	**Ł**	S	K	**C**	S	H	**H**	M	**I**	**O**
W	**O**	R	T	**H**	B	J	**O**	G	**N**	**T**
I	**W**	E	R	R	A	T	**L**	J	I	**Y**
A	**A**	N	W	L	F	C	**E**	L	K	**S**
N	**K**	D	L	**F**	**R**	**A**	**N**	**C**	**U**	**Z**
I	C	A	M	T	I	E	**D**	F	Z	A
N	U	D	**N**	**O**	**R**	**W**	**E**	**G**	S	T
S	**Z**	**W**	**A**	**J**	**C**	**A**	**R**	L	E	M

1. Mołdawianin – Mołdawianie
2. Słowak – Słowacy
3. Czech – Czesi
4. Belg – Belgowie
5. Holender – Holendrzy
6. Litwin – Litwini
7. Łotysz – Łotysze
8. Włoch – Włosi
9. Szwed – Szwedzi
10. Francuz – Francuzi
11. Norweg – Norwegowie / Norwedzy
12. Szwajcar – Szwajcarzy

4

1. Którzy uczniowie są dziś nieobecni? Czy oni są chorzy?
2. Tacy goście jak panowie są zawsze mile widziani.
3. Nasi nauczyciele są młodzi i weseli.
4. Moi sąsiedzi są wysocy i chudzi.
5. Ci ludzie są jacyś dziwni.
6. Nasi ojcowie po wywiadówce będą trochę źli.
7. Ci twoi synowie to urodzeni sportowcy!
8. Tamci lekarze są ciągle zajęci i zmęczeni.
9. Studenci najczęściej są ambitni i pracowici.
10. Jacy są stereotypowi Ukraińcy, Amerykanie, Białorusini i Arabowie?

5

1. rybę
2. mięso
3. ziemniaki
4. biały ryż
5. zdrowe kasze
6. frytki
7. niegotowane warzywa
8. surówki
9. sałatki
10. warzywa gotowane
11. pieczone
12. pizzę
13. hamburgery
14. owoce morza
15. zupy
16. pieczywo
17. wędliny
18. żółte sery
19. twaróg
20. serki homogenizowane
21. jajka

6

	P	F
0		x
1	x	
2		x
3	x	
4	x	
5	x	
6		x
7		x

8

1. naleśniki
2. mikser
3. telewizor
4. talerz
5. sztućce
6. pomidorowa
7. rosół
8. zmywarka
9. pierogi
10. czajnik
11. serwetka
12. odkurzacz
13. dzbanek
14. żelazko
15. garnek
16. gołąbki
17. patelnia

Hasło: Śmieciowe jedzenie – to jedzenie, które jest niezdrowe (np. chipsy, słodycze, kebab).

9

1. zanieś, powiedz
2. Powiedzcie, niech się nie martwi
3. Poproście, niech przestanie
4. Zamówmy, oglądajmy
5. upieczmy, ubij, włącz
6. Przestańcie
7. Nie rozmawiajcie
8. Niech pan zaczeka
9. Niech pani przyjdzie
10. Niech się państwo częstują.
11. Niech panie obejrzą
12. Niech panowie spróbują

10

1. gołąbki
2. placki ziemniaczane
3. żurek
4. szarlotka
5. schabowy
6. pączki

11

1. słodka, gorzka
2. słodka, ostra
3. słone

12

1. psa, kota
2. tego miłego policjanta
3. naszego nowego ekspresu
4. starego pilota
5. zamrażarki, piekarnika
6. nowej nauczycielki, języka francuskiego
7. żelazka
8. ćwiczenia
9. dzieci, moich przyjaciół
10. tych mężczyzn
11. polskich malarzy
12. pająków, myszy, węży
13. naszej babci
14. mleka, jajek
15. dżemu truskawkowego, cytryn
16. starszych braci, młodszych sióstr

13a

1. zupy pomidorowej
2. żurku
3. pierogów ruskich
4. kaszy gryczanej
5. śmietany
6. gołąbków
7. bigosu
8. małego piwa
9. czerwonego wina
10. gotówki

14.

Przykładowe odpowiedzi:
1. Czy mogę prosić o dokładkę?
2. Dziękuję, jestem już najedzony / najedzona.
3. Czy mogę prosić o sałatkę? / Podaj mi sałatkę.
4. Dziękuję bardzo. Wszystko było naprawdę pyszne!
5. Proszę się częstować. / Częstujcie się!

15

1. chciałaby, mógłbyś
2. wiedziałybyśmy
3. byłoby, martwiłbym się
4. musieliby, wyjeżdżaliby
5. posprzątałabyś, wyprowadziłbyś
6. grałby, Zapomniałby
7. poszłybyście, Kupilibyśmy, upieklibyśmy
8. poczęstowałaby, pytałaby
9. kupiłabym, wyglądałabym
10. wzięłyby

16

1. Gdyby komputer nie był stary, nie psułby się często.
2. Gdyby kawa nie była gorąca, wypiłabym ją szybko.
3. Gdybyś nie zgubił pieniędzy, kupiłbyś sobie nową grę.
4. Gdybyśmy cię nie lubili, nie zapraszalibyśmy cię do siebie.
Gdybyśmy cię nie lubiły, nie zapraszałybyśmy cię do siebie.
5. Gdyby dziecko nie było chore, mama byłaby spokojna.
6. Gdyby Ewa jadła warzywa i owoce, miałaby energię.

LEKCJA 13

1a

0. królowa
1. królewicz i królewna
2. rycerz
3. tron
4. szewc
5. smok
6. zamek
7. (smocza) jama

1b
1. szewc
2. królewna, królewicza
3. królewna, rycerze
4. zamku, jamę, smok
5. królowa, królowo

2a
A – 1
B – 4
C – 7
D – 8
E – 2
F – 6
G – 3
H – 5

2b

	P	F
0	x	
1		x
2	x	
3		x
4	x	
5		x
6		x

2c
gad, potwór, bestia

2d
1. urodzajna
2. wzgórze
3. gospodarskie
4. dzikie
5. śmiałek
6. wojownik

2e
1. f
2. d
3. e
4. a
5. g
6. b
7. h

3
1. jamie
2. okrutny
3. rycerze
4. zwierzę
5. słońce
6. mokre
7. robił
8. ludzi
9. Wreszcie
10. silny
11. szewc
12. siarki
13. ciemna
14. położył
15. zjadł
16. Wisły
17. bajki
18. spotka

4
A – 3
B – 5
C – 1
D – 4
E – 2
F – 7
G – 6

LEKCJA 14

1a
1. róża wiatrów
2. łuska
3. witraż
4. szyld
5. latarnia
6. tarcza
7. pieczęć
8. miecz
9. płetwa
10. wizerunek
11. łapa

1b
1. róża wiatrów
2. latarnie
3. witraże
4. łapę
5. płetwom
6. łuski
7. pieczęć
8. mieczem / mieczami, tarczą / tarczami
9. szyld
10. wizerunkami

2a
B – 2
C – 11
D – 6
E – 1
F – 4
G – 12
H – 7
I – 8
J – 3
K – 10
L – 5
Ł – 9

3

	P	F
0		x
1		x
2	x	
3	x	
4	x	
5		x

4
1. pomników
2. zabytków
3. najbardziej
4. Mieście
5. ogonem
6. tarczę
7. warszawskiego
8. mieczem
9. wizerunek
10. rzeką

Wybraną i zrealizowaną koncepcję tej książki uważam za wyjątkowo trafną, inspirującą i atrakcyjną. Zachowano właściwe proporcje pomiędzy elementami gramatycznymi, leksykalnymi, kulturowymi i komunikacyjnymi podręcznika i odpowiednio rozplanowano materiał dydaktyczny [...].

Podręcznik jest przyjazny dla ucznia, interesujący i piękny, a dzięki temu wzmacnia motywację do nauki i wpływa na efektywne przyswajanie wiedzy. [...] Pozycja ta pozwoli dzieciom na poznawanie języka i kultury polskiej w sposób nowoczesny i efektywny, dostosowany do ich możliwości poznawczych i zainteresowań, a jednocześnie zgodny z aktualnymi tendencjami metodycznymi.

Dotychczas wydane podręczniki z serii *Język polski bez granic* okazały się wielkim sukcesem na całym świecie, a o ich ogromnej przydatności i atrakcyjności świadczą opinie nauczycieli i uczniów z wielu ośrodków polonijnych i placówek zajmujących się nauczaniem języka polskiego jako obcego.

Z recenzji dr hab. Anny Dunin-Dudkowskiej, prof. UMCS

Kompozycję podręcznika oceniam jako właściwą i niezwykle przemyślaną [...], dużą wartością jest to, iż ćwiczy się tu wszystkie działania językowe, zarówno receptywne, jak i produktywne. [...] Za ogromną zaletę uznaję sposób wprowadzania, powtarzania oraz utrwalania gramatyki w każdej lekcji oraz ograniczenie metajęzyka do niezbędnego minimum. [...]

Książka zachwyca ciekawą, barwną i przejrzystą szatą graficzną oraz bogatym materiałem ikonograficznym. Niezwykle imponująca jest różnorodność ćwiczeń i tematów tekstów. Stąd też uniwersalność tego podręcznika. [...]

Należy podkreślić, że choć podręczniki *Język polski bez granic* pisane są z myślą o odbiorcach ukraińskich, to cztery wydane już w tej serii książki cieszą się niezwykłą popularnością na całym świecie. Świadczy o tym, m.in. bardzo duża liczba pobrań ze strony Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", jak również komentarze i podziękowania wygłaszane podczas różnego rodzaju spotkań, szkoleń i warsztatów metodycznych [...].

Z recenzji dr Danuty Gałygi

UMCS
CENTRUM JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ DLA POLONII I CUDZOZIEMCÓW

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Publikacja współfinansowana ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach konkursu pod tytułem: „Organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą w 2020 roku", nr DE-WZP.263.1.1.2020.